

1450

A

TP1A10B 106

ప్రజానాయకుడు
CH

స్టా లిన్

2-88

యా ర స్టా వి స్కీ

ప్ర జా శక్తి కార్యాలయం

గవర్నరు పేట : : బెజవాడ

ప్రజాశక్తి ప్రచురణ : 44

డిసెంబరు 1943

రూపాయి

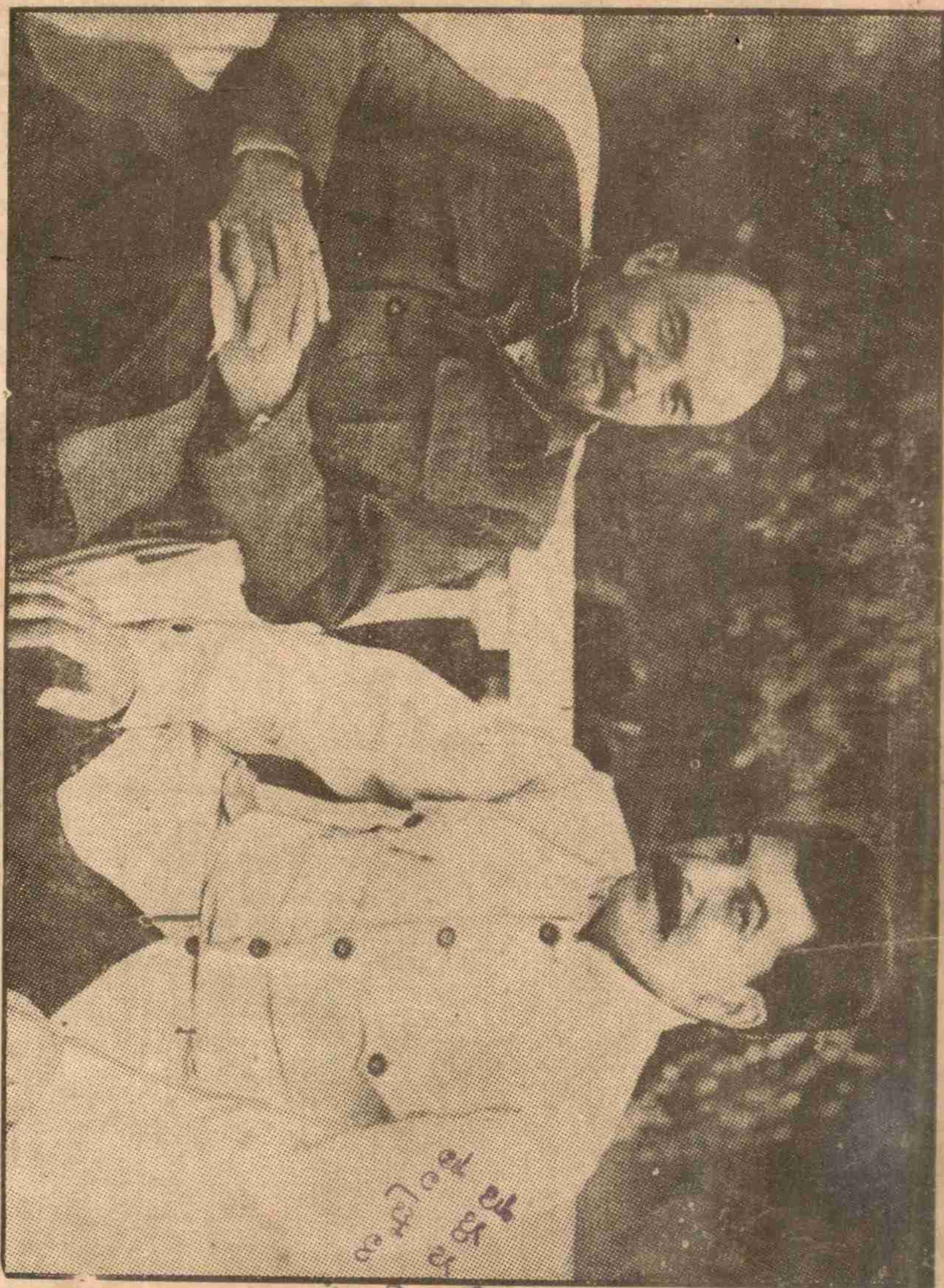
ప్రజాశక్తి ప్రెస్

బెజవాడ

2-88

C

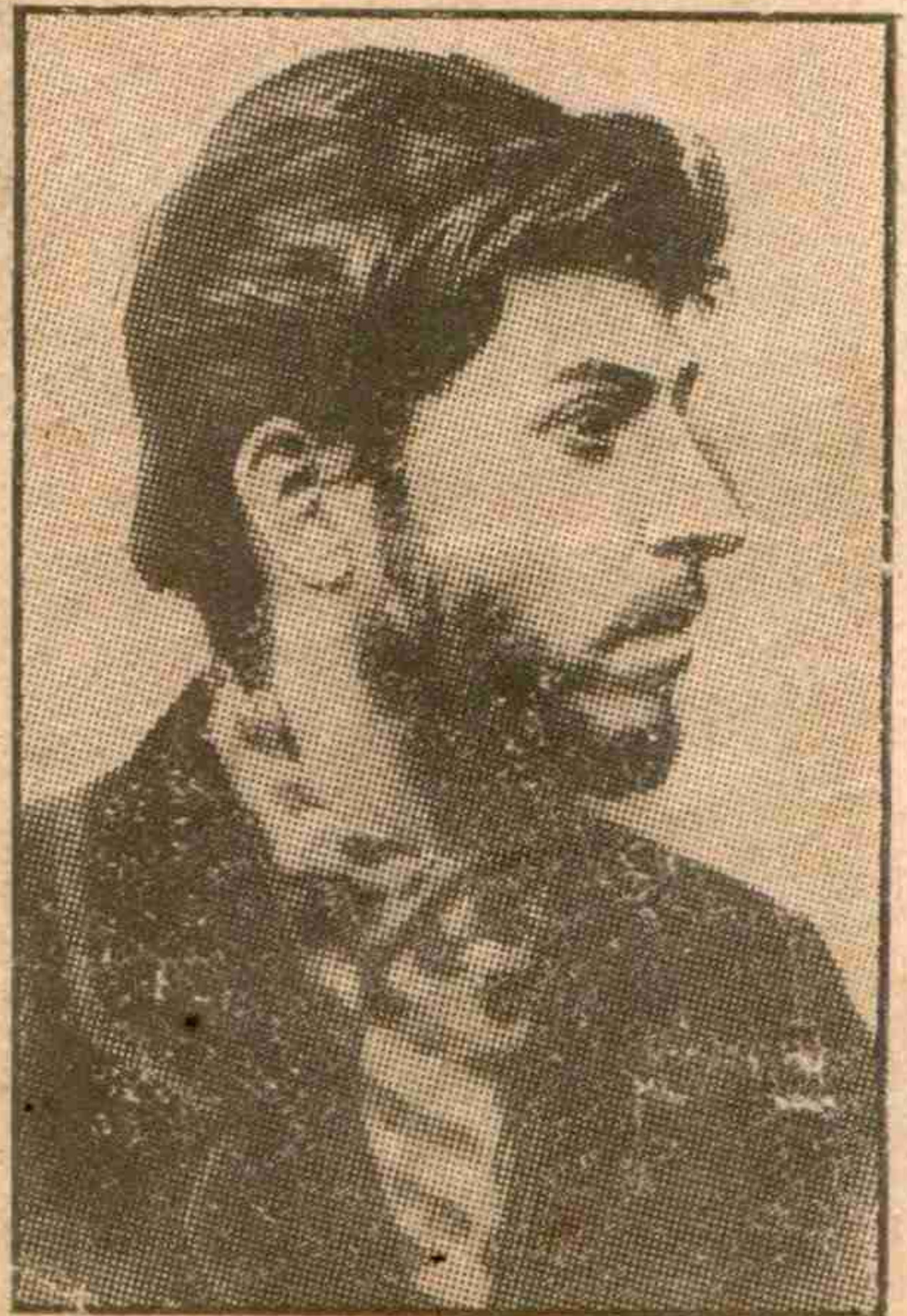
Handwritten text in Devanagari script, likely a library stamp or title, oriented diagonally across the page.

D

← స్టాలిన్
బాల్యంలో

స్టాలిన్ →
యావ్వనంలో

బాల్యం : యౌవనం

ఒకప్పుడు టిఫిన్ ఆని పిలవబడేరాష్ట్రంలో గోరీపట్టణపు పేటలలో ఒక చిన్నయింట్లో 1879 డిసెంబరు 21 వ తేదీన పుట్టేడు స్టాలిన్. కామ్రేడ్ స్టాలిన్ తో పాటు ఒకేబడిలో చదువుకున్న డి. గోగోఖియా తన జ్ఞాపకార్పి వివరిస్తూ "ఆ కుటుంబం నివసించిన గది ఐదు చదరపు గజాలకిమించలేదు. అది ఆయింటి వంటకాల నానుకుని వుంది. గదిగుమ్మం సరాసరి ముంగిట్లోకే వుంది. అఖిర్కో మెట్టుకూడా లేదు. నేలని ఇటుక పరవచింది. ఒకచిన్న కిచీకీలోంచి రావాలి వెలుతురు. ఆ గదిలోపున్న సామానల్లా ఒక చిన్న మేజా, ఒక కుర్చీపీట, ఒక పెద్దసోఫా. ఈ సోఫా నేలలో బిగించివేసిన పెద్ద భోషాణంలావుంది. పైన ఒక గడ్డిపరుపు వుండేది." - అన్నాడు.

స్టాలిన్ తన చిన్నతనాన్ని గడిపిన ఆ నిరాదరంబరమైన గదిని చూసి, ప్రతిఏటా గోరీనగరాన్ని చూడడానికి వచ్చే వేలకొద్దీ దర్శకుల హృదయాలు సంవలితం అవుతూంటాయి. అతని తల్లిదండ్రులు చాలాపేదలు. ఆయన తండ్రి విసారియన్ జుగాష్విలీ బూట్లుకుట్టుపనివాడు. చాలాకాలం అదెల్బానోవ్ ఫ్యాక్టరీలో పనిచేసేడు. కొంతకాలం ఇంటివద్దనే చెప్పలుకుట్టుకుని జీవించేడు. విసారియన్ జుగాష్విలీయొక్క 'పనిముట్లని' - ఒక ఊగీసలాడే కుర్చీ, సుత్తి, అచ్చులని - ఆ యింట్లో ఇప్పటికీ చూడొచ్చును. స్టాలిన్ తల్లి ఎకాదెరీనా చాలా శ్రమపడి పనిచేసే స్వభావంగలది. రాత్రింబగళ్ళు పనిచేస్తేనేచప్ప ఆ బీదయింట్లో రోజు గడవదు. అందుచేత ఆమె చాకలిపని చేస్తూండేది. బాగా చిన్ననాటినుంచి స్టాలిన్ దారిద్ర్యం - లేమి అనుభవించాడు. ఏమూలచూసినా కూలీల - రైతుల కఠోర దారిద్ర్యమే కనబడి. ఆరని చిన్నిహృదయంలో పీడితప్రజలయెడ సానుభూతి మొలకలెత్తింది.

ఆయన చిన్ననాటి మిత్రులెందరో స్టాలిన్ కి సంబంధించిన తమతమ జ్ఞాపకార్పి వ్రాసేరు. వారంతా ఆయన చాలా చురుకైనవాడనీ, అన్నీ తెలుసు కోవాలనే ఆతురతగలవాడనీ, తనసహచరుల అభిమానాన్ని పొందేడనీ, వ్రాసేరు. ఏడోఏట అక్షరాలు నేర్చుకున్నాడు. ఒక ఏడాదినాటికి మొదట జార్జియన్ భాషనీ, తర్వాత రష్యన్ భాషనీ చదవగలకత్తి సంపాదించేడు. ఈయన 1888 మొదలు 1894 వరకూ గోరీలోని ఒక మతపాఠశాలలో చదివేడు. లెనిన్ లాగే స్టాలిన్ కూడా మంచి పాటుబడి చదివేవాడు. హెచ్చుమార్కులు తెచ్చుకునేవాడు. చదువురోసూ,

ఆటలలోనూకూడా అందెవేసిన చెయ్యి. అన్ని ఆటలలోనూ నాయకుడు. మంచి నేహపాత్రుడు. బడిపిల్లలందరి అభిమానాన్ని సంపాదించేడు. ఆయనకి చదవడం, బొమ్మలు గీయడం, పాటలు పాడడం అంటే సరదా.

ఇంకా బడిలో చదువుకుంటూన్న రోజుల్లోనే తరుచుగా కూలీలనీ, రైతుల్నీ కలుసుకొని మాట్లాడుతూ, స్టాలిన్ వారికి వారి దారిద్ర్య కారణాల్నిగూర్చి తెలియ చెబుతూండేవాడు. స్టాలిన్ లోపాటుగా ఒకేబడిలో చదువుకున్న జి. ఎలిజాబెథా ష్వెలీ ఆనాటి విషయాన్ని ఒకదానిని చెబుతూంటాడు. వారీద్దరూ పొలాలమీదుగా పోతూ వుంటే ఒకపొలంలో అయిపుతీర్చుకుంటూన్న రైతులు కొందరు కనపడ్డారట :

“ఆ రైతుల్లో వొకడు ఎంతో ఆప్యాయంగా ఇంతర్వేది, చిక్కుడుగింజలూ తింటూంటేచూసి స్టాలిన్ అతని దగ్గిరికి వెళ్ళేడు.

“అంతబలహీనమైన తిండి తింటావేం? నువ్వే దున్నరావు, చల్లుతావు. పంట నువ్వే పోగుచేసుకుంటావు. నువ్వంతకన్న బాగా బ్రతుకవచ్చునే” అని ప్రశ్నించేడు.

“నిజమే. పంట మేమే కోసుకుంటాం. కాని, పోలీసు యిన్ స్పెక్టరుకి, మరాచార్యుడికి వారివారి, వాటాలంటూ ఇవ్వాలిగా? ఆమీద ఇంక మాకు మిగిలే దెంతోవుండదు.” అన్నాడా రైతు.

“ఇంక సంభాషణ ఆరంభం అయింది. రైతులు అంత దారిద్రంలో ఎందు కుంటున్నారో, వారిని పీల్చిపిందేస్తూన్న దెవ్వరో, వారి మిత్రులెవ్వరో, శత్రువు లెవ్వరో నెమ్మదినెమ్మదిగా నచ్చచెప్పేడు. ఎంతో బాగా అర్థమయ్యేలాగ, విసుగు పుట్టనిపద్ధతిలో చెప్పేదేమో ఆరైతు లాతని నింకోమాటువచ్చి మాట్లాడమని అడిగేరు.”

చాలా చిన్నవయస్సులోనే ఇంకా మతపాఠశాలలో చదువుతూన్నరోజుల్లోనే మంచి విమర్శనాబుద్ధి, విప్లవభావాలూ గలవాడుగా తయారయ్యేడు. డార్విన్ సిద్ధాంతాలు చదివి, నిరీశ్వరవాది అయ్యేడు.

జి. గ్లర్జే, స్టాలిన్ చిన్ననాటి మిత్రుల్లో వొకడు ఇల్లా వ్రాసేడు.

“నేను దేవుణ్ణి గురించి చెప్తూంటే జోసెఫ్ అంతా పూర్తిఅయ్యేదాకా విని, ఓనిమషం వూచుకుని అందుకున్నాడు :

“వాళ్ళు మనల్ని దద్దమ్మల్నిగా చేస్తూన్నారని తెలుసా నీకు? దేవుడనే వాడు లేడు....”

“ఆమాటలకి నాకు చాలా ఆశ్చర్యం కలిగింది. అల్లాంటి మాట లిదివర కెన్నడూ విన్నదిలేదు.

“ఎల్లాగ అనగలిగే వామాట, సోసో?” అన్నాను.

“నీకో పుస్తకం ఇస్తాను. చదువు. ఈప్రపంచం ఈజీవజాలం నుప్పు అసుకుంటూన్నమాదిరిగా లేవనీ, దేవుడిని గూర్చిన ఈమాటలన్నీ వర్తి తెలివి చిక్కుప్రసంగంమాత్రమేననీ ఆపుస్తకం సరూపిస్తుంది” అన్నాడు.

“ ఏమిటా పుస్తకం : ” — అన్నాను.

“ డార్విన్, నువ్వు చదవవలసిన పుస్తకం. ” — అని నాకు నచ్చచెప్పేడు.

గోరీలో స్థాలిన్ తో చదువుకున్న కామ్రేడ్ వానోకెస్కోవెలీ తమ బడి రోజులనాటి జ్ఞాపకాలు వ్రాస్తూ, కొన్ని సంగతులు చెప్తూన్నాడు.

“ వసంతంలోనూ, ఆకురాలుకాలంలోనూ ఆదివారాలనాడు పొలాలమీద తిరుగుతూండేవాళ్ళం. గోరిజ్వారిపర్వతపు పంచలోపున్న ఒకచిన్న ఖాళీస్థలం మా అభిమానప్రదేశం.

“ ఏళ్ళు గడిచిపోయినాయి : వాటితో మంచిన్నతనపువాంఛలూ, కలలూ కూడా గతించిపోయినాయి.

“ గోరిస్కూలులో పైతర్గతిలో చదువుతూన్న రోజుల్లో మాకు జార్జియన్ వాఙ్మయంతో పరిచయం ఏర్పడింది. కాని, మా అభివృద్ధికి దారిచూపి, మాధావాలని సరియైన మార్గంలో పెట్టగల మార్గదర్శిలేడు. * చాప్ చాప్ జే వ్రాసిన “ దొంగ కోకో ” అనే గీతం మా మనస్సులమీద ముద్రితం అయిపోయింది. కాజ్మేగీయొక్క పీరులు మా హృదయాలలో దేశభక్తి రేకెత్తించేరు. స్కూలుని విడిచిపెట్టేక దేశ సేవ చెయ్యాలనే ఆతురత మాలో ప్రతివారిలోనూ బయలుదేరింది. కాని, ఈ సేవ ఏమాదిరిగా పుండాలో మాలో ఒక్కరూ స్పష్టంగా ఎరగరు. ”

స్థాలిను గోరీలోని మతపాఠశాలలో చదువుతూన్న రోజుల్లోనే డార్విన్ పుస్తకాలతోపాటు మార్క్సిస్టు వాఙ్మయంతోకూడా మొట్టమొదటిసారిగా పరిచయంపొందేడు. 1894 లో ప్రత్యేకయోగ్యులతో గోరిస్కూలు వదిలేడు. అక్కడినుంచి వెళ్ళి టిఫ్లిస్ లోని ఆధ్యాత్మికకళాశాల (Seminary) లో చేరేడు. ఇక్కడ అమలుపరచబడుతూన్న పద్ధతుల కలవాటుపడడం ఆతనికి చాలాకష్టంగా తోచింది. ఆ కళాశాలకి బహిష్కంపర్కం శూన్యం. విద్యార్థులు కూపస్థమందూ కాలమాదిరిగా బయటిప్రపంచంతో సంబంధంలేకుండా జీవించాలి. ఉపాధ్యాయులు సన్యాసులు. విద్యార్థులకి దేవుడు, ప్రభువు, దేవాలయం, వ్యక్తిగత ఆస్తిహక్కుల యెడ భక్తి విశ్వాసాలు నూరిపొయ్యడమే వారిపని. మరాలలోమాదిరిగా ఇక్కడకూడా నిర్ణీతాలయిన గంటలలో విద్యార్థుల్ని ప్రార్థనలకి ఆహ్వానిస్తూ గంటలు కొట్టబడతాయి. పాఠ్యవిషయాలలో ప్రాధాన్యత ఆధ్యాత్మికత్వానిది. “ బల్గాంయొక్క గాడిద ఏభాషలో మాట్లాడింది ? ” వగైరా విషయాలమీద విద్యార్థుల వ్యాసరచన. విద్యార్థుల్ని గూఢచారులు కనిపెట్టివుండేవారు. వారి ప్రతిపనీ పరీక్షించబడేది. ఏచ్చి ఎత్తించే. ఈ మతదోధకుల పీడాకరమైన హయాంలో విద్యార్థులనేకుల మెదళ్లు యావజ్జీవం పనికిరాకుండా చెయ్యబడేవి. ఈ మత పాఠశాలలూ, సెమినరీలూ, జారుకీ ఆయన ప్రభుత్వానికి విశ్వాసపాత్రులయిన సేవకుల్ని కల్పిలేని మోసగాళ్ళనీ, విద్రోహుల్ని తయారుచేసిపెట్టేవి. నికోలా యు చెర్నిషేవ్ స్కీ. * లాదో కెష్కోవెలీ, మిఖా తాథాకాయాలవంటి విప్లవకారు లెందరో అగోడల మధ్యనుంచి రాకపోలేదు. కాని, వారి విప్లవభావాలు ప్రజా

సామాన్యంపడే బాధలలో పుట్టేయి. విద్యార్థులు చదవకూడదని నిషేధించబడిన పుస్తకాలు చదవడంవలన అవి బలపడ్డాయి. మత పాఠశాలలు, నెమినరీలు, తదితరాలయిన జారిస్తుపాఠశాలలూ విద్యార్థులని దుర్బరాలయిన సంకెళ్ళలో అణచిపెట్టి, ఉక్కిరిబిక్కిరిచేసి, వారిలో తీవ్రమైన అసంతృప్తి కలిగించేవి. జర్మన్ గ్రంథకర్త ఎమిల్ లడ్విగ్ కి ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో ఈ ఆధ్యాత్మిక కళాశాల తనలో కలిగించిన భావాల్ని గురించి స్థాలినే ఇల్లాగ చెప్పేడు :

“ఆ నెమినరీలో అమలుపరచబడుతూన్న అవమానకరమైన పాలన, వంచనా పద్ధతులకి అసమ్మతిగా నేనొక విప్లవకారుణ్ణి కావడానికి సిద్ధంగా వుండే వాడిని. చివరికి అయ్యేనుకూడా. మార్క్సిజమే నిజమైన విప్లవసిద్ధాంతం అని నమ్ముతూన్న విప్లవకారుడి నయ్యేను.”

మార్క్సిస్టులతో మైత్రి నేర్పరచుకొని, మార్క్సిస్టు వాఙ్మయం చదివేనాటి కింకా స్థాలిను పదిహేనేళ్ళ కుర్రవాడు.

“నేను విప్లవోద్యమంలో నా పదిహేనోయేటనే చేరేను. ట్రాన్స్క కేషియాలో వున్న రష్యనుమార్క్సిస్టుల రహస్యసంఘాలతో నాకప్పుడే పరిచయం ఏర్పడింది. ఈదళాలు నన్ను తమ పటుకుబడిలోకి తెచ్చుకున్నాయి. రహస్యమైన మార్క్సిస్టు వాఙ్మయంలో నాకు అభిరుచి కలిగించేయి,” అని ఎమిల్ లడ్విగ్ తో స్థాలినే చెప్పేడు.

ఆ రోజుల్లో టిఫ్లిస్ లో మార్క్సిస్టు వాఙ్మయాన్ని సంపాదించడం అంత సులభమైనపని కాదు. సోవియటు యూనియను కమ్యూనిస్టు పార్టీ (బోల్షివిక్) యాజమాన్యం 1938 లో ప్రచారకుల సమావేశం జరిగింది. ఆ సమావేశంలో స్థాలిను టిఫ్లిస్ లోని యువకమార్క్సిస్టులు తమ దగ్గరున్న కానుకలు పోగుచేసి, ఆరోజుల్లో టిఫ్లిస్ లో దొరికిన మార్క్సియొక్క కాపీలు ఒకేఒక ప్రతినుంచి వ్రాయించి ఎలాగ వ్రాతప్రతి సంపాదించుకోవలసి వచ్చిందో వివరించేడు. దానిని రహస్యంగా చదివేరు. ఇలా రహస్యంగానే మార్క్సు, ప్లేఖనోవ్, చెర్నిషేవ్ స్కీ, పిసారేవ్, పెలిన్ స్కీ, దోబ్రోల్యూబోవ్, హెర్జెన్ ల రచనలు చదవబడ్డాయి.

ఇప్పటికే స్థాలిను రష్యను, జార్జియనుభాషలలో ఎన్నో పుస్తకాలుచదివేడు. విదేశపు వాఙ్మయంయొక్క అనువాదాలు చదివేడు. ఆయనకిగల ఆసక్తి అపరిమితం. జ్ఞానం సర్వతోముఖం. దానిని విస్తరింపచేసుకుందుకూ, దానికి తగుప్రశ్నలు లేర్పరచుకుందుకూ ఆయన నిరంతరం కృషిచేసేవాడు. షేక్స్పియరు, స్కిల్లరు, టాల్ స్టాయిల ఉద్గ్రంథాలాయనకి కరతలామలకం. చెర్నిషేవ్ స్కీ, పిసారేవ్ ల రచనలు చదివేడు. సార్టికోవ్-స్కెర్రిన్, గోగోల్, చెభోవ్ ల రచనలంటే ఆయనకి మహాప్రీతి. వారి గ్రంథాల నాయన తరుచుగా పుదహరిస్తూ వుంటాడు.

రూస్టావెల్లి, ఎరిస్టావీ, చావ్చావాజే మొదలైన జార్జియను రచయితల రచనలతో ఆయనకి మంచి పరిచయంవుంది. నాగరికతాయుగపు చరిత్రనీ, సమాజ పరిణామశాస్త్రాన్ని (Sociology) చదివేడు. రసాయనికశాస్త్రం, భూతత్వశాస్త్రం.

అంటే అసక్తిమెందు. ఆయనకి గీతాలంటే మహాప్రీతి. ఆయన ఎన్నో ఉత్తమ గీతాలు వ్రాసేడనీ, 1895 లో అవి ఇచ్చెరియా అనే పత్రికలో 'సోసెలో', అనే పేరున ప్రకటించబడ్డాయనీ చాలా కొద్దిమందిమాత్రమే ఎరుగుదురు. అనాటి గీతాలలో వాకటి :

హద్దుపడ్డాలేని - కాయకష్టంచేత
వంగిపోయిన వీపుతో ।
నిన్న నేటివరకు - జానిసర్వపు బ్రతుకు
మోకరిల్లిన - మానవుండే ।
భావిసౌఖ్యాలను - రెక్కబలమునలేచి
సర్వోన్నతిని నిల్చుచో ।
పర్వతశ్రేణులే - ఈర్ష్యాన్వితములైన
చూపులన్ ప్రసరింపకున్నే ॥

'బహుదీనుడే సర్వోపరి నిలుచు' నన్న రష్యన్ ఇంటర్నేషనలు మాటలలో ఈ 16 ఏళ్ళ బాలుడు భావిని గూర్చి విశ్వాసంతో పాడేడు. యౌవనోచ్ఛేగ భరితాలైన స్టాలినుగీతాలు అభివృద్ధినివాంఛించే జార్జియన్ మేధావుల ఘన్ననలు పొందేయి. జార్జియనుగ్రంథకర్త రాఫెల్ ఎరిస్టావీయొక్క జయంతిసందర్భంలో ప్రకటించబడ్డ గీతాంజలిలో స్టాలినుగీతంకూడా చేర్చబడింది.

జి. పార్కాజే ఈ కాలానికి సంబంధించిన జ్ఞాపకాలు వ్రాస్తూ స్టాలిన్ యొక్క ఆయన సహపాతులయొక్క వైజ్ఞానికాన్వేషణలని చాలావిస్పష్టంగా చిత్రించేడు :

" మాకురవాళ్ళకి తెలుసుకోవాలనే వాంఛ మహావుండేది.

" ఈప్రపంచం అంతా ఆరురోజుల్లో సృష్టిఅయిందనే కట్టుకథని మాసెమి నరీవిద్యార్థుల మనస్సులలోంచి పారదోలడానికి మేము భూరత్వకాత్తరీత్యా భూమి పుట్టుకనీ, తయస్సునీగురించి తెలుసుకుని, వాటిని వాదనలలో నిరూపించగలజ్ఞానం సంపాదించవలసివుండేది ; దార్వినుబోధలు మనస్సుకి బాగావట్టించుకోవాలి. ఈవిషయంలో గెలీలియో, కోపెర్నికసు, కామెల్లె ప్లామారియసుల అద్భుతరచనలు మాకు బాగా తోడ్పడ్డాయి. ల్యూల్ యొక్క 'మానవుని ప్రాచీనత,' దార్విను యొక్క 'మానవుని పరిణామం' చదివేము. దార్విన్ పుస్తకం సెచానోవ్ చేత ప్రకటించబడ్డ ఒకలనువాదం. కామ్రేవ్ స్టాలిను సెచానోవ్ యొక్క శాస్త్రీయ గ్రంథాలనెంతో శ్రద్ధతో చదివేడు.

"వర్గసమాజంయొక్క పరిణామాన్నిగురించి క్రమంగా అధ్యయనం చెయ్య నారంభించేం. అది మార్క్సు : ఏంగెల్సు, లెనినుల రచనలకి దారితీసింది. ఆరోజుల్లో మార్క్సిస్టువాఙ్మయం చదవడం ఒకవిప్లవకార్యంగా పరిగణించబడి, శిక్షించబడేది. దార్విన్ పేరుకూడా అసభ్యమైన దూషణగా గణించబడ్డ ఆసెమినరీలో ఈశిక్షయొక్క ఫలితం స్పష్టంగా కనబడేది.

“ఒకమూల సామాజికవిషయాలకీ, ఆర్థికవిషయాలకీ సంబంధించిన వాఙ్మయం చదువుతూన్నా మేము ఖగోళశాస్త్రంమీదా పదార్థవిజ్ఞాన, రాసాయనిక శాస్త్రాలమీదా అధిరుచిని వదలలేదు. లద్విగ్, ప్యూయర్ డాక్ యొక్క “క్రైస్తవ మతసారం” అనేపుస్తకం మాకు బాగావుపయోగించింది.

“ఈపుస్తకాలన్నీ మాదృష్టిలోకితెచ్చింది కామ్రేడ్ స్టాలినే, మొట్టమొదట్లో మనం చెయ్యవలసిన పని నిరీక్ష్యరవాదులం కావడమే నంటూండేవాడు. మారో చాలమందిమి, అధ్యాత్మికవిషయాన్ని అశ్రద్ధచేసి భౌతికవాదదృక్పథాన్ని అలవరుచుకోసాగేం.

“మేము అనేకములయిన విజ్ఞానశాస్త్రశాఖలకి సంబంధించిన పుస్తకాలు చదివేం. ఈచదవడం ఆనెమినరీలో అలవడే అసహ్యకరాలయిన సంకుచిత భావాలనుంచి తప్పించుకుందుకు మాకు బాగా తోడ్పడింది. అంతేకాదు. మామనస్సులు మార్క్సిస్టుభావాలని పట్టించుకుందుకు అవసరమైన పూర్వరంగాన్ని తయారుచేసింది. ప్రాచీనవస్తుశాస్త్రంమీదగానీ, భూతర్పశాస్త్రం, ఖగోళశాస్త్రంమీదగానీ, ప్రాచీననాగరికతమీదగానే మేముచదివిన ప్రతిపుస్తకమూ మార్క్సిజం యొక్క యాదార్థ్యంలో విశ్వాసంకలిగించడానికే తోడ్పడింది.

“ఆరోజుల్లో పుస్తకాలు సంపాదించడమేకాదు చదవడంకూడా ఎంత కష్టమో నేటియువకులు ఊహించనుకూడలేరు. ఒకటి చూడండి : నెమినరీఅది కారుటు కామ్రేడ్ స్టాలిన్ దగ్గరనుంచి విక్టర్ హ్యూగోవ్రాసిన (Toilers of the Sea) పుస్తకాన్ని తీసేసుకున్నారు. అసిస్టెంటు సూపర్వైజరు రిపోర్టులో చెప్పినట్లు ‘స్వాచీనపరుచుకోబడిందట, హ్యూగోవ్రాసిన ‘లొంబై మూడు’ అనే స్టాలిన్ యొక్క మరో పుస్తకానికికూడా అదేగతి పట్టింది.

“కిరోచ్చాయావీదిలోని గ్రంథాలయంనుంచి మేము పుస్తకాలు తెచ్చుకునే వాళ్ళం. అక్కడికి హెచ్చుగా టీచర్లు, యితరవండితులూ చేరుతూండేవారు. 1990 ప్రారంభంలో మాక్సిం గోర్కీ దానిని ఉపయోగించుకున్నారు. చదువుకుందు కుద్దేశించబడి అది స్థాపించబడింది. కాని, చాలా సాధారణంగా రనడదే పుస్తకాలనుంచి ఎంత రాజకీయవిజ్ఞానం సంపాదించగలిగేమో ఎవ్వరూ అనుమానింపయినారేదు.

“పుస్తకాల అర్థంలోతు గ్రహించడం యెలాగో కామ్రేడ్ స్టాలిన్ మాకు నేర్పేడు. ఏవిషయంమీదనైనా పుస్తకాలు లభ్యంకానప్పుడు మానసప్రతికలలోని వ్యాసాలనీ, విమర్శలనీ, యాదృచ్ఛికవ్యాఖ్యలనీ వుపయోగించుకోవలసిన పద్ధతులు నేర్పేడు. దీనివలన చదివినవిషయాలని సంగ్రహంగా వ్రాసుకోవడమూ, ముఖ్యమైన హంశాన్ని కాపీచేసుకోవడమూ మాకు అలవాటయింది. చదువుకోవలసిన పుస్తకాల్ని సూచించేటప్పుడు స్టాలిన్ ప్రారంభంలో తేలికగా అర్థం అయ్యేవాటిని తర్వాత కష్టమైనవాటిని సూచించేవాడు. చదువుకొనేటప్పుడు అర్థంకాని దేమన్నా వుంటే కష్టపడి బోధించేవాడు.

“ఒకనాడు నేను మెండెవేయివ్ యొక్క “రాసాయనికశాస్త్రాన్ని తెచ్చేను. ఆ పుస్తకం ఈనాటికీ యింకా నాకు జ్ఞాపకంవుంది. దానివిషయంలో స్థాలిన్ చాలా అభిరుచి చూపించేడు.

“సెమినరీ సూపర్వైజరు ఫాదర్ గెర్మోగెన్, జుగాష్వెలీ “ఒక చౌక రైబ్రరీకి చందాకట్టినట్లు అక్కడినుంచి పుస్తకాలు తెచ్చుకుంటూన్నట్లు కనబడు తుంద”ని రిపోర్టు చేసినట్లుగా సెమినరీ రికార్డులవల్ల మన కిప్పుడు తెలుస్తూంది.

“కామ్రేడ్ స్థాలినుకి చరిత్రఅంటే మహా ఆసక్తి. ఆ పుస్తకాలు ఎక్కడ సంపాదించేవాడో ఆశ్చర్యం. ఫ్రెంచి మహావిప్లవాన్నిగురించి 1848 విప్లవం, పారిస్ కమ్యూన్, రష్యన్ చరిత్రలనిగురించి వ్రాయబడ్డ పుస్తకాలు ఆయనవద్ద వుండడం ఇప్పటికీ నాకు జ్ఞాపకం.

“1896 లో సెమినరీలో మొట్టమొదటి స్టడీసర్కిలు రహస్యంగా సాపించి, మార్క్సిజాన్ని ప్రచారంచెయ్యడం ఆరంభించేనాటికి స్థాలిన్ వయస్సు 17 ఏళ్ళు. తర్వాత ఏర్పడింది, మరో స్టడీ సర్కిల్. నేను ఆ మొదటి స్టడీ సర్కిల్ లోని వాడిని.

“ఆరోజుల్లో స్థాలినూ, ఆతని కామ్రేడ్లు చదివిన పుస్తకాలలో ఈదిగువవి నాకు బాగాజ్ఞాపకం. ‘కమ్యూనిస్టు ప్రజాశిక్షా: ఏంగిల్స్ వ్రాసిన ‘ఇంగ్లండులో శ్రామికవర్గంయొక్క పరిస్థితులు; రెనిన్ వ్రాసిన ‘ప్రజాస్నేహితులు’ ఎల్లాంటి వారు, వారు సోషల్ డెమాక్రట్లతో ఏలాగ పోరాడుతారు? (రెనిన్ : సెలెక్టెడ్ వర్క్స్, సం. 1) డెర్బోర్వ్ యొక్క (ఫ్లెబ్ నోవ్) Development of the Monistic view of history; రాజకీయార్థశాస్త్రంమీద ఆడం స్మిత్. దేవిడ్ రికార్డ్లు వ్రాసిన పుస్తకాలు; తుగాన్-బారనోవ్ స్కీ; స్పిన్ నోజా యొక్క ‘ధర్మ శాస్త్రం; బకుర్స్ వ్రాసిన ‘ఇంగ్లండులో వచ్చిన నాగరికతయొక్క చరిత్ర; వెటార్నో వ్రాసిన ‘ఆస్తి పరిణామం; జీబర్ వ్రాసిన ‘దేవిడ్ రికార్డ్, కారల్ మార్క్సుల సోషానిజం-ఆర్థికాన్వేషణలు; తత్వశాస్త్రంమీద వ్రాయబడ్డ ఎన్నో పుస్తకాలు చదివేరు.

“కామ్రేడ్ స్థాలిన్ కి కథలంటే ప్రీతి. సార్టికోవ్ - స్కెర్జిన్ యొక్క ‘గోల్డ్ లోవోవ్ ల కుటుంబం; గోగోల్ యొక్క ‘మృతాత్మలు; ఎర్క్ మన్ - చాట్రీన్ యొక్క ‘ఒక రైతుకథ; థాకరే యొక్క వేనిటీ ఫేర్ (Vanity fair) ఇంకా ఎన్నో చదివేడు. చిన్ననాటినుంచే స్థాలినుకి జార్జియన్ రచయితల పుస్తకాలతో పరిచయంవుంది? రూస్ట్ ష్వెలీ, ఇల్యా చావ్చావాజే, వాజా షావెలలా పుస్తకాలంటే ఆతని కిష్టం. వాఙ్మయంఅంటే మహా ఉత్సాహం గలవాడు. టిల్లిస్ సెమినరీలోవున్న రోజుల్లో ఎన్నో గీతాలు వ్రాసి ఇల్యా చావ్చావాజే సన్నుతిపొందేను. సెమినరీ విద్యార్థులు వార్తాపత్రికలకీ, మాసపత్రికలకీ వ్రాయగూడదనే కఠిన నియమం వున్నప్పటికీ కామ్రేడ్ స్థాలిన్ యొక్క గీతాలు చావ్చావాజే సంపాదకత్వంలో వస్తున్న పత్రికలో మొదటిపుటలో ప్రాముఖ్యతగా ప్రకటించబడేవి.”

టిఫ్లిస్ సెమినరీలో స్టాలిన్ సహపాతిగావున్న కామ్రేడ్ జి. గుర్జిజే (ఈయన ఎప్పుడు గోరీసమీపంలోని ఒక నెకండరీ పాఠశాలలో టీచరుగా వున్నాడు.) తన జ్ఞాపకాలు వివరిస్తూ యిట్లాగ వ్రాసేడు.

“ఒక్కొక్కప్పుడు దేవాలయంలో ప్రార్థనలు జరిగేటప్పుడు పుస్తకాలు బిల్లంవెనకదాచి చదువుకుంటూ వుండేవాళ్ళం. చాలా జాగ్రత్తపడేవాళ్ళం. లేక పోతే మాస్తర్లు పట్టేసుకుంటారు. పుస్తకాలు జోనెక్కి విడతీయ్యరాని స్నేహితులు; భోజనాల వేళల్లోచూడా అరడు వాటిని వదిలిపెట్టేవాడుకాదు.... ఏదేనా ప్రశ్న అడిగేమా స్టాలిన్ కొద్దిసేపేనా ఆలోచించనిదే తొందరపడి ఎప్పుడూ సమాధానం యిచ్చేవాడుకాదు.

“దుర్భరమై ఉక్కిరిబిక్కిరిచేసేసే ఆ సెమినరీవాతావరణంలో పాటలు పాడుకోవడం మాకో కాలక్షేపం. సో సో అప్పటికప్పు దోజట్టుని పోగుచేసి, స్వచ్ఛమైన తన మధురకంఠంతో మాకు అతిప్రియాలైన పల్లెటిపాటల్ని అందుకుంటే మహాసంతోషంగా వుండేది, ఎప్పుడూ.”

స్టాలిన్ కి ఆ ఆధ్యాత్మికకళాశాలలో వున్న రోజుల్లోనే మొట్టమొదటిమాట రెనిన్ రచనలతో పరిచయం కలిగింది.

రెనిన్ ప్రారంభరచనలలో వొకదైన “ప్రజాస్నేహితులు ఏలాంటి వారు? వారు సోషల్ డెమాక్రట్లతో ఎలాగ పోరాడుతారు?” అనే పుస్తకాన్ని స్టాలిన్ మొదటిమాట చదివిందిక్కడనే. “మన ఆర్థికాభివృద్ధివివరణకి సంబంధించిన విషయాలు” అనే వ్యాససంపుటాన్ని 1898 లో ఎలాసంపాదించేదో సంపాదించేడు. కాని, దానిని నెన్నారూ తగలబెట్టేసేరు. అందులో ట్యులిన్ (రెనిన్) వ్రాసిన “నరోడిజంయొక్క ఆర్థికసారము: స్ట్రావే పుస్తకంలోని దానిమీది విమర్శన” (రెనిన్ : సెలెక్టెడ్ వర్క్సు, సం 1) అనే వ్యాసం వుంది.

స్టాలిన్ తొపాటు ఆ సెమినరీలో చదివిన కామ్రేడ్ కాపనాజే “నాకో తమాషా విషయం జ్ఞాపకం వుంచం” టూ వ్రాస్తున్నాడు. “1898 లో జరిగిందిది ఒకరోజున ఉదయంపూట భోజనంతయ్యేక పుష్కిన్ స్క్వేర్ లోకి షికారుబల్దేరేను. అక్కడ కొందరు సహపాతులమధ్య కూర్చుని, జోర్డానియావూహల్ని బహుఆవేశంతో చర్చిస్తున్న స్టాలిన్ కనపడ్డాడు. నేను మొట్టమొదటిమాట రెనిన్ నిగూర్చి విన్నదిక్కడే. ఇంతలో గంట మోగింది. మేమంతా మా క్లాసులకి పోయేం. జోర్డానియా వ్రాతలమీద స్టాలిన్ ఇచ్చిన తీవ్రవిమర్శకి ఆశ్చర్యపడి తర్వాత అవిషయమై స్టాలిన్ ను నడిగేను. ఆతడు తాను అంతక్రితమే ట్యులిన్ యొక్క వ్యాసం చదివేననీ, అది జాగానచ్చిందనీ చెప్పేడు.

“ఏమైనాసరే ఆయన్ని కలుసుకురీరాలి” అన్నాడు.

“తర్వాత ఎన్నో ఏళ్ళకి 1926 లో కామ్రేడ్ స్టాలిన్ ని కలుసుకున్నప్పుడీ విషయం జ్ఞాపకంచేసేను. 1898 లో జరిగిన ఈఘట్టాన్ని ఆయనకూడా జ్ఞప్తికి తెచ్చుకున్నాడు.”

మంచి తెలివితేటలున్న విద్యార్థులంతా స్థాలిన్ వేపు ఆకర్షిత లవుతూండడాన్ని సెమినరీ అధికారులు గమనించేరు, వారు అతనిని అడుగడుగునా కనిపెట్టి చూస్తూ, రిపోర్టులమీద రిపోర్టులు వంపుచూడేవారు. 1898 సెప్టెంబరు 29 న సెమినరీ అధ్యక్షుడికి ఈవిధంగా రిపోర్టువంపేరు. “రాత్రి తొమ్మిదింటికి భోజన శాలలో జోసెఫ్ జుగాష్వెలీచుట్టూ కొందరు విద్యార్థులు గుమిగూడేరు. వారికి అతడు సెమినరీ అధికారుల అనుమతిలేని పుస్తకాలు చదివి వినిపిస్తున్నాడు. దానిమీద ఆ స్టూడెంట్లు సోదాచెయ్యబడ్డారు.”

ఆ ఆధ్యాత్మిక కళాశాలలోని విద్యార్థుల ప్రవర్తనల నప్పుడప్పుడు నమోదు చేసే ప్రవర్తన పుస్తకంలో చిత్రమైన హంశాలు కనబడతాయి.

“జుగాష్వెలీ ఒక చౌకలైబ్రరీ టీక్కెట్టు సంపాదించి దానినుంచి పుస్తకాలు తెచ్చుకుంటూన్నట్లు కనబడుతుంది. ఈవేళ విక్టర్ హ్యూగో వ్రాసిన టాయిలర్స్ ఆఫ్ ది సీ. అనే పుస్తకాన్ని స్వాధీనపరచుకున్నా, అందులో పైచెప్పిన లైబ్రరీ టీక్కెట్టు కనబడింది.” — యన్. మ్యూరాకోవ్స్కీ అసిస్టెంట్ సూపర్వైజరు.

ఫాదర్ గెర్మోగెన్, సూపర్వైజరు.

ఈ రిపోర్టుకి ఒక నోట్ కూడా జతచెయ్యబడి వుంది :

“చాలనేపు అతడిని శిక్షించిరంలో నిర్బంధించు. ఇదివరకు ఒకమాటు విక్టర్ హ్యూగోయొక్క ‘తొంభై మూడు’ అనే పుస్తకం అనుమతిలేకుండా తెచ్చి నందుకు వార్నింగుయిచ్చాను.” (ఈవిషయం 1896 నవంబరులో వ్రాయబడింది.)

“రాత్రి 11 గంటలవేళ జోసెఫ్ జుగాష్వెలీనుంచి అతడు చౌకలైబ్రరీ నుంచి ఎరువుతెచ్చుకున్న, వెటర్నోవ్రాసిన “లిటరరీ ఇవల్యూషన్ ఆఫ్ ది నేషన్సు” అనే పుస్తకాన్ని తీసేసుకున్నా, ఆ లైబ్రరీ టీక్కెట్టు ఆపుస్తకంలో కనబడింది. జుగాష్వెలీ ఈపుస్తకాన్ని దేవాలయం మెట్లమీద చదువుతూ కనబడ్డారు. చౌకలైబ్రరీనుంచి తెచ్చుకున్న పుస్తకాలు చదువుతూండగా దొరకడం ఇది పదమూడోమాటు. ఆ పుస్తకాన్ని ఫాదర్ సూపర్వైజరు కిచ్చేను.” — యన్. మ్యూరాకోవ్స్కీ, అసిస్టెంట్ సూపర్వైజరు.

ఈ రిపోర్టుతో ఒక నోట్ కూడా వుంది :

“ఫాదర్ అధ్యక్షుని ఆజ్ఞల ప్రకారం అతనిని శిక్షించిరంలో చాలనేపు నిర్బంధించు. గట్టిగా హెచ్చరించు.” (ఇది 1897 మార్చిలో వ్రాయబడింది.)

అయిదో తరగతి స్టూడెంట్లని సోదాచేసేటప్పుడు జోసెఫ్ జుగాష్వెలీ వారితో వాదనపెట్టుకోడాని కెన్నోమాట్లు ప్రయత్నించేడు. స్టూడెంట్లని మాటిమాటికి సోదాచెయ్యడం విషయంలో అసమ్మతి చూపించి, ఇతర సెమినరీలలో సోదాలెన్నడూ జరపబడ లేదన్నాడు. అధికారుల విషయములో జుగాష్వెలీ సాధారణంగా మోటు గానూ, అగౌరవకరంగానూ ప్రవర్తిస్తాడు. పనికట్టుకుని తన మాష్టర్లలో ఒకరికి

(S. A. మ్యూరాకోవ్స్కీ) వందనం చేయడానికి నిరాకరిస్తాడు. ఈ టీచరు విషయాన్ని ఎన్నోమాట్లు ఫిర్యాదుచేసేడు. H. థావెన్ స్కీ; అసిస్టెంటు సూపర్వైజరు.

ఈ రిపోర్టుతో ఒక నోట్ వుంది :

“గట్టిగా హెచ్చరించబడ్డాడు. ఫాదర్ అధ్యక్షుని ఆజ్ఞలమీద. ఐదుగంటల కాలం శిక్షమందిరంలో నిర్బంధించబడ్డాడు. ఫాదర్ డిమిట్రీ (1898 డిసెం. 18.)

ఫాదర్ డిమిట్రీ అప్పుడు సెమినరీ సూపర్వైజరుగా వుండేవాడు. ఆయన ఒకమారు నెర్చి అయిపోయేక స్టాలిన్ గదిలోకి వచ్చేడు. చూడనట్లుగా స్టాలిన్ చదువుకుంటూ కూర్చుకున్నాడు. ఆ సన్యాసి దగ్గరకువచ్చి “నీకెదురుగా నిలబడ్డ దెవ్వరో కనబడ్డం లేదా?” అన్నాడు.

స్టాలిన్ లేచి, కళ్ళు నులుముకొని, “ఒక నల్ల మచ్చ తప్ప నాకళ్ళముందు మరేమీ కనపడ్డం లేదు.” అన్నాడు.

1899 మే 27న ఈ నల్లమచ్చ, ఫాదర్ డిమిట్రీ సెమినరీ కౌన్సిలులో “రాజకీయంగా అవిశ్వసనీయుడైన జోసెఫ్ జుగాష్వీలీని వెళ్ళగొట్టాల”ని తీర్మానం ప్రవేశపెట్టేడు. ఈ సూచన అంగీకరించబడింది. ట్యూషన్ జీతాలు చెల్లించలేకపోయినందుకూ, ‘ఏవో తెలియరాని కారణాలతో’ పరీక్షకి కూర్చోనం నందుకూ, సెమినరీనుంచి వెళ్ళగొట్ట బడ్డట్లు అధికారరీత్యా ప్రకటించబడింది. కాని, దీనికి అసలుకారణం అతని రాజకీయ వ్యవహారాలే. జార్ ప్రభుత్వానికి ప్రమాదకరమైన పూహలు కలిగివున్నాడని అతడు సెమినరీనుంచి పంపి వెయ్యబడ్డాడు. తర్వాత చాలా ఏళ్ళకి ఈవిషయమై ఆయనచేసిన వ్యాఖ్య విన తగింది. 1931 లో మాస్కోలోని స్టాలిన్ జిల్లాపార్టీ సమావేశానికివచ్చిన ప్రతి నిధుల కొకప్రశ్నావళి యివ్వబడింది. దాంట్లో “చదువు” అనేది ఓప్రశ్న. దాని కెదురుగా స్టాలిన్ వ్రాసిందిది. “మార్క్సిజాన్ని ప్రచారంచేసినందుకై ఆధ్యాత్మిక కళాకాలనుంచి గెంటివెయ్యబడ్డాను.”

ఎక్స్ప్లెట్ చెయ్యడంతో పోలీసులు స్టాలిన్ మీద నిఘాపెట్టేరు ; అతని చర్యలన్నీ గమనించబడి, నమోదుచెయ్యడానికి ఒకపుస్తకం పెట్టేరు. సెమినరీనుంచి గెంటివెయ్యబడినవాటికే స్టాలిను మార్కువ్రాసిన ‘కాపిటల్’ చదివేడు. మార్క్సిస్టుదళాలమధ్య అప్పటికే నాలుగేళ్ళ అనుభవం వుంది. అప్పటికే ఒక రహస్యపరిషత్-విద్యార్థిపత్రికని ప్రకటించేడు. సామాజికశాస్త్రాలలోనూ, ప్రకృతి శాస్త్రాలలోనూ, అనేకవాట్లలో ఆయనకి అద్భుతజ్ఞానం వుంది. వీటిని వదిలిపెట్టక యింకా అభివృద్ధిచేసుకుంటూనేవుంటాడు. ఎన్నోరంగులలో ఆయనకిగల అపార జ్ఞానానికి ఆయాశాస్త్రాలని ప్రత్యేకకృషితో చదివినవారుకూడా ఆశ్చర్యపడుతుంటారు.

స్టాలిన్ సెమినరీని విడిచిపెట్టిననాటికే పూర్తియైన మార్క్సిస్టుదృక్పథం కలిగివున్నాడు. ఆయనకి బీదవారి జీవితపద్ధతులలో పూర్తి పరిజ్ఞానంవుంది. ఆయన పుట్టినదే వారిలో నయ్యే. జారిస్టునిరంకుశత్వం అంటేనూ, అది నిలబడడానికి ఆధారంగావున్న సామాజికవిధానం అంటేనూ, ఆయనికిగల అసహ్యం తీవ్రతరం అయింది. ప్రజలంటే ప్రేమ ఎక్కువ అయింది.

సోషల్ డెమాక్రాటిక్ వుద్యమం

స్టాలిన్ యొక్క ప్రారంభవిప్లవచర్యల్ని గురించి మాట్లాడేముందు ఆరోజుల్లో జార్జియా, ఆర్మీనియా, అజర్బయజాన్లు ఎలావుండేవో తెలియచెప్పడం అవసరం.

* ట్రాన్స్ కకేషియా జాడుప్రభుత్వపు వలసప్రాంతం. దాని ఆర్థికవిధానంలో విశేషంగా మార్పులు వస్తూన్న రోజులవి. “రష్యాలో పెట్టుబడిదారీ విధానం యొక్క అభివృద్ధి” అంటూ లెనిన్ ఒక ఉత్తమగ్రంథం వ్రాసేడు. దానిలో కాకేససులో వలసవిధానం ఎంత తీవ్రంగా సాగించబడుతూందో, ఏ విధంగా కొత్త భూములు విశేషంగా సాగులోకి తేబడుతూన్నాయో వివరించేడు. దానిలో “ప్రాచీనంనుంచీ పాదుకునివున్న స్వదేశపు ‘చేతి పరిశ్రమ’లు దిగుమతి చెయ్యబడుతూన్న మాస్కో వస్తువుల పోటీలో దిగతొక్కివెయ్యబడుతున్నాయి.... రష్యను పెట్టుబడిదారీవిధానం ఆవిధంగా కాకేససుని ప్రపంచ పరివ్యాప్తమైన సరుకుల ప్రసార రంగంలోకి ఈడుస్తూంది. దానికిగల స్థానిక ప్రత్యేకతలని ప్రాచీనంనుంచీ వస్తూన్న స్వయంఘోషమైన పితృస్వామికవిధానపు శేషాలని చదును పరుస్తూంది. తన ప్యాక్షరీలకి బజారుని నిర్మించుకుంటూంది. .... 1863 లో కాకేససులోని పట్టణాల ప్రజలసంఖ్య 350,000 మాత్రమే. అది 1897 నాటికి 900,000 అయింది.

ముఖ్యంగా ట్రాన్సు కకేషియాలోని నూనె పరిశ్రమ విదేశీ పెట్టుబడుల ననంతంగా ఆకర్షిస్తూ, విశేషంగా అభివృద్ధిచెందింది. “బాకూ అజర్బయజాన్ భూగర్భంలోనుంచి పుట్టుకు రాలేడు. పైనుంచి, నోబెల్, రాత్స్ చైల్డు, విష్నె మొదలగువారి ప్రయత్నాలవల్ల నిర్మించబడింది” అన్నాడు స్టాలిన్. (మార్క్సిజము: జాతి సమస్యలు, వలససమస్యలు. పుట 109, ఇంగ్లీషు ము. సం. 12. మార్క్సిస్టు-లెనినిస్టు రైబరీ.)

పల్లెటి పట్టులకీ, పట్టణాలకీ నడుమ నిశితమైన భేదం కవబడుతూంది. బాకూ పెద్ద పారిశ్రామిక కేంద్రం. అజర్బయజాన్ మొత్తంమీద పితృస్వామిక-భూస్వామిక సంబంధాలతో బాగా వెనకబడివున్న దేశం.” (ఆ పుస్తకమే.) అక్షరాలా అది జాడు ప్రభువుల వలసే. కాకేససులో నివసిస్తూండే అసంఖ్యాకములైన జాతులన్నీ మూడు విధాలయిన పీడనావిధానంచేత క్రుంగిపోతున్నాయి. సైనికాధికారుల, భూస్వాముల ప్రాబల్యంగల జాడు ప్రభువుల దుర్బర సామ్రాజ్యవాదపు పీడన; జాతిపీడనం; వర్గపీడనం. పరిస్థితు లెంతవరకూ వచ్చేయి అంటే తమ తల్లిదండ్రుల మాట్లాడే బడిపిల్లలు తమ మెడలో, నాలిక తేలవేసిన కుక్క తలబొమ్మని గుర్తుగా వేసుకోవలసివచ్చింది. కష్టజీవులు భూస్వాముల, బూర్జువాల వర్గపీడనకి

గురి అయ్యేవారు. కాని, ఈపీఠనక్రింద విప్లవశక్తులు పనిచేస్తున్నాయి. విప్లవ చైతన్యం తలఎత్తుతుంది.

కామ్రేడ్ ఎల్. చెరియా పుస్తకం ధర్మమాయని ట్రాన్స్ కేషియను బోర్నివిక్ పార్టీని నిర్మించడంలో స్థానించేసిన కృషిని స్పష్టంగా తెలుసుకోగలుగుతున్నాం. ఆయన జీవితంలోని ఈ ముఖ్యకాలాన్నిగురించి స్పష్టంగా తెలపగల వ్రాతలనీ, వార్తలనీ చాలకొద్దిమందికి మాత్రమే తెలిసివున్నవాటిని కామ్రేడ్ చెరియా బయటికి తెచ్చేడు. “ట్రాన్స్ కేషియాలోని బోర్నివిక్ సంస్థల చరిత్ర మీద”ననే ఈపుస్తకం కమ్యూనిస్టు పార్టీచరిత్ర కొక అమూల్యాలంకారం. బోర్నివిక్ పార్టీని నిర్మించడంలో స్థానించేసిన కృషివిషయమై మనం ఖూర్తిమైన, విశ్వసనీయమైన అభిప్రాయం ఏర్పరచుకోడానికి తగు అవకాశాలని ఇస్తుంది. కామ్రేడ్ చెరియాచేసిన సేవ అమూల్యం. పార్టీ చరిత్రకారు డెవ్వడూ ఆయన పుస్తకాన్ని మరిచిపోలేడు.

గత శతాబ్దంయొక్క రెండోసగంలో జార్జియను సామాజికోద్యమంలో భూస్వామ్యవిధానపు అభివృద్ధివోరణి ఒకటి నుప్రసిద్ధరచయిత ఇలియా చావ్ చావాజే నాయకత్వాన కనబడుతున్నట్లు, జార్జి టెర్రిటెల్లి నాయకత్వాన బూర్జువా ప్రోగ్రెసివ్ వోరణి కనబడుతున్నట్లు చెరియా పుస్తకంనుంచి మనం తెలుసుకోగలుగుతున్నాం.

కాని, 1890 లలో మరో మూడోదశం, బయలుదేరింది. దీనిని జార్జియన్ టాషలో మెస్సామే దానూ అంటారు. జార్జియను మేధావులలో మార్క్సయను భావాల పరిన్యాప్తికిది ఒక పుదాహరణ. అయినా మెస్సామే దానూలో ఆధిక సంభ్యాకులు ఈభావాలని బూర్జువా-జాతీయవాద దృక్పథంనుంచే చూసేరు. (వీర్ధి నాయకుడు నొయా జోర్డానియా *) అందుచేతనే వారు జార్జియాలోని శ్రామికుల, బూర్జువాల కార్యాచరణలో ఐక్యతని బోధించేరు. వారు జార్జియాలోని వర్గాలన్నింటి స్వార్థాలూ ఒకటే ననడానికి మూలం ఇదే.

యన్. జోర్డానియా వ్రాసిన ‘అర్థికాభివృద్ధి: జాతీయత’ అనే వ్యాసంలో “చోతకంగా ఐక్యత పొందిన జాతి సిద్ధాంతైక్యతనికూడా పొందినదే” నన్నాడు. “జాతీయ శ్రామికుల అభివృద్ధికోసం, జాతిని బలపరచడానికి ప్రతివాడూ ప్రయత్నిస్తారు. ....జాతియొక్క మహత్వప్రాప్తిలో బూర్జువా వర్తకుడి కెంత స్వాస్థ్యం వుందో రైతుకీ, కూలివానికికూడా అంతే స్వాస్థ్యం వుంది.” (చెరియా పుస్తకం “ట్రాన్స్ కేషియాలోని బోర్నివిక్ సంస్థల చరిత్రమీద”లో ఉదాహరించబడింది.)

సాషా చులుకిజే మెస్సామే దానూదశంలో 1895 లో చేరేడు. 1897 లో లాదో కెష్టోవెలీ చేరేడు. స్థానిన్ 1898 లో చేరేడు. మార్క్సు, ఎంగెల్సు, లెనినుల మహత్తర సిద్ధాంతాలవలన ఏకీభావంపొందిన ఈముగ్గురు మార్క్సిస్టు యువకులూ ట్రాన్స్ కేషియాలో విప్లవకర మార్క్సిస్టుసంస్థ నిర్మించబడడానికి పునాదులు పేసేరు.

లాడో కెప్టోవెరీ బోల్షివిజంయొక్క ప్రతినిధులలో శ్రేష్ఠులలోవాకడుగా భవిష్యత్కాలం జ్ఞాపకంచేసుకుంటుంది. కమ్యూనిజంనిమిత్తమై అతడు హృదయాన్ని, ఆత్మనీ సమర్పించేడు. ట్రాన్స్కకేషియాలో మొట్టమొదటి విప్లవకరమార్క్సిస్టుసంస్థల నిర్మించడానికి, రహస్యముద్రాయంత్రాన్ని స్థాపించడానికి, స్థాలిన్ సాషాలతో కలిసి అద్భుతమైన కృషిచేసేడు. అండర్గ్రౌండ్ నిర్మాణానికి సంబంధించిన టెక్నికలును సెన్నింటినో రెనిను ఆదేశానుసారం నిర్వహించేడు. జారిస్టుఅధికారుల కతనంటే భయమూ, అసహ్యమూ. చివరకి ఆయన 1903 ఆగస్టు 17 న ఖైదుగదిలో కాపలాగావున్న సైనికుడిచేత కాల్చిచంపబడ్డాడు.

ఆరోగ్యవంతుడు గాకపోయినా, దుర్బలశరీరుడైనా సాషా చుటుకిజే లాడో కెప్టోవెరీమాదిరిగానే అచంచలమూ అసాధారణమూనైన విప్లవాదేశం గలవాడు. తన జీవితాన్ని విప్లవానికి పూర్తిగా ధారపోసేడు. స్థాలిన్తోకలిసి మెన్షివిక్కులతో అనేక వాదప్రతివాదాలలో పాల్గొన్నాడు. అచంచలమైన మార్క్సిస్టు - లెనినిస్టుభోరణిలో ఎన్నోవ్యాసాలని ఆయన రహస్యప్రచురణలకి వ్రాసేడు. ఈయన 1905 లో క్షయవ్యాధివలన చచ్చిపోయేడు.

. మొట్టమొదటిసంచి ఈ విప్లవకరమార్క్సిస్టుదళం మెస్సామే దానూలోని ఆపర్యూనిస్టులతో సంఘర్షణపడింది.

స్థాలిన్, సాషా చుటుకిజే, లాడో కెప్టోవెరీల భావాలు స్థిరత్వంపొందడంలో శ్రామికవర్గవిముక్తిపోరాటసమితి (St పీటర్స్ బర్గ్) * ప్రముఖపాత్రని నిర్వహించింది. వాదప్రతివాదాలతోనూ, స్టడీసర్కిలుతోనూ ఇప్పటినుంచి లెనిన్ పేరు పడేపడే వినబడుతూంది. పీటర్స్ బర్గ్ పోరాటసమితిచేత నడపబడిన నిర్మాణ యుక్తమైన శ్రామికోద్యమపు ప్రతిధ్వనులు పారిశ్రామికకేంద్రా లన్నిటిలోనూ ప్రజాసామాన్యాన్ని కదిలించేయి. 1900 లో లెనిన్ సహకారమైన V. కుర్నాటోవ్ స్కీ టెలిగ్రాఫ్ కివచ్చేడు. కుర్నాటోవ్ స్కీ లెనిన్ యెడ భక్తి - విశ్వాసాలుగలవాడు. విప్లవోద్యమంలో విశేషానుభవంవున్నవాడు. బాగాచదువుకున్న మార్క్సిస్టు. ఎకానమిస్టుల * కెదురెత్తుగా లెనిన్ వ్రాసిన అసమ్మతి పత్రంలో సంతకం పెట్టిన పదిహేడుగురు సోషల్ - డెమోక్రట్లలో ఈయన ఒకడు.

ఇతర సోషల్ డెమోక్రటిక్ నిర్మాతలలో ఆ రోజులలో వచ్చిన విభేదాలే మెస్సామే దానూనిగూడా రెండుగా చీలదీసేవి. అధికసంఖ్యాకులైన ఆపర్యూనినిస్టు లొకమూలనూ, విప్లవకరులైన యువకులపక్షం ఒక మూలా ఏర్పడ్డాయి. విప్లవకర యువకపక్షానికి స్థాలిను నాయకుడు.

విప్లవకరమైన రహస్య పత్రికని స్థాపించడంతో వచ్చింది మొదటివిభేదం. అటువంటి పత్రిక స్థాపించబడాలని స్థాలిన్, కెప్టోవెరీ, చుటుకిజేలు పట్టుపట్టేరు.

ప్రజాందోళన ప్రారంభించడం విషయమై రెండో విభేదం ఏర్పడింది. చట్టం సమర్పించినంతవరకు ప్రచారమాత్రమే సాగించాలని అధికసంఖ్యాకులైన ఆపర్యూనిస్టుల వాదం; ప్రజాందోళన ప్రారంభించడానికి వారు బెదిరేరు. అది

చట్టంయొక్క హద్దుల్ని అతిక్రమించి విప్లవమార్గాన్ని తొక్కడమే మరి. ఉద్యమం పాత సంకెళ్ళని విడిలించేస్తూంది. ప్రచారకూటాల్ని మించి పెరిగిపోయిందది. ప్రజాందోళన సాగించవలసిన అవసరం అంతంతకి అనుభవానికి రాసాగింది. అనాటి యూక్రేనియను ప్రచారకుడు జులెనాలీ మెల్నికోవ్ దీనినే అలంకార యుక్తమైన ధాషలో “ఒక మనిషిని ఒక అంతస్తు ఎత్తుకి లేవదీసేకన్న ప్రజాసామాన్యాన్ని ఒక్క అంగుళం ఎత్తుకి లేపడం మంచిది” అన్నాడు.

ఆరోజులలో టిఫలిన్ శ్రామికులలో ప్రజోద్యమం వృద్ధిపొందుతూంది. రాజకీయచైతన్యంగల శ్రామికులకి విప్లవధావాల తరిఫీదునివ్వడం చాలాముఖ్యమని స్థాలిను నిశ్చయించేడు. ఆ నిశ్చయంతో మార్క్సిస్టులయిన శ్రామికులకి తరగతులు నడుపసాగేడు. స్థాలిను నిర్వహిస్తూన్న శ్రామికుల కూటాలకి హాజరవుతూ వచ్చిన సూల్యైస్త్రి తోడ్రియా అనాటి విషయం ఒకటి చెప్తూన్నాడు. స్థాలిను ఈ తోడ్రియాని మెస్సామే దాసూలోని ఆపర్యూనిస్టులు సాగిస్తూన్న చట్టవిరుద్ధంగా వుండని ఒక ఆదివారపు పాఠశాలలో చెప్తూన్న దేమిటని అడిగేడుట. దానికి :

“నేను సూర్యు డెలా కదులుతున్నాడో చెప్తూన్నా రనేటంతకి స్థాలిను నవ్వేడు. ‘విను. నేస్తం’. సూర్యుడిని గురించి నువ్వేం బెంగపడబోకు; అతడు తన సంచారరేఖనుంచి దారి తప్పడులే. విప్లవ వ్యవహారాలెల్లా సాగాలో నువ్వు నేర్చుకోడం అవసరం. ఓ చిన్న రహస్యముద్రా యంత్రాన్ని స్థాపించడంలో కాస్త సాయం చెయ్యి. అన్నాడు.”

స్థాలిను నడిపిన స్టడీపర్క్స్ లుక్కి హాజరయిన జార్జి నినువా అనే మరో కార్మికుడు తన అనుభవా లిల్లాగ చెప్పేడు.

“కామ్రేడ్ స్థాలిను మా కూటాన్ని రెండేళ్ళకి పైగా నడిపేడు. ఆయన తాను ఏ విషయంమీద మాట్లాడనీ, ముందుగా దానిని వేరువేరు అంశాలుగా విభజించేవాడు. పాశ్చాత్య దేశాలలోని శ్రామికవర్గోద్యమ చరిత్ర ఆయనకి బాగా తెలుసు. సోషల్ డెమాక్రటిక్ విప్లవసిద్ధాంతాలలో గాఢపైన జ్ఞానంవుంది. ఆయన సంభాషణ శ్రామికులలో ఏకాగ్రతని నెలకొల్పుతుంది. స్థాలిను తరుచుగా నవలల సులచీ, శాస్త్రీయ గ్రంథాలనుంచీకూడా పురాహరణ లిస్తూంటాడు. మాకు వుపన్యసిందేటప్పుడెప్పుడూ ఆయన మెదుట ఒక చిన్న నోట్ బుక్ కో, అందమైన వ్రాతతో నిండిన ఓ కాగితమో వుండేవి. ఆయన ప్రతిపుషన్యాసానికి, ముందు తయారై వస్తాడని తెలిసినవిషయమే. మేము సామాన్యంగా సాయంకాలం పూటల చీరటి పద్మాక సమావేశం అవుతూండేవాళ్ళం. అదివారాలనాడు ఐదుగురూ, పదేసిమందీ చొప్పున పొలాలమీదికి పోయి కాలం గడిచిందికూడా ఎరగకుండా చర్చలు సాగించేవాళ్ళం.”

“కామ్రేడ్ స్థాలిను ఉపన్యాసాలు సామాన్యంగా పరస్పరం మాట్లాడుకున్నట్లే వుండేవి. మొదటివిషయం మాకు పూర్తిగా అర్థంఅయిందని తోచే

దాకా రెండోది ఎత్తుకొనేవాడు కాదు. ఆయనవేసిన ప్రశ్నలకి మేము మా కార్మిక జీవితంలోని ఘట్టాలని వుదాహరించేవాళ్ళం. ఫ్యాక్టరీలలో ఏమేం జరిగిందో, మానేజిమెంటూ, కంట్రాక్టర్లూ, పోర్మన్లూ, మమ్మల్ని ఏలాగ పీక్కుతింటున్నారో చెప్పేవాళ్ళం. అటువంటి విషయాలని కామ్రేడ్ స్థాలిను ఎంతో శ్రద్ధతో వినేవాడు. శ్రామికుల నెన్నో ప్రశ్నలువేసి, సారాంశం తేల్చేవాడు. ఈ సారాంశాలు విప్లవోద్యమాని కెంతో అవసరం. అమూల్యాలు.

“కామ్రేడ్ స్థాలిను మా అధ్యాపకుడు. కాని, ఆయన తరుచుగా మానుంచే నేర్చుకున్నా నంటూంటాడు.

1890 లో టిఫ్లిస్‌లోని రైల్వేషాపుల్లోనూ, యింకా ఎన్నో యితరకర్మాగారాల్లోనూ సమ్మెలు జరిగేయి. స్థాలిను, లాడోకెష్టోవెలీల నాయకత్వాన విప్లవకర సోషల్ డెమాక్రటిక్ దళంవారు వాటిని నడిపించేరు. 1899 లో మొట్టమొదటిమారు టిఫ్లిస్ శ్రామికులు మేడినోత్సవం చేసేరు. 1899 ఆఖరున టిఫ్లిస్‌లో ట్రాంవేసమ్మె జరిగి కార్మికులు జయంపొందేరు. 1900 మే 1 న 500 కి పైబడ్డ శ్రామికుల సమావేశంలో స్థాలిన్ వుపన్యసించాడు.

ఈనాడు ఐదువందల శ్రామికులు సమావేశం అయ్యేరంటే ఆశ్చర్యంగా వుండదు. కాని, టిఫ్లిస్‌లో అంతమంది సమావేశంకావడానికి కదే మొదటిమాటు. శ్రామికుల మాన్ మీటింగ్‌లో మార్క్సాదానికి స్థాలినుకదే మొదటిమాటు.

1901 ఏప్రిల్‌లు 22 న స్థాలిను రెండువేలమంది కూలీలతో ఒక పూరే గింపు లేవదీసేడు. జారిష్టు అధికారులు దానిపై క్రూరచర్య తీసుకున్నారు. ఈ ఊరే గింపు కాకేసనుయొక్క చరిత్రలో నూతనాధ్యాయాన్ని తెరిచిందని లెనిను, ఇస్కాల్‌లో (మిణుగురు) వ్రాసేడు. ‘లాడో కెష్టోవెలీ, అంటూ చెరియవ్రాసిన పుస్తకంలో “కాకేషన్‌లో విప్లవోద్యమం బహిరంగరూపంలో వృద్ధిపొందిన దీరోజు మొదలుకొనే”నని వ్రాసేడు.

1899 డిసెంబరు 28 నాటినుంచీ పోలీసు నిర్బంధం తప్పించుకుంటూ స్థాలిను రహస్యంగా జీవించవలసివచ్చింది. అది మొదలుకొని 1901 మార్చి 21 వరకూ ఆయన టిఫ్లిస్‌లోని జిమోపిడికల్ అబ్జర్వేటరీలో అబ్జర్వరుగా పనిచేసి జీవించేడు. జార్యా వస్త్రోకా (Dawn of the East) పత్రికలో వానో కెష్టోవెలీ తన జ్ఞాపకాలని “శ్రామికవర్గోద్యమారంభం” అనే పేరున ప్రకటించేడు. స్థాలిన్ జీవితంలోని ఈనాటిఘట్టాలు మనకా పుస్తకంలో దొరుకుతాయి:

“1899 డిసెంబరు ఆఖరున అబ్జర్వేటరీలో అబ్జర్వేటరుద్యోగం భాగీఅయింది లాడో సలహామీద కామ్రేడ్ స్థాలిన్ దానికి దరఖాస్తుచేసేడు. మేము రాత్రి తెల్లవాళ్ళూ, మేలుకొనివుండి, ఎంతో చిక్కయిన యంత్రాల సహాయంతో, నిర్ణీతకాల వ్యవధులలో నిరీక్షణలు (observations) సాగించవలసివచ్చేది. ఎంతో ఓపిక, విశేషంగా ఏకాగ్రత వుండాలి అవసరం. తరుచుగా ఈవుద్యోగం భాగీపడిపోతూం దేది. అందుచేతనే మొదట్లోనేను, తర్వాత స్థాలిను, ఆతర్వాత యం. దావిరాష్విరీ

అఖరున వాసో బెర్జెనిస్విరీ (ఈయన 1900 ప్రారంభంలో సెమినరీ వదలిపెట్టే నేడు.) అతిసులభంగా అబ్జర్వేటరీలో ఉద్యోగం సంపాదించగలిగేం."

వాసో కెప్టోవెరీ జ్ఞాపకాలేగాక వాసో బెర్జెనిస్విరీ వ్రాతలుకూడా స్థాలిను అబ్జర్వేటరీలో పనిచేసినకాలంనాటి జీవితాన్ని తెలుపుతున్నాయి.

" సెకండ్ హాండ్ వస్తువులమేవారినుంచి కిరోచ్చాయావీధిలోని కైదా నోవా రైబ్రరీనుంచి మేము పుస్తకాలు తెచ్చుకుంటూ వుండేవాళ్ళం. ఈ గ్రంథాలయం చూకు అద్భుతంగా తోడ్పడింది. కామ్రేడ్ స్థాలిన్ రహస్యకరపత్రాలనీ, ఇస్కానీ సంపాదించి, తెచ్చి ఇస్తుండేవాడు; కాని, తాను వాటిని ఎక్కడినుంచి, ఎవరినుంచి తెస్తున్నాడో చూకెవ్వరికీ తెలియనిచ్చేవాడుకాదు. చివరకి తాను ఎక్కడికి పోతూన్నదీ స్నేహితులకిచూడా తెలియనిచ్చేవాడు కాదు అతను సాగిస్తున్న శ్రామికుల రహస్య సమావేశాలకి అనేకమార్లు నేనూ వెళ్ళేనుగనక నాకుమాత్రం తెలుసు. "

స్థాలిను, లాదో కెప్టోవెరీల పట్టుదలవల్ల 1901 లో టాకూలో మొదటి రహస్యముద్రాయంత్రం నెలకొల్పబడింది.. ఆ సంవత్సరమే సెప్టెంబరులో జార్జి యన్ థాషలో ' ప్రబ్ జోలా' (పోరాటం) అనే రహస్యపత్రిక టిఫ్లిస్ నుంచి టిఫ్లిస్ రివల్యూషనరీ సోషల్ డెమోక్రట్ల పత్రికగా వెలువడసాగింది. రెనిన్ యొక్క ఇస్కా దోరణిలోనే ఇదీ నడిచింది. ఆందోళన విశేషంగా సాగించబడాలని అది ప్రకటించింది. జాతుకి, భూస్వాములకి, పెట్టుబడిదారులకి వ్యతిరేకంగా శ్రమజీవులు పోరాటం సాగించాలని ప్రబోధించింది. సోషలిజంకోసం సాగించే పోరాటంలో రష్యాలోని శ్రామికవర్గం అంతా వొక్కటై నడుస్తుందని అది హెచ్చరించింది.

ప్రబ్ జోలా మొదటిసంచికలోని సంపాదకీయంలో " జార్జియన్ సోషల్ డెమోక్రటిక్ వుద్యమం అఖిలరష్యావుద్యమంతో చేయిచేయిగాలిపి సాగుతుంది. అది తాను రష్యన్ సోషల్ డెమోక్రటిక్ పార్టీ యాజమాన్యాన్ని అంగీకరిస్తుంది." అని ప్రకటించబడింది. (యల్. చెరియా : ట్రాన్స్ కరేషియాలోని బోల్షివిక్ నిర్బాణాల చరిత్రమీద.)

ప్రబ్ జోలా శ్రామికవర్గనియంతృత్వసిద్ధాంతాన్ని స్వీకరించింది. లీగల్ మార్క్సిస్టులతోనూ, ఎకనామిస్టులతోనూ పోరాటం నడిపింది. శ్రామికవర్గం బహిరంగంగా విప్లవపోరాటం సాగించవలసివుందని పట్టుపట్టింది. రాబోయే బూర్జువా డెమోక్రటిక్ విప్లవంలో శ్రామికవర్గం ప్రాధాన్యత వహించాలంది. జోర్డానియా, చెఖిజే మొదలగువారు అనుసరిస్తున్న అపర్యూనిస్టు చెరన్ స్టీనిస్టు * భావాలని అది తీవ్రంగా ఎదుర్కుంది. ఈ పత్రికలోని ప్రధానవ్యాసాలు స్థాలిన్, లాదో కెప్టోవెరీలచేత వ్రాయబడేవి.

1901 మార్చి 21 వ తేదీన స్థాలిన్ లేనిసమయంలో ఆయన, బెర్జెనిస్విరీ నివస్తున్న యింటిని పోలీసులు సోదా చేసేరు. ఈ విషయంలో బెర్జెనిస్విరీ వ్రాసిందిది :

"వాళ్ళు గదిలోకి విరుచుకుపడి, నీవెవరు? నీతో ఇంకా ఎవరున్నారనే ప్రశ్నలతో సోదా ఆరంభించేరు. మొదట నాగది అంతా తిరగేసేరు. ఒకమాదిరి మార్క్సిస్టు పద్ధతిలో వ్రాయబడ్డ లీగల్ ప్రచురణలు కొన్ని కట్టకట్టి నీలో వేసేరు. వాటికోరిస్తు వ్రాసి నన్ను సంతకం పెట్టమన్నారు తర్వాత స్థాలిన్ గదికి బయలుదేరేరు. గదిలోపున్న సామానంతా చిందరవందర చేసేరు. మూలమూలా వెతికేరు. పక్క దులిపేరు. కాని, ఏమీ కనబడలేదు. కామ్రేడ్ స్థాలిన్ చదవడం పూర్తి అయ్యేక ఏపు స్త్రీకాన్నయినా పెంటనే తిరిగి ఇచ్చివేసేవాడు. ఎప్పుడూ ఇంటిదగ్గర పెట్టుకునేవాడు కాదు. ఇంక రహస్య కరపత్రాలనీ, పుస్తకాలనీ, క్యూరాసెదివొడ్డునపున్న ఒక ఇటీకలగుట్టలో దాచేవాళ్ళం. ఈవిషయంలో కామ్రేడ్ స్థాలిన్ బహుజాగ్రత్తగా వుండేవాడు. రెండోగది సోదాలయ్యేక మరోరిస్తువ్రాసేట గాని, వట్టిచేతులతో తిరిగిపోయేరు."

1901 నవంబరు 1 వ తేదీన అప్లాదార్లో టిస్లిన్ సోషల్-డెమాక్రటిక్ సంస్థ మొదటిమారు సమావేశం అయింది. దానికి ఇరవైఅయిదుగురు ప్రతినిధులు వచ్చి, ర. సో. డె. లే. పా. * యొక్క టిస్లిన్ కమిటీని ఎన్నుకున్నారు. స్థాలిను ఈ కమిటీలో ఒక సభ్యుడుగా ఎన్నుకోబడ్డాడు. 1901 సంవత్సరం ఆఖరున టిస్లిన్ కమిటీ ఆయనని బాటుంలో సోషల్-డెమాక్రటిక్ సంస్థని స్థాపించడానికి పంప తీర్మానించింది. ఆతని బాటుం కార్యకలాపా లిక్కడనుంచి ఆరంభం అయినాయి.

ఇంతకిపూర్వం కార్లో చెఖిజే వగైరా లీగల్-మార్క్సిస్టులు బాటుంలో పనిచేస్తుండేవారు. అక్కడ విప్లవసంస్థని స్థాపించడం అసంభవం అని చెఖిజే స్థాలిన్ కి నమ్మబలికేడు. స్థాలినుని ఆనగరంనుంచి వెళ్ళిపోమని చెప్పేడు. కాని, చెఖిజేకంటే స్థాలినుకి శ్రామికవర్గంలో పెనగొంటూన్న శక్తులు బాగా ఎరుక. ఏం చెయ్యాలోకూడా ఆయన బాగా ఎరుగును. చావోబా (ఇప్పుడు దీన్ని స్థాలిన్ జిల్లా అంటున్నారు) లో శ్రామికులమధ్య పెట్టేడు తన బసని. ఇంక ప్రారంభించేడు పని. బాటుం గొప్ప శ్రామికవర్గకేంద్రం. మాంటాషేవ్, సిదెరిదిస్, రాస్సిజెల్లు, నోబుల్ మొదలగువారి సంస్థలకి చెందిన నూనె రిఫైనరీలు ఎన్నో పున్నాయక్కడ. ఈకర్మాగారాలలోని రాజకీయచైతన్యంగల శ్రామికుల్ని ధవిస్యర్తులతో తనకార్యక్రమంలో లోచ్చిడేటట్లు చేసేటందుకు ఇప్పుడు స్టడీసర్కియల్స్ తో తేవడానికి స్థాలిన్ తీవ్రమైన ర్యషి చేయసాగేడు. "ఆయనే స్వయంగా వారిలో ప్రచారం సాగించేవాడు. ఒక రహస్య ముద్రాయంత్రం స్థాపించి, తానే కరపత్రాలు వ్రాసి, శ్రామికుల సహాయంతో వాటిని ముద్రించేవాడు. బాటుంపోలీసులు ఈరోజు లలో ఇచ్చిన రిపోర్టులుపట్టిచూస్తే శ్రామికులు జోసెఫ్ జుగాష్వీలీని వంకో గరవించేవారనీ, గురువుగా భావించేవారనీ తెలుస్తూంది.".... 1901 ఆరురాలు కాలంలో, ర. సో. డె. లే. పార్టీ యొక్క టిస్లిన్ కమిటీ తనసభ్యులలో ఒకరైన జోసెఫ్ జుగాష్వీలీని బాటుం ఫ్యాక్టరీహాలీలలో ప్రచారంచెయ్యడానికి పంపింది. అనాటినుంచీ ఇక్కడ సోషల్-డెమాక్రటిక్ పుద్యమం తీవ్రాభివృద్ధి పొందింది. జుగాష్వీలీ శ్రమఫలితంగా బాటుం కర్మాగారాల్లో సోషల్-డెమాక్రటిక్ సంస్థ

బయలుదేరసాగినాయి. వీటిని టిఫిన్ కమిటీ ప్రారంభంలో నడుపుతూండేది".... అనివుంది, అనాటి ఒక పోలీసు రిపోర్టులో.

1901 డిసెంబరు 31 వ తేదీరాత్రి నూతన సంవత్సరాది ఉత్సవంపేరిట స్టాలిన్ ఒక శ్రామిక సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేశాడు. దీనికి మొత్తం 30 మంది హాజరయ్యారు. ఈ సమావేశంలో ర. సో. డె. లే. పార్టీయొక్క బాటుం కమిటీ ఏర్పడింది. బాటుంలో ఏర్పడ్డ మొట్టమొదటి ఇస్కాగ్రియిస్టు సోషల్ డెమాక్రటిక్ సంస్థ ఇదే.

ట్రాన్స్ కేషియాలోని అనాటివర్కర్లు ఈ సమావేశాన్ని వర్తిస్తూ చెప్తున్న మాటలు హృదయాన్ని కదిలించివేస్తాయి. వారిలోఒకడైన రోదియన్ కోర్కియా స్టాలిన్ తన వుపన్యాసాన్ని "చూడండి! అరుణోదయం అవుచుంది. త్వరలోనే సూర్యుడు దుదయిస్తాడు. ఆ సూర్యుడు మనకోసమే ప్రకాశిస్తాడు. కామ్రేడ్స్! నామాటలు నమ్మండి," అనే మాటలతో ముగించేడని చెప్పేడు.

కొత్తగా ఏర్పరచబడ్డ ఈ శ్రామికసంస్థల సహాయంతో ర. సో. డె. లే. పా. యొక్క బాటుంకమిటీ 1902 ప్రారంభంలో ఆనగరంలో చాల సమ్మెలని సాగించింది. కర్మాగారాలలోని సమ్మెకమిటీలని స్టాలినే నడిపేవాడు. అంతకంతకి సమ్మెలు బలపడసాగినై. దానితో జారిస్తు అధికారులు భయపడిపోయి బాటుంలో మిలిటరీగవర్నరుని నియమించేరు. ఈగవర్నరు కూలీలని బెదిరించి, సమ్మెలు మానేలాగ చెయ్యాటని చూసేడు, గాని ఫలితం లేకపోయింది. మార్చి 7 వ తేదీన జరిగిన అధిక సంఖ్యక ఎరస్తులు కూడా లాభకారికాలేదు. 1902 మార్చి 8 న స్టాలిన్ శ్రామికుల ఊరేగింపు లేవదీసేడు. అరస్తుచేసినవారిని విడిచిపెట్టమని వారి దీమాండు. కాని, ఆపనిచెయ్యడానికి బదులు పోలీసులు మరో మూడువందలమంది ఊరేగింపులో పాల్గొన్నవారిని అరెస్టుచేసేరు. మార్చి 9 న స్టాలిన్ వెనుకటిదాని కంటేనూ పెద్దఊరేగింపు బయలుదేరదీసేడు. రాత్స్ చైల్డు, మాంటాషేవ్ కర్మాగారాలలో సమ్మెచేస్తున్న కూలీలేగాక ఈ ఊరేగింపులో డాక్ పనివారు, రైల్వే పనివారు, తదితరులూ కూడా పాల్గొన్నారు. విప్లవగీతాలు పాడుతూ, ఎర్రజెండాలతో ఈ ఊరేగింపు అరెస్టుచేసినవారిని నిర్బంధించిన బారకీచులదగ్గిరికి నడిచింది. ఊరేగింపుపై కాల్పులు సాగించబడినాయి; పదిహేనుగురుకూలీలు చచ్చిపోయేరు. ఏభైనలుగురు గాయపడ్డారు. ఐ. దరాక్వెలిజే అనే అనాటి బాటుంపనివాడు ఆరోజు సంగతుల్ని యిల్లాగ చెప్పుతున్నాడు.

"ఉద్రేకభరితులైపున్న ఆ శ్రామికప్రజాసమూహం నడుమ కామ్రేడ్ సోసో (స్టాలిన్) నిలబడి స్వయంగా ఉద్యమాన్ని నడుపుతున్నాడు. కాలందాజే అనే పనివానికి భుజంమీద గాయం తగిలితే ఆచనినా జనసమ్మర్దంలోంచి తప్పించి, స్టాలినే స్వయంగా ఇంటికి తీసుకుపోయేడు."

మార్చి 9 న చనిపోయిన కూలీలకి, విప్లవకారులకి ఉచితమైన అంత్య క్రీయలు జరపడానికి స్టాలిన్ ఏర్పాటుచేసేడు. కొద్దిరోజులక్రితమే కాల్పులు

జరిగినా. ఈ అంత్యక్రియలకి అసంఖ్యాకులుగా కూలీలు పోగుపడ్డారు. విప్లవావేశ పూరితమైన కరపత్రాన్ని ఒకదానిని స్థాలిన్ వ్రాసి బాటుంబోనూ. యితర నగరాల లోనూ విశేషంగా పంచిపెట్టించేడు : “సత్యంకోసం ప్రాణాలు విడిచిన మీకు జోహారు ! మీమ్మల్ని కనిపెంచిన తల్లులకి చూ జోహారు ! మీ శిరస్సుల విరో చితమరణకీరీటం అలంకరించబడివుంది. అంతిమమడియలలోకూడా మీ తడబడు తూన్న పెదవులు పోరాటవాక్యాలనే వుచ్చరించేయి. మీకు వందనాలు ! ‘ చూ రక్తానికి ప్రతీకారం తీర్చుకోండ’ని చూచెవులలో నిరంతరం చెబుతూ మమ్ము విడవకుండా మూపై తిరుగుతూన్న మీనీడలకి చూ జోహారులు !”

మొదట్లో స్థాలిను మాతే రుసీజే ఇంట్లో వుండేవాడు. తర్వాత కాషిం స్మిర్నా అనే రైతుఇంటికి మారేడు. ‘జూర్యా వాస్తోకా’లో వ్రాయబడిన తన “మరపురానివారి కథ”లో నినుట్నా మోదెవాజే స్థాలిన్ ఎటువంటిపరిస్థితుల్లో కాలంగడిపేదో చిత్రించింది.

“కామ్రేడ్ స్థాలిన్ మాతే రుసీజేయింట్లో వుండేవాడు. అందులో రెండు గదుల్లో దారాకెవిజేసోదరులూ, కోట్సియా కాండెలాకి వుండేవారు. అప్రక్కనే వున్న ఒక చిన్న గదిలో స్థాలిన్ వుండేవాడు. దానికి కిటికీకూడాలేదు ; బయటి వేపు గుమ్మానికి ఎప్పుడూ తాళం వెయ్యబడివుండి ఎవ్వరివృష్టిని ఆకర్షించేటట్లుగా వుండేదికాదు. లోపలి - బయటి తలుపులమధ్యనున్న సందు కత్తంగా గుడ్డలు వ్రేలవెయ్యబడి అదొక గోడవీరువాలా కనిపించేది. (లోగుమ్మం యిప్పుడు తీసేసేరు.)

“ఇంట్లో మిగిలినవాటాలో ఇవిలియన్, దెస్పినే షాపటావాలు నివసించే వారు.

“స్థాలిన్ గదిలోనే ప్రెస్సు పెట్టబడింది. అతను వ్రాసిన కరపత్రాలిక్కడే ముద్రించబడ్డాయి. రాజకీయపై తన్యంగల పనివారు ఆగదిలోనే మీటింగులు సాగించే వారు. అర్థరాత్రివేళ :

“నాసోదరి దెస్పినే విశ్వాసపాత్రులయిన కామ్రేడ్స్ దగ్గరికి తరుచుగా కర పత్రాలు తీసుకుపోతూండేది. కామ్రేడ్ స్థాలిన్ ఆడవాళ్ళని విప్లవకార్యక్రమంలోకి ఆకర్షించి, వారితో విప్లవానికిసంబంధించిన విషయాలమీద చర్చలుసాగించేవాడు.”

బాటుంబో కాషిం స్మిర్నా ఇంట్లో స్థాలిన్ ఒక రహస్యమైన ప్రెస్ పెట్టేడు. అడ్వాసియన్ జాతీయుడైన ఈ రైతు చాలా అమాయకుడు. చదువనుకూడా చేత కాదు. అయినా, ఈతడు పళ్ళబుట్టల్లోదాచి కామ్రేడ్ స్థాలిన్ ముద్రించిన కర పత్రాల్ని తీసుకుపోతూండేవాడు. వందలకొద్దీ సాచారణప్రజలు-కూలీలు, రైతులు- విప్లవకార్యక్రమంలో కామ్రేడ్ స్థాలిన్ కి సాయపడేవారు. ప్రజలకి, ఆయనకి మధ్య ఎప్పుడూ సన్నిహితసంబంధం వుంచుకునేవాడు. విప్లవజీవితం వృత్తిగా పెట్టుకున్న ఆ మార్క్సిస్టు - లెనినిస్టు విప్లవకారునికి ప్రజలతో సన్నిహిత సంబంధమే బలం కలిగించే మూలం.

పార్టీనాయకదళం 1902 ఏప్రిల్ 5 వ తేదీన సమావేశం అయివున్నప్పుడు పోలీసులు స్టాలిను నరస్తుచేసి, బాటుంజైలులో పెట్టారు. ఈ జైలులో వున్నప్పుడుగాని, కుట్రజైలులో వున్నప్పుడుగాని, ఆయన తన విప్లవకార్యక్రమాన్ని నిలపనేలేదు. యింకా అప్పటికి బయటనేవున్న కామ్రేడ్సుతో సంబంధాలు ఏర్పరచుకుని, లెనిన్ మాదిరిగానే వారికి సాయంచేసేవాడు. స్టాలిన్ రాజకీయపై డీలలో బహుపట్టుదలతో ప్రచారం సాగించేడు. వారు మార్క్సు, ఎంగెల్సు, లెనిన్ ల మహోపదేశాల నర్థంచేసుకుందుకు సాయపడ్డాడు. బాటుంజైలుకుల విప్లవోద్యమానికి ముఖ్యనాయకుడు. అధ్యాపకుడు అనే నేరందీద జారీస్తుప్రభుత్వం స్టాలిన్ కు శిక్షవిధించింది. టిఫ్లిస్ సోషల్ డెమాక్రటిక్ సంస్థవిషయమై కూడా కేసుపెట్టి దానిలో ఆయన్ని శిక్షించేరు.

1903 ఫిబ్రవరిలో కకేషియన్ సోషల్ డెమాక్రటిక్ సంస్థయొక్క మొదటి కాంగ్రెసు జరిగింది దానిలో ర. సో. డె. లే. పార్టీయొక్క కకేషియన్ ఫెడరల్ కమిటీ ఏర్పడింది. జైలుగోడలమధ్య నిర్బంధింపబడివున్న స్టాలిను కకేషియన్ ఫెడరల్ కమిటీలో సభ్యుడుగా ఎన్నుకోబడ్డాడు.

1903 జూలై 9 న స్టాలిన్ బహిరంగమైన పోలీస్ నిఘాలో మూడేళ్ళు నైదీరియా తూర్పుభాగంలో ప్రవాసశిక్ష ననుభవించాలని ప్రకటించబడింది. ప్రవాసానికి తీసుకుపోయేముందు స్టాలిన్ ని బాటుంజైలుకి మళ్ళీ మార్చేరు. 1903 నవంబరు అఖరున ఆయన తూర్పునైదీరియాకి, ఇర్కుట్ స్కూరాష్ట్రంలో వలాగాన్ స్కూజిల్లో నవోయా ఉదా అనే గ్రామానికి పంపబడ్డాడు. స్టాలిన్ యొక్క ఈ కాలంనాటి చిత్రాన్ని మన చిత్రకారులలో ఒకడు చిత్రించినదాన్ని చాలమంది చూసేవుంటారు. పెట్టుబూట్లుతొడిగి, శీతాకాలపు ఓవర్ కోటు, ఫర్ బోపీ వేసుకొని, ఒళ్ళంతా మంచులో ములిగివుండగా ఎత్తయిన దిబ్బమీదనిలబడి తను కలిసి పనిచేసిన స్త్రీ-పురుషులు నివసిస్తున్న దిశగా ఎంతో ఆశతో చూస్తున్నట్లుగా చిత్రించబడ్డాడు స్టాలిన్ అందులో.

ఈ మొదటి ప్రవాసకాలంనాటికే స్టాలిన్ మంచి పేరుపడ్డ అర్జనైజరు. అద్వితీయుడైన ప్రజానాయకుడు. ట్రాన్స్ కకేషియను బొల్షివిక్కులకి నాయకుడయ్యేడు. అతని అద్భుతభ్యాతి ఒక్క ట్రాన్స్ కకేషియాలోనేకాదు. ఈ కాలంలో ఆయనచేసిన ఉత్కృష్టసేవలలో ఒకటి, లాదో కెష్టోవెలీ, సాషా చులుకిజే, మిఖా స్టాకాయా మొదలయిన కామ్రేడ్సుతోగలిసి మొట్టమొదటి ఇస్క్రీయిస్తు సోషల్ డెమాక్రటిక్ కమిటీలని ఏర్పరచడమూ, మొదటి రహస్య వాఙ్మయం ప్రచురించడం, ట్రాన్స్ కకేషియాలో రహస్య ముద్రాయంత్రాల్ని స్థాపించడమూ, 'లీగలిస్తుల'తోనూ, 'ఎకానమిస్తుల'తోనూ, జాతీయవాదులతోనూ, లెనిన్ మాదిరిగా పట్టుదలతో నిరంతరాయంగా పోరాటంసాగించడం ఆయనచేసిన మరో ఉత్కృష్ట సేవ.

1903 లో ప్రవాసశిక్ష ననుభవిస్తున్న రోజుల్లోనే ఆయన జాబులద్వారా లెనిన్ తో పరిచయంలోకి వచ్చేడు. 1924 జనవరి 28 న క్రెమ్లిన్ మిలిటరీ స్కూలులో లెనిన్ స్మారకసమావేశంలో మాట్లాడుతూ, ఈ విషయాలు చెప్పేడు :

“నాకు 1903 లో మొదటిమాటు లెనిన్ తో పరిచయం కలిగింది. నిజానిరది ముఖపరిచయంకాదు; జాబులద్వారా కలిగిన పరిచయం. కాని, అది నాలో మరువరాని భావాల్ని ముద్రించింది. నా పార్టీ జీవితంలో ఎన్నడూ ఆ అనుభవాన్ని మరువనేలేదు. ఆ రోజుల్లో నేను సైబీరియాలో ప్రవాసంలో గడిపుతూన్నా. 18 వ శతాబ్దం ఆఖరునుంచీ, ముఖ్యంగా 1901 తర్వాత అంటే, ఇస్కా 9 ప్రకటించ బడినాక నాకు లెనిన్ విప్లవకార్యాచరణతో పరిచయంవుంది. అది నాలో లెనిన్ ఆసాదారణ శక్తివంతుడనే నమ్మకం కలిగించింది. నేనాయన పార్టీనాయకుడని భావించలేదు. పార్టీ జన్మదాత యని నాభావం. పార్టీలో సారాన్నీ, దాని అవసరాలనీ, గుర్తించినవా డాయనొక్కడే. మన పార్టీయొక్క ఇతర నాయకులతో ప్లెఖానోవ్, మార్టోవ్, ఆక్సెల్లాడ్ మొదలగువారితో పోల్చిచూసినప్పుడు ఆయన పార్టీకి శిరస్సువంటివాడని తోస్తుంది. ఆయన పార్టీనాయకులలో ఒకడుకాదు. ఉత్తమతరగతికి చెందిన నాయకుడు. భయంఅంటే ఎరగని ఛైరిడేగ. ఎవ్వరూ నడిచివుండని రష్యన్ విప్లవోద్యమపథాలలో నిర్భయంగా పార్టీని నడిపించేడు. ఈభావం నాలో దృఢంగా ముద్రితం అయిపోవడంచేత ఈవిషయాన్ని రాజకీయ ప్రవాసితుడుగా విదేశాలలో నివసిస్తున్న నామిత్రుడొకడికి ఒకజాబులో వ్రాసేను. అందులో నీ అభిప్రాయం ఏమిటో వ్రాయమని అడిగేను. కొంతకాలానికి నేను సైబీరియాలో ప్రవాసశిక్షని అనుభవిస్తూండగా - 1903 ఆఖరున నామిత్రుడు వ్రాసినజాబుతోపాటు ఒక సాదారణమైన విస్ఫుల్లమైన లెనిన్ వ్రాసిన చిన్నజాబు చేరింది. లెనిన్ జాబు ఇతరవానితో పోల్చిచూస్తే చాలా చిన్నదనేచెప్పాలి. కాని, దానిలో మనపార్టీ కార్యవిధానంమీద నిర్భయమూ, గంభీరమూనైన విమర్శన విచ్చేడు. ఇకముందు మన పార్టీయొక్క కార్యసరణి ఏల్లావుండాలో అంతా సూక్ష్మములో స్పష్టంగా వ్రాసేడు. బహుచిక్కు విషయాల్నికూడా అంతసులభంగా, స్పష్టంగా, సంగ్రహంగా, ఛైర్యంగా వ్రాయగలవా దొక్కలెనినే. రైపిల్ షాట్ లాగ ప్రతివాక్యమూ తగులుతుంది. లెనిన్ మనపార్టీలో ఛైరిడేగలాంటివాడనే నాపూర్వ భావాన్ని ఈజాబు దృఢపరచింది. ఈజాబుని రహస్య వర్కర్ల అలవాటుప్రకారం ఇతరజాబులతోసహా నిప్పుల్లో పారేసినందుకు ఇప్పుడు చాలా చింతిస్తున్నా.

“అనాదే మొదలు నాకు లెనిన్ తోగల పరిచయానికి”

(లెనిన్ సుగూర్చి స్టాలిన్ : Little Stalin Library 3)

ప్రారంభంనుంచీ స్టాలిన్ యొక్క విప్లవకార్యాలని గమనిస్తే మనకి అవి 18 శతాబ్దం ఆఖరునుంచీ. మనపార్టీ నిర్మాతయైన లెనిన్ కార్యకలాపాలతో పెన వడియున్నట్లు కనబడుతుంది. స్వతంత్రంగా నినాదాలను, సిద్ధాంతచర్చలకు సమాధానాలను స్టాలిన్ ఎన్నోసార్లు యిచ్చాడు. ఆ పనులన్నింటా మనకి.... (లెనిన్ లో

గనపదే మాదిరి) మార్క్సిస్టు విప్లవసిద్ధాంతానువరణం స్పష్టంగా గోచరిస్తుంది. ఈ తయారీలు చేసుకుంటూన్న కాలంలో, మొదటి రష్యన్ విప్లవారంభకాలంలో ట్రాన్స్ కకేషియాలో స్టాలిన్ సాగించిన కార్యక్రమంతా రాబోయే విప్లవంలో శ్రామికవర్గం ప్రాముఖ్యత నిచ్చే పద్ధతిలోనే సాగినాయి.

1904 వసంతకాలంలో స్టాలిన్ ఇర్ కుట్ స్కులోని తాను ప్రవాసిగావున్న గ్రామంనుంచి తప్పించుకుని బాటుం వచ్చేసేడు. కావి, ఆనగరాన్ని కూడా త్వరలోనే విడవక తీరలేకాదు. నటావియా కిర్తా అనే ఆమె స్టాలిన్ ప్రవాసంనుంచి తప్పించుకు వచ్చేక జరిగిన విషయాలని వ్రాసింది :

“1904 మొదటిరోజుల్లో ఒక రాత్రివేళ నాతలుపుతట్టిన చప్పుడయింది. అప్పటికి అర్ధరాత్రి ఆయింది.

‘ఎవరువారు ?’ , అని అడిగేను.

‘నేను తలుపుతియ్యి ,

‘ఎవరునువ్వు ?’

‘నేను సోసోని ,

నాకది అసంభవంగా లోచింది. చివరకి సాంకేతికవాక్యం ‘వెయ్యిమాట్లు చిరంటివ , చెబుతేగాని నేను తలుపుతియ్యలేదు.

‘నేనాతడు బాటుం ఏలావచ్చేదో అడిగేను.

‘తప్పించుకున్నా , నని అతని సమాధానం.

“తర్వాత కొద్దిరోజులకే టిఫ్లిస్ తిరిగిపోయేడు. అక్కడనుంచి తరుచుగా జాబులు వ్రాస్తూండేవాడు. కామ్రేడ్ స్టాలిన్ కకేషియన్ పెడరల్ కమిటీ కార్య కలాపాలని నడుపుతూండేవాడు.”

“1904 వసంతంలోనే సోసో మళ్ళీ బాటుం తిరిగివచ్చేడు. ఈపర్యాయం ఈయన బార్ షానాలోని యిలికో షరాషిజేయింట్లో మెన్నివిక్కులతో ఎన్నో వాగ్వాదాలు సాగించేడు.”

మొదటి రష్యన్ విప్లవం

బోల్షివిక్ సంస్థలచేత నడవబడ్డ ట్రాన్స్ కేషియాలోని విప్లవోద్యమం మొదటి రష్యన్ విప్లవంయొక్క అభివృద్ధికి విశేషంగా తోడ్పడింది. జార్లిస్తు నిరంకుశపాలనచేత నిరోధించబడిన మహా త్రర్థవిప్లవశక్తులు అడ్డుకట్టల్ని తెంపే నేయి. జార్జియాలోని నగరాలలోనూ, పల్లెల్లోనూ, ప్రజోద్యమం, అసలయిన ప్రజోద్యమం రూపొందింది తమను అణచిపెడుతున్నవారిమీద జార్జియనుప్రజల హృదయాలలో శతాబ్దాల తరబడిగా కుములుతున్న ద్వేషాగ్ని ఒక్కసారి భగ్గు మంది. భూస్వాములంటేనూ, పెట్టుబడిదారులంటేనూ, జార్లిస్తుఅధికారులంటేనూ పల్లెలలోనూ, పట్టణాలలోనూకూడా ప్రజలకిగల అసహ్యం విప్లవరూపంలో విజృంభించింది.

ఈవుద్యమానికి నాయకత్వంవహించి, ప్రజాసమూహాలకి రాజకీయప్రబోధం యిచ్చి స్టాలిన్ చాలా పనిచేసేడు. 1903 లో నైబీరియాకి ప్రవాసం పంపబడడం, 1904 జనవరిలో తప్పించుకుని టిఫ్లిస్ తిరిగిరావడం, అక్కడ ట్రాన్స్ కేషియాన్ బోల్షివిక్ పార్టీకి నాయకత్వం వహించడం మనం ఎరుగుదుం. సోషల్ డిమాక్రేటిక్ పార్టీయొక్క రెండో కాంగ్రెసులో చీలికలు ఏర్పడ్డ అనంతరం నిర్మాణాత్మకంగానూ, సిద్ధాంతరూపంలోనూ, రాజకీయంగానూ, బోల్షివిక్ పార్టీ ఒక ఆకారంలోకి వచ్చింది ఈరోజుల్లోనే.

స్టాలిన్, లెనినుల కార్యకలాపా లన్నింటా మన కొకేమాదిరి ధౌవైకృత కనబడుతుంది. పరిస్థితులు అతివేగంగా మారుచుండుతున్న సమయాలలో స్టాలిన్ స్వయంగా కార్యవిధానం నిర్ణయించుకోవలసివచ్చిన ఘట్టాలలో ఈవికృత మనకి నిస్సందేహంగా స్పష్టంగా కనబడుతుంది.

విప్లవసిద్ధాంతాలకి, కార్యాచరణకి సంబంధించిన అనేక ప్రశ్నలవిషయమై సరియైన పద్ధతుల నవలంబించడంలో శ్రామికవర్గానికి లెనిన్ రచన లన్నీ తోడ్పడ్డాయి. ఆయనవ్రాసిన ' ఏమిచెయ్యాలి ? (Little Lenin library సం. 4) అనేగ్రంథం పార్టీసభ్యులకు సిద్ధాంతరీత్యా తయారుకావడానికి తోడ్పడింది ; ఆయనదే ' ఒక అడుగు ముందుకి : రెండ్లడుగులు వెనక్కి. (ఇంగ్లీషముద్రణ : లారెన్సీ అండ్ విషార్డు) అనేది నిర్మాణాత్మకపద్ధతుల్ని నేర్పింది ; 'దెమాక్రటిక్ విప్లవంలో సోషల్ దెమాక్రసీయొక్క రెండు ఎత్తుగడలు ' అనేది శ్రామికవర్గం యొక్క పూహారచన, ఎత్తుగడలకి సంబంధించిన ప్రధానసమస్యలమీద రాజకీయజ్ఞానాన్ని యిచ్చింది. అదేవిధంగా మొదటి రష్యన్ విప్లవకాలంలో స్టాలిన్

వ్రాసిన అనేకరచనలు బ్రాన్స్ కేషియాలోని బోల్షివిక్ నిర్మాణాలకి సిద్ధాంత రంగంలోనూ, నిర్మాణంలోనూ, రాజకీయంగానూ తరిగిపోయిపోయాయి. లెనిన్, మాక్స్, ఏంగెల్స్ ల భావాల్ని స్టాలిన్ రచనలు ప్రజలలోకి తెచ్చాయి. అంతే కాదు. ఎన్నో సమస్యల్ని స్వయంగా విశదీకరించేయి. ఈరోజులలో ఆయన వ్రాసిన రచనలన్నీ మొత్తంమీద చూస్తే మార్క్సిజం - లెనినిజంలో దైరెక్టివ్ సిద్ధాంతాలమీదా, చారిత్రక భౌతికవాదంమీదా, బోల్షివిక్ ల వ్యూహరచన, ఎత్తు గడలు, నిర్మాణాలకి సంబంధించిన సమస్యలమీదా పూర్తి సమాలోచన నిస్తున్నాయి. (ఈ కాలంనాటి పుస్తకాలు కొన్ని : ' పార్టీలోని వైరువ్యాలని గురించి, యిది 1905 అరంభంలో వ్రాయబడింది; 1906 జనవరిలో ప్రకటించబడిన 'రెండు విధేవాలు'; ' అరాజకవాదమా లేక సోషలిజమా ' అనే శీర్షికతో ప్రకటించబడిన వ్యాసాలు - ఇవి అచారీ ప్లేవెడా (నూతనజీవితం,) అచారీ ద్రోయెడా (నవయుగం) : చ్చేనీ ప్లేవెడా (టైమ్స్;) ద్రో (టైమ్స్) మొదలయిన పత్రికలలో వ్రాయబడ్డాయి.)

ఆ విధంగా మొదటి రష్యనువిప్లవకాలంలో బోల్షివిక్ విధానాన్ని నిర్మించడంలో స్టాలిన్ లెనిన్ తో చేయిగలిపి పనిచేసేడు.

బ్రాన్స్ కేషియాలోని బోల్షివిక్ సంస్థల కార్యకలాపాలలో ప్రజానవిషయం అవ్లాడాల్సింది రహస్యముద్రాలయం అని చెప్పివేరాలి. యిది స్టాలిన్ యొక్క సలహాలమీద స్థాపించబడింది. దీనికిగల కట్టుదిట్టమైన నిర్మాణం మనకి తెలిసిన రహస్యముద్రాలయంరాలలో దేనిలోనూ కనబడదు. ఎంతోకాలం దానిగుట్టుమట్టు పోలీసుకి తెలియనేలేదు. ఎప్పుడో 1906 లో ఏప్రిల్ 15 న ప్రభుత్వాధికారులు దానిని పట్టుకోగలిగేరు. ఈ దిగువ చెప్పిన ప్రకటనలూ, కరపత్రాలూ ఈప్రెస్ లోనే ముద్రించబడ్డాయి. వీనిలో చాలభాగం స్టాలిన్ వ్రాసినవే : ' కేషియాన్ శ్రామికులకి ; ' నిజం ఏమిటి ? ' కేషియాన్ శ్రామికులారా ! ప్రతీకారానికి సమయం వచ్చింది ; టిఫ్లిస్ లోని నిర్మాణాలలోదేరిన శ్రామికులకి ; ' నూతనాగంతకులకి ; ' కామ్రేడ్స్ ; ' దగ్గరగావుంది మృగం ; ' యుద్ధం ఆగాలి ; ' కాశియాలోని శ్రమజీవులైన స్త్రీపురుషులకి, రైతులకి ; ' రిజర్విస్తులకి ; ' ఆర్మీసెయిన్లు : నిరంకుశాధికారులు ; ' సోషల్ డెమాక్రట్స్ విచారణ ; ' శ్రామికులకి ; ' కాబెటిన్ - కార్తాలియన్ రైతులకి ; ' సోదరనైనికులారా ! ' ఇప్పుడే వచ్చిన వార్తలు ; ' మొదటి మండలంలోని శ్రామికులకి ; ' ప్రిదోనోవ్ అండ్ కో వారి కన్వెక్షనరీ ఫ్యాక్టరీలోని శ్రామికుల పరిస్థితులు. "

ఈప్రెస్ లో రష్యను, జార్జియన్, అర్మీనియన్, అజర్బైజాన్ భాషలలో కరపత్రాలు ముద్రించబడేవి. ఇవి ఒక్క బ్రాన్స్ కేషియాలోనేగాక రష్యాలోని ఇతర ప్రదేశాలలోని పార్టీసంస్థలలోనూడా ప్రచారం చెయ్యబడేవి.

అవ్లాడాల్ ప్రెస్ లో ముద్రించబడ్డ కరపత్రాల పట్టిక ఇదిగో : లెనిన్, ' కూలీ-రైతుల విప్లవకర ప్రజాతంత్ర నియంతృత్వం ; ' లెనిన్, ' పల్లెటూరి

పేదలకు; స్థాలిన్, 'పార్టీలోని వైరుధ్యాల్ని గురించి; స్థాలిన్, 'రెండు ఘర్షణలు': 'అల్పసంఖ్యాకుల, అధికసంఖ్యాకులయొక్క అభిలరష్యన్ సమావేశాలని గూర్చిన స్టేట్ మెంట్'; ఇవిగాక 'గురియాలోని రైతుఉద్యమం; 'నలుగురు సోదరులు; 'పనిగంటలు; 'మేడే; 'ప్రతి శ్రామికుడూ తెలుసుకొని, జాపకం వుంచుకోవలసింది; 'సోషలిజం; 'కొత్తబాట; 'మూడవ పార్టీ కాంగ్రెస్ ను గూర్చిన స్టేట్ మెంట్; 'పార్టీ నియమాలు, కాంగ్రెస్ తీర్మానాలతోసహా; 'మూడవ పార్టీ కాంగ్రెస్ లో నిర్ణయించబడిన ర. సో. డె. లే. పా. నియమాలు; 'రెండవ కాంగ్రెస్ తీర్మానించిన ర. సో. డె. లే. పా. కార్యక్రమం; 'ఈగలూ: సాల్వేజ్; 'విప్లవగీతాలు; 'శ్రామికులూ, రష్యాలోని రాజ్యాంగపద్ధతులూ; 'మన తాత్కాలికవాంఛలూ, పూర్తి కోరికలూ, అనే కరపత్రాలుకూడా ముద్రించబడ్డాయి.

అవ్లాదారు ముద్రాయంత్రాన్ని పట్టుకోవడం ఒక గొప్ప విజయంగా జారు ప్రభుత్వం భావించింది. బూర్జువాపత్రిక 'కావ్ కాజ్, (క కే సన్) 1906 ఏప్రిల్ 16 నాటి సంచికలో వచ్చిన ఈ దిగువవిషయం చూస్తే మనకీ ముద్రాయంత్రాన్ని గురించి కొంత తెలుస్తుంది.

“రహస్య ముద్రాయంత్రం: అవ్లాదార్ లోని అంబురోగాల ఆసుపత్రికి నూటయేభై-రెండువందల అంగల దూరంలో డి. రాస్తోమాష్వీల్ కి చెందిన ఒక ఖళీయిల్ని, కొంచెం విడిగా, దూరంగా వుంది. ఈ యింటికోరడిలో ఏప్రిల్ 15 శనివారంనాడు 70 అడుగుల లోతున్న ఒక నుయ్యి కనుక్కోబడింది. గిలక, త్రాడు సహాయంతో ఈ నూతిలోకి దిగొచ్చు. ఏభై అడుగుల లోతున మరొక నూతిలోకి చేరేటందుకు దారివుంది. ఈరెండో నూతిలోనుంచి 35 అడుగుల ఎత్తుగల నిచ్చెన సహాయంతో అయింటి కొట్టుగదికి దిగువనున్న ఒక గదిలోకి ఎక్కవొచ్చు. ఈ గదిలో సమస్త పరికరాలతో రష్యన్, జార్జియన్, ఆర్మీనియన్ తైపులున్న ఒక ఇరవై కేసులతో 1500-2000 రూబుళ్ళు ఖరీదు చేసే ఒక హాండ్-ప్రెస్; బాంబులు తయారుచెయ్యడానికి కావలసిన అనేక ఏసిడ్లు, ప్రేలుడు జెలాటిన్, వగైరా సామగ్రిలు; కట్టలకొద్దీ రహస్యవాజ్మయం; అనేక రెజిమెంట్లు, ప్రభుత్వ సంస్థల తాలూకు సీళ్ళు; 15 పానుల డైనమైట్ వున్న ఒక భయంకరయంత్రం కనుక్కోబడ్డాయి. ఏసిట్ లైన్ దీపాలద్వారా అక్కడ వెలుతురుకి ఏర్పాటు చెయ్యబడ్డాయి. ఎలక్ట్రిక్ సిగ్నలింగ్ సిస్టం అమర్చబడింది. అయింటి ఆవరణలోవున్న ఒక పాకలో మూడు బాంబులూ, బాంబుగుల్లలూ, పైన చెప్పినలాంటిదే మరికొంత సామగ్రి పట్టుబడింది. ఎల్వా (పిడుగు) పత్రికయొక్క సంపాదకీయ కార్యాలయంలో సమావేశం అయివున్న ఇరవై ఖలుగురు ఈ సందర్భంలో అరస్టు చెయ్యబడ్డారు. ఎల్వా కార్యాలయం సోదాచేస్తే ఎన్నో రహస్యపుస్తకాలూ, కరపత్రాలూ, పేర్లు వ్రాయబడివుండని ఇరవై పాస్ పోర్టు ఫారాలూ దొరికేయి. సంపాదకీయ కార్యాలయాలకి తాళాలువేసి సీలుచేసేసేరు. రహస్య ముద్రాయంత్రంవున్న గది నుంచి ఎలక్ట్రిక్ తీగలు నలుమూలలకి కనబడడంచేత ఇతర అందర్ గ్రౌండ్

ప్రదేశాలు దొరకగలవనే ఆశతో తప్పుదల సాగిస్తున్నారు. ఈ యంత్రశాలలో దొరికిన పరికరాలు అయిదుబళ్ళమీద కెత్తి తీసుకుపోబడినాయి. ఆసాయంకాలమే మరో ముగ్గురిని ఈ సందర్భంలోనే అరెస్టుచేసేరు. ఈ నిర్బంధితులు జైలుకిపోతూ దారిపొడుగునా 'మార్సెయిరెన్' పాడేరు."

ఆప్లాబార్ ముద్రాయంత్రపు కేసులో బయటపడ్డ విషయాలవలన మొదటి విప్లవకాలంలో స్టాలిన్ సాగించిన పనులు ఎంత బ్రహ్మాండమైనవో తెలుస్తాయి.

ప్రవాసంలో వుండడంచేత స్టాలిన్ రెండో పార్టీకాంగ్రెసుకి హాజరుకాలేక పోయాడని మనం ఎరుగుదుం. ప్రవాసంనుంచి తిరిగివచ్చేక మూడో పార్టీకాంగ్రెసుని సమావేశపరచడానికి తీవ్రకృషి సాగించేడు. సోషల్ డిమాక్రెట్ పార్టీయొక్క కేంద్రసమితిలోపున్న ఉపశమనకారులతో పోరాటం సాగించేడు. మెన్షివిక్కులతో కలిసి వారు మూడవ పార్టీసమావేశం జరగకుండా అడ్డుపెడుతున్నారని ధ్వజపడ్డాక మెన్షివిక్కులు, ఉపశమనకారులతో నిండివున్న సెంట్రల్ కమిటీనుంచి వేరుపడ్డారు. రెండవపార్టీ కాంగ్రెసులో బోల్షివిక్ గా సెంట్రల్ కమిటీకి ఎన్నుకోబడి, తర్వాత బోల్షివిక్కులకి ద్రోహంచేసి, పార్టీ కేంద్రపత్రానికి, సెంట్రల్ కమిటీని స్వాధీనపరచుకోవడంలో మెన్షివిక్ లకి సహాయపడ్డ గ్లబోవ్ (నోస్కోవ్) యొక్క ద్రోహబుద్ధిని స్టాలిన్ బయటపెట్టేడు.

కకేషియన్ కమిటీల బోల్షివిక్కు సమావేశం స్టాలిన్ అధ్యక్షతక్రింద 1904 నవంబరులో టిఫ్లిస్ లో జరిగింది. ఈ సమావేశం మూడవ పార్టీకాంగ్రెస్ సమావేశం జరగాలని తీర్మానించింది. రెండుకారణాలచేత ఇది అవసరంఅన్నారు. ఒకటి పార్టీలో శాంతి నెలకొల్పడంకోసం. రెండోది : "ఈనాటి చారిత్రకపరిస్థితులలో జాతుల నిరంకుశాధికారంతో బండితంగా పోరాటం సాగించాలంటే పార్టీలోని వేరువేరుశాఖల కార్యక్రమాలలో ఏకీభవం, ఏకాగ్రత వుండాలి." (యల్. బెరియా : 'ట్రాన్స్ కకేషియాలోని బోల్షివిక్ సంస్థల చరిత్రమీద :)

1905-07 ల మధ్య ర. సో. డె. లే. పా. యొక్క కకేషియన్ ఫెడరల్ కమిటీని నడపడంలో స్టాలిన్ తో మిథా స్థాకాయాకూడా పనిచేసేడు. ఈ కమిటీలోని ఇతరసభ్యులు సాషా చులుకిజే, నైపాన్ షెమ్మాన్, అల్యోషా జాపారిజే, బోగ్దాన్ క్షునియాంచే, ఫిలిప్ మకరాజే ; మిఖో బోకోరిజేలు.

బోల్షివిక్ పార్టీ నిర్మాణానికై సాగించిన పోరాటంలో స్టాలిన్ అద్భుతమైన చాకచక్యంగిల అర్థనైజరుగా, మార్క్సిజం - లెనినిజంల భావాలని ప్రచారం చెయ్యడంలో అలపుసాలపు తెరగనివాడుగా, శాస్త్రీయసోషలిస్టు సిద్ధాంతవేత్తలలో ప్రముఖుడుగా ప్రకాశించేడు. ట్రాన్స్ కకేషియాలోని బోల్షివిక్కులు జోర్డానియా, జెరిహెల్లీ, రామిష్విలీ, చఫీజే, లోంతాతిజే వంటివారిచేత నడపబడుతున్న మెన్షివిక్కులతో తీవ్రపోరాటం సాగించవలసివచ్చింది.

స్టాలిన్, యితరబోల్షివిక్కులూ, మెన్షివిక్కులతోటీ, సోషలిస్టు - రివల్యూషనరీలతోటీ, అనార్కిస్టులతోటీ వాదోపవాదాలు సాగించడానికై నిరంతరం

ట్రాన్స్ కేషియాలోని నగరాలూ, పెద్దపెద్దకేంద్రాలూ చుట్టివస్తూండేవారు. టిఫ్లిస్, బాకూ, కుటియాన్, గోరీ, చియాతురీ, ఖోసీ, బోర్జాలో మొదలైన ప్రదేశానికి - ఉద్యమం బలంగా వున్నచోట్లకి స్థాలిన్ స్వయంగావెళ్ళేడు. మార్క్సిస్టు-లెనినిస్టు విధానాన్ని అనుసరించడానికి అవ్యంతరంచెప్పే మెన్షివిక్కులతోటి, తదితరులతోటి వాగ్వాదాలు సాగించడమేకాదు ఈ సంచారాలలో చేసినపని. విశేషంగా నిర్మాణాత్మకకార్యాలుగూడా చేసేడు. చియాతురీలో పార్టీయొక్క బోల్షివిక్ రెజినల్ కమిటీని స్థాపించేడు. ఒకప్పుడు కుటియాన్ రాష్ట్రంగా పిలువబడినభాగంలో పార్టీ సంస్థల్ని నడపడానికి కుటియాన్ లో బోల్షివిక్ ఇమెరిటీన్ - మింగ్రిలియన్ కమిటీ ఏర్పడడానికి స్థాలిన్ శ్రద్ధతీసుకున్నాడు. ఖోసీజిల్లాలోని మెన్షివిక్కులతో వాగ్వాదం జరిగినాక ఖోసీలో బోల్షివిక్ కమిటీ ఏర్పడింది. బోల్షివిక్కులకి వ్యతిరేకులైన వారితో సాగించే ఈ వాగ్వాదాలలో స్థాలిన్ చూపే, శాంతం, ఓర్పు, తనకార్యం యొక్క బలం - న్యాయంలో ఆయనకిగల విశ్వాసం చూసి, సభ్యులు ఆశ్చర్య పడిపోయేవారు. 1905 మేనెలలో ఇంచుమించు రెండువేలమంది శ్రామికులు ప్రోగుపడ్డ పెద్దమీటింగులలో ఆయనవుపన్యసించేడు. ఇక్కడ ప్రిన్స్ క్రోపాట్కిన్ అనుచరులైన గోగెలియా, జెరిబెల్లి, మొదలగు అరాధ్యాదులతో వాగ్వాదం జరిగింది. ఆ మీటింగులోవున్న కేకలిజే ఆసభనిగూర్చి ఇల్లా చెబుతున్నాడు : “మీటింగు ప్రారంభం అయింది. కోవా (స్థాలిన్) మొదట్లో మాట్లాడేడు. పెద్ద వాగ్వాదం జరిగింది.....ఎదిరిపార్టీవారు హుంకరించి, గర్జిస్తే, స్థాలిను బహునెమ్మదిగా వారి వాదాన్నింటినీ ఖండించివేసేడు. ఆవిధంగా ఇక్కడకూడా బోల్షివిక్కులదే విజయం : శ్రామికులు కామ్రేడ్ కోవాని ఏకకంఠంతో సమర్థించారు.” (యల్. బెరియా పుస్తకంలో వుదాహరించబడింది.)

మొదటి రష్యన్ విప్లవానికి నాందీగీతంపాడిన ఆ సుప్రసిద్ధమైన బాకూనమ్మె 1904 డిసెంబరులో ఆరంభం అయింది. బాకూ కార్మికుల ఈచర్య రష్యాంతటోనూ 1905 జనవరి, ఫిబ్రవరులలో జరిగిన మహత్తరకార్యాలకి సిగ్గులులా పనిచేసింది. 1904 ఆఖరులో బాకూ శ్రామికులు సమిష్టి ప్రయత్నాంగీకారాన్ని సంపాదించేరు. రష్యన్ శ్రామికవర్గోద్యమంలో ఇటువంటి దిదే మొదటిది. మెన్షివిక్కుల, సోషలిస్టు - రివల్యూషనరీల, అరాధ్యాదుల, కాదెట్ల, దాష్నాక్ల * నినాదాలని నిరాకరించి శ్రామికప్రజ బోల్షివిక్ నినాదాలలో మొదటి విప్లవాన్ని ఆరంభించింది.

పోరాటంయొక్క ప్రధానసమస్య లన్నింటినీ-నిర్మాణాత్మకములు, నిర్దాంత విషయకములు, రాజకీయాలు, ఎత్తుగడలకి సంబంధించినవి- స్థాలిన్ అసంఖ్యాకములయిన ఉపన్యాసాలలో, కరపత్రాలలో, వ్యాసాలలో శ్రామికులకి తెలియచెప్పేడు. ఈ నాటికప్పుడే ఆయన శక్తివంతుడైన ప్రచారకుడయ్యేడు. ఎంతో కఠినము, క్లిష్టమూనైన సమస్యలని శ్రామికులకి అర్థం అయ్యేటట్లు క్లుప్తంగా బోధించగల నేర్పు సంపాదించేడు.

భౌతికజీవితంతో వచ్చే మార్పులతో సమానంగా భావపరిణామం కలగదనే సూత్రాన్ని ఏవిధంగా బోధించేదో వుదాహరణకి చూడండి : ఒకప్పుడు తను స్వయంగా తన చిన్నషాపులో పనిచేసుకున్న ఒక చెప్పులుకుట్టేవాని నెత్తుకుందాం. అతడొక పెద్దవాని పోటీతో నిలబడలేక షాపు మూసివెయ్యవలసివచ్చి, తప్పని సరిగా ఏ ఫ్యాక్టరీలోనో పనికి కుదరవలసివచ్చిందనుకుందాం. అతడు ఎప్పటికీ కూలిపనే చేసుకుందా మనే భావంతో ఆఫ్యాక్టరీలో పనికి వెళ్ళడు. ఏతంటాలోపడి కొంతసొమ్ము పోగుచేసుకుని మళ్ళీ తనషాపు తెరుద్దామనే దృష్టితోనే బయల్దేరు తాడు. ఇప్పుడుచూడండి. ఈ చెప్పులుకుట్టేవాని హోదా శ్రామికునికంటే పెచ్చేం కాదు; కాని, అతనిభావాలుమాత్రం శ్రామికునిభావాలు కాదు. అవి నిస్సందేహంగా, పూర్తిగా పెట్టీ-బూర్జువాభావాలు. శ్రామికవర్గేతరమైన హోదా అతని గతంలో మాట. అయినా ఆపెట్టీబూర్జువా మనస్తత్వం ఇంకా వదలలేదు. అతని సామాజిక హోదాతో సమంగా అది మారలేదు. ఆవిధంగా బాహ్యపరిస్థితులు, ప్రజల జీవిత పద్ధతులు ముందుగా మారుతాయి; తరువాత ఈమార్పు కనుగుణంగా అతని మనస్తత్వం మారుతుంది.

మనుష్యుని కార్యాచరణకి భౌతికవాదానిద్దాంతం ఎంతముఖ్యమో ఇప్పుడు అర్థం చేసుకోడం సులభం. మొట్టమొదట మార్పుపొందేవి మనుష్యుని ఆర్థిక పరిస్థితులు. ఈఆర్థికపు మార్పులకి అనుగుణంగా అటుతర్వాత అతని మనస్తత్వం మార్పుచెందుతుంది. అందుచేతనే ఏదైనా ఒకభావంకి మూలం తెలుసుకోవాలిస్తే ప్రజల మనస్సులూ, ఆలోచనలలో వెదకితే ప్రయోజనం వుండదు. ఆర్థిక పరిస్థితుల పరిణామంలో వెతకవలసివుంటుంది. ఆర్థికపరిస్థితుల అధ్యయనంమీద ఆధారంగా ఏర్పడ్డభావాలే తగివుంటాయి. దృఢంగావుంటాయి. ఆర్థికపరిస్థితుల పరిణామాన్ని గణనచెయ్యకుండావచ్చిన భావాలు సరిపడవు. దృఢంగా నిలబడనూ నిలబడవు.

మనుష్యుని మనస్తత్వాలు. నీతి-అవినీతులు, అలవాట్లు బాహ్యపరిస్థితుల లోంచి బయలుదేరితే, ఆర్థికపరిస్థితులలోని చిక్కులవల్ల రాజకీయరూపాలు మారి తీరవలసి వచ్చేటట్లయితే నీతి-అవినీతులలోనూ, అలవాట్లలోనూ, రాజ్యాంగ పద్ధతులలోనూ మార్పులు తెచ్చేటందుకు ఆర్థిక సంబంధాలలో హెచ్చుమార్పుల్ని చేయవలసివుంటుందనేది స్పష్టం.

తన ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యాన్ని కోల్పోయిన ఒక బూట్లుకుట్టేవాని విషయం ఎత్తుకుని, గంభీరములయిన, ఎంతచెప్పినా తెమలని తత్వశాస్త్రసూత్రాలని యెలా బోధించగలిగేదో మనం చూసేం.

ఇదిగో మరో వుదాహరణ. ఆర్థిక భౌతికవాదం అనే సిద్ధాంతాన్ని స్టాలిన్ విమర్శిస్తూన్నాడు. హాస్యాస్పదమైన ఈ భౌతికవాదాన్ని యుందుకుతెచ్చిన వారిని చూచి స్టాలిన్ “మనుష్యుని భావాలు అతనుతినే తిండిమీద ఆధారపడివుంటాయ”ని ఎప్పుడు, ఎక్కడ, ఏలోకంలో, మార్క్సు చెప్పేడని అడిగేడు. వారి వాదాన్ని సమర్థించే ఒక్కవాక్యాన్ని మార్క్సు పుస్తకాలలో చూపించమని అడిగేడు.

మనుష్యుని మనస్తత్వం, భావాలు, ఆర్థిక పరిస్థితులవలన నిర్ణయింపబడతాయని మార్క్సు చెప్పింది నిజమే. కాని, ఆర్థిక పరిస్థితులూ, ఆహారమూ ఒకటేనని ఎక్కడా మార్క్సు చెప్పలేదు. శారీరక విషయాలకు, సామాజిక విషయాలకు ఎంతో భేదం వుందనే సంగతి స్పష్టమేగదా.

“జుబతోవిజం”తో స్థాలిన్ పోరాటం సాగించాడు. పోలీసులచేత నడవబడు తూన్న ప్రేద్ యూనియన్లని శ్రామికవర్గంలో ప్రవేశపెట్టడం జుబతోవిజం అనబడు తూంది. పెద్దికోవ్ సోదరుల నాయకత్వాన ఇట్టి యూనియన్ ఒకటి బాకూలో కొంత నిలకడ సంపాదించింది.

సాయుధ తిరుగుబాటుకి తమారుచేయడానికై ఆయనచేసిన ప్రయత్నాలు అతిముఖ్యమైనవి. శ్రామికుల్ని సాయుధులనుగా చెయ్యడానికి ఆయన విశేష ప్రాముఖ్యత నిచ్చేడు. ఆయుధాల సరఫరా సక్రమంగా సాగించడంలో కామో పెట్రోస్యాన్ అనే కకేషియన్ ధీరుడి కాయన విశేషసహాయం చేసేడు.

మూడవపార్టీ కాంగ్రెస్ కి ట్రాన్స్ కకేషియన్ బోల్షివిక్కుల ప్రతినిధిగా మిథా ప్లాకాయా వచ్చి, కాకేషన్ లోని విప్లవోద్యమం యొక్క రిపోటు నిచ్చేడు. కాకేషన్ లోని పరిస్థితులమీద కాంగ్రెస్ ఒక ప్రత్యేక తీర్మానాన్ని చేసింది :

“కాకేషన్ లోని విశిష్ట సామాజిక-రాజకీయ పరిస్థితులు అక్కడ మనపార్టీ సంస్థలు, మంచి సామర్థ్యంగలవి ఏర్పడడానికి అవకాశాలు కలిగించేయి.

2. “కాకేషన్ లోని నగరవాసులలోనూ, పల్లెటిప్రజలలోనూ హెచ్చుభాగ ములో విప్లవోద్యమం మహాన్నతస్థితికివచ్చి నిరంకుశ ప్రభుత్వానికి విరుద్ధంగా దేశంఅంతటా తిరుగుబాట్లు లేచే పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి.

3. “తిరుగుబాట్లువచ్చిన ప్రధానప్రదేశా లన్నింటినీ బహుశ్రావ్యంగా అణచి వేసేటందుకై నిరంకుశప్రభుత్వం నైన్యాలనీ, ఫిరంగిదళాలనీ అప్పుడే పంపు తూంది.

4. కాకేషన్ లోని ప్రజలు రష్యనేతరజాతులకి చెందినవారు కావడంచేత ప్రకాశిరుగుబాటుని విజయవంతంగా ప్రభుత్వం అణచివెయ్యగలగవచ్చు. అదేగనక జరిగితే రష్యాలో తిరుగుబాట్లు విజయంపొందడమే కష్టం అవుతుంది.

“అందుచేత పార్టీయొక్క మూడవకాంగ్రెస్ రష్యాలోని వర్గచైతన్యంగల శ్రామికుల తరపున వీరులయిన కాకేషన్ శ్రామికులకి, రైతులకి హృదయపూర్వ కంగా అభినందనాలు తెలుపుతూంది. కరపత్రాలు, మీటింగులు, శ్రామికసమా వేశాలు, వాదప్రతివాదాలు మొదలగువానిద్వారా కాకేషన్ లోని పరిస్థితులకి సంబం దించిన వార్తలు బాగా వ్యాపకంచేసేటందుకు తగిన ప్రయత్నాలు చెయ్యడానికి, తమకి వీలుచిక్కిన అన్నివిధాలా కాకేషన్ కి సమయంలో సహాయంచెయ్యాలనీ, మూడవకాంగ్రెస్ పార్టీ కేంద్రసమితికి, స్థానికకమిటీలకి నిర్దేశిస్తూంది.”

సాషా చులుకిజే 1905 వేసవిలో చచ్చిపోయేడు. ఆయన సమాధివద్ద స్థాలినిచ్చిన ఉపన్యాసం విన్నవాళ్ళ మనస్సులమీద ముద్రితం అయిపోయింది.

ట్రాన్స్ కేషియాలో బోర్నివిక్ సంస్థలు ఏర్పడడానికి, బోర్నివిక్ సిద్ధాంతాలు వ్యాప్తిచెందడానికి, ప్రాలిటేరియాటిస్ వర్క్ టోలా (శ్రామికపోరాటం) అనేపత్రిక హెచ్చుగా తోడ్పడింది. దీనిని స్థాపించినది స్టాలిన్. ఇది ఆప్లాబార్ లోని రహస్య ముద్రాయంత్రంలో ప్రింట్ చెయ్యబడేది. ఇందులోంచి కొన్ని వ్యాసాలని ఎత్తి తెనిస్ బోర్నివిక్కుల కేంద్రపత్రికయైన ప్రాలిటేరితో ముద్రించేవాడు.

ప్రాలిటేరియాటిస్ వర్క్ టోలా ఏడోసంచికలో (1904 నెవ్టెంబరు 1 న) 'జాతీయసమస్యవిషయమై సోషల్ డెమాక్రట్స్ అభిప్రాయం' అనే చర్చని వ్యాసం ఒకటివుంది. తర్వాత ఎప్పుడోవ్రాసిన స్టాలిన్ యొక్క సుప్రసిద్ధ పుస్తకం 'మార్క్సిజము: జాతీయసమస్య' అనేదానితో ఈవ్యాసం చాలా సన్నిహితంగా వుంది. వేరువేరు సమయాలలో జాతీయత అనేది వేరువేరు స్వార్థాల్ని అనుసరిస్తుందనీ, వేరువేరు స్వరూపాల్ని ధరిస్తుందనీ, ఇదంతా దీనికి ప్రాముఖ్యత నిచ్చిన వర్గాన్ని పట్టి వుంటుందనీ, ఈవ్యాసం నిరూపిస్తుంది.

మెన్షివిక్కులూ, బూర్జువా - జాతీయవాదులూ అవలంబించిన ఫెడరలిస్టు పద్ధతుల కాయనవ్యతిరేకుడు. శ్రామికవర్గం విజయం పొందాలంటే, జాతిభేదంతో నిమిత్తంలేకుండా శ్రామికులంతా ఏకీభవంపొందాలంటాడు. జాతివిభేదాలు నశించి, రష్యను, జార్జియను, ఆర్మీనియను, పోలిషు, యూదు, తదితర శ్రామికులు ఒక్కటై పోవడం జరిగితేనే రష్యాఅంతటా శ్రామికవర్గం విజయంపొందడానికవకాశాలు ఏర్పడతాయని బోధించేడు. వేరువేరు జాతుల, శ్రామికులమధ్య అడ్డుగోడలువేసేవారిని (ఫెడరలిస్టులు) ఎదిరించి, స్టాలిన్ రష్యాలోని భిన్నజాతుల శ్రామికులమధ్య ఐక్యత, సహకారం, వుండాలని బోధించేడు. ఫెడరలిస్టుల వాదాలలోగల తప్పుల్ని ఒక్కొక్కటే నిరూపించేడు. జాతులకి స్వయంనిర్ణయాధికారం కావాలని 1905 లోనే చెప్పేడు. బూర్జువా - జాతీయవాదకార్యక్రమాల ననుసరిస్తూనే పోషలిస్తుపత్రికగా డబ్బా వాయింతుకొనే సకార్వెలో అనే జార్జియన్ పత్రికతో వాదోపవాదాలు సాగించేడు.

ట్రాన్స్ కేషియాలోని ఫెడరలిస్టులుకూడా బండ్, పోలిష్ సోషలిస్టుపార్టీల విధానాన్నే ఇంచుమించు అవలంబించేరు; నిర్మాణంలో కేంద్రీకరణం కావాలనే సిద్ధాంతానికి వారు వ్యతిరేకులు. వేరువేరుజాతులు తమతమ పార్టీనిర్మాణాలు కొలిగి వుండాలని దారిభావం. జాతివిభేదాన్ని పోవాలనీ, ఒకేఒక శ్రామికవర్గపు పార్టీ నిర్మించబడాలనీ స్టాలిన్ ధైర్యంగా ముందుకివచ్చేడు.

మొదటి రష్యన్ విప్లవం పొడచూపగానే పార్టీయొక్క కేషియన్ ఫెడరల్ కమిటీ "కాకేషన్ లోని శ్రామికులారా: ప్రతీకారాని కిదే సమయం!" అనే పేరుతో నిప్పులుకురినే ఒకప్రకటనని ఆప్లాబార్ పెర్స్ లో అచ్చువేసి ప్రకటించింది. సూర్యోదయం కాబోతుండని సూచిస్తూ తుపానుబయలుదేరిందనీ, రష్యన్ విప్లవం జాతుల వైతాన్ ప్రభుత్వాన్ని ఈ భూమిమీదనుంచే తుడిచిపెట్టివేయగల రోజు అట్టేదూరంలో లేదనీ సూచించింది. ఆక్షణంలో ప్రజలు తయారై వుండాలని కోరబడింది.

బూర్జువా ఉదారవాదులతో ప్రొలిటేరియాటిన్ వ్రట్జోలా విరామంలేకుండా పోరాటం సాగించింది. "గుట్టు బయటపడింది" అనేవ్యాసం ఆ ప్రతిక ఎనిమిదో సంచికలో వచ్చింది. బూర్జువా ఉదారవాదులు, నూచించిన రాజ్యాంగప్రణాళిని ఎదుర్కొని, నిగూఢమైన వారి మోసకారిత్వాన్ని సంపూర్ణంగా వివరించి బయట పెట్టింది.

1905 మార్చి 26 న ఆష్టాదార్ ప్రెస్ లో ముద్రించబడిన "వాస్తవం ఏమిటి?" అనే కరపత్రం ప్రకటించబడింది. రష్యాలో రాజకీయ వసంతోదయం అయిందని ఉదారవాదులుచెప్పే మాటలలోని తెలివితక్కువదాన్ని అది బయటపెట్టింది. జారిస్టుప్రభుత్వం ఏడల అసంతృప్తిగలవారందరినీ శ్రామికవర్గం ఏకంచేసి, వారిని జార్ కోటల్ని కూల్చడానికి నడుపుతూందని చూపించింది. గతమాసాల ఘటనలన్నింటినీ సమాలోచనచేసి, విప్లవ జెండాను లేవనెత్తేది, విప్లవానికి మూలా దారనూ శ్రామికవర్గమేనని తేల్చింది. పార్టీ దృఢపడి సాయుధతిరుగుబాటుకి ప్రయత్నాలు సాగించాలని ప్రబోధించింది. మనం నిర్ణయంగా వుండాలి పార్టీసభ్యుల రాగానే తిరుగుబాటు ప్రారంభించి, ఆయుధాగరాలని, బ్యాంకుల్ని, పోస్టు-టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసుల్ని, రైల్వేలని ఆక్రమించుకోవాలి. ఇదంతా సాధ్యమైనంతవరకు ఏకకాలంలో అన్ని ముఖ్యకేంద్రాలలోనూ జరిగేటట్లుచెయ్యాలి. ప్రభుత్వం వినాశం నుంచి తప్పించుకు బయటపడేటందుకు తగుప్రయత్నాలు చేయడానికి అవకాశం ఇవ్వకూడదు.

1905 జూలై 15 న ప్రకటించబడ్డ ప్రొలిటేరియాటిన్ వ్రట్జోలాయొక్క రెండవసంచికలో "సాయుధవిప్లవం ; మన ఎత్తుగడలు" అనే వ్యాసంలో విప్లవపు తుపాను ప్రళయకారంలో రష్యామీద విరుచుకుపడి, జారిస్టు నిరంకుశ ప్రభుత్వం తోసహా దేశంలోని కుళ్ళునీ, కుట్రనీ తుడిచిపెట్టేకాలం అట్టేమారంలో లేదని వ్రాయబడింది.

ఆపర్యూనిస్టు మెన్షివిక్కులతోకూడా ప్రొలిటేరియాటిన్ వ్రట్జోలా వాగ్వాదం సాగించింది. తిరుగుబాట్లనినడపడానికి కొద్దిసాటి సహాయంకూడా వారు నిరాకరించేరు. తమ యీ పనిని సమర్థించేందుకు ఈఉద్యమం తత్కాలికావేశాలకి పలితంగా వచ్చిందేతప్ప వేరుకాదని వాదించసాగేరు. "మనం ఆయుధాలు ధరించడం ఇష్టం అతిముఖ్యం. అది మనస్సులోపెట్టుకుని ప్రజలకి ఆయుధాలివ్వండి" అని మార్టోవ్ ఇచ్చిన మెన్షివిక్ నినాదాన్ని ఈప్రతిక ఖండించింది. సాయుధ తిరుగుబాటు విషయమై బోల్షివిక్ దృక్పథాన్ని ఎదుటపెట్టింది :

"అనంతమైన ప్రచారం, ఆందోళన సాగించవలసివుందనీ, శ్రామికవర్గం రాజకీయ నాయకత్వం వహించవలసిన అగత్యంవుందనీ, వేరే చెప్పనక్కర్లేదు! ఈ మాదిరి ఆషామాషీ సూచనలతో పనిపూర్తి అయిందనుకోవడం జీవితసమస్యకి ప్రత్యక్షసమాధానం చెప్పకుండా ఒకగేసుకుతిరగడం; విజృంభిస్తున్న విప్లవ పోరాటాని కవసరమైన ఎత్తుగడలు నిర్ణయించుకోలేకపోవడంతప్ప వేరుకాదు.

మన రాజకీయాందోళన రెట్టింపుపట్టువలతో సాగించాలి; సోషల్ డెమాక్రటిక్ పార్టీ శ్రామికవర్గంలో హెచ్చుమండిని మాత్రమేగాక, త్రిమత్రమంగా స్థిరమంలో చేరు తూన్న ప్రజలలో పెద్దపెద్దభాగాలను తనవలుకుబడిలోకి తెచ్చుకునేందుకు ప్రయత్నించాలి; ప్రజలలోని అన్నివర్గాలలోనూ తిరుగుబాటుయొక్క అవసరం సర్వసామాన్యం చేసేటందుకు ప్రయత్నించాలి. ఇదొక్కటేకాదు మనం చెయ్యవలసింది. రాబోతూన్న విప్లవాన్ని శ్రామికవర్గం తన వర్గపోరాటం నిమిత్తం, భవిష్యత్తులో సోషలిజంకోసం జరిపే పోరాటంలో శ్రామికవర్గానికి విజయాన్ని పూచీ చెయ్యగల డెమాక్రటిక్ విధానాన్ని సాధించేటందుకు, వినియోగించుకొనే ఆలోచన వుంటే ఎదుర్కోలు జరుపుతూన్నవారికి ముఖ్యకేంద్రంగా వున్నంతమాత్రంచేత చాలదు. తిరుగుబాటుకి నాయకత్వం, మార్గదర్శకత్వం వహించాలి. ఈనాటిమీదనలు శ్రామికులఎదట నాయకత్వం వహించవలసిన కర్తవ్యాన్నీ, అఖిలరష్యన్ విప్లవ నిర్మాణకర్తవ్యాన్నీ పెడుతూన్నాయి. మన పార్టీగనక శ్రామికవర్గానికి నిజమైన రాజకీయనాయకత్వం వహించదలచివుంటే ఈవాద్యతని నిరాకరించలేదు....

విప్లవానికి ఆవిధంగా సర్వతోముఖంగా ప్రయత్నాలు చెయ్యగలిగితేనే, నిరంకుశప్రభుత్వంతో ప్రజలు సాగించబోయ్యే విప్లవంలో సోషల్ డెమాక్రటిక్ పార్టీ ప్రధానపాత్ర వహించగలదు. యుద్ధానికి సర్వవిధాలా సన్నద్ధం. అయితేనే పోలీసులతోటీ, నైస్యాలతోటీ అక్కడక్కడ వచ్చే ఘర్షణలని జారిస్తు ప్రభుత్వం స్థానే తాత్కాలిక విప్లవప్రభుత్వాన్ని స్థాపించడానికై దేశవ్యాప్తమైన తిరుగుబాటుగా శ్రామికవర్గం మార్చగలుగుతుంది. భోవ్స్టిస్టుల మాదిరిగా కాకుండా నిర్మాణ యుక్తమైన శ్రామికవర్గం తన శక్తులన్నీ వినియోగించి, విప్లవంలో రాజకీయ నాయకత్వాన్నీ డెక్కికల్ నాయకత్వాన్నీకూడా సాధించడానికి ప్రయత్నిస్తుంది. రాబోయే విప్లవాన్ని తన వర్గపోరాటం నిమిత్తమై యువయోగించుకునేందుకు అవసరమైన సర్వశక్తులూ వినియోగిస్తుంది." (యల్. చెరియా : 'ట్రాన్స్ కేషియాలోని బోల్షివిక్ నిర్మాణాల చరిత్ర')

శ్రామికవర్గాన్ని సాయుధం చేయడానికి సంపూర్ణంగా ప్రయత్నించాలని ఇస్కాగ్లాగే ప్రొలిటేరియాటిన్ వ్రట్జోలాకూడా వ్రాసింది. ప్రజల కవసరమైన ఆయుధాల్ని ప్రోగుచేసి, వాని పువయోగాన్నినేర్పి, అవసరపక్షప్పుడు ఒక్కక్షణంలో వీధులలోకివచ్చి, బ్లాక్ హండ్రెడ్లయొక్క * ప్రభుత్వంచేత నడవబడే ఇతర విద్రోహశక్తులయొక్క దౌర్జన్యాలని ప్రతిఘటించడంలో ప్రజాసామాన్యాన్ని నడిపేటందుకై ప్రత్యేకంగా పోరాడేదళాలని తయారుచెయ్యాలని సూచించింది.

ప్రతిజిల్లాలోనూ తిరుగుబాటు కవసరమైన ప్లానులు తయారుచెయ్యబడాలి. శత్రువుల కవచంలో బలహీనాలయిన భాగాలన్నీ గుర్తుపెట్టుకోవాలి. ఏయేచోట్ల పోరాటం ప్రారంభించాలో ముందుగానే నిర్ణయించుకోవాలి. జిల్లాఅంతటా బలగం తగినట్లుగా సిద్ధపరచాలి. జిల్లాయొక్క చొతకస్థితిని (బోపోగ్రఫీని) బహుజాగ్రత్తగా అధ్యయనంచెయ్యాలి. ఆవిధంగా పూర్తిగా, అన్ని దృర్వచాలనుంచి,

తయారయితేనే విజయం కలుగుతుందని ప్రొలిటేరియాటిస్ ప్రవ్ జోలా నిర్దేశించింది.

ఈ పత్రికయొక్క మొదటిసంచికలో "తార్కాలిర విప్లవప్రభుత్వం ; మన ఎత్తుగడలు" అనేవ్యాసం వుంది. మిగిలిన అన్నివ్యాసాలమాదిరిగా యిదీ శ్రామికుల ఎత్తుగడలకి సంబంధించిన ప్రచార సమస్యలమీద తెనిస్థానాలతో పరిచి విస్తూంది. ఆరోజుల్లో ట్రాన్స్కకేషియాలోని మెన్షివిక్ లు 'సోషల్ డెమాక్రట్' అంటూ తమ పత్రిక నొకదానిని ప్రకటిస్తూన్నారు. ప్రొలిటేరియాటిస్ ప్రవ్ జోలా మెన్షివిక్కుల సోషల్ డెమాక్రట్ తో నిరంతర వాగ్వాదం సాగిస్తూ మెన్షివిక్కుల విప్లవ వ్యతిరేకాలైన ఆపర్యునిస్టు ఎత్తుగడల్ని బయటపెట్టింది.

విప్లవపరితంగా రాగల విప్లవప్రభుత్వంలో పార్లొనేందుకు భయపడుతూన్న మెన్షివిక్కుల ఛీనిగురించి వ్రాస్తూ ప్రొలిటేరియాటిస్ ప్రవ్ జోలా ఈ విధంగా ప్రకటించింది.

"విప్లవకార్యక్రమం అంతా పైనుంచి దిగువకి సాగించడం ప్రమాదకరం అనీ, ప్రకీడి దిగువనుంచి పైకి నిర్మించుకొస్తూ నడపించాలనీ పక్కరిరబడిగా బహు నిస్టులు ప్రచారం చేస్తున్నారని ఏంగియ్ వ్రాసేడు. మన నూతన ఇస్కాస్త్రి యిష్టులూ, సోషల్ డెమాక్రట్ నరుపుతూన్న వైవారిష్యలూ తమ యారాజకీయ జ్ఞానాన్ని నేర్చుకున్నది అనార్కిస్టుల వద్దనేకాదా?"

1905 ఆగస్టు 15 న వచ్చిన ఈ పత్రికయొక్క పదకొండవ సంచికలోని "జార్ యొక్క శాసనాలూ : ప్రజావిప్లవమూ" అనేవ్యాసం బుల్గిన్ మంత్రి తయారు చేసిన వోటుచట్టాన్ని ఆధారంచేసుకుని ఒక అసెంబ్లీని, దూరమా సమావేశ పరచబడుతుందని ప్రకటిస్తూ జారు చేసిన ప్రకటనయొక్క నిజమైన అర్థాన్ని బయటపెట్టింది. ఈరాజప్రకటన ఒక్కొక్క అంశాన్నే తీసుకుని విమర్శించబడింది. ఈ అసెంబ్లీకి జరిగేఎన్నికలలో వోటుహక్కు శ్రామికులకివ్వబడలేదనీ, రైతులకి ఎన్నికహక్కు గ్యారంటీ చెయ్యబడలేదనీ చూపించింది. దురంతకులైన విద్రోహ శక్తుల్ని కూర్చుకునేందుకు జారుప్రభుత్వం పన్నిన పన్నుగడతప్ప మరొకటికాదని నిరూపించి బుల్గిన్ దూరమాని బహిష్కరించాలని బోధించింది. ఈబహిష్కారాన్ని బోల్షివిక్కులు పట్టుదలతో, విజయవంతంగా సాగించేరు.

ఈ సంచికలోనే "సోషల్ డెమాక్రట్లూ : తార్కాలిర విప్లవప్రభుత్వమూ" అనే వ్యాసం వుంది. తార్కాలిర విప్లవప్రభుత్వంలో రిమ్యూనిస్టులు విధిగా పార్లొనాలని ఆవ్యాసంలో నిరూపించబడింది.

1905 అక్టోబరు 15 న వచ్చిన పన్నెండవ సంచికలో "విద్రోహం వ్యాపిస్తుంది" అనే శీర్షికల వ్యాసం ప్రకటించబడింది. ప్రజావిప్లవాన్ని అణిచేసేటందుకు జార్ ప్రభుత్వం సర్వప్రయత్నాలూ సాగిస్తూన్నట్లు చూపించి, "శ్రామికులకి రుపాకిగుప్ప, రైతులకి బూటకపు వాగ్దానాలు, పెద్ద బూర్జువాడికి 'హక్కులు' - విద్రోహశక్తులు కూర్చుకుంటూన్న ఆయుధాలివి" అని వ్రాసేడు.

అక్టోబరులో దేశం అంతటా సమ్మెలు వచ్చే పూర్వం ఈ వ్యాసం వ్రాయబడింది. ర. సో. డె. లే. పా. యొక్క కేషియన్ ఫెడరేషన్ లోని సభ్యులు స్థానికంగా, ఆరని సహకారం పరిస్థితు లెలావున్నవీ పూర్తిగా ఎరిగివుండడం చేత చిదనుకూలంగా ప్రజల్ని నడిపించగలిగారు. మరల దేశంలో విప్లవం అమూలనుంచి ఈ మూలకి చెలరేగుతుందనీ, నెప్టెంబరు నెలలో మాస్కో-పీటర్స్ బర్గ్ లో జరిగిన ఘటనలు దానికి దారితీస్తున్నాయనీ, వారు సూచించారు. జారిజువుండగానే సంపూర్ణాధికారాలతో కాన్స్టిట్యూయంట్ అసెంబ్లీ సమావేశపరచబడగల సూచనలున్నాయని నమ్ముచున్న మెన్షివిక్కులని ఖండించారు. సాయుధవిప్లవం విజయం పొందగలిగితేనేగాని ప్రజలకి ముక్తివుండదుగనక దేశవ్యాప్తమైన సాయుధవిప్లవం సాగించడానికై ప్రయత్నించవలసివుందని హెచ్చరించారు.

అదే సందర్భంలో ప్రచురించబడ్డ మరో వ్యాసం "బూర్జువాజీ వలపన్నుచూంది." అనేది 1905 నెప్టెంబరు మధ్యలో జరిగిన "జెన్ట్రీల, కాంగ్రెస్" గుట్టును పూర్తిగా బయటపెట్టింది. జాతీయస్వాతంత్ర్యపక్షం లేక కాన్స్టిట్యూషనల్-డెమాక్రటిక్ పార్టీ (కాడెట్) ఏర్పడినదీ కాంగ్రెసులోనే. ఈ కాడెట్లు అటు సోషలిస్టులూ, ఇటు డెమాక్రటూక్లుకూడా కాదని ప్రొలిటేరియాటిన్ ప్రబ్ జోలా నిరూపించింది. అటు సోషలిస్టువులూ, ఇటు ప్రజాతంత్రవాదాన్నికూడా ఈ కాడెట్లు అసహ్యించుకుంటారు. అసలు యీ కాడెట్లు జారిస్టునింహాననాన్ని బలపరచడానికే బయలుదేరారు. వారికి కావలసిందల్లా జార్ కి గల కొన్ని విశేషాధికారాల్ని రద్దు చెయ్యడం. ఆ విశేషాధికారాలు బూర్జువాజీకి వాపుచెప్పడమూ మాత్రమే.

కేషియన్ మెన్షివిక్కులు కాడెట్ల ఆడుగుబాటలో నడుస్తూన్నారనీ, కాడెట్ల కార్యక్రమంలోవున్న మాదిరి బోనునే శ్రామికులకోసం తమపరిచయం సోషల్ డెమాక్రట్ లో ఒగ్గుతున్నారనీ పైవ్యాసం స్పష్టపరచింది.

మెన్షివిక్కులకి వ్యతిరేకంగా కామ్రేడ్ స్టాలిన్ ప్రొలిటేరియాటిన్ ప్రబ్ జోలాలోనూ, ఇతరపత్రికలలోనూ వ్రాసిన వ్యాసాల భాగాలు ఎన్నో బెరియా వ్రాసిన 'ట్రాన్స్ కేషియాలోని బోల్షివిక్ సంస్థల చరిత్రమీద' ననే పుస్తకంలో ఇవ్వబడ్డాయి.

లెనిన్ మీద బోల్షివిక్కులమీద మెన్షివిక్కులు తమ సోషల్ డెమాక్రట్ లో ఉండయాత్ర ఆరంభించగానే స్టాలిన్ ప్రొలిటేరియాటిన్ ప్రబ్ జోలా పదకొండో సంచిలో "ఒక సోషల్-డెమాక్రట్ కి సమాధానం" పేరుతో వ్యాసం వ్రాసేడు. దానిని లెనిన్ చాలా మెచ్చుకున్నాడు. లెనిన్ సలహామీద "కేషియన్ మెన్షివిక్కుల కోట్టవదట మూడవ కాంగ్రెసు" అనే స్టాలిన్ వ్యాసం ప్రొలిటారి లో తిరిగి ముద్రించబడింది.

1905 అక్టోబరు 17 నాటి మానిఫెస్టోలో మెన్షివిక్కులు విజయం లభించినట్లే ఎగిరి గంతు వేసేరు. ఈ మెన్షివిక్కుల్ని స్టాలిన్ టిఫ్లిస్ లోని నజాలదేవీలో

జరిగిన మీటింగులో ఎదురుకున్నాడు. ఆరోజున మీటింగులోవున్న ఒకని జ్ఞాపకాలని 1929 లో కమ్యూనిస్టు (సంఖ్య 294) ప్రకటించింది.

“ఈసమయంలో కామ్రేడ్ కోబా (స్థాలిన్) వేదిక ఎక్కి ఉపన్యాసం ఆరంభించేడు.” “మీకో చెడ్డఅలవాటు వుంది. దానిని గురించి నిర్మాగ మాటంగా హెచ్చరిస్తున్నా. ముందుకి వచ్చిన దెవరేనాసరే. ఆతదేం మాట్లాడినాసరే మీరు మహోత్సాహంతో చప్పట్లు గొడుతున్నారు. “స్వాతంత్ర్యం వర్తిల్లుగాక” అన్నా చప్పట్లు కొడతారు. విప్లవం వర్తిల్లుగాక అన్నా చప్పట్లు కొడతారు. అంతవరకు బాగానే వుంది. మరొకడు వచ్చి “ఆయుధాలు పారేయ్యండి” - అంటే దానికి చప్పట్లు గొడతారు. ఆయుధాలులేకుండా విప్లవంలో నెగ్గడం ఏలాగ? ‘ఆయుధాలు పారేయ్యండి’ అనే అత దేపాటి విప్లవకారుడు? ఆలాగ చెప్పేవాడు టాల్ స్టాయి అనుచరుడు కావచ్చునేమోగాని విప్లవకారుడు మాత్రం కాదు. ఎవడు కానీండి. ఆ పెద్దమనిషి. అతడు విప్లవశత్రువు. ప్రజల స్వాతంత్ర్యానికి శత్రువు.” దానితో సభ్యులలో కలవరపాటు రలిగింది. “ఎవరతడు?”, “ఎంత కటువుగా మాట్లాడుతాడు?” “తీవ్రమైన నాలిక”, అంటూ ప్రజలు వ్యాఖ్యానం ప్రారంభించేరు. కోబా తనచోరణి నిలపలేడు. “మనం నెగ్గాలంటే మనకి కావలసిందేమిటి? మూడు వస్తువులు గావాలి—శ్రద్ధగా వినండి! మనస్సులో పెట్టుకోండి—మొదటిది ఆయుధాలు, రెండోది ఆయుధాలు, మూడోది ఆయుధాలు, హెచ్చు ఆయుధాలు.”

“వినేవారంతా మహానందంతో చప్పట్లు కొట్టేరు. ఉపన్యాసకుడు వేదిక దిగిపోయేడు.

రష్యన్ విప్లవచరిత్రలో అతి ప్రధానమైన ఈ కాలంలోనూ, బోల్షివిక్ పార్టీ యొక్క తదనంతరచరిత్ర పొడుగునా చూదిరిగానే విప్లవకారులకులయిన లెనిన్ స్థాలిన్ ల భావాల్లోనూ, చర్యలలోనూ సంపూర్ణబిరుద మనకి కనబడుచూంది.

“ట్రాన్స్ కేషియాలోని మెన్షివిక్కులతోడి పోరాటంలో కామ్రేడ్ స్థాలిన్ లెనిన్ యొక్క విప్లవ సిద్ధాంతాన్ని, బోల్షివిక్కుల వ్యూహాన్ని సూచించే నినాదం - కార్మిక : రష్యనుల ప్రజాతంత్రనియంతృత్వాన్ని, బూట్టువావిప్లవాన్ని అధిగమించి, సోషలిస్టు విప్లవరంగంలో ప్రవేశించే భావాన్ని బోధించి, ప్రచారంచేసి, శ్రామిక వర్గంయొక్క ఎత్తుగడలనీ, కర్తవ్యాలనీ సూచించేడు.” (యల్. జెరియా)

1905 నవంబరునెలలో కామ్రేడ్ స్థాలిన్ యొక్క నాయకత్వాన ర. సో. డె. రే. పా. యొక్క రకేషియన్ ఫెడరేషనుకి సంబంధించిన నార్థ్ బోల్షివిక్ సమావేశం జరిగింది. దీనికి బాకూ, ఇమెరెటిన్, మింగ్రెలియన్, ట్విన్. బాటుం మిటీలనుంచీ, గురియాదశంనుంచీ ప్రతినిధులు హాజరయ్యేరు. సాయుధ తిరుగుబాటుకి తీవ్రప్రయత్నాలు చెయ్యడానికి, ఈపనికై కావలసిన ఎన్నో నిర్మాణ విధానాలు సాగించడానికి తీర్మానించబడింది.

తిరుగుబాటు వచ్చేటందుకు కొద్దికాలంక్రితమే టామెర్ ఫోర్సు (ఫిన్లాండులో) కాన్ఫరెన్సు జరిగింది. . లెనిన్, స్టాలిన్లు హాజరైన ఈ సమావేశానికి నేనూ హాజరుకావడం : కామ్రేడ్ స్టాలిన్తో గలిసి రాజకీయతీర్మానం వ్రాయడానికి నియమించబడ్డ ఉపసంఘంలో పని చెయ్యడం, నా అదృష్టం అని భావిస్తూన్నాను. ఈ కాన్ఫరెన్సునిగురించి ఇంతవరకూ ఒక చీన్న కరపత్రంచూడా వ్రాయబడివుండకపోవడం విచారించతగ్గనిషయం. దానికి సంబంధించిన దాత్యమెంట్లు ఇంచుమించున్నీ పోయాయనే చెప్పాలి. ఈ కాన్ఫరెన్సుయొక్క చిత్రాన్ని కాగితం మీది తెక్కించడం మన చరిత్రకారులు తమ కర్తవ్యంగా పెట్టుకోవాలి.

స్టాలిన్ మొట్టమొదటిమాట లెనిన్ని కలుసుకున్న దీచోటనే. ఈ సమావేశాన్నిగూర్చి స్టాలినే ఒక మహావరాని చిత్రాన్ని మన కిస్తూన్నాడు.

“1905 డిసెంబరులో నేను మొదటిమాట లెనిన్ని టామెర్ ఫోర్సు (ఫిన్లాండ్) బోల్షివిక్ కాన్ఫరెన్సులో కలుసుకున్నా. మనపార్టీ నాయకుడైన ఆమహా పురుషుణ్ణి చూడాలని చాలకాలంనుంచి ఆశపెట్టుకునివున్నా. రాజకీయాలలోనేగాక, శారీరకంగాకూడా ఒక మహోన్నతవ్యక్తిని చూడగలనని నా యాశ. ఏమంటే, లెనిన్ పెద్దఆకారంగలిగి, గంభీరంగా, అందరిదృష్టులూ ఆకర్షించేవాడై వుంటాడని నా మనస్సులో చిత్రించుకొని వున్నా. అల్లాంటిఘట్టంలో చూపులకి సామాన్యంగా కనబడే, సగటుఎత్తుకంటే తక్కువఎత్తు మనిషి; ఏవిధంగానూ సాధారణమానవుల నుంచి ప్రత్యేకంగా కనబడని మనిషి; నా ఎదుట కనబడితే నేనెంత ఆశాభంగం పొందివుంటానో మీరే వూహించుకోండి....

“సమావేశంలోనివారంతా ఊపిరిబిగబట్టి ఎదురుతెన్నులు చూస్తూంటే, అందరికంటే ఆఖరున ‘గొప్పవాళ్లు’ మీటింగులలోకి రావడంఅనేది ఒకమామూలు అయిపోయింది; సరిగ్గా ఆ గొప్పవాడు మీటింగులో. ప్రవేశించేటప్పుడు నాలుగు మూలలా “హావ్!.....ఉరుకోండి!.....వస్తున్నారు!” అంటూ హెచ్చరికలు వినబడతాయి. ఇది ప్రజలలో ఒక భావాన్నీ, గౌరవాన్నీ కలిగిస్తుంది. అందుచేత ఇందులో నాకేమీ తప్పు కనబడలేదు. లెనిన్ డెలిగేట్లు అందరికంటే ముందుగానే వచ్చేదనీ, ఒకమూలకూర్చుని సంభాషణలు సాగిస్తూన్నాడనీ, కాన్ఫరెన్సుకివచ్చిన సాధారణులయిన ప్రతినిధులతో ఏవో సాధారణప్రసంగాలలో మునిగివున్నాడనీ, తెలుసుకొనేటంతకి నేనెంత ఆశాభంగం పొందేననుకున్నారు? ఒక రహస్యం చెప్తా వినండి. లెనిన్యొక్క ఈవ్యవహారం కొన్ని అవసరమైన వియమార్పి అలిప్రమించడమేనని నేను తలచేనంటే నమ్మండి.

“ఈ నిరాడంబరత్వం, అణకువ, తన్ను ప్రత్యేకించి చూడకుండా ప్రయత్నించడం, తాను ప్రత్యేకంగా దృష్టుల్ని ఆకర్షించకపోవడం, తన ఉన్నతస్థితిని అడుగడుక్కి బయటపెట్టాలనే భావం లేకపోవడం, ఇవి నూతనప్రజకి, నిరాడంబరులయిన సాధారణప్రజకి, మానవసమాజంలోని ‘సామాన్య నైసికులకి’ నాయ

కత్వం వహించిన లెనిన్ కున్న ప్రత్యేకమైన గొప్పలక్షణాలు. (లెనిన్ గూర్చి స్థాలిన్.)

లెనిన్ యొక్క మరోలక్షణాన్ని కూడా స్థాలిన్ వర్ణిస్తున్నాడు.

“ఈ కాన్ఫరెన్సులో లెనిన్ ఇచ్చిన రెండు ఉపన్యాసాలూ చాలా ముఖ్యమైనవి: వానిలో ఒకటి రాజకీయసమస్యలమీద, రెండోది రైతాంగసమస్యమీద ఇచ్చేడు. అవి, జాగ్రత్త పెట్టబడకపోవడం దురదృష్టం. ఉద్రేకభరితమైన ఆ ఉపన్యాసాలు ఆ సమావేశాన్ని మహోత్సాహంలో ముంచెత్తేయి. అద్భుతమైన ఆ ఒప్పందేశక్తి. ఆ నిరాదంబరత్వం. ఆ స్పష్టమైన యుక్తిప్రయుక్తులు, చుల్కాగా, అర్థంఅయ్యే ఆ చిన్నచిన్న మాటలు. ఆర్పాటం లేకపోవడం; జిగల్మనిపించే రోరణులూ, ప్రజల నుద్రేకపరచడానికై నాట్యాభినయాలు లేకపోవడం.—ఇవన్నీ మామూలు పార్లమెంటరీవక్తయొక్క ఉపన్యాసంకంటే. లెనిన్ ఉపన్యాసాన్ని విన్నవాళ్ళలో సదభిప్రాయాన్ని కలిగించాయి.

“కాని, ఆ సమయంలో నన్నా కర్షించినవి లెనిన్ ఉపన్యాసంలోని ఈ ప్రత్యేక లక్షణాలేవీ కాదు. వాటిలోవున్న, నిరాకరించవీలులేని ఎత్తుగడలకు నేను ముగ్ధుడి నైపోయేను. ఆ యుక్తులు చాలా సాధారణమైనదే అయినా శ్రోతల నందరినీ ఆకర్షించేసి, వారిలో ఆవేశం పుట్టించి, పూర్తిగా లోబరచేసుకున్నాయి. ప్రతినిధులలో చాలామంది, ‘లెనిన్ ఉపన్యాసాలలోని యుక్తులు ఉక్కుతీగలమాదిరిగా చుట్టి పట్టుకుంటాయి. నాలుగువేపులనుంచీ వాటిని వదల్చుకోవడం అసంభవం: తొంగిపోవడమో, పూర్తిసరాజయానికి సిద్ధపడడమో తప్ప చెయ్యగల దుండదు.’ అని వ్యాఖ్యానాలు చెయ్యడం నాకు బాగా జ్ఞాపకం.”

“లెనిన్ ఉపన్యాసాలలోగల ఈ ప్రత్యేకలక్షణం ఆయన ఒకబలమైన లక్షణం.” (పై పుస్తకం నుంచే.)

లెనిన్ లోవున్న ఈవిశిష్టగుణాలు స్థాలిన్ లోనూ వున్నాయి. ఆయన పనులన్నింటా ఇవి విస్పష్టంగా కనబడుతుంటాయి. పార్టీసభ్యుల్నీ, యువక కమ్యూనిస్టుసమితి సభ్యుల్నీ లెనిన్ లాంటి నాయకుల్నిగా తయారుచేసేటందుకై స్థాలిన్ చేసే నిరంతరప్రయత్నాలలో ఈగుణాలు మూర్తీభవించి కనబడతాయి.

డిసెంబరు తిరుగుబాటు పరాజితం కావడంవలన బోల్షివిస్టుల పట్టుదల సడలలేదు. ఈ కఠినపరీక్షాసమయంలో స్థాలిన్ ఉత్తమమైన విప్లవవాఢ్యాన్ని, మనస్తైర్యాన్ని ప్రదర్శించేడు. 1906 జనవరిలో ఆయనవ్రాసిన “రెండుఘర్షణలు” అనేకరపత్రం ఒక అద్భుతరచన. 1905 జనవరి 9 — బ్లడ్ సన్ డే — 1905 డిసెంబరునాటి తిరుగుబాటూను ఈరెండు ఘర్షణలూ, “తిండి, న్యాయమూ” కలగచెయ్యమని కోరడానికై జనవరి 9 న శ్రామికులు “శాంతియుతంగా” జార్ ప్రాసాదానికి “ఊరేగింపుతో వెళ్ళేరు.” వారు అమాయకమైన విశ్వాసంతో దేవతావిగ్రహాలనీ, జార్ బొమ్మలనీ, తీసుకుని బయటదేరేరు. కాని, జార్ వారి ఆశలన్నీ మట్టిగలిపేడు. వీటర్నుబర్గు శ్రామికులు ఆయుధాలు... తీసుకున్నారు.

అల్లడీ సన్ దే తర్వాత శ్రామికులు “జార్ మాకిది ఇచ్చేడు. ఇప్పుడు దీనినే మేము తిరిగియిస్తా” మని అనసాగేరు.

పీటర్సుబర్గు శ్రామికులు జనవరిలో చేసిన కార్యాలు దేశం మొత్తంమీది శ్రామికుల, రైతుల నిశ్చితసహాయాన్ని పొందలేకపోయినాయి. ఉద్యమం ఒక్కసారిగా, ఒకేఒక ఆదర్శంతో బయలుదేరలేదు. పార్టీ అప్పుడప్పుడే ఒక ఆకారంలోకి వస్తూంది. ఆంతరికఘర్షణల ఫలితంగా బలహీనపడివుంది.

కాని, 1905 డిశంబరునాటి పరిస్థితులే పూర్తిగావేరు. పదకొండునెలలుగా సాగుతూన్న, ఉడికిపోతూన్న విప్లవసంఘటనలు యుద్ధానికి తయారుగావున్న శ్రామికులమీద తమప్రభావాన్ని కలిగించకుండా వుండలేదు. శ్రామికులు దేవతా విగ్రహాలనీ, జార్ బొమ్మలనీ నేలపారేసేరు. ఎర్రజెండాలు, మార్క్సు - ఎంగిల్సుల చిత్రాలూ ఎత్తుకున్నారు. మతబోధకవాక్యాలూ, భగవానుడు జార్ నిరక్షించుగాక, అనే మాటలతోగాదు వారు బయలుదేరడం. ఉద్రేకభరితాలైన మార్సెయిల్ లో, విప్లవగీతాల లయరనుగుణంగా నడుస్తూన్నారు. కొద్దిపాటివేగానీండి వాళ్ళవద్ద ఆయుధాలున్నాయి. జనవరినాటి వుద్యమాన్ని నడిపించి పాడోత్ గేవస్. ఈనాడు శ్రామికవర్గపు పార్టీనడుపుతూంది. కాని విచారకరమైనవిషయం ఏమంటే పార్టీలో ఐక్యత లేకపోవడమూ, శ్రామికవర్గంలో చీలికలు వుండడమూ. శ్రామికులు చేసిన మరొక పొరపాటు మాస్కోతిరుగుబాటులో శ్రామికులు దెబ్బకొట్టే ఎత్తుగడలకి బదులు దెబ్బ కాచుకొనేవిధానాన్ని అవలంబించడమేనని స్టాలిన్ చూపించేడు.

దీనినుంచి స్టాలిన్ తేల్చిన సాక్షాంశం భవిష్యత్తులో విప్లవం విజయం పొందాలంటే విప్లవర శ్రామికవర్గం ఐక్యత పొందడం అవసరం అనే. “ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే తిరుగుబాటు విజయం పొందడానికి పార్టీఐక్యత అవసరం. పార్టీచేత నిర్మించబడ్డ తిరుగుబాటూ, ఆక్రమణ కొక విధానమూ కావాలి.” (యల్. టెరియా వుదాహరించినది.)

శ్రామికవర్గం పూర్తిగా పరాజితం అయిందనే మెన్షివిక్కుల ఇకిలింపులకి సమాధానం ఇచ్చేడు. స్టాలిన్.

“కామ్రేడ్స్! శ్రామికవర్గం పూర్తిగా పరాజితం కాలేదు. తాత్కాలికంగా తిరోగమించింది. మళ్ళీ విజయవంతంగా ఎదిరించేటందుకు కావలసిన సన్నాహాలు చేసుకుంటుంది. రష్యన్ శ్రామికవర్గం తమరక్తంతో రంగుపేసిన జెండాని ఎప్పుటికీ నేల బడెయ్యదు. అదొక్కటే మహారష్యన్ విప్లవానికి తగిన నాయకుడుగా వ్యవహరించింది. భవిష్యత్తులో ఆస్థానాన్నినిలుపుకుంటుంది.” (పై పుస్తకంలోనే)

1906 లో నాలుగో (ఐక్య) పార్టీకాంగ్రెసుకి ప్రతినిధిగా స్టాలిన్ వెళ్ళేడు. అక్కడ ఆయన యిచ్చిన అద్భుతోపన్యాసంలో మెన్షివిక్కులకి-మనకిగల ప్రధాన విభేదాలని వివరించేడు : “పార్టీలో నేడుగల ప్రశ్నయిది - శ్రామికవర్గం ప్రాధాన్యత వహించాలా? డెమాక్రటిక్ బూర్జువాజీ ప్రాధాన్యత వహించాలి?—మన విభేదాలకి మూలం అక్కడేవుంది.

అసలు మూలభేదాలు వర్గాల ప్రాముఖ్యత, శ్రామికవర్గయొక్క ప్రాముఖ్యత, అంటే పార్టీయొక్క ప్రాముఖ్యతనే కేంద్రంచేసుకుని ఏర్పడ్డాయి. పరిస్థిర పరిచయం లేక పూర్వమే భావైక్యతని ఆధారంచేసుకుని లెనిన్ స్థానిన్ల మధ్య నేర్పడిన మైత్రి ఈ సమావేశంలో మరింత బలపడింది.

“ఈనాటి స్థితిగతులూ : శ్రామికవర్గపు పార్టీయొక్క ఐక్యతాకాంగ్రెసు.” అనే పేరుతో స్థానిన్ మెన్షివిక్కుల్ని ఎదిరిస్తూ, లెనిన్ విధానాన్ని సమర్థిస్తూ ఒక రచన త్రవ్వించి ప్రకటించేడు. ఎల్వాలతో అనేక సందేశాలలో వి. దోన్సోవ్షిచ్ అనే పేరున స్థానిన్ ఎన్నో వ్యాసాలు నాలుగో కాంగ్రెసులో లెనిన్ ఆవలించిన విధానాన్ని, అందులో ముఖ్యంగా రైతాంగసమస్యలని పూర్తిగా సమర్థిస్తూ వ్రాసేడు.

నాలుగో కాంగ్రెసులో చదివిన ఐక్యత నామమాత్రమేనని మనం ఎరుగడం. నిజానికి బోల్షివిక్కులూ, మెన్షివిక్కులూ కూడా తమతమ అభిప్రాయాలనీ, తమ తమ నిర్మాణాలనీ అంటిపెట్టుకునే వుండిపోయేరు. అంతకంతకి మెన్షివిక్కుల అపూర్వ నిష్ఠుత్వములు బహిర్గతం కాసాగేయి. బోల్షివిక్కులు వారినుంచి విడిపోవడానికి ప్రయత్నించిన వలసి వచ్చింది. మెన్షివిక్కునాయకుల్ని ఏకాదు చేసి, సోషల్ డెమాక్రెట్లయిన పనివారిని తమ వేపుకు తిప్పుకునేందుకు ప్రయత్నించవలసి వచ్చింది.

నాలుగో పార్టీ కాంగ్రెస్ జరిగిన కొద్దిదినాలకే స్థానిన్ ట్రాన్స్కేషియాలో బోల్షివిక్ రెజినల్ క్యూరోని స్థాపించగలిగేడు. ఈ బోల్షివిక్ కేంద్రంచ్వారా నూతన పార్టీ కాంగ్రెసుని సమావేశపరపించడానికై స్థానిన్ తీవ్ర ప్రయత్నాలు సాగించేడు. విప్లవకరమార్క్సిజంయొక్క డెండానీడల పార్టీలో నిజమైన ఐక్యతని స్థాపించడమే ఈ నూతన కాంగ్రెస్ చెయ్యవలసిన పని.

అయిదవ (లండన్) కాంగ్రెసులో స్థానిను మెన్షివిక్కుల మోసాలనీ, కుట్రలనీ బయటపెట్టేడు. ఈ కాంగ్రెసు అనంతరం “రష్యన్ సోషల్ డెమాక్రటిక్ పార్టీయొక్క లండన్ సమావేశం” అనే పేరున అక్కడి కార్యక్రమంయొక్క రిపోర్టు ప్రకటించేడు (ఒక ప్రతినెదియొక్క నోట్సు) అయిదవ కాంగ్రెసులో జరిగిన పనినీ, అక్కడ జరిగిన పోరాటాన్నీ ఇది అతిస్పష్టంగా చిత్రించింది.

ఈ కాంగ్రెసువలన కలిగిన ముఖ్యమైన ఫలితం ఏమంటే “అది లెనిన్ కి దారితీయలేదు, పార్టీని అతదగ్గరగా చేర్చింది, రష్యాలో బాగాముందుకి వచ్చిన శ్రామికులందరినీ ఒకే ఒక పార్టీతో అతనిన్ని హితమైన మైత్రిలో చేర్చింది. అది అఖిలరష్యన్ ఐక్యతా కాంగ్రెసు అనేది అక్షరాలా నిజం.... అని స్థానిన్ వ్రాసేడు.

“రష్యా అంతటినూ వున్న బాగాముందుకి వచ్చిన శ్రామికుల్ని రివల్యూషనరీ సోషల్ డెమాక్రటిక్ యొక్క డెండానీడల ఒకే ఒక అఖిలరష్యన్ పార్టీతో ఐక్యపరచడం—ఇది లండన్ కాంగ్రెసుయొక్క ప్రాముఖ్యత. దానియొక్క సామాన్య లక్షణమూ” అన్నాడు స్థానిన్.

రెండవ స్టేట్ డ్యూమాని భగ్నంచెయ్యడానికై జూన్ 3 వ తేదీన జరిగిన రూ దేఖా కై జరిస్తున్న ప్రభుత్వం తయారవుచున్న కాలంలో జరిగిందీ లండన్ కాంగ్రెసు. అధికారులు చోల్లివిత్ సంతకం చేసేస్తున్నారు. విప్లవతరంగం వెనక్కి తగ్గుతుంది. విప్లవం రాక్కాలికంగా తిరోగమిస్తుంది. కొత్తపోటు లేపేటందుకు ప్రజలూ చెయ్యవలసిందని రెనిన్ - స్టాలిన్ లు ఆదేశించారు. ఈ నూతనపరిస్థితులలో పోరాడితే ఏలాగనో, మళ్ళీ పోటుతీరగడంతోనే పార్టీ విజయం పొందిగలిగేటట్లు ఇప్పుడు పోరాటం ఏలాగ సాగించాలో, వారుపడే శించారు. మళ్ళీ విప్లవం విజృంభించక తప్పదన్నారు. విప్రోహశక్తుల ఎదుర్కొలు తీవ్రంగా సాగుతున్న స్టాలిన్ దాహాలో అతీవ్రంగా పనిసాగించేడు.

1926 జూన్ 10 నాటి జాతీయ వాస్తోరాపత్రికలో ఈనాటి పరిస్థితుల్ని గురించి స్టాలిన్ వ్రాసినదానినే ఈవిగుప నిస్తున్నా :

"నూనెపనివారిలో చేసిన రెండేళ్ళ విప్లవకార్యక్రమమూ నన్ను కార్య వాదియైన యోధుడినిగా, కార్యవాదులయిన నాయకులలో ఒకడినిగా దిట్టపరచింది. వాట్సర్, సారాబోవెట్సులాంటి దాహాశ్రామికులతో నాకుగల స్నేహాలూ, శ్రామి కులకీ నూనెయజమానులకీ మధ్యజరిగిన దీప్రపోరాటాలూ నాకు అసంఖ్యాకులైన ప్రజల్ని నడిపించడం అంటే ఏమిటో మొట్టమొదటిమాటు అర్థమయింది. ఆవిధ ముగా దాహాలో రెండోమారు విప్లవాన్ని సంతకారం పొందేను."

విప్రోహశక్తులు బలంగావున్న ఆకలికాలంలో దాహాలో పనిచెయ్యడంలో స్టాలిన్ నిర్మాణకార్యాలలోనూ, ప్రచారకార్యాలలోనూ అదివరకెన్నడూ చూచి వుండనంత అద్భుతసామర్థ్యాన్ని ప్రదర్శించేడు. సిద్ధాంతరంగంలోకూడా ఈరోజు లలో ఆయన పలునయైన రచనల వ్రాశాడు. జాతీయసమస్యల్ని గురించి, నూతన పరిస్థితులలో సోషలిజాన్ని గురించి, ప్రత్యేకంగా పనిచేసేడు, తనంతరాను ఆయన మార్క్సిజం-రెసినిజానికి కొన్ని రచనల వ్రాసాడు. ఈ రోజులలోకూడా ఆయన ట్రాన్స్ కేషియాలోని విప్లవోద్యమాన్ని నడిపించేడు. చోల్లివిత్ సంతకం నిర్మించ డంలో స్టాలిన్ అద్భుతజ్ఞానాన్ని, విజ్ఞానాన్ని ప్రదర్శించేడు. ట్రాన్స్ కేషియాలో రహస్యమైన మార్క్సిస్టు పత్రికని స్థాపించేడు. దీని కద్దురమైన పలుకుబడి వుండేది.

కారల్ కార్ట్స్ - రష్యన్ విప్లవంలోని చోదకశక్తుల్ని గూర్చి ఒక పుస్తకం వ్రాసి జర్మనీలో ప్రకటించినప్పుడు రెనిన్ - స్టాలిన్ లెవరికివారే ఒకేసమయంలో దాని అనువాదాలు ప్రకటించడం అశ్చర్యం కలిగిస్తుంది. ఆ పుస్తకానికి వారు వ్రాసిన పీఠికలుగనక చదివితే ఆరోజులనాటి వారి భావాలలోగల ఐక్యత మనకి స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. ఈ ఇద్దరు విప్లవకళాదళాలు శ్రామికవర్గోద్యమంలో గనబడ్డ అపర్యానిష్టభావాల్ని అతీవ్రంగా ఎదుర్కున్నారు. విప్లవంలో శ్రామిక వర్గ నాయకత్వంకోసం, విప్లవోద్యమంలో మార్క్సిజంమొక్క నాయకత్వంకోసం నిరంతరాయంగా పోరాడేరు.

విద్రోహ కాలం

విప్లవపుపోటు ఎగబాటుస్తూన్నప్పుడు పనిచెయ్యడం ఇతరసమయాలలో కంటే సులభం. ప్రతివారి హృదయాలూ అదే శక్తితో నిండివుంటాయి. అసలభ్యాసం లయిన ప్రజ వీరుల కెగబడి, విప్లవోద్రేకంలో చెలరేగుతూంటారు; విప్లవం దిగ జారిపోతూన్నప్పుడు, విద్రోహశక్తులు చెలరేగుతూన్నప్పుడు, స్టోలిపిన్ మంత్రిగంగం రోజులలో పార్టీనిర్మాణాలలో పనిచెయ్యడం మహాకష్టతరమైన పని. ఈరోజులన్నింటిని స్టోలిన్ 1922 మే 5 న ప్రవచనంలో "ప్రపంచయొక్క దశమ వార్షికోత్సవం" అనే వ్యాసంలో ఇలాగ వ్రాసేడు.

"పార్టీలోని యువకులయిన సభ్యులకి ఈ ప్రభుత్వ నిరంకుశత్వం అనుభవం లేదు. లేదా, మరిచిపోయి పుంజొచ్చు. కాని వయస్సుమళ్ళిన సభ్యులకి ఆ ప్యూనిటివ్ దాడులు, శ్రామికసంస్థలమీద జరిగిన ఆ దొంగపోటుదాడులు, పండల కొద్దీగా రైతుల్ని కొరదాలతో బాదడం, వీటిని కప్పిపుచ్చేటందుకు బ్లాక్ హండ్రెడ్లు, కాదెట్లతో కూడిన డ్యూమా ఇవన్నీ మరపుకీ వచ్చివుండవు. సంకెళ్ళతో బంధించబడిన ప్రజలు; నలుమూలలా నిరుత్సాహం. అలసట; శ్రామికులలో దారిద్ర్యం, నిరాశ; నేలబెట్టి రాసేసి, అణిచివెయ్యబడ్డ రైతులు; వీలన్నింటి నడుమ పోలీసు - భూస్వామి - పెట్టుబడిదారీ వేటకుక్కల దురుత్తకపాలన - ఇవి స్టోలిపిన్ చేసిన పరిపాలనకు ప్రత్యేక లక్షణాలు.....

విప్లవం మంచి పున్నతదశలో వుండగా తాముపొందిన భయానికి ప్రతీకారంగా దుర్మార్గులైన జారిస్తుగవర్నరు శ్రామికప్రజల్ని హడలకొట్టి 1905 కి ప్రతీకారం తీర్చుకోదలిచేరు. నగరాలలోనూ, పల్లెలలోనూ వీరులలో రక్తం ప్రవహించింది. ప్యూనిటివ్ సైన్యదళాలు విప్లవకేంద్రాలని భగ్నం చేసేయి. మొవటిరష్యన్ విప్లవకాలంలో ట్రాన్స్క కేషియాలోని విప్లవోద్యమానికి ప్రధానకేంద్రాలుగా తయారైన గిగ్లిన్, కుటియాన్ గ్రామాలలో మాత్రం 1907 లో ప్రభుత్వాజ్ఞలచేత 3,074 మంది దేశాంతరగతులు చెయ్యబడ్డారు. ఈ సమయంలో స్టోలిన్ బాకూలో పని చేస్తున్నాడు. అక్కడి పరిస్థితు లెంత దుర్భరంగావున్నా 1908 మార్చిదాకా పెట్టుబడికుండానే తిరిగేడు. ఇంతకాలమూ నిరంతరాయంగా తన రచనలను సాగించేడు.

విప్లవకాలంలో శ్రామికులు సంపాదించిన విజయాలను రష్యాఅన్ని చోట్లా గల సుజమానులమాదిరిగానే బాకూలోని యజమానులుకూడా అపహరించడానికి ప్రయత్నించేరు. బోల్షివిస్టుల రహస్యపత్రిక స్టోషల్ డెమోక్రత్ పదికొండో

సంచికలో (ఫిబ్రవరి 13, 1910) 'కా కేషన్ నుంచి జాబు' అనే వ్యాసంలో స్థానికుల విద్రోహకాలంలో బాకూశ్రామికుల స్థితిగతుల్ని గురించి ఈ విధంగా వర్ణించేడు :

".... తగ్గడానికి బదులు అర్థిక దుస్థితి అంతకంతకీ తీవ్రం అవుతుంది. 'బోనసులు', ఇంటి అద్దెల కంటూ ఇచ్చిన అలవెన్సులూ లాగి వేసుకుంటున్నారు. 8 గంటలు పనిచేయించడంస్తానే 12 గంటలు పనిచేయించడం ప్రవేశపెట్టబడుతుంది. అదమాయించి అదనపు పని చేయించుకోవడం సాధారణ కృత్యం అవుతుంది. వైద్యసహాయానికి, చదువుకు పెట్టే ఖర్చులు తగ్గించివెయ్యబడుతున్నాయి. నూనెగనుల యజమానులు ఏటా 6 లక్షల రూబుళ్ళని పోలీసుమీద ఖర్చుచేస్తూన్నారు. ప్రజలకొరకు ఏర్పరచబడిన భోజనశాలలూ, ప్రజాభవనాలూ ఇదివరకే ఎత్తివెయ్యబడ్డాయి. నూనెగనులలోనూ, ఫ్యాక్టరీలలోనూ వున్న సంఘాలనీ, ప్రెస్ యూనియన్లనీ గుర్తించ నిరాకరించుతున్నారు. వర్గచైతన్యంగల కామ్రేడ్స్ ని పూర్వంలాగే డిస్మిస్ చేసేస్తూన్నారు జుల్మానాలూ, కొరడాలో కొట్టడాలూ ప్రారంభం అయినాయి." (యల్. బెరియా తన పుస్తకంలో వుదాహరించినది.)

పైన చెప్పిన పరిస్థితులు 1909, 1910 లలో, 1907, 1908 లలో బాకూలో శ్రామికోద్యమం ఇంకా అత్యుచ్చస్థితిలో వుంది. తమ ప్రతీకారజ్వాలల్ని పూర్తిగా శ్రామికులమీదికి తిప్పడానికి అప్పటికింకా యజమానులకి దైర్యం కలగలేదు. డాకిన్ స్కీ ప్రొలిటారీ (బాకూ ప్రొలిటేరియన్) పత్రిక ఇంకా అప్పుడు కూడా ప్రకటించబడుతూనే వుందంటే అప్పుడు బోల్షివిక్ నిర్మాణాలు ఎంతబలంగా వున్నాయో తేలిపోతుంది.

గుడోక్ (నాకా) లీగల్ గా ఇంకా ప్రకటించబడుతూనే వుంది. రష్యాలో విద్రోహశక్తుల పరిపాలన తీవ్రంగా సాగుతూవుండగా, శ్మశానశాంతి సర్వత్రా వ్యాపించివుండగా బాకూ నుంచి విప్లవపు "బాకూ" దేశం అంతటా ప్రతివ్యనిస్తూ మ్రోగుతూనే వుండన్నాడు, నెర్గో ఓర్జానికిజే.

నెర్గో ఓర్జానికిజే, క్లిమెంట్ వొరోషిలోవ్, అల్యోషా జాపారిజే, స్టోపానీ, సురేన్ స్పందార్యన్, స్టెపాన్ సోచూన్, వాన్యా ఫియోవెటేవ్, వి. పి. నోగిన్ (మూకర్), వాచెస్కో, అలీయేవ్, గ్యాంచాలాజే (అపోస్త్రోర్), రాడన్, జెంకోవిచ్ (ఎగోర్), మొదలగువారు ఈరోజులలో బాకూలో స్థానికతోగలిసి పనిచేసేరు. చిచీ-ఈడాత్ జిల్లాలోని నూనెపనివారి యూనియన్ కి వరోషిలోవ్, కార్యదర్శి. ఓలియం కంపెనీలో బాయిలర్లు చేసేవాడుగా పనిచేసేడు. ఆ వొరోషిలోవే ప్రపంచంలో ఆరోభాగం వైశాల్యంగల దేశంలోని రెడార్మీకి సేనానాయకుడు కాగలడనిగాని, బాకూశ్రామికులని నిర్మాణపరుస్తూన్నవారే భవిష్యత్తులో మొట్టమొదటి సోషలిస్టురాజ్యాంగాన్ని నిర్మించి, అభివృద్ధిచేస్తారనిగాని, బాకూలోని నూనెగనుల యజమాన్లు వూహించివుండనే లేదు.

బాకూలో నాయకత్వం వహించి కార్యక్రమాన్ని నడిపడానికి బోల్షివిక్కులు బాకూకమిటీని స్థాపించేరు. దీని కార్యనిర్వహణసమితి అధ్యక్షుడు స్టాలిన్.

బాకూలోని ప్రతిజిల్లాకి వేరేవేరే కమిటీలున్నాయి. ముస్లిం పనివారిలో ప్రచారం సాగించడానికై గుమ్మెట్లసంస్థ ఒకటి ఏర్పరచబడింది. స్థాలిన్ అన్నిజిల్లాలలోనూ పనిచేసేడు. కాని, మెన్షివిక్కులతో ప్రత్యేకంగా పోరాటం సాగించవలసిన జిల్లాలలో ఎక్కువగా పనిచేసేడు. మెన్షివిక్కులుకూడా బాకూలో స్థిరంగా తమ కేంద్రాన్ని స్థాపించుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఆరోజుల్లో, స్థాలిన్ మెన్షివిక్కులు బాగా పాతుకొనిపోయివున్న చిచీ-ఈబాట్ జిల్లాలో (షేన్ డ్రికోవ్ సంస్థల శేషాలింకా ఇక్కడ జీవించివున్నాయి.) చాలా విశేషంగా పనిచేసేడు. ఈబాకూ కమిటీయొక్క కార్యక్రమం తరువాతి సంవత్సరాలలో రష్యన్ శ్రామికవర్గం యొక్క విప్లవోద్యమాభివృద్ధికి విశేషంగా తోడ్పడింది. 'సమావేశమూ : శ్రామికులూ, అనే వ్యాసంలో స్థాలిన్ బాకూనిర్మాణం శ్రామికవర్గోద్యమానికి ఏవిధంగా తోడ్పడిందో వర్ణించేడు.

" 1903 వసంతంలో బాకూలోవచ్చిన మొదటి సార్వజనికసమ్మె రష్యా యొక్క దక్షిణప్రాంతపు నగరాలలో జూలై నెలలో జరిగిన సమ్మెలకి, దిరేగింపులకి నాందీపూజ చేసింది; 1904 నవంబరు, డిసెంబర్లలో జరిగిన రెండో సార్వజనికసమ్మె జనవరి, ఫిబ్రవరినెలలలో రష్యాఅంతటా వచ్చిన పోరాటాలకి సంకేతంలా పనిచేసింది; ఆర్మీనియన్-తార్తార్ చిత్రవధలనుంచి శీఘ్రంగా కోర్కొని బాకూ శ్రామికవర్గం 1905 లో పోరాటంలో పురికి, 'కాకేషన్ నంతనీ' తన పుత్నా హావేశంలో ముంచెత్తింది; 1906 తర్వాత విప్లవం తిరుగుముఖం పట్టేకకూడా బాకూలో "శాంతి ఏర్పడలేదు." రష్యాలో ఇతరచోట్లన్నంటికంటే ఉద్వృతంగా మేదే పుత్సవాలు సాగిస్తూనేవుంది. ప్రతియేటా, మిగిలిన నగరాలలో ఆనందాన్ని, అసూయనీ, రేకొల్పుతూ." (యల్. బెరియా పుస్తకంలో పుదాహరించినది.)

ఆకాలంనాటి బోల్షివిక్ వాఙ్మయం రహస్యమూ, బహిరంగమూనైన రహస్యత్రాలనీ, వ్యాసాలనీ, చూస్తే (స్థాలిన్ చేత వ్రాయబడి, ట్రాన్స్ కరేషియాలోని రహస్యపుప్రెస్ లలో ముద్రించబడినవాటిని) ఆరోజులలో బోల్షివిక్కుల కెంత పలుకుబడివుండేదో తెలుసుకోవచ్చు. స్థాలిన్, వారోషిలోవ్, ఓర్జానికిజే మొదలయినవారు మెన్షివిక్కుల్ని, సోషలిస్టు - రివల్యూషనరీలని, అరాజకవాదుల్ని బాగా పెద్దమీటింగులలో దుయ్యబట్టుకుని, వాదోపవాదాలు పాగించేవారు.

సోషలిస్ట్ రివల్యూషన్ పార్టీయొక్క ఐదవకాంగ్రెస్ అనంతరం, రెండో స్టేట్ ద్యూమా విచ్ఛిన్నం చెయ్యబడ్డాక, బాకూశ్రామికుల పోరాటసమితులని నిర్మూలించడానికై మెన్షివిక్కులు వేగిరపడసాగేరు. బోల్షివిక్కులు దీనికి అసమ్మతి చూపించి, వాటిని పునః నిర్మించేరు.

పార్టీసభ్యులచేత ఎన్నుకోబడి, జిల్లాసంఘాలతో సంబంధాలు కలిగివుండి, సభ్యుల విశ్వాసాన్ని చూరగొన్న ప్రధాన రాజకీయకేంద్రాన్ని బాకూలో స్థాపించడానికై స్థాలిన్ విశేషప్రయత్నాలు చేసేడు.

సాలిన్ 1907 ఆగస్టులో ఒక కరవత్రం వ్రాసేడు. జలాభాన్, బిబి-బిబాట్, చెర్నీ గోరోద్, చెలీ గోరోద్, మోర్స్కోయ్ జిల్లాలలో నిర్మాణకార్యానికై నియోగించబడ్డ కమీషన్ సభ్యులూ, బాకూ సంస్థలలోని మహమ్మదీయుల గుమ్మత్ దళమూ, సంతకాలు పెట్టేరు. ప్రజలతో ఏవిధమైన సంబంధము వుంచుకోకుండా ఆపర్యాన్ని కార్యవిధానాన్ని అనుసరిస్తూ, బాకూ శ్రామికుల భావాల్నిగాని, ఉద్రేకాల్నిగాని ప్రతిబింబించని మెన్షివిక్ కేంద్రంయొక్క నాయకత్వాన్ని శ్రామికులు నిరాకరించాలని సాలిన్ అందులో వ్రాసేడు. బాకూ శ్రామికులకి ఈ కేంద్రం యెడల అపవమ్మకం కలిగిందంటే ఆశ్చర్యంలేదు. వీరు శ్రామికవర్గోద్యమాన్ని నడపలేకపోవడం సరికదా, సంఘటనలకి వెనక్కాల. ఈ డిగలబడుతూ పైపెచ్చు ఎన్నో జిల్లాలతో వ్యతిరేకంగా వర్తించేరు. బాకూ పార్టీ నిర్మాణాన్ని ఎన్నో సమస్యలు ఎదుర్కొన్నాయి. స్టేట్ డ్యూమాని రద్దుచెయ్యడంతో సమ్మెలు ఆరంభం అయినాయి. నూనెగనుల యజమానులతో సమావేశం జరపబడింది. రైల్వే శ్రామికుల సమావేశం జరిగింది. బాకూలోని నాలుగు జిల్లాల సభ జరిగింది. వార్తావినియోగం కోసం వేరువేరు పార్టీల ప్రతినిధులే సభ జరిగింది. మూడవ స్టేట్ డ్యూమాకై ఎన్నికల సమస్య ఒకటొచ్చింది; ఓమూల జార్ ప్రభుత్వపు ఆనుచరులూ, మరోమూల దాష్టాక్లు, బన్ డిస్టులు, * మెన్షివిక్కులు మొదలైనవారు రేపెట్టిన. జాతీయకలహాన్ని అంతరింపచెయ్యడానికి అజర్ బైజాన్ - ఆర్మీనియను భాషల్లో కరవత్రాలు ప్రకటించవలసివచ్చింది. వీటినిన్నింటినీ మెన్షివిక్ కేంద్రం అశ్రద్ధతో వదిలేసింది.

మాస్కోలోనూ, పీటర్సుబర్గ్ లోనూ వున్న నాయకత్వం వహించగల బోల్షివిక్ కేంద్రంలాంటిదాన్నే ఇక్కడ కూడా ఏర్పరచాలనే సమస్యని శ్రామికుల ఎడట పెట్టేరు. పైన చెప్పిన జిల్లాలకి చెందిన నిర్మాణోపసంఘంవారు చేసిన నిశ్చయాన్ని మిగిలిన జిల్లాలకూడా సమర్పించేయి. ఒక బోల్షివిక్ కేంద్రం స్థాపించబడింది. బాకూలో శ్రామికవర్గోద్యమం విశేషంగా వృద్ధిపొందడానికి ఈ కేంద్రం చాలా విశేషంగా తోడ్పడింది. ఈ కేంద్రనాయకత్వం ఒక్క చిన్న ఘటన జరిగినా విపరీతమైన విప్లవోద్రేకంతో దానిని ఎదుర్కొనేది. ఆ కేంద్రంయొక్క కార్యాలలో సాలిన్ ముఖ్యపాత్ర వహించాడు.

మూడవ స్టేట్ డ్యూమా ఎన్నికల విషయమై ఎన్నో జిల్లాల తరపున 1907 ఆగస్టు నెలలో ఒక కరవత్రం ప్రకటించేరు. శ్రామికవర్గాన్ని మోసగించుకొనితే జారిస్తున్న ప్రభుత్వం ప్రకటించిందీ డ్యూమాని. నిరంకుశమైన జారిస్తు ప్రభుత్వం యొక్క అసహ్యకరమైన కుంటిపెత్తుల్ని బయటపెట్టటానికై శ్రామికులు జారిస్తు డ్యూమాలో నిజమైన ప్రజాప్రాతినిధ్యానికి అవకాశంలేకపోయినా వోటు వెయ్యడానికి వెళ్ళాలని ఆ కరవత్రం నిర్దేశించింది. మళ్ళీ కొత్త పోరాటం ఆరంభించి, జార్ ప్రభుత్వాన్ని కూలద్రోసి, వెమాక్రజిక్ రిపబ్లిక్ ని స్థాపించుటకై శ్రామికులని తయారుచెయ్యడానికి బోల్షివిక్కులు ఎన్నికలలో పాల్గొన్నారు. 1905 అప్పటివరకు.

డిసెంబరులో - ఆ దివ్యదినాలలో తాము ఇచ్చిన విప్లవనినాదాలనే తాము అనుసరిస్తూన్నట్లు శతృవులకి ప్రచరించుచున్న ఆకరపత్రం శ్రామికుల్ని హెచ్చరించింది.

1907 ఆగస్టు 22 నాటి " గుడోక్ " పేరువెయ్యకుండా " సోషల్ డెమోక్రటిక్ పార్టీ " ననే స్థాలిన్ వ్యాసాన్ని ప్రకటించింది. స్టేట్ డ్యూమా రద్దయి, విద్రోహశక్తుల విజృంభణసాగడం ప్రారంభంఅయినాక తమనర్హస్థితిని కోల్పోయిన వారిలోనూ, దొంగతనం - బందెపోట్లూ వృత్తిగాగల వారిలోనూ వ్యాపించడానికి అనుకూలత పొందిన అరాజకవాదుల విద్రోహభావాలని ఈవ్యాసం ఖండిస్తూంది. ఈ కరపత్రం శ్రామికులనూ, రైతులనూ శ్రామికులనిర్మాణాలలో చేరిమని ప్రోత్సహించింది తమ ఆర్థికపరిస్థితులని బాగుపరచుకునేందుకు పోరాడమనీ, నిర్మాణాలలోచేరిన శ్రామికువర్గం నిర్ణయించుకున్న ఆదర్శాలని సాధించేటందుకు పోరాడమనీ హెచ్చరించింది.

నవ్తాలాన్ కంపెనీలో పనిచేస్తున్న ఛాన్లార్ అనే రాజకీయంగా ముందుకి వచ్చిన ఒక శ్రామికుడు 1907 సెప్టెంబరులో చంపబడ్డాడు. బిబీ - ఇడాట్ జిల్లా కమిటీ ఈ విషయమీద స్థాలిన్ వ్రాసిన కరపత్రాన్ని ప్రకటించింది. ఛాన్లార్ లాంటి ముందుకివచ్చిన శ్రామికుల దావ్యతలు అందులో వివరించబడ్డాయి. " ఛాన్లార్ వ్యవహారం మనవ్యవహారం. ఆతనిని కాల్చిన హంతకులు మనలని - ముందుకివచ్చిన శ్రామికులని కాల్చినట్లే. మనమీద కాల్చి ముందుకువచ్చిన శ్రామికు పంతుల్ని చిందరవందరచేసి, బాకాశ్రామికుల మెదికి ఉపద్రాడు విగించడానికి పెట్టుబడిదారుల బానిసలు ఊహిస్తున్నారు." అని ప్రవోదించబడింది. ఛాన్లార్ని చంపిన - జపార్, ఆబూజర్ వేక్లని డిస్మిస్ చేసేదాకా పనిముట్లు ముట్టకండి అని కరపత్రం సలహాఇచ్చింది. రెండువారాలు సమ్మె ప్రకటించబడింది. ఈ సమ్మె యొక్క ప్రాముఖ్యత ఒక కరపత్రంలో ఈ దిగువవిధంగా వివరించబడింది : " ఛాన్లార్ దిక్కులేనివాడు కాదని మనం ప్రపంచానికి చూపిస్తాం. ముందుకి వచ్చిన ప్రతిశ్రామికుడికీ వెనక్కాల వేలకొద్ది శ్రామికులబలం వుంది. వారు తమ కామ్రేడ్స్నీ, నాయకుల్నీ, సంఘించుకోదానికి ధృఢప్రతిజ్ఞ వైకొన్నారు. "

కొద్దిపాటి వాక్యాలలో ఛాన్లార్ని అద్భుతంగా చిత్రించిన ఒక పరామర్శ ప్రకటన 1907 అక్టోబరు 14 నాటి గుడోక్లో స్థాలిన్ చేత ప్రకటించబడింది. "శ్రామికుని ఆత్మలోగల ఆవేశం, అగ్ని, రైతుయొక్క దుఃఖం, దుర్బరభారమూ ఆతడేకంచేసేడు;"

పార్టీయొక్క బాకాకమిటీ ఆత్మరక్షణదళాలని ఏర్పరచుకోవడం అవసరమా అనే సమస్యమీద 1907 ఆగస్టులో కామ్రేడ్స్కి (పార్టీసభ్యులసమావేశమే) ఒక జాబుని ప్రచారంచేసింది. శ్రామికులయొక్క పోరాటసంఘాలనీ, నాయకులనీ రద్దుచేసేసి వారినుంచి ఆయుధాలు తీసుకుని జాగ్రత్త పెట్టేందుకు ఒక కమిటీని నియమించేటందుకు మెన్షివిక్కులు ప్రయత్నించేరని మనం ఎరుగుమం. పోరాట సంఘాలని రద్దుచేసేటందుకై లండన్ కాంగ్రెసులో చెయ్యబడ్డ తీర్మానాన్ని మెన్షి

విక్కులు చూపించేరు. కాని, ముందుకువచ్చిన శ్రామికుల్ని బ్లాక్ - హౌండ్లకు హత్యచేసేటప్పుడు ఆత్మరక్షణచేసుకుందుకు ఆత్మరక్షణదళాలని నిర్మించుకోవద్దని లండన్ కాంగ్రెసు నిషేధించలేదు. (ఖడ్గార్ ఒక్కడేగాక బోల్షివిక్కులయిన చుకిన్, విస్సెనిన్ లూ, రైల్వేమండలంలోనూ, ఇతరమండలాలలోనూ ఎందరో పనివాదూ చంపివేయబడ్డారు.) బాకూబోల్షివిక్ కమిటీ ప్రకటించిన కరపత్రంలో చాటునబడి, ఎదటబడి హత్యలు సాగించే బ్లాక్ - హౌండ్లనుంచి మన కామ్రేడ్స్ ని రక్షించేటందుకై ఆత్మరక్షణ బలాన్ని పెంచునే నిర్మించేటందుకు నిర్ణయించినట్లు తెలియబరచింది. ఈ ఆత్మరక్షణబలానికి అవసరమైన నైతిక - పాదార్థిక సహాయాన్ని ఇప్పుడు బాకూకమిటీ శ్రామికులకి విజ్ఞప్తిచేసింది.

నాలుగో స్టేట్ డ్యూమాలోని శ్రామిక ప్రతినిధులకోసం స్టాలిన్ మాన్ డేట్ తయారుచేసేదన్న సంగతి అంతా ఎరుగుదురు. కాని, మూడో స్టేట్ డ్యూమాలోని ప్రతినిధులకి కూడా ఆయన మాన్ డేట్ వ్రాసేదని చాలాకొద్దిమందికి మాత్రమే తెలుసు. బోల్షివిక్కులు విజయంపొందిన అయిదో (లండన్) కాంగ్రెసు (ర. సో. డె. లే. పా.) తీర్మానాలు ఈ మాన్ డేట్ లో విస్తరించబడ్డాయి. 1907 నెప్టెంబరు 22 న బాకూ నగరంలోని శ్రామికుల క్యూరియా * ప్రతినిధుల మీటింగులో ఈ మాన్ డేట్ స్వీకరించబడింది. సోషల్ - డెమాక్రటిక్ ప్రతినిధులు స్టేట్ డ్యూమాలో ఒక ప్రత్యేకదళంగా ఏర్పడాలనీ, వారొక ప్రత్యేకమైన పార్టీయొక్క ప్రతినిధులు కావడంచేత పార్టీతో అలి సన్నిహితసంబంధం కలిగివుండడం అవసరం అనీ, పార్టీనాయకత్వానికి అంగీకరించి నెంబ్రల్ కమిటీ సలహాల నంగీకరించాలనీ అది ప్రకటించింది.

స్టేట్ డ్యూమాలోని ఈ దళంయొక్క ప్రధానకర్తవ్యం శ్రామికులకు వర్గచైతన్యం కలుగజేయడానికి సహాయపడడమూ, రష్యన్ పురుషుల ప్రజలకు రాజకీయ నాయకత్వం వహించేటట్లు సాయపడడమూను.

కాడెట్లు, సోషలిస్టు - రివల్యూషనరీలు మొదలయిన యితరపార్టీలన్నింటికంటెనూ భిన్నమైన శ్రామికవర్గనీతివిధానాన్ని ఈదళం ఆచంచలంగా అనుసరించాలి. శ్రామికప్రతినిధులు స్టేట్ డ్యూమాలోకి పోతూన్నది చట్టనిర్మాణకార్యాలకోసంకాదు. దానిని రివల్యూషనరీ ట్రిబ్యూన్ గా పునర్వ్యవహరించుకునేందుకే. మూడవ స్టేట్ డ్యూమాలోని ప్రతినిధులకిచ్చిన మాన్ డేట్ ఈ పద్ధతులమీదవుంది.

మూడవ స్టేట్ డ్యూమా ప్రారంభించిన సందర్భంలో 1907 నవంబరులో ఒక కరపత్రం ప్రకటించబడింది. డ్యూమాలో జరుగుతూన్న ఘటనలని ప్రజాసామాన్యానికి తెలియజెప్తూ వుంటేమూ, శాంతియుతంగా, రక్తంపించించకుండా, పార్లమెంటరీ పద్ధతులలో వారి అభీప్రాయాలని పాటించే ప్రయత్నాలు పరిచలేదని పార్టీసంస్థలు ప్రజకి నిరూపించగలిగితేమూ, స్టేట్ డ్యూమాలోని ఈ శ్రామిక ప్రతినిధులు తమపనిని విజయవంతంగా సాగించగలుగుతారని ఆ కరపత్రం చూపించింది.

నూనెపరిశ్రమలోని అఫీసుపుచ్చోగుల, శ్రామికుల సమితి యజమానులతో సమావేశంలో పాల్గొవడానికి ప్రతినిధుల నెన్నుకునేందుకు 1908 ప్రారంభంలో మొట్టమొదటిచూటు సమావేశం అయింది. బోర్నివిక్ పార్టీకి వాచాశ్రామికులలో పలుకుబడి ఎంతహెచ్చిందో ఈకాన్ఫరెన్సులో స్పష్టపడింది. నూనెయజమానులు ఈసమావేశాన్ని తమకి అనుకూలంగా నడిచేటట్లు చేసుకోవాలని వుద్దేశించారు. కాని, తమ ఆశలు పలికించవని తెలియగానే శ్రామికులలో పలుకుబడిపున్న షాప్ స్టీవార్డుల్ని తొలగించడం ప్రారంభించారు సమ్మెచేసినవారిపై చర్యతీసికో నారంభించారు. జాతీయోద్రేకాలు పెంచడమేరు. ఒక్కొక్కరినిగా విడదీసి అడిచివేసేటందుకై శ్రామికుల్ని విడివిడిగా రాటాలు ఆరంభించేటట్లు చేసేటందుకై రెచ్చగొట్టడమేరు.

1908 మార్చి 9న వచ్చిన బోర్నివిక్కుల గువోక్ 22 వ సంచికలో స్థలిన్ 'నూనెగనుల యజమానులు తమ ఎత్తుగడలని చూర్చేరు' అంటూ వ్యాసం వ్రాసేడు. కాన్ఫరెన్సులో నూనెయజమానులు తమ ఎత్తుగడల్ని ఏవిధంగా చూర్చేరో ఈవ్యాసం విశదపరచి, శ్రామికులంతా నూనెపనివారి యూనియన్ ని సమర్థించాలని, వేరువేరుగా సమ్మెలు చేయకూడదని, విడివిడిసమ్మెలద్వారా తమ శక్తిని క్షయింపచేసుకోకూడదని, వెంటనే ఊపెత్తివర్షు కొన్నింటిని సమావేశ పరచాలని హెచ్చరించింది.

సర్వవ్యాపిత సమ్మెనుగూర్చి సమాలోచించడానికై బాకూ నూనెమండలాల లోని ర. సో. డె. లే. పా. సంస్థలు 1907 ఆగస్టులో సమావేశం అయినాయి. శ్రామికులలో గంద్రగోళంపుట్టింది. సమ్మెరాకుంచాచెయ్యడానికై నూనెగనుల యజమానులు తమ ఏజంట్-ప్రొవోకేటర్లద్వారా 'కాన్ఫరెన్సు'కి రమ్మని శ్రామికులకి కబురుపెట్టారు. ఈ కాన్ఫరెన్సుకి హాజరుకావాలా, వద్దా అనేది ఇక్కడ చర్చించబడి, వెళ్ళకూడదని నిర్ణయించబడింది. సర్వవ్యాపితసమ్మె జరపడానికే నిర్ణయించి, పార్టీసభ్యులంతా సమ్మెనుగూర్చి ప్రచారించెయ్యడానికి శ్రద్ధగా పని చెయ్యాలని తీర్మానించబడింది.

ఆరోజులలో నూనెధర హెచ్చుగా వుండడంచేత నూనె యజమానులు హెచ్చునూనె వుత్పత్తిచెయ్యడానికి తీవ్రపడుతున్నారు. శ్రామికులు సమ్మె చెయ్యడానికిది మహాఅనుకూలమైన సమయం. పదముగ్గురితో ఒకకమిటీని బోర్నివిక్కులు ఏర్పరచారు. ఈసభ్యులు షాప్ స్టీవార్డుల మీటింగ్ లో ఎన్నుకోబడ్డవారే. యజమానులూ, వారిఏజంట్లూ శ్రామికులకి 'బోనసు' లిస్తామనిచెప్పి మభ్యపెట్టబోయారు. ఈ ఊరడిపులకి, పెట్టుబడిదారుల దయాధర్మధిక్షలకి విరుద్ధంగా బోర్నివిక్కులు తీవ్రప్రచారంచేసి, శ్రామికులకి జీతాలు హెచ్చించబడాలని, వారి వాస్తవికపరిస్థితులలో వృద్ధికలగచెయ్యబడాలని కోరారు.

పెట్టుబడిదారులు సూచించిన సమావేశానికి వెళ్ళకూడదని బాకూకమిటీ మొదట్లో నిర్ణయించింది. "సమావేశాన్ని బహిష్కరించండి" అనేపేరుతో 1907

నెహ్రూజీ 29 న "కో...." (కోదా) పేరున గుడ్కోలో ఒకవ్యాసం వచ్చింది. అందులో స్టాలిన్ ఇల్లాగవ్రాసేడు : "కాన్ఫరెన్సుకి వెళ్ళడమూ, మానడమూ అనేది సమస్యకాదు. ప్రతికాన్ఫరెన్సునీ బహిష్కరించవలసిందేనని మనం ఒకేమాట తీర్మానించుచున్నాం. .... అన్ని కాన్ఫరెన్సులకీ హాజరవురామని కాడెబ్ల పూహల్ని అనుసరించే కొందరు కామ్రేడ్సుమాదిరిగా ఒకేపర్యాయం తీర్మానించ లేము. అసలు నిజమేమనలని - అసలు పరిస్థితులను దృష్టిలోపెట్టుకుని హాజరయ్యేదీ, బహిష్కరించేదీ తేల్చుకుంటాం."

1908 జనవరి: ఫిబ్రవరిలో చాచూలో చాలాసమ్మెలు జరిగేయి; వీనిలో చాలావరకు జయంపొంది, బోల్షివిస్టుల పలుకుబడిని హెచ్చించేయి. 1908 మార్చి 2 న ప్రకటించబడ్డ గుడ్కో 21 వ సంచికలో ఈ సమ్మెల ఫలితాల నన్నింటినీ క్లష్టికరించి, కాటో అనేపేరుతో స్టాలిన్ ఈమధ్యవచ్చిన సమ్మెలు ఏం చూపుచున్నాయి? అనేవ్యాసం వ్రాసేడు. జాగ్రత్తగా నిర్మించుకొస్తే, మనె పనివారి యూనియన్ పూర్తిగా కరిగిపోతున్నది అని వనిచేస్తే, పట్టుదలగా సాగించ బడితే, మంచి అనుకూలసమయం చూసుకుని సమ్మె ప్రారంభిస్తే, ఏకాకిగా బయలుదేరిన సమ్మెలుకూడా మంచిఫలితాలని సాధించగలవనీ, ఉద్యమానికి ఉపయోక్తాలుగా వుండగలవనీ ఈ సమ్మెలు చూపించేయని వ్యాసంలో నిరూపించ బడింది.

శ్రామికుల అభీప్సితాలు వినడానికి పూచీకడని సమావేశాలని బహిష్కరిస్తూ, 1907 ఆకురాలుకాలంలో బోల్షివిస్టులు ఏకాన్ఫరెన్సుకి రావాలన్నా ముందు ఈషరతులకి అంగీకరించాలని నాలుగుకోరికలని ఎదుటపెట్టేరు :

(1) వారి అభీప్సితాలనిగురించి సమాలోచించెహక్కు ;

(2) రాదాయ్ షాప్ స్టోవర్ ట్యు కార్నిలుకి మీటింగులు పెట్టుకొనేహక్కు ;

(3) తమ యూనియనులని తమకోసం పునర్మొగించుకోగల హక్కు ;

(4) సమావేశం జరగవలసిన తేదీని నిర్ణయించుకునే హక్కు ; (నెం. 5 బాకిన్ స్కీ ప్రొలిటేరీలో ప్రచురించబడ్డ "సమావేశమూ : శ్రామికులూ" అనే స్టాలిన్ వ్యాసంలోది.)

సోషలిస్టు - రివల్యూషనరీలూ, మెన్షివిస్టులూ, దాష్నాక్ లూ బోల్షివిస్టుల సూచనలని ఖదిర్పేరు. ఏవిధమైన హామీలూ లేకపోయినాసరే కాన్ఫరెన్సుకి హాజరు కావలసిందేనని మెన్షివిస్టులు చెప్పేరు. "ఏమైనాసరే కాన్ఫరెన్సు కావాల"ని వారి నినాదం. శ్రామికులలో ఆధిపత్యం వహిస్తున్న తమవేపుకి రిప్పుకోగలమనే ఆశ అంతరించగానే సోషలిస్టు - రివల్యూషనరీలూ, దాష్నాక్ లూ కలిసి సమిష్టిగా ' ఏమైనాసరే బహిష్కరించాలినిందే ' ననే నినాదం ఇచ్చేరు. ఈ నినాదానికి వ్యతిరేకంగా " హామీలుంటే కాన్ఫరెన్సు : లేవా అసలేలేదు." అనే నినాదాన్నిచ్చేరు. శ్రామికులలో ఈ నినాదాలు ప్రచారంచెయ్యబడ్డాయి. వాటి ఫలితాలివిగో: "మొత్తం 35 వేలమంది శ్రామికులలో ప్రచారం జరిగింది. వారిలో 8 వేలమంది సోషలిస్టు."

రివల్యూషనరీల, దాష్నాక్ ల ఎత్తుగడలకి (పూర్తి బహిష్కరణ) వోటుచేసేరు.
8 వేలమంది మెనివిక్కుల ఎత్తుగడలకి (షరతులులేనికాన్ఫరెన్సు) వోటుచేసేరు.
19 వేలమంది బోల్షివిక్కులకి (షరతులతోకూడిన కాన్ఫరెన్సుకి) వోటుచేసేరు." (యల్. బెరియా పుస్తకంలోంచి)

1907 ఆఫ్టరురోజుల సంగతి యిది. అనాటికి దేశం మూలమూలలా విద్రోహశక్తులు తాండవిస్తూన్నాయి. స్ట్రోలిపినిజం మంచి వుచ్చస్థితిలో వుంది. అయినా బాకూశ్రామికులతో అధికసంఖ్యాకులు బోల్షివిక్కుల నాయకత్వాన నడుస్తున్నారు. యజమానులకి అందించవలసిన అభిప్రేతాలని నిర్ణయించేటందుకై జరిగిన నూనె గనుల రిఫైనరీల షాన్స్లేవార్డుల మీటింగులో శ్రామిక ప్రతినిధుల విధానాన్ని బోల్షివిక్కులు నిర్ణయించేరు. "రష్యాఅంతటా విద్రోహశక్తులు తాండవించి పోతున్నారోజుల్లో బాకూలోని కూలీపార్లమెంటు రెండువారాలు వరసగా కామ్రేడ్ డ్రోనోవ్ అనే బోల్షివిక్కు అధిపత్యాన సమావేశం అయింది. ఈ పార్లమెంటులో బోల్షివిక్కుల శ్రామికుల అభిప్రేతాలని నిర్ణయించి వారి కనీసపక్షకార్యక్రమం కోసం విశేషంగా ప్రచారం సాగించేరు." (పై పుస్తకమే.)

డాకిన్ స్క్రీ ప్రొలిటరీపర్లిక 1908 ఏప్రియల్ 15 న "ఈనాటి విద్రోహ శక్తులూ : మన ఎత్తుగడలు" అనే వ్యాసాన్ని ప్రకటించింది. వ్రాసినవారి పేరు లేకుండా. రాజకీయవిద్రోహశక్తులనే నీలమేఘాలు బాకూని ఆవరించివున్నాయని ఆ వ్యాసం వ్రాసింది. శ్రామికవర్గం అద్భుతమైన విజయాన్ని సాధించింది. కాని వాటిని నిలబెట్టుకోలేక పోయింది. రైతాంగం శ్రామికులకి సహాయపడవలసింది. కాని, అల్లా చెయ్యలేకపోయింది. క్లాక్ - హౌండెడ్ల ప్రభుత్వం. ఈ అవకాశాన్ని తీసుకుని శ్రామికవర్గంమీద దండయాత్ర ప్రారంభించింది. ఒక్కొక్కరికీ ముందుకివేస్తూ శ్రామికవర్గం అక్టోబరులో సంపాదించిన విజయాలని లాగేసు కుంటుంది : ప్రతికాస్వాతంత్ర్యం, సభాస్వాతంత్ర్యమూ పూర్తిగా లాగేస్తుంది.

ఈ అవస్థ ఎంతోకాలం వుండదని, కొత్త - పాతరష్యానడుమ తీవ్రసంఘర్షణ, పునర్విజ్ఞప్తమూ రాక తప్పదని స్థాలిన్ చెప్పేడు. విజ్ఞప్తం ముప్పిరావాలంటే దానిని రప్పించడానికి తీవ్రమైన ప్రయత్నాలు చెయ్యాలి. అందుచేత రహస్య నిర్మాణాలతోనే పని చాలదు. అన్నివిధాలయిన చట్టబద్ధ కార్యక్రమాలని లంటే డ్రేడ్ యూనియన్లలో, కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలలో, మిగిలిన చట్టబద్ధములూ, తత్తుల్యాలూ అయిన శ్రామికవర్గసంస్థలలో పని చెయ్యవలసివుంటుందని స్థాలిన్ నిర్దేశించేడు.

పల్లెటూరి శ్రామికులలోనూ, శ్రామికులతో తుల్యులైన పల్లెటూరి పీదరైతులలోనూ విశేషమైన అంవోళనా, నిర్మాణమూ సాగించాలని డాకిన్ స్క్రీ ప్రొలిటరీ వ్రాసింది.

1908 జూలై నెలలో డాకిన్ స్క్రీ ప్రొలిటరీ మొక్క అయిదవసంచిక అగు బంధములో స్థాలిన్ కోణాపేరున "సమావేశమూ : శ్రామికులూ" అనే వ్యాసాన్ని

ప్రకటించేడు. నూనెగనుల యజమానులు గూచించిన కాన్ఫరెన్సువిషయమై ప్రచారం నిలిపివేయబడింది. అభీప్రీతాలని నిర్ణయించేటందుకై నిర్మించబడిన షాప్ స్టోవర్ డ్యు కౌన్సిలుయొక్క కార్యక్రమాలూ, ఈకౌన్సిలుని సమర్థించేటందుకై శ్రామికులని సమకూర్చే కార్యక్రమమూ నిలిపివేయబడింది.

“టిప్లిన్ వాసిమైన అముసిలి, మూర్ఖుడు జున్ కోవస్కి ‘ఆటి’ ముగిసిందని ప్రకటించేడు. మతిమాలిన కారామూర్ఖు - పెట్టుబడిదారుల భృత్యుడు అతనికి తాళం వేస్తూన్నాడు. తెరవడింది. నూనెయజమానులూ, కూలీలూ తమస్థానాలలో సమయంకోసం వేచివుండి కొత్తకుపానులకీ, ఘర్షణలకీ తయారవుతూవుండే ఆ పాతదృశ్యమే మళ్ళీ కనబడుతుంది” అన్నాడు స్టాలిన్ ఆవ్యాసంలో.

కాన్ఫరెన్సు చరిత్రఅంతా ఆవ్యాసంలో సమాలోచనచెయ్యబడింది. అది ఏయేదశలు గడిచి ముందుకి నడిచిందో విమర్శించబడింది. శ్రామికులు చోల్వి విప్లవల చూబలనేగాని, తమమాటలు నమ్మరని నూనెయజమానులకీ విశ్వాసం కలగడంచేత ఇంక కాన్ఫరెన్సుని భగ్నంచెయ్యడానికే సంకల్పించేరని నిరూపించబడింది.

సర్వవ్యాపితసమ్మెని శ్రామికులచేత ప్రకటింపచెయ్యాలని నూనె యజమానులు వారిని రెచ్చగొడుతూన్నారు. ఈఎత్తుల్ని భగ్నం చెయ్యడానికి అవలంబించవలసిన ఎత్తులేమిటి? సర్వవ్యాపితసమ్మెకి పరిస్థితులేవీ అనుకూలంగా లేవు. అల్లాగని శ్రామికులు వేరువేరు కర్మాగారాలలో విడివిడిసమ్మెలు సాగించడానికి అధ్యంతరం లేదు. పైగా ఈ కాన్ఫరెన్సుని సాగించడానికై ఎన్నుకోబడ్డసంస్థల పలుకుబడి నిలబెట్టుకోవలసిన అగత్యం ఒకటుంది.

ఈ సమయంలో ఫ్రెంచ్ - ప్రొవాకేటర్లు పెనకబడివున్న శ్రామికుల్ని రెచ్చగొట్టి అరాజకాన్నీ, దొమ్మీలనీ రేపడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. అప్పుడే శ్రామికుల్ని అణచివేయడానికి వంక ధోరుతుంది. కాని, గూడోక్ లోని సంపాదకీయవ్యాసం ఆర్థికచిభత్సం : శ్రామికవర్గోద్యమం” అనేది (నెం. 25, 1908.) ఈచూచిరి పోరాటాన్ని తీవ్రంగా నిరసించి, శ్రామికప్రజోద్యమపద్ధతుల నవలంబించమని శ్రామికుల్ని కోరింది.

ఈ కఠినదినాలలో బాకూలోవుండి ప్టాలిను విప్లవకరమైన చూర్కిస్తు సిఛానాన్ని, రెనిన్ విఛానాన్ని, అడుగురప్పుకుండా అస్తుసరిస్తూ ఆపర్యూనిక్టురైన అతివాదులతోనూ, మితవాదులతోనూకూడా అవిరామంగా పోరాడేరు.

ఆకాలంనాటి బాకూనిర్మాణాలకిగల ప్రాముఖ్యతనీ, బాకూశ్రామికుల కార్యక్రమాలకి రెనిన్ ఇచ్చిన విలువనీ ఈదిగువ వాక్యాలనుంచి మనం తెలుసుకోవచ్చును. “విశేషసంఖ్యాకులయిన సమ్మెదారుల్నికలిగి బాకూశ్రామికుల ఇతరరాష్ట్రాల కగ్రహగంలో నిలచివుంది 1908లో. 47 వేలమందికూలీలు అప్పుడు సమ్మెలలో వున్నారు. ప్రజాసామాన్యంపాలుగొన్న రాజకీయసమ్మెలలో అదే ఆఖరుది. (‘రష్యాలోని సమ్మెలనుగూర్చిన అంకెలు’, కలెక్టర్ వర్క్సు సం. 15)

1908 మార్చి 25 న స్టాలిన్ అరెస్టుతో ఆయన కార్యక్రమం నిలిచిపోయింది. ఆయనని బైరోచ్ జైలుకి తీసుకెళ్ళారు. అక్కడినుండి బయటనున్న కామ్రేడ్స్ తో సంబంధాలు ఏర్పరచుకుని క్షణంకూడా పూరుకోకుండా పనిచేస్తూ శ్రామిక పత్రికలకు వ్యాసాలెన్నో వ్రాస్తూండేవాడు. జైలులోవుండే జాకినోస్కీ ప్రొలిటారీ రెండవ సంచిక నిండుమించుగా అంతనీ ఆయనే సమీకరించేడు. రాజకీయ నిర్బంధితుల చేత ఆయన గౌరవించబడేవాడని స్టాలిన్ తోపాటు ఆరోజులలో జైలులోవున్నవారి నుంచితెలుస్తూంది. విప్లవపోరాటానికి సంబంధించిన సిద్ధాంతాలూ, కార్యక్రమాలూ మీద ఆయన మెన్నివిక్కులతోటీ, సోషలిస్టు - రివల్యూషనరీలతోటీ వాగ్వాదాలు ఏర్పాటుచేసేవాడు.

విప్లవం బాగా విజృంభించుతూ వున్నప్పుడు జైలు అధికారులు ఖైదీలయెడ సౌమ్యంగా వ్యవహరించేవారు. వారిప్పుడు అంతకంతకీ కఠినములయిన పర్మతుల నవలంబిస్తున్నారు. రాజకీయ ఖైదీలు దీనికి అసమ్మతి తెలిపేరు. జైలులో కూడా జారిస్తున్న భుత్వంతో పోరాటం నిలపనివారిలో స్టాలిన్ ఒకడు జైలు అధికారులు రాజకీయ ఖైదీలకి ఒకపాఠం నేర్పుదామని, వారిని అడిచేటందుకు సాల్వ్యాంస్కు రెజిమెంటునుంచి ఒకకంపెనీని తీసుకొచ్చేరు. రాజకీయ ఖైదీలని బయటికి తెచ్చేరు. వారిని గార్జన్ లెజ్ * ననుభవించడానికి నడిపించేరు. నైనికులు రెండుపంక్తులలో నిలవబెట్టబడ్డారు. వారిమధ్యనుంచి ఖైదీని నడిపిస్తూంటే, నైనికులు రైఫిళ్ళ మడమలతో బాదుతూన్నారు. ఒకమూల దెబ్బలు వస్తూంటే కురుస్తున్న స్టాలిన్ తలవాంచలేడు. చేతిలో కారల్ మూర్కు పుస్తకం ఒకటితీసుకుని, నడిచేడు. ఎన్ని కష్టాలున్నా వాదలకి భయపడకుండా, మార్క్సిజం విజయం పొందితీరు తుందనే విశ్వాసంతో దానిని సగర్వంగా, నిర్భయంగా నిజమైన దోల్బివిక్ ముందుకి తీసుకుపోతాడని చూపించేడు.

ఎనిమిదినెలల నిర్బంధశిక్ష అయినాక, స్టాలిన్ విద్రోహశక్తులు మంచి వృద్ధిలోవున్న రోజులలో ఆయనకి సోల్విచెగోస్కోలో ప్రవాసశిక్షని అనుభవించ విధించేరు. కాని, 1909 జూన్ 24 న ఆయన తన కంతవరకూ 'ఆరీథ్యం' ఇచ్చిన ఆనగరాన్ని వదిలి ఓగానెన్ దోబోమ్యాన్ ట్టు అనేపేరుతో బాకూకి తిరిగివచ్చేడు.

బాకూకి తిరిగి రాగానే మళ్ళీ ఒక రహస్యముద్రాయంత్రాన్ని నెలకొల్పడానికి ప్రయత్నాలు ప్రారంభించేడు. విద్రోహశక్తులు బలంగావున్న బాకూకమి టీరోపుండి పనిచేసి, ఒక ప్రచారకదళాన్ని తయారుచేసేడు. ఈ విషయంలో ఆయన ఎన్నో నగరానికి వెళ్ళవలసి వుండేది. టిఫ్లిస్ పోయి బోలివిక్ పార్టీ సమావేశం జరపడానికి ఏర్పాట్లు సాగించేడు. ఆయన లిక్విడేషన్ లనీ * ఓటోలిస్టులనీ * ఎదిరించి పోరాడేడు. బాకూలోని అనేకజిల్లాబలోవున్న సంస్థల (రైల్వేమండలం, చెర్నీ గోరోద్, బెల్ గోరోద్) కార్యక్రమాలని ఆయన నడిపించేడు. ఇక్కడ కూడా ఆయన విశేషమైన కుదాగ్రబుద్ధినీ, ఉద్యమంలో అప్పటి కప్పుడు ఎదుర్కొనే నూతనసమస్యల నూహించగలశక్తినీ ప్రదర్శించేడు. 1910 జనవరి

నాటికి శ్రామికవర్గోద్యమం తిరిగి తల ఎత్తగల సూచనలు మొదటిమాటు గనబడ్డప్పుడే టిఫ్లిస్కీ ప్రొలిటారీ మొదటిసంచికలో "నూతన విజృంభణలు కనబడుతున్న సమయంలో వున్నాం...." అని వ్రాసేడు.

ప్రజలలో జీవించి, వారి మనస్తత్వాలను పూర్తిగా గ్రహించిన ఒక గొప్ప బోల్షివిక్ విప్లవకారుని కుశాగ్రబుద్ధి యిది. ఘటనలన్నింటినీ జాగ్రత్తగా కనిపెడుతూ, చుట్టుప్రక్కలగల పరిస్థితులలో వస్తున్న చూపుల్ని గుర్తుపెట్టుకుంటూ వచ్చిన ఒక విప్లవకారుని కుశాగ్రబుద్ధి యిదే.

1910 ఫిబ్రవరి 26 న సోషల్ - డెమాక్రట్‌లో 'ప్రచురించబడ్డ స్టాలిన్ యొక్క 'కాకేషన్ జాబులూ', 1910 జూన్ 24 నాటి సమాలోచనాపత్రమూ, కాకేషన్‌లో నడుస్తున్న ఘటనలని సవిస్తరంగా చిత్రించేయి. అవి పరిస్థితుల నిజస్థితిని తెలియజరచి, లిక్విడేటర్లు, మెన్షెవిక్కులు, బిన్‌డిస్టులు, తదితర అపర్యూనిటులతోడి పోరాటంలో దివ్యాయుధంలాగ పువకరించేయి. శ్రామికుల ఎదుట మెన్నివిక్కులగుట్టు బట్టబయలుచేస్తూ స్టాలిన్ వ్రాసే వ్రాతలతో లిక్విడేటర్లు మహా కుపితులయ్యేరు.

ఈరోజులలో లెనిన్ - స్టాలినులమధ్య తక్షణంగా ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు సాగుతూనే వచ్చేయి. ఇవి వారిరువురిమధ్యాగల రాజకీయబంధాలని మరింత దృఢపరచేయి.

ఈవ్యాయం ఎనిమిదినెలలకంటే హెచ్చుగా స్టాలిన్ బయటవుండలేక పోయేడు. 1910 మార్చి 23 న చాకూలో ఆయన అరెస్టుచెయ్యబడ్డాడు. 1910 సెప్టెంబరు 23 వరకూ జైలులోవుంచి తర్వాత మూడోవ్యాయం సోల్విచెగోస్కోకే తిరిగి ప్రవాసానికి పంపేరు. అక్కడ '91 జూలై 6 వరకూ వున్నాడు.

సోల్విచెగోస్కోలో ఆయన నివసిస్తుండిన చిన్నయింటిభాగం రాజకీయ ప్రవాసితులకి కేంద్రంగా వినియోగించింది. ఆయింట ఉపన్యాసా లివ్వబడుతున్నాయనీ, అదేశా లందచెయ్యబడుతున్నాయనీ, విప్లవప్రచారం జీర్ణించుకోబడుతుందనీ పోలీసులు తమ ప్రధానకార్యాలయానికి రిపోర్టుచేసేరు. ఇక్కడనుంచే స్టాలిన్ లెనిన్‌కి పెఫ్‌నోవ్‌పార్టీ-సహాయకులతో ఒకదశంగా కూడే ఆయన నీతికి తన అంగీకారాన్ని తెలుపుతూ జాబువ్రాసేడు. ఏమంటే ఈమైత్రికి ఒకనీతివుంది. నీతి అనేదిలేని ట్రాట్స్కీదళం యెడల స్టాలిన్ అసహ్యం వెలిబుచ్చేడు. ప్రభుత్వ నిషేధంలేని వార్తాపత్రికని స్థాపించడం చాలాప్రధానం అనికూడా వ్రాసేడు. తర్వాత కొద్దిరోజుల్లో 'జైజ్జా' (తార) ప్రారంభించబడింది. బోల్షివిక్ నిర్మాణం బలపరచబడాలనీ, రష్యాలోని సెంట్రల్ కమిటీ బ్యూరోలాంటిదే స్థాపించబడాలనీ స్టాలిన్ కోరేడు. సెంట్రల్ కమిటీలోని కొందరు ప్రధానవ్యక్తులు రష్యాలోనే ఒకదశంగా ఏర్పడి, దేశం అంతటిలోనూ పార్టీకార్యక్రమాన్ని నడిపించడం అవసరం అని సలహాఇచ్చేరు. ఇంక తనని గురించివ్రాసుకుంటూ, "ఇంక ఆరునెలలు గడపాలి. ఆకాస్త కాలమూ గడిచిపోతే ఇంక పూర్తిగా నేను మీవాడినే. కాని, ప్రజల

అవసరం అంత హెచ్చుగావుంటే, నేను ఇప్పుడే లేచివస్తా"నంటూ వ్రాసేడు. స్టాలిన్ ఎప్పుడుపడితే అప్పుడే ఒక్కదులుపుకుని, ప్రవాసంనుంచి పారిపోవడానికి తయారని మనం ఎరగనే ఎరుగుదుం.

1911 జూన్ లో జరిగిన సెంట్రల్ కమిటీ సమావేశంలో స్టాలిన్ ర. సో. డె. లే. పా. యొక్క అభిలరష్యానమావేశాన్ని కూర్చేటందుకు నియమించబడ్డ కమిటీలో సభ్యుడుగా నియమించబడ్డాడు. విదేశాలలో ప్రకటించబడుతూన్న బోల్షివిక్ పత్రిక సోషల్-డెమాక్రటిక్ లిక్విడేటర్లని వ్యతిరేకిస్తూ స్టాలిన్ వ్రాసిన వ్యాసాలని లెనిన్ బాగామెచ్చుకున్నాడు.

ఈరోజులలోనే స్టాలిన్ ప్రవాసాన్నించి తప్పించుకుని ప్రేగ్ కాన్ఫరెన్సు తయారీలలో మునిగివున్నాడు. వొలోగ్దాలో వుండగా ప్రవాసశిక్షకాలం ముగిసిన చిజికోవ్ అవే ఆయన ప్యాన్ పోర్టు సంపాదించి, దీనిమీద పీటర్సుబర్గుకి బయలుదేరేడు. త్వరలోనే మళ్ళీ అరెస్టుచేసి ఒక మూడు నెలలపాటు బందీగా వుంచి ఈమాటు వొలోగ్దా రాష్ట్రానికి ప్రవాసం పంపేరు.

1912 జనవరినెలలో స్రాగ్ లో జరిగిన ర. సో. డె. లే. పా. యొక్క అభిల రష్యన్ కాన్ఫరెన్సుకి స్టాలిన్ విశేషప్రాముఖ్యత నిచ్చేడు. "మన పార్టీ చరిత్రలో ఈ కాన్ఫరెన్సుకి చాలా గొప్ప ప్రాముఖ్యత వుంది. ఇందులోనే బోల్షివిక్ మెన్షివిక్ పార్టీలమధ్య సరిహద్దుగీతలు వెయ్యబడినాయి. దేశం ఖాలుగు మూలలావున్న బోల్షివిక్ నిర్మాణాలని ఒకేఒక సమ్మిళిత బోల్షివిక్ పార్టీగా కూర్చబడ్డాయి. (సోవియట్ యూనియన్ కమ్యూనిస్టుపార్టీ (బోల్షివిక్) పదిహేనో కాన్ఫరెన్సులో జరిగిన వాదప్రతివాదాలకి సమాధానంగా ఇచ్చిన వుపన్యాసంలోంచి)

ఎట్టకేలకి మెన్షివిక్కులు పార్టీనుంచి తరిమివెయ్యబడ్డారని లెనిన్ చాల ఆనందించేడు. గోర్కీకి ఒకజాబు వ్రాస్తూ అందులో "అఖరుకి మనం నెగ్గేం. లిక్విడేటరు నిర్భాగ్యు లెంత తన్నుకున్నా పార్టీని, సెంట్రల్ కమిటీని లిరిగి నిలబెట్టేం. ఈ విషయం మీకూ సంతోషకరమేనని తలుస్తున్నా" నన్నాడు. (లెనిన్ కలెక్షన్ వర్క్స్ : సం. 29)

ఈ కాన్ఫరెన్సులో స్టాలిన్ లేకపోయినా సెంట్రల్ కమిటీకి ఎన్నుకోబడ్డాడు. రష్యన్ బ్యూరో అధ్యక్షుడుగా నియమించబడ్డాడు. సెంట్రల్ కమిటీకి ఎన్నుకోబడ్డాక ప్రవాసంలో ఏలాగవుండగలడు ? అది ఆయన స్వభావమేకాదు. అందుచేత వెంటనే వొలోగ్దానుంచి తప్పించుకున్నాడు. కొంతకాలంపాటు స్టాలిన్ నుంచి జాబులేవీ రానందుకు లెనిన్ కంగారుపడ్డాడు. లెనిన్ స్టాలిన్ ని బాగా పడచేస్తూన్న వారిలో అగ్రగణ్యుడుగా లెక్కించేడు. 1912 మార్చి 28 న వ్రాసిన జాబులో (ఇది పోలీసుచేతిలో పడింది.) ఎంతో ఆతురతతో "ఇవానోవిచ్ సంగతి ఏమన్నా తెలిసిందా ? ఆరోగ్యంగా వున్నాడా ? ఎక్కడున్నాడు ? ఎల్లావున్నాడు ?" అని కనుక్కున్నాడు.

ప్రవాసంనుంచి తప్పించుకున్నాక ప్రాగ్ కాన్ఫరెన్సు తీర్మానాలని దృఢపరచడానికై ఎన్నోజిల్లాలలో తిరిగితిరిగి పీటర్సుబర్గు తిరిగివచ్చేడు. సరిగ్గా అప్పుడే లీనా బంగారుగనుల కాల్పులసంగతి ప్రపంచానికి తెలిసింది. పోలెటాయివ్ మొదలైనవారి సహాయంతో ఆయన 'ప్రవదా' ప్రారంభించేడు. 1912 లో పీటర్సుబర్గు బోల్షివిక్ పత్రిక జ్యెజ్జాలో లీనాఘటనలనుగూర్చి స్టాలిన్ ఒక వ్యాసం వ్రాసేడు. ఆ ఘటనల విప్లవకర ప్రాముఖ్యతను తెలియచెప్పుతూ.

“లీనాకాల్పులు దేశంలో అశాంతి రేకెత్తించాయి. ప్రజోద్యమప్రవాహం బయలుదేరింది. శాంతిఅనే మంచుకరిగి విప్లవమనే ప్రవాహం ప్రారంభమయింది” ఈనాటి ప్రభుత్వంలోవున్న దుర్మార్గమూ, క్రౌర్యమూ, చిరకాలంనుంచి బాదపడుతూన్న రష్యామొక్క ఊధలు ఒక్కఘటనలో లీనాఘటనలో మూర్తీభవించివున్నాయి. అందుచేతనే లీనాకాల్పులు సమ్మెలకీ, ప్రదర్శనలకీ ఒక సిగ్నల్ మాదిరిగా పనిచేసాయి ” అని వ్రాసేడు.

ప్రవదా మొదటిసారికి వెలువడ్డరోజున 1912 ఏప్రిల్ 22న స్టాలిన్ తిరిగి ఆరస్తుచెయ్యబడ్డాడు. అతడు ఎక్కడ వుంటూన్నదీ, ఎక్కడికి వెళుతూన్నదీ దాగాతెలిసిన ఏజంటు - ప్రొవోకేటర్లు ద్రోహంచేసేరు. జార్ ప్రభుత్వం అయిదోమారు ప్రవాసానికి పంపగలిగింది ఈమారు దాగావుత్తరాన పడమటి సైబీరియాలో నారిమ్ లో మూడేళ్ళప్రవాసశిక్ష ననుభవించేటట్లు విధించబడింది. సెంట్రల్ కమిటీ సభ్యుడుగా తనకర్హవాన్ని నిర్వహించేటందుకై ప్రవాసంనుంచి తప్పించుకుందుకు ఎన్నోప్రయత్నాలు చేసిచేసి, చివరికి 1912 ఆకురాలుకాలంలో సఫలడయ్యేడు.

విద్రోహశక్తులు విజృంభమాణంగావున్న కాలంలో ఆయన చేసినపనులు అమూల్యము. విద్రోహశక్తులు ప్రబలంగావున్నప్పుడు దాకూలో పనిచేసి, శ్రామిక వర్గపంక్తులలోనిలబడి విప్లవకార్యక్రమాన్ని సాగించకుండా నిజమైనబోల్షివిక్కుని ఎటువంటి దుష్టప్రభుత్వమూకూడా ఆపలేదని నిరూపించేడు ఈకాలంలో స్టాలిన్. రెవోల్యూషన్లమధ్యగల మైత్రీబంధాలు మరింతదృఢపడ్డాయి.

అఖిలరష్యా బోల్షివిక్ వుద్యమంలో ప్రధాననాయకులలో స్టాలిన్ ఒకడయ్యేడు. ప్రాగ్ కాన్ఫరెన్సుకు ఏర్పాట్లుచేసేటందుకు పనిచేసేడు. ఈకాన్ఫరెన్స్ బోల్షివిక్ పార్టీకి నిర్మాణాత్మకంగా ఒకరూపాన్నిచ్చింది. సెంట్రల్ కమిటీ సభ్యుడుగా ప్రజలలో విస్తారంగా ప్రచారంపొందిన మొదటి బోల్షివిక్ పత్రిక ప్రవదాని స్థాపించేడు. ఈ పత్రికకిగల ప్రాముఖ్యత అనంతం. అప్పుడే తలెత్తుతూన్న విప్లవవిజృంభణకి ఈపత్రిక విశేషంగా దోహదంచేసింది.

సామ్రాజ్యవాదయుద్ధం

విప్లవోద్యమానికి విశేష ప్రోద్బలాన్ని ఇచ్చిన లీనాబంగాలగనుల కొల్లుల వార్తలు చేరిన రోజుల్లోనే స్టాలిన్ వోలోగ్డా ప్రవాసంలోంచి తప్పించుకుని, పీటర్స్ బర్గ్ చేరేడని మనం పైన తెలుసుకున్నాం. విప్రోహశక్తు లింకా మంచి బలంగానే వున్నా. "ఎక్కడో నైఖీరియాలో (దోడియాదా) శ్రామికుల్ని కాల్చివేసిన సంఘటన రష్యాఅంతటా సమ్మోతరంగం వ్యాపింపచేసింది. పీటర్స్ బర్గ్ శ్రామికులు వీధులలోకి వచ్చేసి, ఒక్క విసురున "వాగా జరిగిందని" దంధాలు పలికిన పొగరుబోతుమంత్రి మాకరోవ్ ని తుడిచిపెట్టేసేరు. రాబోయే మహాశక్తివంతమైన వుద్యమానికివి సూచనలు మాత్రమే. జ్యెడ్జా చెప్పినమాటలు "మేమింకా జీవించే వున్నాం. మారక్తం ఆయాస్థం ఎరగని బలశక్తులతో పొంగిపోతూంది....." అన్నవి అక్షరాలా నిజం. విప్లవోద్యమం విజృంభించగల దన్నది విస్పష్టం.

"ఈ ఉద్యమరంగాలలోనే శ్రామికప్రజాసామాన్యం యొక్క ప్రతిక ప్రవదా పుట్టింది." (జె. స్టాలిన్ : ప్రవదాయొక్క పదో వార్షికోత్సవపు ఉపన్యాసంలో)

ప్రవదా ప్రచురణకి ఏర్పాట్లు చెయ్యడంలో స్టాలిన్ విశేషకృషిచేసేడు. ఈ రోజుల్ని జ్ఞాపకం చేసుకుంటూ ఆయన 1922 లో చెప్పినమాట లివి :

"1912 లో ఏప్రియల్ నడుమలో కామ్రేడ్ పోలెటయివ్ ఇంట్లో ఇద్దరు రూమాప్రతినిధులు (పోక్రోప్ స్కీ, పోలెటయివ్,) ఇద్దరు రచయితలు (ఓల్మిన్ స్కీ, బటూరిన్,) నెంబ్రల్ కమిటీ సభ్యుడనైన నేనూ, (రహస్యంగా జీవిస్తూం దడంచేత 'సోడాకి వీలుపడని, పోలెటయివ్ ఇంట్లో నేను 'శరణున్నాను') 'ప్రవదా' అనుసరించవలసిన విధానంమీద ఒక అభిప్రాయానికివచ్చి, ఆపత్రిక మొదటిసంచికని తయారుచేసేం." (పై దానిలోనే)

ప్రవదా మొదటిసంచిక వెలువడ్డరోజునే 1912 ఏప్రియల్ 22న స్టాలిన్ అరెస్టుచేయబడి నారిమ్ కి ప్రవాసంపంపబడ్డాడని మనం తెలుసుకున్నాం. ఆ సంవత్సరమే సెప్టెంబరు 1వ తేదీన ఆయన నారిమ్ నుంచి తప్పించుకుని పీటర్స్ బర్గ్ కి తిరిగివచ్చి, బోల్షివిక్ పార్టీ నెంబ్రల్ కమిటీ సభ్యుడుగా కేంద్రపత్రిక ప్రవదా సంపాదకుడుగా తనకార్యక్రమాన్ని నిరంతరాయంగా సాగించసాగేడు. 1917 లో బోల్షివిజం విజయంపొందడానికి ఈకాలంలోనే ప్రవదా పునాదులు వేసింది.

ఏ. బాగయ్యవ్రాసిన ' జాతిస్తుడ్యూమాలోని బోల్షివిక్కులు ' అనే పుస్తకంలో ఈ కాలంలో పీటర్సుబర్గులోవుండి స్టాలిన్ సాగించిన పనులు, చాలా చిత్రమైనవి కనబడతాయి. నాలుగో స్టేట్ డ్యూమా ఎన్నికల ప్రచారం తీవ్రంగా సాగుతుంది. ఈ ప్రచారంలో స్టాలిన్ తీవ్రంగా పనిచేసి, పీటర్సుబర్గు శ్రామికుల పోరాటాన్ని నడిపించేడు. ఆ కాలంలో లెనిన్ క్రాకోలో వుంటున్నాడు. అక్కడే బోల్షివిక్ పార్టీ సెంట్రల్ కమిటీ యొక్క ప్రధాన కార్యాలయం కూడా వుంది. క్రాకోలో వుండి లెనిన్, అనేక చుట్టుదార్లని పార్టీలో పనిచేస్తూన్నవారికి కార్యవిధానాలని పంపుతూండేవాడు. పార్టీలో కల్లా బలమైన సంస్థ పీటర్సుబర్గు నిర్మాణాన్ని ప్రేరూపనల ప్రకారం స్టాలిన్ సాగించేవాడు.

ప్రవచనకి వ్యాసాలు, వాయడమేగాక, స్టాలిన్ దానిని తానే నిర్వహించేవాడు. ప్రోస్వెస్చినియే (విప్లవజ్యోతి) అనే బోల్షివిక్ మాసపత్రిక ప్రారంభించిననాటి నుంచి దానికై విశేషం పడినాడు. 1913లో ప్రోస్వెస్చినియే యొక్క 3, 4, 5, సంచికలలో వరసగా " జాతీయ సమస్య : సోషల్-డెమాక్రసీ " అనే పేరున వ్యాసాలు వ్రాసేడు. అదే రవార " మార్క్సిజ్మ : జాతీయ సమస్య " అనే పేరున వేరే పుస్తకరూపంలో ప్రకటించబడింది. స్టాలిన్ వ్యాసాలనేరం ఈ పత్రికలో ప్రకటించబడ్డాయి. 1913లో ఆ పత్రిక మొదటి సంచికలో " ఒక మాట (పీటర్సుబర్గు కూలీల క్యూరియాలో ఎన్నికలు) " అనే వ్యాసం వచ్చింది. ఈ ఎన్నికలని పార్టీ ఎందుకు బహిష్కరించలేదో తెలియజేయుతూ డ్యూమా ఎన్నికలలో తమ ప్రతినిధుల హక్కుల్ని రక్షించుకోడానికై పీటర్సుబర్గు శ్రామికులు చేసిన సమ్మెలు ఎంత ముఖ్యమైనవో చూపించింది.

రహస్యంగా జీవించవలసిన పరిస్థితులలో, వేలకొద్దీకప్పు బోల్షివిక్కుల్ని అడుగడుక్కి వెంబడిస్తూన్న కాలంలో స్టాలిన్ తన పని సాగించగలగడం సామాన్య విషయం కాదు. శ్రామికులు ఎల్లప్పుడూ ఆయనని కాపాడుతూ వుండివుండకపోతే కొద్ది నెలల పాటు కూడా బయట వుండగలిగేవాడు కాదు.

స్టేట్ డ్యూమా ఎన్నికలలో ప్రతినిధులుగా ఎన్నుకోబడవలసివున్న సభ్యులు అక్టోబరులో సమావేశం అయ్యేరు. " పీటర్సుబర్గు శ్రామికులు తమ కార్మిక ప్రతినిధులకిచ్చిన మాన్ డేట్ " ఈ సమావేశంలో అంగీకరించబడింది. దీనిని వ్రాసింది స్టాలిన్. లెనిన్ దానికి విశేషమైన ప్రాముఖ్యతనిచ్చి మార్జిన్ లో అప్రెసి అతి జాగ్రత్తగా కాపాడాలని కోరుతూ ఒక నోట్ వ్రాసేడు. ఈ పత్రం, ఈనాడు, లెనిన్ వ్రాసిన నోట్ తో సహా మాస్కోలోని సెంట్రల్ లెనిన్ మ్యూజియంలో పెట్టబడివుంది.

స్టేట్ డ్యూమాలో, కార్మిక ప్రతినిధులు తమ కార్యవిధానాన్ని ఏ పునాదుల మీద సాగిందాలో స్టాలిన్ ఈ మాన్ డేట్ లో వివరించేడు. శ్రామికుల యొక్క, రైతుల యొక్క పరిస్థితుల్ని వివరిస్తూ, ఈ పత్రం శ్రామిక వర్గం పురోగమిదళం అనీ, విప్లవానికి నాయకమణి అనీ, రైతాంగం శ్రామిక వర్గానికి మిత్రమనీ, రాబోయే పోరాటం

"రెండురంగాలలో - ప్యూడల్ - బూక్రటిక్ పద్ధతితోనూ, వెనుకటి ప్రభుత్వంతో సహకారానికి ప్రయత్నిస్తున్న లిబరల్ బూర్జువాజీతోనూ - జరుగుతుంద"నీ, వివరించింది. "ఇప్పుడున్న పరిస్థితులలో శ్రామికప్రజాసామాన్యాన్ని చైతన్యంలోకి తెచ్చి, నిర్మాణాలలో కూర్చుడానికి డ్యూమా ఉత్తమసాధనం" అని బోధించింది.

"శ్రామికవర్గంయొక్క అంతిమాదర్శాలని ప్రకటిస్తూ, 1905 నాటి అధిష్టితాలని పూర్తిగా, మినహాయింపులు లేకుండా ప్రకటిస్తూ, ప్రజోద్యమానికి రష్యన్ శ్రామికవర్గం నాయకత్వం వహిస్తుందని ప్రకటిస్తూ, రైతాంగం శ్రామికవర్గానికి నమ్మదగిన మిత్రమని ప్రకటిస్తూ, ప్రజాస్వాతంత్ర్యానికి, బూర్జువా ఉదారవాదులు ద్రోహంచేసేరని ఘోషిస్తూ, సోషల్ దెమాక్రటిక్ దళసభ్యులు డ్యూమాట్రీబ్యూరోలో తమ ధ్వనులని ప్రతిధ్వనింపచెయ్యాలని మేం కోరుతున్నాం."

"నాలుగోడ్యూమాలోని సోషల్ దెమాక్రటిక్ దళం పై నినాదాలని ఆచారం చేసుకుని పనిచేస్తూ, ఏకీభావంతో కలిసిపోవాలి."

"ప్రజాసామాన్యంతో నిరంతరసంబంధంలో వుండి వారినుంచి ప్రబల శక్తులు కూర్చుకోవాలి."

"రష్యాలోని శ్రామికవర్గంయొక్క రాజకీయ పార్టీతో చేయిచేయిగలిపి నడవాలి." (బడయివ్, 'జారిస్తుడ్యూమాలో బోల్షివిక్కులు', అనే పుస్తకంలో వుదాహరించేడు.

ఈ మాన్ డేట్ కిగల చారిత్రకప్రాముఖ్యతని వివరిస్తూ బడయివ్ మళ్ళీ ఒక పాతిక సంవత్సరాల తర్వాత 1937 డిసెంబరు 12 న సోవియటుయూనియను యొక్క మొదటి సుప్రీంసోవియటుకి జరిగే ఎన్నికలలో ప్రజాప్రతినిధులకి స్టాలిన్ వ్రాసిన మాన్ డేట్ లో ప్రతిధ్వనించిందన్నాడు. "పీటర్సుబర్గు శ్రామికులు తమ కార్మిక ప్రతినిధులకిచ్చిన మాన్ డేట్" నిస్సందేహంగా చాలా ప్రాముఖ్యతగలది. ఎలక్షన్ ఫలితాలని క్రోడీకరిస్తూ, మాన్ డేట్ ప్రాముఖ్యతని వివరిస్తూ స్టాలిన్ "K. St." అనేసంతకంతో 1912 అక్టోబరు 19 నాటి ప్రసదాలో ఒకవ్యాసం వ్రాసేడు. "మాన్ డేట్ ప్రతినిధులకిచ్చిన ప్రణాళిక మాన్ డేట్ ప్రతినిధులని తయారుచేస్తుంది. ప్రతినిధుల ప్రాశస్త్యం మాన్ డేట్ యొక్క ప్రాశస్త్యంమీద ఆధారపడివుంటుంది."

నాలుగోడ్యూమా ప్రారంభసమయంలో డ్యూమాలోని సోషల్ దెమాక్రట్ ప్రతినిధులు చదవవలసిన ప్రకటనని చర్చించడంలో స్టాలిన్ విశేషశ్రద్ధ లీసు కున్నాడు. ఈ ప్రకటనని చర్చించడానికి సమావేశం అయిన మీటింగులో ఆయన పార్టీ సెంట్రల్ కమిటీతరపున ఉపన్యసించేడు.

డ్యూమా ప్రారంభించబడిననాడు అభినందించిన లిక్విడేటర్లకి ఎదురెత్తుగా పీటర్సుబర్గు బోల్షివిక్ కమిటీ డ్యూమా ప్రారంభమైన నాల్గోనాడు 1912 నవంబరు 15 న పెద్ద రాజకీయప్రదర్శన సాగించేరు. ఈ విషయమై లెనిన్ చేసిన వ్యాఖ్య యిది : "ప్రదర్శన ఏర్పాటుచేసిన సమయం చాల అద్భుతంగా ఎన్నుకోబడింది."

అపకీర్తిపాలైన ఈ 'పార్లమెంటు'యొక్క ప్రారంభానికి వ్యతిరేకంగా రాజధాని వీధులలో ఎర్రజెండాల ప్రదర్శనం సాగించగలగడంలో అద్భుతమైన శ్రామిక సహజజ్ఞానం చూపించబడింది. " (నవంబరు 15 నాటి ఘటనలు, కలెక్టర్ వర్క్సు. సం. 16)

ఎంత స్వల్పమైన లీగల్ అవకాశాన్నయినా ఏవిధంగా వినియోగించుకోవాలో, లీగల్ కార్యక్రమాన్ని రహస్యకార్యక్రమంతో జత ఎలా చెయ్యవచ్చునో స్టాలిన్ ఇక్కడ మంచి వుదాహరణ నిచ్చేడు.

ఈకాలంలో స్టాలిన్ - లెనిన్లమధ్య జాబులు ఎప్పుడూ నడుస్తూనేవున్నా. లెనిన్ ఒక్కమారు ఆయనని చూడగోరేడు. బోల్షివిక్కులకోసం కళ్ళుపెగుల్చుకు చూస్తూన్న గూఢచారుల మధ్యనుంచి తప్పించుకుని ప్రయాణంచెయ్యడంలో ఎన్ని కష్టాలోపున్నా 1912 నవంబరులో స్టాలిన్ క్రాకోలోషన్న లెనిన్ని కలుసుకోగలిగేడు. అనాడు పార్టీని ఎడర్కొంటూన్న సమస్య లన్నింటినీ చర్చించి, వారొక నిర్ణయానికి రాగలిగేరు. 1912 డిసెంబరులో స్టాలిన్ రష్యా తిరిగిపోయేడు.

నాలుగో స్టేట్ మ్యామాలోని ఆరుగురు బోల్షివిక్ ప్రతినిధులనీ వచ్చి తనను కలుసుకోమనివ్రాస్తూ, వారితో తప్పకుండా రమ్మ స్టాలిన్ కి వ్రాసేడు. లెనిన్. 1912 డిసెంబరు 23 న వాసిలీవ్ (స్టాలిన్) పేరిట లెనిన్ యిల్లావ్రాసేడు. "రా....మాకేం తోచడంలేదు." తరవాత కొద్దిరోజులకే ఘళ్ళీ స్టాలిన్ క్రాకో వెళ్ళి, ర. సో. డె. లే. పా. సెంట్రల్ కమిటీ పార్టీ ప్రచారకులలో జరిపిన సమావేశంలో పాల్గొన్నాడు. ఇందులో ఈయన రష్యాలోని సెంట్రల్ కమిటీ బ్యూరోలో సభ్యుడుగా ఎన్నుకోబడ్డాడు. ఈ కాన్ఫరెన్సు జరిగిన విషయాన్ని రహస్యంగా వుంచడానికై 1913 ఫిబ్రవరి కాన్ఫరెన్సు అన్నారు దీనిని, నిజానికిది జరిగింది 1912 డిసెంబరు ఆఖరున.

1913 జనవరి, ఫిబ్రవరులలో విదేశాలలో వున్నరోజుల్లో స్టాలిన్ జాతీయ సమస్యనిగురించి బహుపట్టుదలగా పనిచేసేడు. స్టాలిన్ నిగురించి, ఆతనిగ్రంథాన్ని గురించి, లెనిన్ గోర్కీకివ్రాసిన ఒకజాబులో చాలా ప్రశంసించేడు. "ఒక అద్భుత శక్తిసంపన్నుడైన జార్జియన్ ప్రోస్వెషినియే పత్రికకోసం ఒక పెద్దవ్యాసాన్ని వ్రాయడానికి కూర్చుని, ఆస్త్రియన్ సమాచారాలనీ, ఇతరవిషయాలనీ చాలా సోగు చేసేడు."

ఈ అధ్యయనానికి ఫలితంగా స్టాలిన్ - మార్క్సిజము : జాతీయసమస్య అనే పేరుతో ఒక ఉద్గ్రంథాన్ని వ్రాసేడు. అట్టో బార్, స్ప్రింగర్ మొదలయిన వారి మెనివికోసిద్ధాంతాలతో ఏకీభవించే లిక్విడేటర్లు, బన్ డిస్ట్టులు, కరేషియన్ మెన్షి విక్కులమీదికి తిప్పబడింది ఈ ఉత్తమగ్రంథంయొక్క వాయ. బోల్షివిక్కులు జాతులయొక్క స్వయంనిర్ణయాధికారాన్ని కోరుతారు. జాతీయవిజ్ఞానస్వతంత్ర్యం అనే బూర్జువాఅభిప్రాయాన్నే అపర్యూనిస్టులు అనుసరించేటటు. జాతిభేదాన్ని పట్టి

పార్టీలో, ట్రేడ్ యూనియన్లలో, శ్రామికుల భీమాసంస్థలలోనూ కూడా కార్మికుల్ని విభజించసాగేరు. శ్రామికుల ఐక్యతకి వారు శత్రువులు. శ్రామికుల అంతర్జాతీయ భావాన్ని వారు విధ్వంసంచేయ తలపెట్టేరు.

స్థాలిన్ గ్రంథానికి రెనిన్ ఎంతప్రాముఖ్యత నిచ్చేదో ఆతని వ్యాసంవల్లనే అర్థం అవుతుంది. ఈ వ్యాసంపేరు "ర. సో. డె. లే. పా. యొక్క జాతీయ కార్యవిధానం"—"ఈ వ్యవహారపరిస్థితులూ, సోషల్ డెమాక్రట్ల జాతీయకార్య విధానపుపంథాలూ, ఈమధ్యనే మార్క్సిస్టు సిద్ధాంతవాఙ్మయంలో చర్చించబడ్డాయి. "ఈ విషయంలో స్థాలిన్ యొక్క వ్యాసం ముఖ్యంగా పేర్కొవలసివుంది." (రెనిన్ : కలెక్టెడ్ వర్క్స్ : సం. 17.)

ఆకాలంనాడు "బోల్షివిక్కు లొక్కరికే జాతీయసమస్యమీద మార్క్సిస్టు కార్యక్రమం వుంది. ఇది స్థాలిన్ యొక్క "మార్క్సిజమూ : జాతీయసమస్య" అనే పుస్తకంలోనూ, రెనిన్ వ్రాసిన 'జాతుల స్వయంనిర్ణయాధికారం' (సెలెక్టెడ్ వర్క్స్, సం. 4), 'జాతీయ సమస్యమీద విమర్శనాహంశాలు' అనే వ్యాసాలలో విశదీకరించబడింది."—అని సో. యూ. క. పా. (బో) చరిత్రలో వ్రాసింది పూర్తిగా నిజం.

జాతీయసమస్యని గురించిన తన పుస్తకం పూర్తికాగానే స్థాలిన్ రష్యాకి తిరిగివచ్చేడు. అటుతర్వాత కొంతకాలం ఆయన సంగతి ఏదీ తెలియకపోవడం చేత రెనిన్ "1913 మార్చి 8 న స్థాలిన్ నెగూర్చి కనుక్కుంటూ జాబువ్రాసేడు : "వాసిలీ (స్థాలిన్-ఇ. యా) వార్త లేవీ వినబడవేం? ఏం వచ్చింది? మాకేమీ తోచడంలేదు." మళ్ళీ రెండురోజులకి మరో జాబువ్రాసేడు : "ఆతని విషయం (స్థాలిన్) శ్రద్ధలీనుకోండి. ఏమీ ఆరోగ్యంగాలేదు.

ఆరోజులలో మాలిన్ వాస్తవం అనే ఏంజిల్ ప్రావౌకేటరు పార్టీ సెంట్రల్ కమిటీలోకి, డ్యూమాలోని బోల్షివిక్ దళంలోకి రాగలిగేడు. మొట్టమొదట్లో యాకోవ్ స్వెర్ద్లోవ్ ని జారిస్టుగూఢచారులకి పట్టిచ్చేడు. తర్వాత కొద్దిరోజులకే పీటర్సు బర్గులో బహుగూఢంగా నివసిస్తున్న స్థాలిన్ ని పట్టిచ్చేడు. స్థాలిన్ అరెస్టుని గురించి బడయావ్ 'జారిస్టుడ్యూమాలో బోల్షివిక్కులు' లో ఇల్లాగ వ్రాసేడు : "స్థాలిన్ ఎప్పుడు వీధిలోకివస్తాడా, ఎప్పుడు పట్టుకుందామాయని భోలీసులు కనిపెట్టుక్కుర్చున్నారు. అటువంటి అవకాశం త్వరలోనే చిక్కింది. ప్రవడా కోసమూ, ఇతర విప్లవవ్యవహారాలకోసమూ కాలాష్నికోవ్ హాల్ లో కాన్ సెట్టు ఏర్పాటుచెయ్యబడింది. అటువంటివాటికి విశేషసంఖ్యలో కార్మికులూ, సానుభూతి పరులయిన మేధావులూ వస్తారు. పార్టీసభ్యులు, చివరకి రహస్యంగా పనిచేస్తున్న వారుకూడా వాటికి వస్తారు. ఆ రణగొణధ్వనిని అడ్డంపెట్టుకుని బహిరంగంగా మాటలాడడం మంచిది కాదనుకున్న వ్యక్తులతో అక్కడ కలుసుకోవడం, మాట్లాడడం జరుగుతూంటుంది. కాలాష్నికోవ్ హాలులో జరుగుతూన్న కాన్ సెట్టుకి స్థాలిన్ హాజరుకావడానికే నిశ్చయించేడు. ఈ సంగతినెరిగిన మాలిన్ వాస్తవం

పోలీసుకి తెలియపరచేడు. ఆ హాల్ గదులలో మా కళ్ళముందర స్టాలిన్ అరస్తు చెయ్యబడిపోయేడు."

ఇది ఆయన ఆఖరుఅరస్తు. ఆరోమాటుగా జారిస్తుప్రభుత్వం ఆయనని ప్రవాసాని కంపింది. ఈపర్యాయం అర్కిటిక్ రేఖదిగువన తురుథాన్ స్కూమండ లంలో మొదట కోస్టిగో అనే చిన్నగ్రామానికి. తర్వాత 1913 మధ్యలో కురీకా గ్రామానికి పంపేరు.

తురుథాన్ స్కూమండలానికే ప్రవాసం పంపబడ్డ వీరా స్క్విజర్ స్టాలిన్ నివసించిన కురీకాని ఈలాగ వర్ణించేడు :

"శీతాకాలంలో పోలీసులకి తెలియకుండా నేనూ, సురేన్ స్పందార్యనూ స్టాలిన్ ని చూడడానికి కురీకా వెళ్ళేం. డ్యూమాలోని దోల్నివిర్కుదళంమీద అప్పుడు నడవబడుతున్న కేసుకి సంబంధించిన కొన్ని విషయాలనీ, కొన్ని పార్టీవిషయాలనీ స్థిరపరచుకోవలసివుంది. మేము వెళ్లినకాలం ధృవప్రాంతపు రాత్రికాలం. దానికి పగలులేదు. ఒకేఒక రాత్రి. దాని కంటుండదు. పొగమంచు చెడ్డబాద పెడుతుంది. ఎక్కడా అగకుండా కుక్కలచేరలాగబడే స్లెడ్జిమీద యెనిస్సీకంటా వెళ్ళేం. మోస్కోస్కోయికి కురీకాకి నడుమ తోడేళ్ళతో నిండివున్న రెండువందలమైళ్ళ బంగనబయలుకి అడ్డపడి ప్రయాణంచేసి ఎల్లాగైతేం గమ్యం చేరుకున్నాం.

కురీకాకి వచ్చి, కామ్రేడ్ స్టాలిన్ వుంటూన్న గుడిసెకోసం వెతకడం ఆరంభించేం. అపూర్వపున్న పదిహేనుగుడిసెలలో ఇదే మరీదీదతనాన్ని వెలారు స్తూంది. ఒకచావడి. ఒక వంటిల్లు. వీటిలో ఇంటియజమానీ ఆతనికుటుంబమూ నివసిస్తారు. మిగిలిన ఓగడిలో స్టాలిన్ మకాము. అంతే.

తలవని తలంపయిన మా రాకనిచూసి కామ్రేడ్ స్టాలిన్ చాలా సంతోష పడ్డాడు. 'ధృవయాత్రికులకి' సౌకర్యాలు కూర్చడానికి చెయ్యగలదంతా చేసేడు. ఆతడు చేసిన మొదటిపని, యెనిస్సీనదివొడ్డుకి బయలుదేరి మంచబొరియలలో వేసిన చేపగాలాలు వెతకడం. కొద్దినిమిషాలలో ఒకపెద్ద స్టర్జన్ చేప భుజాన వ్రేలాడవేసుకుని తిరిగివచ్చేడు. 'అనుభవజ్ఞుడైన ఈ జాలరి' సహాయంతో చేపని కోసి కావియర్ తీసి కొంత సూప్ తయారుచేసేం. ఈ వంట తయారవుతుండగానే మేము పార్టీవిషయాలిని కూలంకషంగా చర్చించడం ఆరంభించేం. స్టాలిన్ మెదడు ఎంతతీవ్రంగా పనిచేస్తూందీ గదిచెప్తూంది. ఆతని బల్లనిండా పుస్తకాలూ, పత్రికల కట్టలూ బొత్తులుపడివున్నాయి. ఒకమూల చేపలుపట్టడానికి, వేటకీ పనికివచ్చే వివిధవరికరాలు - ఆయన చేసుకున్నవే గోడకి జేరపెట్టబడివున్నాయి."

1917 ఫిబ్రవరిలో విప్లవం వచ్చేటంతవరకూ స్టాలిన్ ఈ గ్రామంలోనే వుండిపోయేడు.

విప్లవోద్యమం పునః తల ఎత్తుతూన్న రోజుల్లో స్టాలిన్ పెంబ్రల్ కమిటీ యొక్క రష్యన్ బ్యూరోని నడిపించేడు. పీటర్స్ బర్గ్ నిర్మాణయొక్క కార్య

క్రమాన్ని, నాలుగో స్టేట్ డ్యూమాయొక్క ఎన్నికలని, ప్రవదానీ నడిపేడు : అదే సమయంలో విశేషంగా సిద్ధాంతసంబంధాలైన వ్యాసాలని ప్రోత్సహిస్తూనే వ్రాసేడు. 'మార్క్సిజమూ : జాతీయసమస్య' అనే ఉత్తమగ్రంథాన్ని వ్రాసేడు. ఈ గ్రంథంలోని భావాలు అక్టోబరు సోషలిస్టు విప్లవంలోనూ, ఆతరవాత సంవత్సరాలలో సోషలిస్టు రాజ్యాంగంయొక్క నిర్మాణంలోనూ చాలా ప్రముఖపాత్ర వహించాయి. పార్టీని, సోవియట్ ప్రభుత్వాన్ని, సోవియట్ ప్రజలని, ఈ భావాలే వడిపించి, పశ్చిమయూక్రెయిన్, పశ్చిమదైత్యోరష్యాలలోని శ్రమజీవులని పోలిషుప్రభువుల దాస్యంనుంచి స్వతంత్రులని చేసేయి.

సామ్రాజ్యవాదయుద్ధకాలంలో లెనిన్ - స్టాలిన్లు ఒకరికొకరు వేలకొద్దీ మేళనూరాన వుండిపోయేరు. తురుఖాన్కలోని కురీకాకి పత్రికలు ఎప్పుడోగాని చేరవు. ఒక్కొక్కప్పుడు పోస్టు ఏ రెండుమూడునెలల పత్రికలనో ఒకేమాటు పట్టుకొస్తుంది. ఎన్నోచుట్టుదాల్లా, చిక్కుదాల్లా తిరిగి రావలసివుండడంచేత స్టాలిన్ జాబులలో ఏ కొంచెమోమాత్రమే లెనిన్ కి చేరేవి. వీనిలో ఒకజాబు జాగ్రత్త పెట్టబడివుంది. అందులో స్టాలిన్ తనకి శ్రామికవర్గం యెడగల విశ్వాసాన్నీ, విప్లవంయొక్క అంతిమవిజయంయెడగల విశ్వాసాన్నీ కుప్పించేడు : అంతర్జాతీయ పరిస్థితుల్ని స్టాలిన్ ఎంతచక్కగా గుర్తించేదో, ఈ మొదటి సామ్రాజ్యవాదయుద్ధకాలంలో పార్టీ కార్యవిధానం ఏలావుండాలో అద్భుతంగా చిత్రించేడు. ప్రధానపార్టీ సంస్థతో ఆయనకిగల సంబంధం లేదనేటంత స్వల్పం. ఇంచుమించు ఆయన ఏకాంతజీవితాన్నే గడుపుతున్నాడని చెప్పాలి. కాని, ఆయనకి మార్క్సిజంలోగల జ్ఞానం చాలా గంభీరం. అందుచేతనే 'సామ్రాజ్యవాద యుద్ధంయొక్క నిజస్వభావాన్నిగురించీ, తరువాత అవలంబించవలసిన కార్యవిధానాన్నిగురించీ, లెనినూ, బోల్షివిక్ పార్టీయొక్క సెంట్రల్ కమిటీ ఏ నిర్ణయాలకి వచ్చేరో స్టాలిన్ కూడా స్వయంగా ఆ పర్యవసానాలకే వచ్చేడు.

1914 ఆఖరురోజులలోమాత్రమే లెనిన్ యుద్ధంమీద వ్రాసిన థీసిస్ ప్రథమ పర్యాయం స్టాలిన్ చేతులకి వచ్చింది.

"మా ప్రవాసజీవితంలో విశేషోత్సాహాన్ని కలిగించిన సమయం లెనిన్ ఆదేశాలు మాకందినప్పటిదే." అని వీరాస్క్విజర్ వ్రాసేడు. "తురుఖాన్కుకి ప్రవాసం పంపుతూన్నప్పుడు దారిలో క్రాస్నోయార్స్కులో యుద్ధంమీద లెనిన్ వ్రాసిన థీసిస్ యొక్క చిత్తప్రతి నాకందింది. లెనిన్ జాబుల్ని నచ్చాడా కాన్ స్టాంటినోవా (క్రస్కయా-ఇ. యా.) పంపుతూండే రహస్య చిరునామాదారునుంచి నాకది తెచ్చి ఇవ్వబడింది. సురేన్ స్పందార్యన్ తోకలిసి మొనాస్టిర్ స్కోయీ గ్రామంలో వుంటూన్న స్టాలిన్ కది అందించేను. ఆ చిక్కులమారి పరిస్థితుల్ని స్టాలిన్ సరిగ్గా లెనిన్ పండాలోనే గుర్తించేడని లెనిన్ యొక్క థీసిస్లు నిరూపించేయి. తన భావాలని స్థిరపరుస్తూన్న లెనిన్ థీసిస్ని చదివినప్పుడు స్టాలిన్ ఎంత ఆనందపడ్డాడో, విజయానందాన్నీ, విశ్వాసాన్నీ అనుభవించేడో చెప్పడం కష్టం."

సురేన్ స్పృందార్యన్, స్టాలిన్లు లెనిన్కి పంపిన ఒకజాబు జాగ్రత్తచెయ్య బడివుంది. అందులోవారు జాతీయరక్షణచేసుకోవాలనే ప్లేఖన్కోవ్, క్రోపాట్కిన్లనీ, ఫ్రెంచిప్రభుత్వంలో మంత్రిత్వం స్వీకరించిన ఫ్రెంచిసోషలిస్టు సెంబాట్నీ వెక్కిరించేసేరు.

తురుఖాన్స్కోలోని మొనాస్టిర్స్కోయీలో 1915 వేసవిలో ప్రవాసశిక్ష ననుభవిస్తూన్న బోల్షివిక్కులంతా సమావేశమయ్యేరు. దానికి స్టాలిన్కూడా ఏదో విధంగా హాజరుకాగలిగేడు. బోల్షివిక్ సెంట్రల్ కమిటీయొక్క రష్యన్ దళసభ్యులు ముగ్గురూ - స్టాలిన్, సురేన్ స్పృందార్యన్, యాకోవ్ స్వెర్ద్లోవులు - ప్రవాసంలో వున్నవారు - ఆ సభకివచ్చేరు. ఈసభలో స్టాలిన్ బోల్షివిక్ డ్యూమాదళంయొక్క విచారణసమయంలో కామనీవు ప్రవర్తన జాగులేదని తీవ్రంగా ఖండించేడు.

మారుమూలనున్న ఈ నైసిరియన్ గ్రామంలో వుండినాడా స్టాలిన్ పార్టీ జీవితంలో ఎంతశ్రద్ధచూపుతున్నావో మనకి దీనివలన తెలుస్తూంది. ఎన్నోవిషయాలు తెగచదివేడు. రష్యాలో పార్టీపని ఏలాగజరుగుతున్నదీ ఎప్పటికప్పుడు తెలుసు కుంటున్నాడు. పార్టీజీవితంలోని ప్రతిమటనకీ అవకాశం వున్నంతలో ప్రతిక్రియలు చేసేడు. తీరుబడిసమయాలలో చేపలుపట్టుకునీ, వేటాడుకొనీ జీవితం గడుపుకునే వాడు.

1915 ఫిబ్రవరిలో వోప్రోసీ స్ట్రాఫోవానియా (భీమాసమస్యలు) అనే బోల్షివిక్ పత్రికయొక్క సంపాదకీయవర్గం అంతా అరస్తుచెయ్యబడింది. ఇందువలన కొద్దికాలంపాటుమాత్రమే పత్రిక నిలచిపోయినా, మళ్ళీ ప్రకటించబడసాగింది. ఆ రోజుల్లో ఈ పత్రిక అద్భుతమైన పనిచేసింది. ఏమంటే ఇదొక్కటే లీగర్ గా అనుమతించబడ్డ బోల్షివిక్ పత్రిక. మాలటోవ్ క్రింద పనిచేస్తూన్న పెట్రోగ్రాడ్ బోల్షివిక్కులకి ఆ పత్రికాకార్యాలయం సంకేత ప్రదేశంగా వుపయోగించింది. బోల్షివిక్కుల రహస్య కార్యక్రమాలకి ఈ పత్రిక తెరమాటు. కఠోరమైన మిలిటరీ సెన్సార్ షిప్ చాలావ్యాసాలని నిలిపివేసినా (పత్రికలో వ్యాసాలస్థానే తెల్ల కాగితాలుండేవి.) ఈ పత్రిక బోల్షివిక్కుల 'సంపూర్ణనినాదాలనే' అనుసరించింది. పునరుజ్జీవింపచెయ్యబడ్డ ఆ పత్రికయొక్క మొదటిసంచికని చూడగానే స్టాలిన్ తురుఖాన్స్కు మండలంలో ప్రవాసంలోవున్న బోల్షివిక్కులనుంచి ఆ పత్రికకి విరాళాలు పోగుచెయ్యసాగేడు. తురుఖాన్స్కు బోల్షివిక్కులిచ్చిన కొద్దిపాటి విరాళంతో (6 ఛాబుళ్ళు, 85 కోపెక్కులు) సంపాదకునికి పంపిన జాబుమాస్తే స్టాలిన్కి బోల్షివిక్ పార్టీ అంటేనూ, వారి పత్రిక అంటేనూ ఎంతఅభిమానంవుందో పత్రికయొక్క సిద్ధాంతవర్తవ్యాలని ఏ విధంగా నిర్వచించేదో మనకి తెలుస్తుంది.

ఇదిగో ఆ జాబు :

"డియర్ కామ్రేడ్స్ : వోప్రోసీ స్ట్రాఫోవానియా పునరుజ్జీవితంకావడం తురుఖాన్స్కు మండలంలో ప్రవాసితులమైయున్న మాకు చాలా సంతోషం కలిగించింది. ఈనాడు రష్యాలోని శ్రామికప్రజాసామాన్యంయొక్క అభిప్రాయాలు

పనిపట్టుకుని అవత్రంశరూపంలో ప్రచారం చెయ్యబడుతున్నాయి. ఇటునంటి సమయంలో నిజమైన కార్మికపత్రికనిచూడడం చాలా సంరోషం కలిగించింది. శ్రామికవర్గానికి వ్యతిరేకమూ, అంతర్జాతీయతాపంథాకి పూర్తిగా విరుద్ధమూ అయిన పోట్రెస్కోవ్, లెవిట్స్కీ, ప్లేఖనోవ్ మొదలగువారి దుర్బోధలకి విరుద్ధంగా మనదేశంలోని శ్రామికవర్గాన్ని సిద్ధాంతరీత్యా దృఢపరచడానికి వోప్రోసీ స్ట్రాఖో వానియా సర్వశక్తులూ వినియోగించాలి."

ఈ జాబుమీద స్థాలిన్, ఎ మెన్షెన్నికోవ్ (ఈయన అతర్వాత కోల్చుక్ చేత కాల్పించబడ్డాడు,) ఎన్. స్పందార్యన్, వీరా స్క్వజర్ మొదలగువారిచేత సంతకాలు పెట్టబడినాయి.

మెన్షివిక్ లిక్విడేటర్లయొక్క శ్రామికవర్గవ్యతిరేకాలూ, అంతర్జాతీయతా విరుద్ధాలూ, వినాశకరాలూ అయిన మోసగించే లనుంచి రష్యాలోని శ్రామికవర్గాన్ని ఉద్ధరించడం ఈ పత్రికయొక్క ప్రధానకర్తవ్యం అని స్థాలిన్ అభిప్రాయం.

రాజకీయనేరాలలో ప్రవాసశిక్షల ననుభవిస్తున్న వారందరినీ జారిస్తుపభుత్వం 1916 డిసెంబరులో నైన్యాలలోకి తీసుకోబడ్డారు. ఈ సందర్భంలో స్థాలిన్ క్రాస్నోయార్స్కకి తీసుకురాబడ్డాడు. అయినా స్థాలిన్ ని నేనలోకి తీసుకోవడం వల్ల వచ్చే ప్రమాదాన్ని పూహించి తీసుకోవడం చూసింది. విప్లవానికిముందు శిక్షా పూర్తికోసం ఆయనని ఆ చిన్ స్కు పంపేరు. ఆయనింకా అక్కడిండగానే విప్లవం వచ్చింది.

విప్లవోద్యమం తలయెత్తుతున్న ఈ కాలంలో యుద్ధదినాలలో ఎన్నికష్టాలు వచ్చినా, నష్టాలు వచ్చినా జంకకుండా నిరోధాలన్నింటినీ తప్పించుకుని, బోల్షివిక్ పార్టీని నిర్మించడానికి, పార్టీపంతుట దృఢపరచుకునేందుకూ, విప్లవకార్యక్రమానికి, సిద్ధాంతాలకి సంబంధించిన అనేక సమస్యలని సాధించడానికి, స్థాలిను లెనిన్ తో కలిసి మెలిసి పనిచేసేడు. ఆపర్యూనిస్టులు, నాలిక మదతమనుష్యులు, డ్రాట్స్కి అనుచరులు, మెన్షివిక్కులు, లిక్విడేటర్లు ఎడలను, అతివాద, మితవాదవోరణులు ఎడలను, ద్రోహియైన కామిసీవ్ లాంటి వారిఎడలను రాజీఎరగని పోరాటం సాగించాడు.

లెనిన్ కి, ఆయన కీనుధ్య ఏంతోదూరం వున్నా, స్థాలిన్ లెనిన్ తోటివాడే. ఆయనెప్పుడూ శ్రామికవర్గం విజయం పొందక మానడనే విశ్వాసంతోతే వున్నాడు. గతకాలంలో మాదిరిగానే, ఇప్పుడుకూడా లెనిన్ - స్థాలిన్ లు రష్యన్ శ్రామికవర్గంయొక్క ఏకైకవాంఛయొక్క స్వరూపాలు. విప్లవాలోచన, విప్లవా సక్తి. బోల్షివిక్ పార్టీ పోరాటము వారిలో మూర్తీభవించాయి.

అక్టోబరు సోషలిస్టు విప్లవం

రష్యన్ శ్రామికవర్గోద్యమచరిత్రలోనూ, ప్రపంచ శ్రామికవర్గోద్యమచరిత్రలోనూ, 1917 సంవత్సరం మరపునడక రానిది. ఆ ఒక్క ఏడాదిలో రెండు విప్లవాలు వచ్చేయి. ఒకటి ఫిబ్రవరివిప్లవం. ఇది బూర్జువాదెమాక్రటిక్ విప్లవం. దీనితో జార్ ప్రభుత్వం తోసివెయ్యబడింది. రెండోది అక్టోబరు మహావిప్లవం. భూస్వాముల - పెట్టుబడిదారుల అధికారం తోసివెయ్యబడి శ్రామికవర్గనియంతృత్వం స్థాపించబడింది.

1905 జనవరి 9 న జార్ ప్రభుత్వంచేత కాల్పి చంపివేయబడ్డ శ్రీ-పురుషుల స్మరణార్థమై చెయ్యబడిన అసమ్మతినష్టాలతో 1917 జనవరిలో వుద్యమం ప్రారంభం అయింది. క్రమంగా తీవ్రతపొంది, ఫిబ్రవరినెలనాటికి శ్రామికులేగాక, నైనికులు, నౌకాదళాలా కూడా చేరి సాగించిన బ్రహ్మాండమైన ప్రదర్శనలలోకి మార్పుచెందింది. ఫిబ్రవరి 27 న పెట్రోగ్రాడ్ నైనికులు కూలీలమీద కాల్పులానికి నిరాకరించి, వారితో చేరిపోయేరు. జారిజంయొక్క వినాశం నిశ్చితం అయిపోయింది. ఎన్నోమార్లు మార్కుస్ - ఏంగెల్స్ లూ, 1890 లోనే తెనిగూ వ్రాసిన మహా త్తరమైన ఓ చారిత్రకవాద్యతని - జారిజంయొక్క విధ్వంసాన్ని - రైతులూ, కూలీలూ, బోల్షివిక్ పార్టీ నాయకత్వాన నిర్వహించేరు. జారిజంతో జరుపబడిన పోరాటంలో ఒకతరానికెక్కువమందే విప్లవకారులు మరణించేరు, చిట్టచివరికి 1917 ఫిబ్రవరిలో ప్రజాసామాన్యం ఆరాక్షసిని నేలకూల్చగలిగింది.

జైలుగేట్లు తెరిచివెయ్యబడ్డాయి. రాజకీయ ప్రవాసికులు తిరిగివచ్చేరు. బోల్షివిక్ పార్టీ చట్టబద్ధం అయింది. ఇదివరకెప్పుడూ రష్యాలో కనపడివుండని స్వతంత్రవాదావరణాన్ని అనుభవించింది. బూర్జువా-దెమాక్రటిక్ విప్లవం, సాధించబడింది. కాని, శ్రామికుల్ని, రైతుల్ని ఎదుర్కొంటూన్న ప్రధానసమస్యలన్నీ, విప్లవోద్యమం ఇంకా ముందుకి సాగవలసిన అవసరాన్నే పెలిబుచ్చుతున్నాయి. ఈనాటికింకా రెనిన్ ప్రవాసికుడై స్విట్జర్లాండ్ లోనే వున్నాడు. రష్యాలోని బూర్జువా దెమాక్రటిక్ ప్రభుత్వం తనమిత్రులైన బ్రిటిష్-ఫ్రెంచి సామ్రాజ్యవాదులతో కలిసి, రెనిన్ దేశానికి తిరిగిరాకుండా చెయ్యడానికి యావత్ప్రయత్నాలూ చేసింది.

1917 మార్చి 12 న స్టాలిన్ నైచీరియానుంచి, పెట్రోగ్రాడ్ కి తిరిగిరావడం ఒకముఖ్యవిషయం. వస్తూనే విప్లవకార్యక్రమంలోకి ఉరికేడు. పెట్రోగ్రాడ్ రమిటీ యొక్క, మొత్తం పార్టీ అధ్యక్షుల యొక్క కార్యక్రమాలలో స్టాలిన్ పదప్రదర్శ

కత్వం దీపించసాగింది. అతిప్రధానాలైన సమస్యలకి సమాధానాలు కావాలి. స్థలి వాటిని యిచ్చేడు.

మొట్టమొదటిది ప్రతివిప్లవములోనూ వుండే సమస్యే 'అధికారం ఎవరిచేతుల్లో వుండాలి' అనేది. ద్రోహాలైన రోమనోవ్ జట్టు తరిమివెయ్యబడింది. నూతన ప్రభుత్వం ఏవిధంగా వుండాలి? "ఏ వర్గం" అధికారాన్ని తీసుకోవాలి. సోషలిస్టు - రివల్యూషనరీలూ, మెన్షివిక్కులూ ద్రోహబుద్ధితో అధికారాన్ని బూర్జువాజీ చేతిలో కిచ్చేరు. దానితో ద్వంద్వప్రభుత్వం ఏర్పడింది. శ్రామికుల, నైసికుల ప్రతినిధుల సోవియట్లలోపాటు బూర్జువాల తాత్కాలికప్రభుత్వంకూడా ఏర్పరచబడింది. ఇందువలన పై సమస్యకి సమాధానం ఇవ్వడం కష్టతరం అయింది.

ఈ ద్వంద్వప్రభుత్వం వున్నకాలంలో, తాత్కాలికప్రభుత్వం అందగా నైసిక - శ్రామిక ప్రతినిధుల సోవియట్ల కార్యక్రమం ఏమిటి? 'శ్రామిక - నైసిక ప్రతినిధుల సోవియట్లు' అనే పేరున స్థాలిన్ వ్రాసిన వ్యాసం 1917 మార్చి 14 న ప్రవచాలో ప్రకటించబడింది. సోవియట్ల కర్తవ్యాన్ని ఆ వ్యాసంలో ఇల్లాగ వివరించేడు: "పాతశక్తులు పూర్తిగా నాశం చెయ్యడానికి, రాష్ట్రాలలోచేరి రష్యా విప్లవాన్ని ఇంకా ముందుకి సాగించడానికి ఇదివరకు సంపాదించిన హక్కులు చెయ్యి జారనీయకూడదు."

విప్లవానికి బలం ఎందులోవుంది? దీనికి స్థాలిన్ ఇచ్చిన సమాధానం ఇది. "నైసికదుస్తులలోవున్న శ్రామికుల-రైతులమధ్యగల స్నేహబంధం గట్టివన్నంలో రష్యావిప్లవంయొక్క బలం ఆధారపడివుంది. ఈ స్నేహబంధం చూపించిన సంస్థలే శ్రామిక - నైసిక ప్రతినిధుల సోవియట్లు. ఈ సంస్థల్ని దృఢపరచాలి; ఇప్పటి మనకర్తవ్యం "వాటిని సర్వత్రా వ్యాప్తిచెయ్యాలి. ప్రజల విప్లవాధికారం గల సంస్థయైన శ్రామిక - నైసిక ప్రతినిధుల కేంద్రసోవియట్లు అధికారంలోకి వాటిన్నిటినీ తీసుకురావాలి. విప్లవవీరులైన సోషల్ - డెమాక్రట్లు చెయ్యవలసిన పని యిది." ('రెనినూ: స్థాలినూ: 1917)

ప్రజలు సామ్రాజవాదయుద్ధపు బురదనుంచి తప్పించుకు బయటపడడానికి స్థాలిన్ సర్వసహాయాలూ చేసేడు.

"రష్యావిప్లవం విజయం పొందడానికి కావలసినవి" అనేపేరున స్థాలిన్ 1917 మార్చి 16 నాటి ప్రవచాలో ఒకవ్యాసంవ్రాసేడు. అందులో గతఘటనలనీ, అప్పుడున్న పరిస్థితులనీ, వివేచనచేసి చివరకి ద్వంద్వప్రభుత్వం పోవలసిందేననీ, విప్లవశక్తుల నిజమైన అధికారం స్థాపించబడాలనీ, అప్రభుత్వం "విప్లవవ్యతిరేకులకి ఎదురెత్తుగా ప్రజలలోని సజీవశక్తి లన్నింటినీ చూర్చుకోగలగా"లనీ తేల్చేడు. "ఒక్క శ్రామికుల, నైసికుల, రైతుల ప్రతినిధులతో ఏర్పడిన జాతీయసోవియట్లు ఇల్లాంటి పనిచెయ్యగల"దనికూడా తేల్చేడు. "రష్యావిప్లవం విజయంపొందడానికి కావలసినవాట్లలో మొదటిదది." అందుచేత ఈనాటి నినాదం "సర్వాధికారాలూ సోవియట్లకే" అనేదే.

యుద్ధంవిషయంలో వారి దృక్పథం ఏమిటనే సమస్య నాడు ప్రజాసామాన్యాన్ని ఎదుర్కొంటూంది. స్టాలిన్ 'యుద్ధం' అనేపేరున 1917 మార్చి 16 న ప్రవచనాల్లోవ్రాసిన వ్యాసంలో "ప్రజాసామాన్యానికి, ఈనాటియుద్ధానికి మూలకారణాలేమిటో చూపించడానికై సామ్రాజ్యవాదుల గుట్టు బయటపెట్టడం" అవసరం అన్నాడు. "అంటే యుద్ధంమీద నిజమైన యుద్ధాన్ని ప్రకటించడమే. ఈనాటి యుద్ధం జరగడం అసంభవమయ్యేలా చెయ్యడమే."

రష్యాలో అసంఖ్యాలుగావున్న వేరువేరు జాతీయవాదుల్ని కలవరపెడు తూన్న జాతీయ సమస్యకి సరియైన సమాధానం వెతకవలసిన అవసరం ఇప్పుడే విశేషంగావుంది. "జాతుల అసమర్థతలని రద్దుచెయ్యాలి" అనే పేరున స్టాలిన్ 1917 మార్చి 25 నాటి వ్యవధాలో పై సమస్యకి సమాధానం ఇచ్చేడు. "పీడినా విధానంనుంచి విముక్తులు చెయ్యబడ్డ జాతులహక్కుల్ని స్థిరపరచడానికి, ఈ హక్కుల్ని చట్టబద్ధం చెయ్యడానికి అవసరమైన సమయం వచ్చింది." జాతీయ సమస్యమీద బోల్షివిస్టుల అభిప్రాయాలని - అంటే, జాతులకి స్వయం-నిర్ణయాధికారం, రాజ్యాంగం విడిగా ఏర్పరచుకోనేహక్కుతో సహా ఆయన దాగా వివరించేడు, అందులో.

వెనుకటి రైతాంగ సంబంధాలని నిలబెట్టేటందుకై మెన్షివిక్కులూ, సోషలిస్టు - రివల్యూషనరీలూ భూస్వాములకి, పెట్టుబడిదారులకి సహాయంచేస్తున్నారు. కాన్స్టిట్యూయంట్ ఎసంట్లీ సమావేశం అయ్యేదాకా రైతాంగసమస్యకి సమాధానాన్ని గురించి ఒత్తిడితేవద్దని రైతులకిచెప్పి ఆ అసంట్లీ సమావేశాన్ని కాల నిర్ణయంలేకుండా వాయిదాలు వేయసాగేరు. "రైతులకి భూమి" అనే వ్యాసాన్ని 1917 ఏప్రిల్ 14 నాటి ప్రవచాలో స్టాలిన్ వ్రాస్తూ, సోషలిస్టు-రివల్యూషనరీలూ, మెన్షివిక్కులూ, కాదెట్లూ, రైతులని ఏ విధంగా మోసగిస్తున్నారో బయటపెట్టేడు. "భూస్వాముల కడుపుచల్లగావుంటే రైతాంగం ఎల్లాపోతే వాళ్ళకేం?" అని వ్రాసేడు. "అందుకే మేము రైతులు, రష్యాలోని పీదరైతులు తమపనివి తమ చేతిలోకే తీసుకుని సాగించుకోమని హెచ్చరిస్తున్నాం."

"రైతుల విప్లవ సంఘాలని (జిల్లాలలోనూ, గ్రామాలలోనూ) నిర్మించుకోమనీ, ఈ కమిటీలద్వారా ఎన్నేట్లని స్వాధీనపరచుకోమనీ, నిర్మాణయుక్తమైన పద్ధతిలో వాటిని వ్యవసాయం సాగించుకోమనీ, ప్రభుత్వపు ఆజ్ఞలకి ఎదురుచూస్తూ కూర్చోవద్దనీ చెబుతున్నాం."

"ఈ పని చెయ్యడంలో ఆలస్యంవద్దు. కాన్స్టిట్యూయంట్ ఎసంట్లీకోసం ఎదురుచూస్తూ కూర్చోవద్దు. విద్రోహాలయిన మంత్రుల వ్యతిరేకతను రెక్కచెయ్యకండి. వాళ్ళంతా విప్లవచక్రం దొర్లకుండా చేసే అడ్డుకర్రలు."

ఈ విధంగా లెనిన్ రష్యాలో అడుగుపెట్టకనూర్వమే స్టాలిన్ ప్రధాన సమస్య లన్నింటికీ బోల్షివిస్ట్ సమాధానాల నిచ్చేడు.

శ్రామికవర్గంయొక్క సోషలిస్టు విప్లవం విజయం పొందడానికి, బోల్షివిక్ కార్యక్రమాన్ని అచంచలంగా కొనసాగించడమే చాలా ముఖ్యం; బూర్జువాజీవో మేళనం కోరేవారిని, సోషలిస్టు విప్లవాన్ని కాలపరిమితి లేకుండా వాయిదాలు వేసే వారిని: ఎదుర్కోవాలి.

స్థాలిన్ తమకి ప్రబలుచైన, మొగమాటం ఎరుగని విరోధియని అపహ్వానిస్తులు గుర్తించేరు. మెన్షివిక్కులమీద, సోషలిస్టు - రివల్యూషనరీలమీద కాదెట్లు మీదనూ మాత్రమేగాక, పరాజయశంకితుల్ని, ద్రోహుల్ని, కామెనీవ్ నీ, అతని అనుచరులనీ, బహుతీవ్రంగా ఎదిరించేడు. ఈ కామెనీవ్ వగయిరాలు తమరిని బోల్షివిక్కులని పిలుచుకుంటూనే విప్లవానికి ప్రమాదకరమైన విధానాల నవలంబించేరు. బోల్షివిక్ పార్టీయొక్క సెంట్రల్ కమిటీయొక్క జెండాని స్థాలిన్ దింపలేడు. అదే సమయంలో లెనిన్ ని శీఘ్రంగా రష్యాకి తిరిగిరమ్మని తంతిపంపేడు.

ఏప్రియల్ 3 వ తేదీన స్థాలిన్ బైల్ - ఓస్ట్రోవ్ వెళ్ళి లెనిన్ ని కలుసుకున్నాడు. ఈ విప్లవనాయకులు, బోల్షివిక్ నాయకులు, చిరకాలానికి అనంతరం కలుసుకున్నప్పుడు అత్యుత్సాహాన్ని పొందేరు. శ్రామికవర్గ నియంతృత్వంకోసం పోరాటాన్ని ఆరంభించి, రష్యాలోని శ్రమజీవులైన ప్రజల విప్లవ పోరాటాన్ని నడిపించడానికి వారిరువురూ సిద్ధంగా వున్నారు. పెట్రోగ్రాడ్ కి పోయేదారిలో స్థాలిన్ లెనిన్ కి పార్టీలోని సంగతుల్ని, విప్లవం ఎంతవరకు సాగినదీ తెలియపరిచేడు. ఏప్రియల్ 4 వ తేదీన లెనిన్ ఒక సమావేశంలో సుప్రసిద్ధమైన ఏప్రియల్ థీసిస్ ని చదివేడు. ఇంకముందు విప్లవం ఏమార్గాన సాగాలో, సోవియట్లు అధికారాన్ని ఏవిధంగా చేజిక్కించుకోవాలో అందులో వివరించేడు. విప్లవద్రోహులైన జిసావీవ్, కామెనీవ్ లు దీనికి వ్యతిరేకించేరు. స్థాలిన్ వారిని తీవ్రంగా ఖండించి, బూర్జువా-డెమాక్రటిక్ విప్లవం సోషలిస్టువిప్లవంగా మార్పుచెందేటందుకై లెనిన్ వేసిన పథకాన్ని సమర్థించేడు.

స్థాలిన్ జీవితంలో ఒక నూతనపుట, లెనిన్ తో కలిసి పనిచేసినపుట ప్రారంభం అయింది. 1917 లో లాను పొందిన విప్లవానుభవానికి ఆయన విశేష ప్రాముఖ్యత నిస్తాడు. టిఫ్లిస్ లోని కకేసియన్ రైల్వేవారి ప్రధానమైన మరమ్మతు కార్ఖానాలలోని కార్మికుల్ని ఉద్దేశించి మాట్లాడుతూ, "1926 జూన్ 8 వ తేదీన ఈరోజుల్ని జ్ఞాపకంచేసుకుని ఎంతో ఆనందపడ్డాడు: "నాకు 1917 జ్ఞాపకం వస్తుంది. ఒక జైలునుంచి మరోజైలుకి, ఒక ప్రవాసప్రదేశంనుంచి మరోప్రదేశానికి మారిమారి, చివరకి పార్టీఇష్టానుసారం పెట్రోగ్రాడ్ కి చేరుకున్నా. అక్కడ రష్యన్ కార్మికులమధ్య, ప్రపంచ శ్రామికులకి నాయకులైన కామ్రేడ్ లెనిన్ యొక్క సాన్నిధ్యం శ్రామికవర్గానికి-బూర్జువాజీకి తీవ్రపోరాటాలు జరుగుతూన్న అక్లిష్టసమయంలో, సామ్రాజ్యవాద యుద్ధరంగాలమధ్య శ్రామికవర్గంయొక్క పార్టీకి నాయకత్వం వహించడం అంటే ఏమిటో, మొట్టమొదటిమారుగా తెలుసుకున్నా. అక్కడ, రష్యన్ శ్రామికులమధ్య పీడితప్రజకి విముక్తిని కలగజేసిన,

అన్ని దేశాలలోనూ, జాతులలోనూగల శ్రామికవర్గపు పోరాటాలకి అగ్రగామిగా వున్న రష్యన్ శ్రామికులమధ్య మూడోమాటు విప్లవాగ్నిసంస్కారాన్ని పొందేను. అక్కడ, ఆ రష్యాలో, లెనిన్ అధ్యాపకత్వాన విప్లవకళలో చాతుర్యం సంపాదించేను."

పెట్రోగ్రాడ్ సోవియట్ యొక్క కార్యనిర్వాహకసమితియొక్క సమావేశంలో లెనిన్-స్టాలిన్లు పాల్గొన్నారు. శ్రామిక-నైనిక ప్రతినిధుల సోవియట్ల యొక్క అభిలరష్యన్ సమావేశానికివచ్చిన బోల్షివిక్ ప్రతినిధుల సమావేశాన్ని లెనిన్ తోసహకరిసి సాగించేడు. లెనిన్ తోగలిసి సెంట్రల్ కమిటీ సభ్యుడుగా ఆయన పార్టీయొక్క కేంద్రప్రతినిధుల ప్రవచనాని సాగించేడు. ఒకమారు లెనినూ, ఒకమారు స్టాలినూగా ప్రవచానికి వ్యాసాలు వ్రాసేవారు. అవి పరస్పరానుబంధంగా వుంటూ, పోరాటానికి సంబంధించిన అన్ని సమస్యలమీద స్పష్టమైన సమాధానాల నిచ్చేవి.

1917 లో బోల్షివిక్కుల ఏప్రియల్ సమావేశంలో స్టాలిన్ జాతీయసమస్య మీద ఉపన్యసించేడు. పియాట్కోవ్స్కి, తదితరవ్యతిరేకుల్ని ఖండించి, జాతులకి స్వయంనిర్ణయాధికారం వుండాలనే సూచనను సభముందుపెట్టాడు.

తార్కాలికప్రభుత్వాన్ని విశ్వసించమనే కోరణిని విడిచిపెట్టమనీ, తార్కాలికప్రభుత్వపు కార్యక్రమమీద అధికారం సోవియట్లకి వుండాలనే కామెనీవ్ తెచ్చిన సూచనను స్టాలిన్ నిరాకరించేడు. అటువంటి అధికారం నియామకుల, నియమితులమధ్య ఒకనిర్ణీతమైన ఏకీభావాన్ని సూచిస్తుందని స్టాలిన్ చెప్పేడు.

ఈ కాన్ఫరెన్సులో జాతీయసమస్యలమీద స్టాలిన్ యిచ్చిన రిపోర్టులో ఆయన 'అలివాడు'ల్ని—ప్యాట్కోవ్ వగైరాలని—దులిపేస్తేడు. వారు జాతీయ దురహంకారుల చేతి కీలుబొమ్మలుగా పనిచేస్తూన్నారని విమర్శించేడు. "అందు చేత జాతీయసమస్యమీద మనయొక్క అభిప్రాయాల్ని ఈ దిగువవిధంగా వర్గీకరించవచ్చు : (ఎ) విడిపోవడానికి కూడా జాతులకి హక్కువుండాలి ; (బి) ఒక రాజ్యాంగంలోపల వున్న జాతులకి ప్రాంతీయస్వాతంత్ర్యం ఇవ్వబడాలి ; (సి) అల్లసంఖ్యాకజాతుల అభివృద్ధికి స్వేచ్ఛాపకాశాలనిస్తూ ప్రత్యేకశాసనాలు ; (డి) ఒక రాజ్యాంగంలోని అన్ని జాతుల శ్రామికులకీ ఒకేఒక అవిభాజ్యమైన శ్రామిక సంస్థ, ఒకేఒక పార్టీ వుండాలి." (లెనినూ, స్టాలినూ : 1917)

ఏప్రియల్ కాన్ఫరెన్సు అయినాక 1917 మేనెలలో స్టాలిన్ సెంట్రల్ కమిటీ పొలిటికల్ బ్యూరోలో సభ్యుడుగా ఎన్నుకోబడ్డాడు. అప్పటినుంచీ ఆ స్థానంలోనే వున్నాడు.

విప్లవం ఆతర్వాతపొందిన అభివృద్ధికి, శ్రామికవర్గపు సోషలిస్టువిప్లవం విజయం పొందేటట్లుగా పార్టీ సాగించిన పోరాటంలోనూ, ఏప్రియల్ సమావేశపు తీర్మానాలకి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యతవుందని మనం ఎరుగుదుం. బూర్జువా "దెమాక్రటిక్ విప్లవం సోషలిస్టువిప్లవంలోకి మార్పుచెందడానికై తొక్కవలసిన మార్గాల నది

సూచించింది. పెట్టుబడిదారుల, భూస్వాముల, అధికారాన్ని కూలదోసి శ్రామికవర్గ నియంతృత్వాధికారాన్ని నెలకొల్పేటందుకు అవలంబించవలసిన పద్ధతుల నది తెలిపింది. అత్యల్పకాలంలో లెనిన్ - స్టాలిన్లు ప్రజాసామాన్యాన్ని వారి మహత్తరకర్తవ్యనిర్వహణకై తయారుచేయడానికి అశేషక్రషి చేసేరు. రోజులతరబడి స్టాలిన్ నిర్మాణ - ప్రచారకార్యాలని అతివిశేషంగా సాగించేడు. ప్రజలయెదుట బ్రహ్మాండమైన కార్యభారం వుంది. అందుచేత చిన్నచిన్న పోరాటాలలో వారు తమశక్తిని క్షయింపచేసుకోనియ్యకూడదు. నిరంతరం అభివృద్ధి పొందుతూన్న బోల్షివిజంయొక్క బలాన్ని ప్రదర్శించగల కార్యక్రమాలనే సాగించేటట్లు ప్రజలని నిర్మాణాలలోకి తేవాలి. ఏప్రియల్ ప్రదర్శనలు; మేదే ప్రదర్శనలు. 1917 జూన్ 18 నాటి ప్రదర్శనలూ దీనికి ప్రత్యక్షమైన ఉదాహరణలు.

జూన్ ప్రదర్శనలవిషయమై స్టాలిన్ “శ్రమజీవులకీ, పెట్రోగ్రాడ్లోని శ్రామికులకీ, నైనికులకీ” ఒక ప్రవాళికని ప్రకటించేడు. “పునరుజ్జీవితం అవుతూన్న దౌర్జన్యాలకీ, పీడనాలకీ విప్లవకారియైన పెట్రోగ్రాడ్ తీవ్రమైన అసమ్మతి చూపినదినంగా” మార్చమని ఆదేశించేడు.

“స్వాతంత్ర్యానికీ, సోషలిజానికి శతృవులైనవారు దిగ్భ్రమచెందేటట్లుగా రేపు విజయకేతనాల నెగరవెయ్యండి :

“విప్లవయోధులైన మీగర్జన ప్రపంచమంతటా ప్రతిధ్వనించి, పీడితప్రజలకీ, అణచిపెట్టబడినవారికీ సంతోషం కలిగించేటట్లు ధ్వనించాలి ....:

“శ్రామికులారా : నైనికులారా : సోదరభావంతో చేయిచేయిగలిపి - సోషలిజంయొక్క జెండానీడల ముందుకి నడవండి :

“కామ్రేడ్స్ : అంతా వీధులలోకి రండి :

“మీ జెండాలచుట్టూ కట్టనికోటలా ఏర్పడండి :

“బారులుతీరి రాజధానీనగరవీధులలో నడవండి !”

జూన్ 18 న జరిగిన ప్రదర్శనంలో పెట్రోగ్రాడ్లోని అయిదులక్షంమంది కూలీలూ - నైనికులూ బోల్షివిక్ పార్టీయొక్క జెండాక్రింద, లెనిన్, స్టాలిన్ల జెండాక్రింద పాల్గొన్నారు.

బోల్షివిక్ పార్టీ అతివేగంగా పలుకుబడిని వృద్ధిచేసుకోవడంచూసి, తాత్కాలికప్రభుత్వం పార్టీని చిందరవందరచేసి నిషేధించాలని సంకల్పించింది ; ఇంక పార్టీమీద నిర్బంధవిధానం సాగించడానికై నెపంకోసం వెతుకుతూంది.

తాత్కాలిక ప్రభుత్వంయొక్క కుటలమైన విప్లవ వ్యతిరేక నీతివిధానంతో శ్రామికులూ, నైనికులూ ఉద్రిక్తులై 1917 జూలై 3, 4 తేదీలలో బ్రహ్మాండ ప్రదర్శనలుచేసేరు. దీంతో సందుచొరికింది. ప్రదర్శనలమీద చుపాకులుకాల్చేరు. ప్రవచన కార్యాలయాన్ని నాశనంచేసేరు. లెనిన్ మీద నీలాపనిందలు మోపేరు. తాత్కాలిక ప్రభుత్వం లెనిన్ని అరెస్టు చెయ్యడానికి వారంటు జారీచేసింది. లెనిన్

తలదాచుకోక తీరిందికాదు. పార్టీలోనేవున్న బోల్షివిజానికి శతృవులైనవారు విప్లవ వ్యతిరేకులైన బూర్జువాల కోర్టులో లెనిన్ విచారణకి నిలబడాలని పట్టువట్టారు. స్టాలిన్, నెర్గో, ఓస్టానికిజే, నెవ్కోస్కోవ్, తదితర బోల్షివిస్కులూ లెనిన్ ని బూర్జువా కేరన్ స్కీ ప్రభుత్వపు పోలీసుల బారినుంచి, కాపోద్రిత్తురైవున్న యూన్ కర్గ్ తదితర వైట్ గార్డుల బారినుంచి తప్పించి దాచేసేరు.

ఇల్లాంటి కఠిన సమయంలో స్టాలిన్ పార్టీని సాయుధవిప్లవానికి శక్తులు కూడదీసుకునేటట్లుగా సాగించేడు.

రాబోచీ ఇ సోల్దాట్ యొక్క మొదటిసంచిక 1917 జూలై 10 తేదీన వెలువడింది. ప్రభుత్వంచేత అణిచివెయ్యబడిన ప్రజల స్థానే వెలువడిన ఈపత్రిక మొదటిసంచికలో స్టాలిన్ వ్రాసిన వ్యాసం "విప్లవ వ్యతిరేకుల విజయం" ప్రకటించ బడింది. అందులో :

"జూలై నాటి గడ్డరోజుల్లో, విప్లవశక్తులమీద విద్రోహులు తుపాకులు కాల్చిననాడు శ్రామికవర్గంయొక్క ప్రదేశాలని విడిచిపెట్టనిది బోల్షివిక్ పార్టీ వొక్కటేననేది శ్రామికు లెన్నడూ మరవరు.

"అ గడ్డరోజుల్లో పాలక పక్షాలయిన సోషలిస్టు - రివల్యూషనరీలూ, మెన్షి విక్కులూ శ్రామికుల్ని, నావికుల్ని ఎదిరించి, నిరాయుధుల్ని చేసినవారి పక్షానికి చేరిపోయేరన్న విషయం శ్రామికు లెన్నడూ మరువరు.

"శ్రామికులు ఇవన్నీ జ్ఞాపకం వుంచుకుంటారు; వీటినుంచి అర్థ మయిన బావల్ని గ్రహిస్తారు." (లెనినూ, స్టాలినూ 1917.)

విప్లవవ్యతిరేకులు "విజయానందా"న్ని అనుభవిస్తూన్నరోజుల్లో 1917 జూలై 26 న ఆరవ పార్టీ కాంగ్రెసు సమావేశం అయింది. అప్పుడు లెనిన్ రహస్యంగా వుండడంచేత ఈ సమావేశాన్ని స్టాలినే నడిపించేడు. ఇక్కడనే సాయుధవిప్లవం విషయంలో పార్టీ తీసుకోవలసిన విధానం నిర్ణయించబడింది. ప్రధానాలయిన రిపోర్టులన్నీ స్టాలినే వ్రాసేడు. బూర్జువాల అధికారాన్ని కూల ద్రోసి, శ్రామికులూ, బీదరైతులూ అధికారాన్ని స్థాపించవలసిన అవసరాన్ని ప్రజలకి బోధించడం చాలాముఖ్యమని చూపించేడు.

"ఒక్కటే విషయం మిగిలింది. తాత్కాలికప్రభుత్వాన్ని కూలద్రోసి అధికారం చేతులలోకి తీసుకోవాలి. ఈపనిని శ్రామికవర్గం రైతాంగంతోకలిసి నిర్వహించగలదు." (సో. యూ. క. పా. (బో.) చరిత్ర.)

అప్పుడే బూర్జువా డెమాక్రటిక్ విప్లవం సోషలిస్టువిప్లవంలోకి మార్పుచెందు తుందనీ, దేశంయొక్క ఆర్థికవిధానం మొత్తంవచ్చిన మార్పులు-వ్యవసాయం లోనూ, పరిశ్రమలలోనూకూడా వచ్చిన మార్పులు, విప్లవంయొక్క సోషలిస్టు స్వభావాన్ని నిరూపిస్తూన్నాయి "అది శ్రామికవర్గంయొక్క సోషలిస్టు విప్లవ స్వభావాన్ని స్వీకరిస్తూంది." అన్నాడు. (ర. సో. డె. లే. పా. యొక్క ఆరవ కాంగ్రెస్ లో సెంట్రల్ కమిటీయొక్క రాజకీయనివేదిక, లెనినూ, స్టాలినూ 1917)

శ్రామికవర్గ విప్లవానికి శతృవులైన బుధారీన్, ప్రియోబ్రాజన్ స్కీలను ఆయన తీవ్రంగా నిరసించేడు. ఈ ఆపర్యానిస్తులు కాన్ఫరెన్సులో రష్యా అన్నిటి కంటేముందు సోషలిస్టువిప్లవాన్ని సాగించి విజయం పొందలేదనే దృఢం తీసుకున్నారు. వీరి ఈ వాదాన్ని స్థాలిన్ ఖండించేడు : “మనకి దారిచూపగలది యూరపేననే ముసలమ్మకబుల్లు వదిలిపెట్టాలి. మార్క్సిజంలో మూర్ఖంగా వెనుకటి వాటినే అంటిపెట్టుకుని చిలకపలుకులు పలికేపద్ధతీ, నూతనసృష్టిచే సేవద్దతీకూడా వుంది. నేనీ కొనదానినే సమర్థిస్తా.” (“రాజకీయ పరిస్థితులమీది తీర్మానంలో 9వ పాయింట్ పై ప్రియోబ్రాజన్ స్కీ ప్రశ్నకి సమాధానం.” లెనినూ, స్థాలినూ. 1917)

ద్వంద్వప్రభుత్వం చాలవరకు ముగింపుకి వచ్చిందనీ, రాజకీయాధికారం బూర్జువాజీ చేతులలోకి వచ్చిందనీ ఆయన చూపించేడు. ఒక నూతనయుగారంభం అయింది. “శాంతంగా విప్లవంసాగేరోజులు గలించేయి. అశాంతయుగం ప్రారంభం అయింది. ఘోరణులు, ప్రేలుడులు విజృంభించేయుగం ఇది....”. (రాజకీయ పరిస్థితుల రిపోర్టు.” లెనినూ, స్థాలినూ. 1917).

ఆరవకాంగ్రెసునిగురించి ‘అంతర్యుద్ధచరిత్ర’లో ఇల్లాగ వ్రాయబడింది. “లెనిన్ దృఢనాయకత్వము, సుస్పష్టంఅయిన సరాసరిసలహాలు పార్టీ కాంగ్రెసును నడపడానికి ఉత్సాహమిచ్చాయి. లెనిన్ యొక్క పనిని స్థాలిన్ కొనసాగించేడు. అత్యవసరమైన తప్పనిసరి కర్తవ్యనిర్వహణకై - బూర్జువాప్రభుత్వాన్ని కూలద్రోసి. శ్రామికులూ - రైతులూకలిసి అధికారం స్వీకరించడానికై - పార్టీని సమీకరించేడు.”

ఈ సమయంలో స్థాలిన్ ప్రత్యక్షంగానూ, నెర్గో ఓర్డానికిజేద్వారానూకూడా లెనిన్ తో సంబంధం పెట్టుకునివున్నాడు ; ఎల్లప్పుడూ వారిరువురిమధ్యా జాబులు నడుస్తూండేవి. సాయుధవిప్లవానికై లెనిన్ వేసిన పథకాన్ని స్థాలిన్ పట్టుదలతో సాగించేడు.

రహస్యంగా నివసిస్తున్న లెనిన్ ని స్థాలిన్ కలుసుకుంటూవచ్చిన సంగతులను గురించి కామ్రేడ్ ఎస్. అలీలుయేవ్ యిలా పోస్తేడు :

“జూలై రోజులలో మహావేళంగావున్న బూర్జువాజీయొక్క వేటనుంచి తప్పించుకుని లెనిన్ నాతోపాటుగా కొంతకాలం నివసించేడు. జూలై 6 మొదలు 11 వరకూ నావద్దనే వున్నాడు. కామ్రేడ్ స్థాలిన్ లెనిన్ ని చూడడానికి మా యింటికి వస్తూండేవాడు. లెనిన్ నెస్టోరెట్ స్కూకి (11 వ తేదీరాత్రి) వెళ్ళిపోయేటప్పుడు కామ్రేడ్ స్థాలినూ - నేనూ ఆయనతో నెస్టోరెట్ స్కూ స్టేషనుదాకా వెళ్ళేం. ఈ స్టేషను బోలాయా నెవ్ కాట్యున నొవోయా దెరెవ్ న్యా (కొత్తవీధి)లో వుండేది. పదోరోడ్ దెస్వైన్ స్కూయా వీధినుంచి స్టేషనుకంటా నడిచేవెళ్ళేం.

“రాడ్ వీచ్ లో రహస్యంగా తలదాచుకుంటూవున్నప్పుడూ, తర్వాత ఫిన్లండులో వున్నప్పుడూ కామ్రేడ్ స్థాలిన్ కి యివ్వడానికై లెనిన్ నా ఎడ్రసుకి తరుచుగా జాబులు వ్రాస్తూండేవాడు. ఈ జాబులు నాజి టికి వచ్చేవి. వాటికి వెంట వెంటనే

సమాచారాలు ఇవ్వవలసి వస్తుండడంచేత రోజుదెన్వైన్ స్కాయలోని 17 వ సంఖ్య యింట్లోకి ఆగస్టునెలలో వచ్చేసేడు. జూలై రోజులలో లెనిన్ దాగిన గదుల లోనే ఆయన మకాంచేసేడు."

విప్లవకళలో నిదులయిన లెనిన్, స్టాలిన్ లవంటివారి నాయకత్వాన పార్టీ సముచిత నీతివిధానాన్ని అవలంబించడంచేత శ్రామికవర్గమూ, విప్లవకారులయిన సైనికులూ, నావికులూ అంతరంగిక అధికసంఖ్యాకులయిన రైతుల్ని పార్టీస్వాధీనంలోకి తీసుకురాగలిగేరు.

1917 ఆగస్టులో కార్మిక్ లోవ్ తిరుగుబాటు అచీచివెయ్యబడింది. ఈ విప్లవ వ్యతిరేకియైన సేనానాయకుడినీ, ఆయన సహాయకులనీ అచీచివేసేటందుకై ప్రజల్ని సమకూర్చేపనిలో విశేషభాగం తోల్చివిక్ పార్టీ నాయకుడైన స్టాలిన్ పాలబడింది.

రాబోచీ ఇ సోల్దాట్ లో 1917 ఆగస్టు 8 న వ్రాసిన వ్యాసంలో స్టాలిన్ ప్రభుత్వంయొక్క విప్లవవ్యతిరేకవిధానాలని బయటపెట్టేడు. ఈ విప్లవవ్యతిరేకుల కౌన్సిలు ఆగస్టునెలలో మాస్కోలో సమావేశం అయినప్పుడు 'మాస్కో కౌన్సిలుకి వ్యతిరేకంగా' అనేపేరున స్టాలిన్ ఒకవ్యాసం వ్రాసేడు. దీనిలో రాజకీయంగా ముందుకువచ్చిన శ్రామికులకి ఆయన ఇచ్చిన కర్తవ్యసూచనలు ఇవి :

(1) "ప్రజల ప్రాతినిధి సంస్థయనే ముసుగుని ఈ కౌన్సిలు మొగంమీది నుంచి తొలగించి, విప్లవ వ్యతిరేకమూ, ప్రజా వ్యతిరేకమూనైన దాని స్వభావాన్ని బయటపెట్టడం;

(2) విప్లవరక్షణం అనే జిండామాటున ఈ కౌన్సిలుని కాపాడుతూ, రష్యా ప్రజల్ని తప్పుదారులు పట్టిస్తూన్న మెన్షివిక్కుల్ని, సోషలిస్టు - రివల్యూషనరీలను బయటపెట్టడం;

(3) "ఈ రక్షకుల , విప్లవవ్యతిరేక ప్రయత్నాలకి .... మాస్వాముల యొక్క, పెట్టుబడిదారులయొక్క లాభాలకోసం సాగించబడే విప్లవవ్యతిరేక ప్రయత్నాలకి వ్యతిరేకంగా అసమ్మతినధలు విశేషంగా జరపడం.

"శ్రామికులు ఈ మోసాలకి మోసపోరనీ, విప్లవ స్ఫుర్తిపూజించాని తమ చేతులలోంచి జారిపోనీయరనీ విప్లవశత్రువులు గుర్తించెదరుగాక.

కెరన్ స్కీ ప్రభుత్వం రాబోచీ ఇ సోల్దాట్ ని అచీచివేసేక 1917 ఆగస్టులో వచ్చిన ప్రొలిటరీ మొదటిసంచిలో 'మాస్కో కౌన్సిలు ఎక్కడ?', అంటూ స్టాలిన్ వ్యాసం వ్రాసేడు. విప్లవశత్రువుల మాస్కో కౌన్సిలుకి వ్యతిరేకంగా అసమ్మతిచూపుతూ మాస్కో శ్రామికులు ప్రారంభించిన సమ్మె నాతడు అభినందించేడు. విప్లవవ్యతిరేకుల ఈ కుట్రల నడుగడుక్కి బయటపెట్టేడు, మాస్కో కౌన్సిలుయొక్క కార్యక్రమాన్ని సమాలోచనచేస్తూ 1917 ఆగస్టు 17 న ప్రొవిటరీలో వ్యాసంవ్రాస్తూ "అది విప్లవవ్యతిరేకతకి పట్టాభిషేకంచేయడం"తో అంతమయింది అన్నాడు.

కార్నిలోవ్ తిరుగుబాటువలన మరోఫలితంకూడా కలిగింది. ఒక్క బోల్షివిష్టాపార్టీమాత్రమే తమరిని విజయంపొందగలిగేట్లు నడిపించగలదని ప్రజలు యెరుసుకోగలిగేరు. విప్లవంలో సంపాదించిన లాభాల్ని నిలువగలది సోవియట్ల ఆధికార మొక్కచేనని గుర్తించగలిగేరు. సోవియట్ల కొత్తవిప్లవకలలో బోల్షివిస్టులు విజయంపొందేరు. తాత్కాలికంగా ఉపసంహరించుకోబడిన నినాదం “స్వాధికారాలూ సోవియట్లకే” ననేది మళ్ళీ ఇవ్వబడింది.

తిరుగుబాటు ప్రయత్నాలు చెయ్యడానికి, విప్లవం ప్రారంభించడానికి లెనిన్ ఆంతకంతకీ హెచ్చుగా ఒత్తిడిచేయసాగేడు. “బోల్షివిస్టులు అధికారాన్ని తీసుకోవాలి”, (లెనిన్ : నెలకైడ్ వచ్చు, సం. 6) “మార్క్సిజమూ : తిరుగుబాటూ” (పైసానిలోనే) అనేవానిలో ఆయన లొంగుబాటుదనం మాపుతూన్న కామెనీవ్, జినొవీవ్లనీ, విప్లవానికి ప్రతికూలురుగా వున్నవారినీ, తీవ్రంగా నిరసించేరు. నెప్టెంబరు 15 న జరిగిన సెంట్రల్ కమిటీ మీటింగులో ద్రోహమైన కామెనీవ్ ఏవిధమైన వీధికార్యక్రమాలనీ బోల్షివిస్టు లంగీకరించరనే మాట క్రిమానంలో చేర్చబడాలనీ, లెనిన్ యొక్కజాబులు ఒక్కొక్కప్రతి పైలులోకి అట్టివుంచి మిగిలినవి తగులపెట్టాలనీ సూచననికూడా ప్రవేశపెట్టేడు. కామెనీవ్ ని స్టాలిన్ తీవ్రముగా ఎదుర్కొని ఆతని ఆటలు సాగకుండా నిరోధించేడు. లెనిన్ జాబుల్ని వెంటనే చర్చలోకి తేవాలనీ, వానికి ప్రతులుతీసి, అతిప్రధానాలయిన పార్టీసంస్థలకి పంపబడాలనీ సూచనని ప్రవేశపెట్టేడు. సెంట్రల్ కమిటీ ఈ సూచనలని అంగీకరించింది.

ఈకాలంలో హెచ్చుభాగాన్ని స్టాలిన్ సాయుధతిరుగుబాటు లేవదీయ్యడానికై ప్రయత్నాలు సాగించడానికి, రెడ్ గార్డులని నిర్మించడానికి, శ్రామికులని సాయుధుల్ని చెయ్యడానికి వినియోగించేడు.

విప్లవవిషయాలు చూడడానికి సోవియట్ బ్యూరోలో సభ్యులుగా స్టాలిన్ 1917 అక్టోబరు 10 వ తేదీన బోల్షివిక్ పార్టీయొక్క సెంట్రల్ కమిటీచేత నియమించబడ్డాడు. సాయుధవిప్లవాన్ని ఆరంభించడమూ, అధికారం స్వాధీనపరచుకోవడమూగురించి నిరయాలు జరిగిన అక్టోబరు 10, 16 తేదీలనాటి సెంట్రల్ కమిటీ సమావేశాలలో లెనిన్, స్టాలిన్లు ఏకంఅయి జినొవీవ్, కామెనీవ్, డ్రాట్స్కి మొదలయిన ద్రోహుల్ని, శకునపక్షుల్ని, విప్లవానికి భయపడేవారినీ, నిరసించి వారి సూచనలకి అర్థం విప్లవాన్ని కాలనియమం లేకుండా వాయిదావేయడమేననీ; విప్లవప్రతికూలురు బలపడడానికి తగు అవకాశాన్ని ఇవ్వడమేననీ చెప్పేరు.

అక్టోబరు 16 నాటి మీటింగులో స్టాలిన్ ఇల్లాఅన్నాడు : “వ్యవహారంలో కామెనీవ్, జినొవీవ్లు చెప్పేది విప్లవప్రతికూలురు తయారుకావడానికి అవకాశం ఉత్పంది.” ఈ రెండువిధానాలూ పరస్పరవ్యతిరేకం అన్నాడు : “ఒకటి విప్లవంచేపు దారితీస్తుంది; వేరొకటి విప్లవంలో నమ్మకంతేక వ్యతిరేకతమాత్రంలో తగ్గిపడుతుంది.” (లెనినూ, స్టాలినూ, 1917)

అక్టోబరు 18 న జరిగిన డోలివిక్ నెంట్రల్ కమిటీయొక్క విస్తృత సమావేశంలో తిరుగుబాటును నడిపించే పార్టీ కేంద్రానికి స్టాలిన్ అధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకోబడ్డాడు. అక్టోబరు రోజులలో పోరాన్ని నడిపించినది ఈ కేంద్రమే. తిరుగుబాటుని అణిచేసేటందుకై విప్లవ వ్యతిరేక నైన్యాలని పెట్రోగ్రాడ్ కి తీసుకురావడానికై తాత్కాలిక ప్రభుత్వంచేసిన కుచ్చితాలోచనలని నెంట్రల్ కమిటీ సాగనియ్యలేదు. రాబోచీ పథ్ అనే డోలివిక్ పత్రికని (శ్రామికుల మార్గం) అణచివెయ్యడానికై కెరెన్ స్కీ ఆజ్ఞాపించేడు. కాని ఫలితం లేకపోయింది. “ఇంక లతని మాటేమీ సాగదు.” స్టాలిన్ రెడ్ గార్డులనీ, సైనికులనీ రక్షణదళాలుగా నియమించి పత్రికని ప్రచురించేడు.

అక్టోబరు 24 న (నవంబరు 6) ప్రొద్దుట 11 గంటలకి రాబోచీ పథ్ తాత్కాలిక ప్రభుత్వాన్ని తిరగత్రొయ్యమని పిలుపు నిచ్చింది. అదే సమయంలో తిరుగుబాటును నడపడానికై నియమించబడిన పార్టీ కేంద్రంయొక్క ఆజ్ఞల ప్రకారం విప్లవకర నైన్యాలూ, రెడ్ గార్డులూ అతివేగంగా స్మోల్ నీతో కేంద్రీకరించసాగేరు.

తిరుగుబాటు ఆరంభమయింది.

ఆ రోజుననే లెనిన్ “నెంట్రల్ కమిటీ సభ్యులకి” వ్రాసిన లేఖలో :

“ఏమైనా సరే మనం ఈవేళ సాయంకాలమే. ఈరాత్రే ప్రభుత్వాన్ని అరెస్టుచెయ్యాలి, యూరల్లనీ, పోళ్ళనీ, నిరాయుధుల్ని చెయ్యాలి.

“ఇంక ఆగడానికి వీలులేదు. మనం సర్వస్వం కోల్పోతాం..... !

“ఈవేళ సాయంకాలమో, తప్పకుండా ఈ రాత్రేనో ఈ విషయం తేల్చుకోవాలి.

“బద్ధకించే విప్లవకారుల్ని చరిత్ర క్షమించదు. ఈవేళ విజయం పొందగలగవచ్చు. (తప్పకుండా ఈవేళ జయిస్తాంకూడా) రేపయితే ఎంతో నష్టపడవచ్చు. నష్టమేమిటి? సర్వస్వమూ కోల్పోవచ్చు.....

“ప్రభుత్వం సందిగ్ధస్థితిలో వుంది. ఏం జరగనీ దానిని నాశనం చేసేతీరాలి.

“పని ఆలస్యం ప్రమాదకరం అవుతుంది.” (లెనినూ, స్టాలీనూ 1917)

ఆ రోజుననే రాబోచీ పథ్ లో “మనకి కావలసినదేమిటి?” అంటూ స్టాలిన్ ఒక వ్యాసం వ్రాసేడు.

“సమయం దాటిపోతే విప్లవంయొక్క భవిష్యత్తుకే ప్రమాదంవచ్చే రోజు వచ్చింది.

“ఇప్పుడున్న భూస్వాముల, పెట్టుబడిదారుల ప్రభుత్వాన్ని నిర్మూలించి, దానిస్థానే శ్రామికుల, రైతుల ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించాలి.” (లెనినూ, స్టాలీనూ 1917.)

ఆ రాత్రే లెనిన్ స్మోల్ నీకి వచ్చి స్టాలిన్ తో గలసి సాయుధవిప్లవశక్తుల్ని నడిపించేడు.

అక్టోబరు 25 న (నవంబరు 7) ఉదయం వేళకి ప్రభుత్వం శ్రామికుల, బీదరైతుల ఆదీనంలోకి వచ్చేసింది.

అక్టోబరు 27 న (నవంబరు 9) మొట్టమొదటి కార్మిక - కర్షక ప్రభుత్వం స్థాపితం అయింది. లెనిన్, స్టాలిన్లు దానికి ప్రధానులు.

పీపుల్స్ కమిస్సార్స్ కౌన్సిలుని ఏర్పరచడానికై సోవియట్ల సమావేశం తీర్మానించింది. దానిమీద కౌన్సిలు అధ్యక్షుడు ; వ్లాడిమిర్ ఉల్యానోవ్ (లెనిన్); జాతుల వ్యవహారాల శాఖ అధ్యక్షుడు : టి. వి. జుగాష్విలీ (స్టాలిన్).

అక్టోబరునాటి శ్రామికవర్గ సోషలిస్టు మహావిప్లవం విజయం పొందింది. మానవజాతిచరిత్రలో ఒక నూతనయుగం, సోషలిజంయొక్క కాలం ప్రారంభమయింది. శ్రామికవర్గోద్యమమీద రెండవ ఇంటర్నేషనలికి - సోషల్ డెమోక్రసీకి వున్న అధికారం అంతరించింది; లెనినిజంయొక్క మూడవ ఇంటర్నేషనలుయొక్క ఆధిపత్యం ప్రారంభం అయింది.

చారిత్రక మహాసమయం వచ్చింది. శ్రామికవర్గోద్యమ మహానాయకులు ఏ గమ్యస్థానాన్ని సాధించడానికి ప్రయత్నించారో అది సఫలం అయింది. మానవజాతిలోని ఉత్తమజీవులు గన్న కలలు నిజం అయినాయి. కమ్యూనిజం యొక్క జెండా ప్రపంచంలోని ఆరోధాగంలో ఎగరసాగింది.

1917 అక్టోబరు విప్లవంనాటికి బోల్షివిక్ పార్టీ సభ్యులసంఖ్య రెండున్నర లక్షలుకూడా లేకపోయినా శతాబ్దాలకొలదిగా సంచితం అవుచున్న విప్లవ ఆవేశాన్ని సోషలిస్టు వుద్యమం నిమిత్తం ధారపోసిన లక్షలకొలది ప్రజలు దానికి అండగా వున్నారు. వారు ఆత్మవిశ్వాసంతో విజయంవేపుసాగి, దాన్ని సాధించేరు. శ్రామికవర్గ సోషలిస్టు విప్లవంయొక్క ఎర్రజెండాను విప్లవ కళాకుశలుచైన లెనిన్, స్టాలిన్లు, యుద్ధాలలో ఆరితేరిన యోధులు లెనిన్, స్టాలిన్లు ఎత్తిపట్టుకోవడమే దీనికి కారణం.

సోవియట్ ప్రభుత్వపు ప్రారంభదినాలు

మొదటి విప్లవకాలంలోనూ, విద్రోహశక్తుల ప్రాబల్యంవున్న కాలంలోనూ, మొదటివిప్లవం తర్వాత విప్లవోద్యమం తలెత్త సాగిన రోజులలోనూ, శ్రామికవర్గం ప్రభుత్వాధికారాన్ని స్వాధీనపరచుకున్నప్పుడూ, స్టాలిన్ కార్యవిధానాలు ఎంత ముఖ్యమూ, అసాధారణమూ, సర్వతోముఖమూనో మనంతెలుసుకున్నాం. శ్రామిక వర్గనియంతృత్వకాలంలో ఇవి దెనకటికంటేనూ అతిముఖ్యాలు. ఏమంటే సామాజికంగా దిండిన అధికారాన్ని రక్షించుకోవలసివుంది. సోషలిస్టు ఆర్థికవిధానాన్ని నిర్మించుకోవాలి. పెట్టుబడిదారీ చక్రరాజ్యాలమధ్య సోషలిస్టు సమాజాన్ని నిర్మించుకురావాలి.

“అక్టోబరు విప్లవమూ : జాతీయసమస్య అంటూ స్టాలిన్ అక్టోబరు విప్లవంయొక్క విశేషప్రాముఖ్యతని వివరిస్తూ స్టాలిన్ వ్రాసింది యిది. (ప్రవచన : 1918 నవంబరు 6, 18 యి.)

“అక్టోబరు విప్లవానికి అంతర్జాతీయంగాగల మహత్తర ప్రాముఖ్యతకి కారణాలు యివి :

(1) జాతీయసమస్యయొక్క వ్యవహారరంగాన్ని అది విస్తృతంచేసింది. జాతీయపీఠనని నిరోధించడం అనే ఒక ప్రత్యేక సమస్యని ఒక సర్వవ్యాపక సమస్యగా - సామ్రాజ్యవాదంయొక్క అధికారంనుంచి పీడితదేశాలనీ, చలనలనీ, తత్తుల్యదేశాలనీ విముక్తి పొందించడం అనే సమస్యగా మార్చింది :

(2) స్వాతంత్ర్యం పొందడానికి ఎన్నో అవకాశాలనీ, సరియైన మార్గాల్నీ అది చూపించింది. ఆ విధంగా ప్రాకృప్తిమాలలోని పీడితదేశాలని సామ్రాజ్యవాదానికి వ్యతిరేకంగా విజయవంతం అయిన పోరాటం సాగించడానికి అవసరమైన మార్గాలలోకి ఆకర్షించి, వారి స్వాతంత్ర్యపోరాటాలకి దోహదం యిచ్చింది.

(3) ఆవిధంగా అది జానిసగాచేయబడ్డ ప్రాచ్యదేశాలకి సోషలిస్టుపరిమేదేశాలకి మధ్య సంబంధం కలుపుతూ వంతెనని నిర్మించింది. ప్రపంచసామ్రాజ్యవాదానికి వ్యతిరేకంగా నూతన విప్లవాలని సృష్టించింది. పాశ్చాత్యదేశాలలోని శ్రామికులు మొదలుకొని రష్యన్ విప్లవంద్వారా తూర్పుదాగంలోని పీడితదేశాల వరకూ కత్తు కలవబడింది.

ప్రాచ్య : పాశ్చాత్యదేశాలలోని పీడితులయిన కష్టజీవులు రష్యన్ శ్రామిక వర్గంయెడ చూపుతున్న విపరీతమైన ఉత్సాహాని కిదే కారణం.

“ప్రపంచంలోని సామ్రాజ్యవాదచోరులు సోవియట్ రష్యామీద కఠారా వేళంతో విరుచుకుపడడాని కిదే కారణం.

అక్టోబరులోని శ్రామికవర్గపు సోషలిస్టు మహావిప్లవం కారణంచేతనే పెట్టు బడిదారీ ప్రపంచం సోవియట్ యూనియన్‌ని అంత తీవ్రంగా నిరోధించి, దండ యాత్రలు సాగించింది.

విప్లవ వ్యతిరేకులయిన బూర్జువాజీ ఆయుధాలు తీసుకొని, మిగిలిన అన్ని మార్గాలా తాము పోగొట్టుకున్న అధికారాన్ని తిరిగి సంపాదించుకునేందుకై సర్వ ప్రయత్నాలూ చేస్తుందని లెనిన్, స్టాలిన్ లూ, బోల్షివిక్ పార్టీ స్పష్టంగా గుర్తించేరు. బాల్యదశలోవున్న సోవియట్ రాజ్యాంగాన్ని రక్షించుకోడానికీ, విప్లవ వ్యతిరేకులయిన రష్యనులనీ, విదేశీయులనీ తరమడానికీ, బూర్జువాజీయొక్క ప్రాతికూల్య తని అణిచివేయడానికీ ఈ నూతన రాజ్యాంగం బలమైన సాయుధనైన్యాన్ని - రెడ్ ఆర్మీని నిర్మించుకోవలసివుందనికూడా స్పష్టంగా గుర్తించేరు.

అక్టోబరులో జరిగిన సోషలిస్టు విప్లవంయొక్క ఆరంభంనాటినుంచీకూడా లెనిన్-స్టాలిన్ ల స్కంధాలమీద బ్రహ్మాండమైన భారంపడింది. పెట్రోగ్రాడ్ లోని స్మోల్ని ఇన్ స్టిట్యూట్ పోరాటం సాగిస్తూన్న విప్లవకర్తలకి జనరల్ హెడ్ క్వార్టర్స్ అయింది. లెనిన్, స్టాలిన్, టెర్ యిన్ స్కీ, స్వెర్ డ్ లోవులు రాత్రిం బగళ్లు విశ్రాంతి నెరక్కుండా పనిచేసేరు.

తరవాత కొంతకాలానికి “మూడేళ్ళపాటుగా సాగుచూన్న శ్రామికవర్గ నియంతృత్వం” అనే వ్యాసంలో ఈ రోజుల్ని గురించి స్టాలిన్ ఇల్లాగ వ్రాసేడు.

“అక్టోబరు 24 న....లెనిన్ నాయకత్వానవున్న బోల్షివిక్కులం మేము కొద్ది మంది మాత్రమే వున్నాం. మా అధీనంలో పెట్రోగ్రాడ్ సోవియట్ వుంది. (అది అప్పటికే బోల్షివిక్ లది.) చాలా కొద్దిపాటి రెడ్ గార్డుదళం వుంది. దృఢపడి వుండని చిన్న కమ్యూనిస్టుపార్టీ...మేము బూర్జువా ప్రతినిధుల్ని గెంచేసి, ప్రజల త్యాధికారాన్ని కార్మిక - కర్షక - నైనిక ప్రతినిధుల రెండవ కాంగ్రెసుకి అధీన పరచేం.”

ప్రపంచంలోకల్లా మొదటి సోషలిస్టు రాజ్యాంగాన్ని లెనిన్, స్టాలిన్ లు ఎలాగ నిర్మించారో స్టాలిన్ 1924 వరకూ లెనిన్ తోకలసీ. లెనిన్ చనిపోయిన తర్వాత బోల్షివిక్ పార్టీయొక్క సెంట్రల్ కమిటీకి నాయకుడుగా పార్టీ అంతతోనూ కలిసి సోషలిస్టు రాజ్యాంగాన్ని ఎల్లాగ వృద్ధిలోకిరెచ్చేదో, దానినెల్లాకాపాడేదో, తనశక్తిని, సామర్థ్యాన్ని, విప్లవమేధస్సుయొక్క అపరాజితశక్తిని పునయోగించి ఏవిధంగా సోవియట్ రాజ్యాన్ని, సోషలిస్టు భూమిని బలపరచి దుర్భేద్యంచేసేదో వ్రాయడం ప్రారంభిస్తే ఎన్నిసంపుటాలేనా వ్రాయొచ్చు.

అటువంటి రాజ్యాంగాన్ని నిర్మించడంలో ఆధారపడడానికి గతానుభవాలు ఏమీలేవు. పారిస్ కమ్యూన్ ని ఆదర్శంగా తీసుకోడానికికూడా అది జీవించినరోజులే

స్వల్పం. ప్రతిదీ మొదటినుంచీ ప్రారంభించాలి; పురాతనమైన బూర్జువా రాజ్యాంగ యంత్రాన్ని నాశంచేసి. నూతనశ్రామికరాజ్యాంగం నిర్మించుకురావాలి.

1917 అక్టోబరులో బోల్షివిక్కులు ఆయుధాలు తీసుకున్నప్పుడే తాము ఎత్తుకుంటూన్న బాధ్యత ఎంతకష్టతరమో దాగా ఎరుగుదురు.

ఒక నూతన ప్రపంచాన్నే నిర్మించుకురావలసిన అనంతకార్యభారంలో మార్క్సిస్టు విజ్ఞానం విశేషంగా వారికి తోడ్పడింది. నూతన క్లిష్టసమస్యలలో వారి స్థానం ఏదో ఆమార్క్సిజం బోల్షివిక్కులకి తెలుసుకునేందుకు అవకాశం ఇచ్చింది. సామాజిక పరిణామసూత్రాలని వారికి నేర్పింది. నిర్మాణకార్యక్రమానికి అపరిస్ఫుటం అయితేనేం మొదటిరేఖాచిత్రాన్ని తయారుచేసి ఇచ్చింది. విప్లవ వ్యతిరేకులయిన బూర్జువాజీయొక్క ఎదురుదాడులను ఓడించాలి. నైనికబలంతోనూ, విధ్వంసకచర్యలతోనూ భూస్వాముల, పెట్టుబడిదారుల అధికారాన్ని నిలపడానికి వారుచేసే ప్రయత్నాలని ధ్వంసంచేయాలి.

ఈ నూతన సోషలిస్టు రాజ్యాంగనిర్మాణంలో స్టాలిన్ చాలాహెచ్చుగా పాటుపడ్డాడు.

ఇదివరకెప్పుడూ ప్రపంచంలో ఎరికలేని ఎన్నో కొత్తసంస్థలు సోవియట్ రాజ్యాంగంలో బయలుదేరినాయి. భిన్నజాతుల వ్యవహారనిర్వహణకై పీపిల్సు కమిస్సారియట్ ఇదివరకు ప్రపంచంలో ఎన్నడూ వుండివుండలేదు. తర్వాత కొంతకాలానికి నిర్మించబడిన పీపుల్సు కమిస్సారియట్ ఆఫ్ వర్కర్స్ అండ్ పెజంట్సు ఇన్ స్పెర్ట్ రేట్ అనేదికూడా ప్రేమాదిరిదే. ఈ రెండు కమిస్సారియట్లూ కూడా స్టాలిన్ ఆధీనంలో వుంచబడ్డాయి.

అల్పకాలజీవియైన పారిస్ కమ్యూన్ ని మినహాయిస్తే శ్రామికవర్గ రాజ్యాంగం గానీ, శ్రామికవర్గ నియంతృత్వానికి పోలిన రాజ్యాంగం మానవజాతి చరిత్రకే అపరిచితం. మిలిటరీ కార్యక్రమంతోనూ, ఆర్థికనిర్మాణంతోనూ, వెనుకటిసమాజంలోని విద్రోహశక్తుల్ని పూర్తిగా అణచి, తుడిచివేయడంతోనూ, ఈ నియంతృత్వం తనశక్తిని ప్రదర్శించిందని రెనిన్ చెప్పేడు. ఒక నూతనసోషలిస్టు విజ్ఞానాన్ని నిర్మించిందన్నాడు. విప్లవం మొదటిరోజునుంచీకూడా అనేక రంగాలలో అత్యంతావసరాలయిన బాధ్యతలను బోల్షివిక్కులు ఎదుర్కోవలసివచ్చింది. పరిపాలనకు సంబంధించినవి, నిర్మాణానికి, సైన్యాలకి, ఆర్థికవిధానానికి, విద్యాశాఖకి ప్రచారం, ఆందోళనకి, విజ్ఞానానికి సంబంధించిన అనేకబాధ్యతలని వారు ఎదుర్కోవలసివచ్చింది. సిద్ధాంతాన్ని అనుసరించి పదకం నిర్మించుకోవాలి; రాబోచీ పవ్ లో స్టాలిన్ వ్రాసిన వ్యాసాలు అమూల్యమార్గదర్శకాలు. సోవియట్ ప్రభుత్వపు ప్రధాన శాసనాలమాదిరిగానే రెనిన్, స్టాలిన్ ల సంతకాలతో 1917 నవంబరు 21న (15) ప్రకటించబడిన రష్యాలోని ప్రజలహక్కులని గూర్చిన ప్రకటన, 1918 జనవరిలో మూడవ అఖిల రష్యన్ కాంగ్రెసులో అంగీకరించబడిన పీడితులయిన కష్టజీవుల హక్కులని గూర్చిన ప్రకటన, ఇవి స్టాలిన్ తోగలిసి రెనిన్ వ్రాసేడు. ఫ్యూటరోవ్

మొదలయిన కర్మాగారాల్ని స్వాధీనపరచుకునేందుకు జారీచెయ్యబడ్డ శాసనంమీద పీపుల్సు కమిస్సార్ల కౌన్సిలులో రెనిన్ నియామకాన స్థాలిన్ సంతకం పెట్టెను.

అక్టోబరు విప్లవంలో ఆటంకాలుపెట్టిన జినోవీన్, కామెనీవ్, రైకోవ్లనూ, ఇటువంటి పరీక్షాసమయంలో పారిపోయిన తదితరులనీ ఎదిరించి తీవ్రపోరాటం సాగించవలసివుంది ఈ విరికిపందలు అల్లంత దూరంలో వుండడం క్షేమం అనుకుని, బూర్జువాజీకీ, మెన్షివిక్కులకీ, సోషలిస్టు - రివల్యూషనరీలకీ తోడ్పడ్డారు. ఈ విప్లవశతృవులతోడి పోరాటంలో రెనిన్ కి స్థాలిన్ పూర్తిగా సహాయపడ్డాడు.

ఇది "రెండురంగాలలో" పోరాటం. ట్రాట్ స్కీవాదులతోటీ, సోషలిస్టు - రివల్యూషనరీ వామపక్షీయులతోటీ చేరి సోవియట్ ప్రభుత్వానికి, కమ్యూనిస్టు పార్టీకి అనంతమైన అవకారం చేస్తూన్న 'కమ్యూనిస్టు వామపక్షీయులతో' పోరాటం సాగించి వారిని బయటపెట్టడం చాలాముష్కం.

సాధ్యమైనంత త్వరగా సంధిచేసుకోవడం ఆనాడు ఒక ముఖ్యసమస్య. ప్రభుత్వాధికారాన్ని ఆక్రమించుకొనేటందుకై త్వరలో శాంతిరుదిరేపే అభీప్సితంమీద బోల్షివిక్ పార్టీ ప్రజాసామాన్యాన్ని, శ్రామికులని, రైతుల్ని, నైనికుల్ని నావికుల్ని ఏకీభరింపజేసింది. నాలుగేళ్ళయ్యుద్ధంలో దేశంఅంతా చితికిపోయింది. ఏవిధంగా నైనాసరే సామ్రాజ్యవాదయుద్ధాన్ని ఆఖరుచెయ్యాలి. ప్రజల కష్టాలని మరవడానికి వీలులేదు. ప్రపంచవిప్లవానికి అండఅయిన సోవియట్ రివల్యూషన్ ని రక్షించి, దృఢ పరచుకోవాలనే పట్టుదలతో ఎంత విలువ యిచ్చైనా సరే, ఎంత కొద్దికాలంపాట యినా సరే యుద్ధంలోంచి విశ్రాంతి తీసుకోవాలని రెనిన్, స్థాలిన్ లు గుర్తించేరు. అందుచేత శీఘ్రంగా సంధి కుదుర్చుకోవాలని వారు పట్టుపట్టేరు.

యుద్ధాన్ని అంతమొందించి, ప్రజాశాంతిని కూర్చవలసిందని సోవియటు ప్రభుత్వం ప్రపంచదేశాలన్నిటికీ విజ్ఞప్తిచేసింది. కాని, బ్రిటిష్, ఫ్రెంచి, అమెరికన్, జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులు దానిని నిరాకరించేరు. అందువలన జర్మనీలో ప్రత్యేక సంధిచేసుకుని యుద్ధంలోంచి బయటపడవలసిందేతప్ప సోవియట్ రష్యాకి మరో మార్గంలేదు. సామ్రాజ్యవాదయుద్ధపు విడికిలినుంచితప్పించుకుని బయటపడేటందుకు జర్మనీ ఎటువంటి షరతుల్ని పెట్టినా సంధికి ఒప్పుకుతీరాలి. 'ఈసంధికాన్యాన్ని ధంగపరచడానికి ట్రాట్ స్కీవాదులూ, 'కమ్యూనిస్టు వామపక్షీయులూ' తలపెట్టేరు. వారికి నాయకులు ట్రాట్ స్కీ, బుఖారీన్, ప్యూట్ కోవు, రాడెక్ లు ఎంతవరకూ వెళ్ళేరంటే, సోవియట్ ప్రభుత్వాన్ని కూలదోయడానికి, ట్రాట్ స్కీ నాయకత్వాన నూతనప్రభుత్వం స్థాపించడానికి, రెనిన్, స్థాలిన్ లనీ, కమ్యూనిజంమీద భక్తివిశ్వాసాలు రిలిగివుండే బోల్షివిక్ పార్టీలోని ఇతరనాయకుల్ని అరెస్టుచేసి, చంపింపడానికి బోల్షివిక్ పార్టీకి శతృవులయినవారితో కుట్రలుచేసేరు. శాంతివాదులయిన రెనిన్, స్థాలిన్, స్వెర్డ్ లోవ్ వగైరాలతో కామెనీవ్, జినోవీవ్, ట్రాట్ స్కీయులూ తదితర 'కమ్యూనిస్టు వామపక్షీయులూ' తీవ్రపోరాటం ప్రారంభించేరు, సోవియట్ అధికారం కూలిపోవడానికికూడా 'కమ్యూనిస్టు వామపక్షీయులు' అంగీకరించేరు.

‘వ్యతిరేకత మీద, స్టాలిన్ వ్రాస్తూ “పార్టీలోనే పోరాటం, బోల్షివిక్కుల మధ్య పేచీలు ఈ కాలంలో ట్రెన్స్-లిటోవ్ స్కు సంధికాలంలో పెరిగినంతవరకు ఎన్నడూ పెరగలేదు.” అన్నాడు

1918 ఫిబ్రవరి 23 న బోల్షివిక్ పార్టీయొక్క సెంట్రల్ కమిటీ మీటింగులో ట్రాట్స్కీ పాదుల్నీ, “కమ్యూనిస్టు వామపక్షీయుల్నీ” ఎదుర్కోవడంలో లెనిన్ కి స్టాలిన్ తోడయ్యేడు. “కొద్దిపాటి చిపిరితీసికొనేందుకు అవకాశం లేదా విప్లవ క్షయం” తప్ప మరొకటి లేదన్నాడు. “ఇప్పుడున్న ప్రశ్న ఇది - మన విప్లవం ఓడిపోయి, యూరపులో విప్లవాభివృద్ధికి భంగం ఏర్పడడమా, లేక మన వునికిని బలపరచుకునేందుకు కొద్దిపాటి కాలాన్ని సంపాదించడమా?”

లెనిన్, స్టాలిన్, స్వెర్డ్ లోవ్ లయొక్క, లెనిన్ అనుచరులయిన తదితర బోల్షివిక్కుల యొక్క పట్టుదలకి ఫలితంగా, “కమ్యూనిస్టు వామపక్షీయులు” పరాజయం పొందేరు. సెంట్రల్ కమిటీలో అధిసంఖ్యాకులు లెనిన్ స్టాలిన్ లని సమర్థించేరు. అవిధంగా జరిగింది అప్పుడు, ట్రెన్స్ లిటోవ్ స్కు సంధిషరతులు ఎంత కఠోరంగావున్నా పార్టీ సరియైన మార్గాన్నే అవలంబించింది. ఈ సంచి పత్రంమీద సంతకం పెట్టాలనే తీర్మానం జరిగిన మరునాడు ‘నిరుత్సాహకరమైన ఒకసంధి” అంటూ లెనిన్ ఒక వ్యాసం వ్రాసేడు. దానిలో “సంధిషరతులు దుర్బరంగా; కఠోరంగా వున్నాయి. అయితేనేం. చరిత్ర అల్లా విధించింది. నిర్మాణం కోసం, నిర్మాణంకోసమే మనం ప్రయత్నం సాగిద్దాం. ఎన్నికష్టాలు వచ్చినా భవిష్యత్తు మనదే” నన్నాడు.

ఈ విషయంలో సోవియట్ ప్రభుత్వం చాలా ముఖ్యకార్యాలను నిర్వహించింది. జాతీయ ప్రభుత్వాల నిర్మాణానికి సంబంధించిన ఎన్నో క్లిష్టసమస్యలని పరిష్కరించింది. ఆ జాతీయ ప్రభుత్వాలమధ్యనే బయలుదేరిన అనేక సమస్యలని ఘర్షణలనుతీర్చింది పార్టీకి, ప్రజలచానికి మార్క్సిస్టు దృక్పథంద్వారా జాతీయ సమస్యపరిష్కార పాతాలను దోషించింది. అన్ని కాంగ్రెసులలో, కాన్ఫరెన్సులలో మీటింగులలో జాతీయ సమస్యమీద రిపోర్టుల నిచ్చేది స్టాలినే. జాతీయ సమస్యమీద అనేక ప్రధాననిర్ణయాలని ఇచ్చిందికూడా స్టాలినే. రష్యన్ సోవియట్ ఫెడరేటివ్ సోవియట్ రిపబ్లిక్ మొదటిరాజాంగచట్టాన్ని తయారుచేసింది స్టాలినే.

యూక్రేనియన్ రాదాతో రాయబారాలు సాగించడానికై ర. సో. ఫె. సో. రి. తరపున రాయబారిగా స్టాలిను లెనిన్ సూచనమీద 1918 ఏప్రిల్ 27 న నియమించబడ్డాడు. యూక్రేనియన్ రాదా బూర్జువాప్రభుత్వం, ఇది విదేశీరాజ్యాల యొక్క మెన్షివిక్కుల, సోషలిస్టు-రివల్యూషనరీల సహాయంమీద అధికారంలోకి వచ్చింది. ఈ యూక్రేనియన్ రాదాకి - సోవియట్ ప్రభుత్వానికి పేచీవచ్చేటప్పటికి స్టాలిన్ ని యూక్రెయిన్ వంపేరు; బ్రోకరుగానూ, దళారీగానూ వ్యవహరిస్తూన్న రాదా యొక్క రాజకీయస్వభావాన్ని ఆయన అక్కడ స్థిరపరచుకున్నాడు; ఒకమూల బూర్జువాదీకి, ఒకమూల శ్రామిక - కర్షకులకి అధికారం విభజింపబడాలనే ఛోరణి

లోవుంది. బోల్షివిక్ పార్టీ బూర్జువాజీతో అధికారాన్ని పంచుకోదు. బూర్జువాజీని అధికారం నుంచి కూలదోస్తుంది. స్టాలిన్ పార్టీ ఆదేశాన్ని అద్భుతంగా నిర్వహించి, రాదాతోటి పోరాటంలో యూక్రేనియన్ ప్రజలని నడిపించేడు. టైరోరష్టాని సోవియట్ గా మార్చడంలో ఆయన చెయ్యి బాగావుంది.

తాతార్ - బష్కిర్ రిపబ్లిక్ యొక్క రాజ్యాంగ చట్ట నిర్మాణం గావించిన కాంగ్రెసుకి స్టాలిన్ ఏర్పాట్లు చేసి, దానికి అధ్యక్షత కూడా వహించేడు. ఈయనే యీ కాంగ్రెసులో యిచ్చిన పువన్యాసం 1918 మే 10న ప్రవచాలో ప్రకటించబడింది. ఆ ఉపన్యాసాన్ని బష్కిర్, తాతార్ ప్రజలకి, ఖూర్పువేపునపున్న ముస్లిమ్ జాతులకి చేసిన విజ్ఞప్తిలో ముగించేడు.

"ప్రాగ్మాగంలోని ముస్లిమ్ దేశాలకి వారు పీడనావిధానాన్నుంచి బయటపడే మార్గంలో దీపం మూదిరిగా ఈ అటానమస్ రిపబ్లిక్ వ్యవహరించాలి.

ట్రాన్స్ కేషియాలోని ప్రజల్ని మెన్షివిక్కుల, దాష్నాక్ల, ముస్సా వాటిస్టుల * పాలన నుంచి విడిపించడానికి స్టాలిన్ విశేష శ్రమ చేసేడు. బోల్షివిక్ పార్టీ సభ్యులుగా తయారయిన జాతీయ దురహంకారులను కూడా ఆయన ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది.

సోవియట్ రిపబ్లిక్ అఖండ విజయాల్ని సాదించిన ఈ కాలాన్ని లెనిన్ "సోవియట్ ప్రభుత్వపు విజయ యాత్రా" కాలం అన్నాడు. ఇప్పుడే సోషలిస్టు ఆర్థిక విధానానికి పునాదులు వేయడం ప్రారంభించెయ్యాలి. ఈ విషయంలో సోవియట్ ప్రభుత్వం ఎన్నో కష్టాలను ఎదుర్కోవలసివచ్చింది. అన్నిటికంటే సూదురటం ఆహార వ్యవస్థ 1917 అక్టోబరులో బోల్షివిక్కులు అధికారంలోకి వచ్చిన రోజున లెనిన్ గ్రాడ్ లో రెండు రోజులకి చాలిన గ్రాసం మాత్రమే నిల్చివుంది. స్టాలిన్ ప్రతికొట్టూ, గొదామూ వెతికివెతికి పదిరోజుల లిండి ప్రోగు చేసేడు. విప్లవాన్ని కరువు చేతులతో పీక నులిమి చంపేస్తామన్న ర్యాబుషిన్ స్కీ వగైరాల మాటలు వట్టి మాటలు కావు.

అందుచేత ఆహార పదార్థాల సరఫరా సరిచేసే పని స్టాలిన్ కి ఇవ్వబడింది. 1918 మే 29 న పీపుల్స్ కమిస్సార్స్ కౌన్సిలు యొక్క తీర్మానం లెనిన్ సంతకంతో వచ్చింది. "పీపుల్స్ కమిస్సార్స్ కౌన్సిలులో పభ్యూడూ, పీపుల్స్ కమిస్సారూ ఆయిన జోసెఫ్ విస్సారియా నోవిచ్ స్టాలిన్ పీపులు కమిస్సార్స్ కౌన్సిలు చేత దక్షిణ రష్ట్రాలో ఆహార వ్యవహారాల డైరెక్టర్ జనరల్ గా నియమించబడ్డాడు."

దీని అర్థం "తిండి కొరతై యుద్ధం" బాగా సారవంతాలయిన ప్రదేశాలన్నీ వైట్ గార్డుల చేత అడ్డగించివేయబడి పున్నాయి. ఆహార పదార్థాల సరఫరా కోసం పని ప్రారంభించగానే స్టాలిను ఆయుధ బలంతోగాని ఆహారం సంపాదించలేమని నిశ్చయించుకున్నాడు. పైన చెప్పిన పీపుల్స్ కమిస్సార్స్ కౌన్సిలు యొక్క తీర్మా

నానికి పూర్వమే దక్షిణానికి వెళ్ళిన స్టాలిన్ 1918 మే 23 న టెలిఫోన్ లెనిన్ తో మాట్లాడుతూ ఇల్లాచెప్పేడు.

“ఉత్తరకాకేషన్ లో వలసినంత ధాన్యం వుంది. కాని, రైల్వే సంబంధాలు తెగిపోవడంచేత పంపడం సాధ్యంకాదు. రైన్ మనచేతిలోకి వచ్చేదాకా ధాన్యం పంపడం అనేది లేనేలేదు. సమారా, సారటోవ్ రాష్ట్రాలకి కొన్నిదళాలని పంపేం. అయినా కొద్దిరోజులదాకా మీకు ధాన్యం పంపడం సాధ్యపడదు. పదిరోజులలో రైన్ మనచేతుల్లోకి రాగలదని మా అభిప్రాయం. వీలయినంతవరకు గడపండి. మాంసం, చేపలూ ఇవ్వండి. అది కృషివలసినంత పంపుతాం ఒకవారంలో పరిస్థితులు బాగుపడతాయి.”

తర్వాత కొద్దిరోజులకే స్టాలిన్ లెనిన్ కి తంతి పంపేడు

“ఈ మార్గంలో మీకు 160 బళ్ళ ధాన్యమూ, 46 బళ్ళ చేపలూ పంపు తూన్నా. మిగిలింది సారటోవ్ మీదుగా పంపుతా.”

ఇల్లాంటి పరిస్థితుల్లో ఆహారపదార్థాల సరఫరాని నిర్మించుకురావలసి వచ్చింది. దాన్ మండలంలోనూ, జారిజిన్ (ఇప్పుడు స్టాలిన్ గ్రాడ్) లోనూ, విప్లవ వ్యతిరేకోద్యమం వ్యాప్తిచెంది, మహాప్రమాదకరపరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. కులక్ లు శ్రామిక ప్రజాసామాన్యానికి పరమశత్రువులు అయిన కులక్ లు సోవియట్ ప్రభుత్వాన్ని కరువుచేతులతో గొంతునులమాలని అన్నిచోట్లా అల్లర్లు లేపుతున్నారు కులక్ లపక్షం ‘వామపక్ష, సోషలిస్టు రివల్యూషనరీలు 1918 జూలై ప్రారంభంలో మాస్కోలో చేసిన తిరుగుబాటుతో పరిస్థితులు మరింత విషమించేయి.

- జారిజిన్ లో ‘వామపక్ష, సోషలిస్టు - రివల్యూషనరీలు అల్లర్లు చెయ్యగల రేమో నంటూ లెనిన్ వ్రాసిన జాబుకి స్టాలిన్ ఇచ్చిన సమాధానం యిది :

“ఏమీ కంగారుపడ్డు. ఒప్పు శివా చెక్కితే మనచెయ్యి వెనకాడుతుందను కోడు, మన శత్రువుల్ని శత్రువులగానే చూస్తాం.

ఆహారపదార్థాల సరఫరా నిర్మించుకురావడంలో స్టాలిన్ చేసినంతపని చెయ్యగలవానిని మరొకజ్జి వెతకడం కష్టం. స్టాలిన్ జారిజిన్ కి పోవడానికి లెనిన్ ఎంతో ప్రాముఖ్యత నిచ్చేడు. “శష్టజీవు లందరికీ” పీపుల్స్ కమిస్సార్స్ కొన్నిలు చేసిన వ్రతటనలో యిల్లావుంది :

“నైదీరియన్ రైల్వేలోని కొన్ని ముఖ్యజంక్షన్ లని విప్లవ వ్యతిరేకులు స్వాధీనపరచుకోవడం వలన మాదిపోతూన్న మనదేశానికి ఆహారపదార్థాలు కొంత కాలం సరఫరా కాలపోవచ్చు. కాని, రష్యన్, ఫ్రెంచి, బ్రిటిష్, జెకోస్లోవాకియన్ సామ్రాజ్యవాదులు విప్లవాన్ని మాడ్చి కొంగడియ్యగలగడం అసంభవం. మాది పోతూన్న ఉత్తరప్రాంతాలకి అగ్నేయప్రాంతాలు (S. E.) సాయం వస్తున్నాయి. పీపుల్స్ కమిస్సార్స్ స్టాలిన్ యిప్పుడు జారిజిన్ లో వుండి దాన్ ప్రాంతంనుంచి, క్యూబాన్ నుంచి ఆహారం సంపాదించేటందుకై ప్రయత్నాలు సాగిస్తున్నాడు.

ఒక వారంలోపున పెద్దపెద్దమొత్తాల దాన్యాన్ని ఉత్తరానికిపంపగలనని వూహిస్తూ మనకి తెలియబరిచేడు.

నైన్యాలలో ట్రాట్స్కి అవలంబిస్తున్న విధానం ప్రమాదకరమూ, కుచ్చితమూనని స్థాలిన్ తెలుసుకున్నాడు. యుద్ధరంగంలోని ప్రమాదకరఘట్టాలను రెనిన్ కి వెంటనే తెలియపరచి, వైట్ గార్డులకీ, బిదేశీ ఆక్రమణకారులకీ అనుకూలం అయిన కుట్రవిధానాన్ని ట్రాట్స్కి అవలంబిస్తున్నాడని ప్రకటించేడు. నైన్యాలని నడిపించే పూచీ ట్రాట్స్కి చేతులనుంచి తీసుకోవాలని తెలియపరచేడు. రెనిన్ స్థాలిన్ నందు విశేషమైన నమ్మకం వుంచి, “క్రమస్థితిని స్థాపించి, దళాలని దృఢపరచి రెగ్యులర్ యూనిట్లని నిర్మించి, సరియైన నాయకత్వాన్ని స్థాపించి, చెప్పినమాట విననివారిని తొలగించడానికి” అధికారం యిచ్చేడు. (స్థాలిన్ : రెడార్మ్ లో వార్ షిఫ్ట్ ఉదాహరించేడు.)

దక్షిణరంగంలోని విప్లవసమితియొక్క నిర్వహణం స్థాలిన్ తన చేతుల్లోకి తీసుకున్నాడు. కొద్దికాలంలోనే రెడార్మ్ ని పునస్సంఘటన పరచేడు. బలీయషులైన డివిజన్లు, బ్రిగేడ్లు - రెజిమెంట్లు, ఏర్పరచేడు. మిలిటరీసరఫరాలని బాగుపరచేడు. నైన్యంలోనూ, వెనక్కాలనూ విప్లవవ్యతిరేకులు లేకుండా తుడిచిపెట్టేసేడు. ఈ మహత్కార్యాన్ని నిర్వహించడంలో ఆయనకి వార్ షిఫ్ట్, కిరోవ్, ఓరానికిజే, బుకెన్నీ, ష్చెన్కో, మెల్లిన్ వంటి విశ్వాసపాత్రులయిన సహచరులు విశేషంగా తోడ్పడ్డారు.

స్థాలిన్ యొక్క ప్రయత్నాలకి వ్యతిరేకంగా ట్రాట్స్కి పంపిన వ్రాతమూలకమైన ఆదేశంమీద స్థాలిన్ “లెక్కచెయ్యవద్దు” అని వ్రాసేసేడు. స్థాలిన్ తీసుకున్న సరియైన ఖరాఖండి పద్ధతులఫలితంగా జారిజిన్ రంగం దృఢపడింది. శతృవు ఓడించబడి డాన్ నది కావలికంటా తరిమివెయ్యబడ్డారు.

ఆయుధాలు చేలిలో పట్టుకుని సోవియట్ రివల్యూషన్ రక్షిస్తూన్నప్పుడు కూడా స్థాలిన్ రెండో ఆయుధాన్ని వదలలేదు. ఎప్పుడూ వ్రాతని చూసలేదు. ఈ రోజులలో ఆయన ప్రవడాకి వ్రాసిన వ్యాసాలలో విప్లవంయొక్క కొన్ని సమస్యలు బోల్షివిక్ దృక్పథంతో చర్చించబడి, బోల్షివిక్ సమాధానాలు యివ్వబడ్డాయి. మార్క్సిజానికి శతృవులయినవారి నోళ్ళ నవి మూలుస్తాయి.

“అక్టోబరువిప్లవమూ : జాతీయసమస్యా” అనేది వీటిలో ఒకటి. (ప్రవడా నవంబరు 6-9-1918) తర్వాత నిది “మార్క్సిజమూ : జాతీయ, వలసదేశ సమస్య” అనేదాంట్లో కలపబడింది.) ప్రవడాకి వ్రాసిన వ్యాసాలేగాక జారిజిన్ లోని పత్రికలకికూడా ఎన్నో వ్యాసాలు వ్రాసేడు.

సోవియట్ రివల్యూషన్ యొక్క ఆరంభదినాలలో స్థాలిన్ నిర్మాణంలోనూ, పరిపాలనకీ, ఆర్థికవిధానానికి, సైనికవ్యవహారాలకీ సంబంధించిన విషయాలలోనూ, అద్భుత నైపుణ్యం ప్రదర్శించేడని తెలుసుకున్నాం. పార్టీలో విశేషమైన క్రమిష్ట సంపాదించేడు. ఆయనయందు అందరికీ విశ్వాసం హెచ్చింది. విప్లవకార్యాలకీ

ఆయన మనస్ఫూర్తిగా పనిచేస్తున్నాడనీ. ఆయన మానసికశక్తులన్నీ వానిని రక్షించేటందుకూ, సంపాదించిన లాభాల్ని దృఢపరచుకునేందుకూ కేంద్రీకరిస్తున్నాడనీ అందరికీ తెలుసు. ఆయాసం ఎరగకుండా పనిచేసి, పోషలిష్టువిప్లవం నిమిత్తం ఆర్మసమర్పణచేసి పైకి వచ్చేడు.

• విప్లవం ఆయనకి గురువు. విశేషసంఘాతులయిన ప్రజలని నడుపుతూ, వారినుంచీ, విప్లవంనుంచీ, స్టాలిన్ జ్ఞానాన్ని ఆర్జించేడు.

అంతర్యుద్ధం

అంతర్యుద్ధం లేకుండా శ్రామికవర్గనియంతృత్వం స్థాపించబడుతుందనికాని, నిలబడుతుందనికాని, సోవియట్ రాజ్యాంగం నిర్మించబడుతుందనికాని—అక్టోబరులో జరిగిన శ్రామికవర్గం యొక్క సోషలిస్టు మహావిప్లవం వలన త్రోసివేయబడిన దోపిడిచేసే వర్గాలు భయంకరంగా పోరాడకుండా వ్యతిరేక తొలగిపోతారనికాని, బోల్షివిక్కు లెన్నడూ విశ్వసించియుండలేదు.

విప్లవకరవిధానంలో రష్యా యుద్ధంలోంచి బయటపడడమే సామ్రాజ్యవాద యుద్ధం అంతర్యుద్ధంగా మార్పుపొందడం. వెంటనే సోవియటు ప్రభుత్వంలో యుద్ధం చెయ్యడానికి రష్యాదేశపు బూర్జువాజీ, విదేశీయబూర్జువాజీకూడా తమ శక్తుల్ని కూర్చుకున్నారు. బ్రిటిష్, ఫ్రెంచి సామ్రాజ్యవాదులూ, రష్యన్ విప్లవ వ్యతిరేకులూ, కాదెట్లూ, మెన్షివిక్కులూ, సోషలిస్టు - రివల్యూషనరీలూ అతి జాగ్రత్తగా నడిపించి జెకోస్టావ్ పటాలాలచేత తిరుగుబాటు చేయడమే సోవియట్ ప్రభుత్వానికి విరుద్ధంగా సామ్రాజ్యవాదులు రేపెట్టిన అంతర్యుద్ధం ఆరంభం కావడం మొదలు.

“1918 మొదటి ఆరు నెలలలోనే రెండు స్పష్టమైన శక్తులు రూపొందాయి. సోవియట్ అధికారాన్ని కూలద్రోసేటందుకై అవి సిద్ధం అయ్యాయి. మిత్రరాజ్యాల విదేశీ సామ్రాజ్యవాదులూ, స్వదేశంలోని విప్లవ వ్యతిరేకులూ....” (సో. యూ. క. పా. (బో) చరిత్ర)

“సోవియటు ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా జరపవలసిన పోరాటం యొక్క పరిస్థితులు విదేశీయులూ, స్వదేశీయులూ అయిన రెండు సోవియట్ వ్యతిరేక శక్తులూ ఏకం అయ్యేటట్లు చేసేయి. ఈ ఐక్యత 1918 మొదటి అర్థభాగంలోనే సమకూడింది.

“సోవియట్ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా విదేశీయు లారంభించిన నైనికాక్రమణకి స్వదేశంలోని విప్లవ వ్యతిరేకుల తిరుగుబాటు సాయపడడానికిగల మూలం యిది.

“దీనితో రష్యాలో విశ్రాంతికాలం ఆఖరయింది. అంతర్యుద్ధం ఆరంభం అయింది. యిది రష్యాలోని భిన్నజాతులకి సంబంధించిన కూలీలూ - రైతులూ సోవియటు ప్రభుత్వానికి శతృవులయిన విదేశీయులతోటి, స్వదేశీయులతోటి సాగించిన పోరాటం” (సో. యూ. క. పా. (బో) చరిత్ర పుట. 226)

రష్యాలోని పేరుపేరుభాగాలలో ఏర్పడిన అయిదు ప్రధానరంగాలూ విశేష సామర్థ్యాన్ని చూపవలసిన అవసరాన్ని సృష్టించేయి. విప్లవ ప్రతికూలుర ప్రధాన నైన్యాలు కోల్చుకో నాయకత్వాన తూర్పురంగంలోనూ, దెనికిన్ నాయకత్వాన దక్షిణ రంగంలోనూ, రోజ్యాంకో, యుడెనిచ్ ల నాయకత్వాన వాయువ్యరంగంలోనూ, పోలిష్ రంగంలోనూ, రాంగెల్ రంగంలోనూ, కేంద్రీకరించి వున్నాయి. అంతర్యుద్ధ దినాలలో పార్టీయొక్కా, ప్రభుత్వంయొక్కా శక్తులలో పదింటి లొమ్మిదిభాగాలు సోవియట్ ప్రభుత్వ శతృవుల నెదిరించడానికే వినియోగించబడినాయి. కమ్యూనిస్టు పార్టీయొక్కా, యువకమ్యూనిస్టు సమితి యొక్కా సభ్యులలో నూటికి ఏభయి మంది-యుద్ధప్రదేశాలలో నూటికి నూరుగురూ కూడా వైట్ గార్డుల్ని, విదేశీ ఆక్రమణకారుల్ని, నిరోధించడానికై నైన్యాలలోకి కూర్చబడ్డారు.

పోరాటం సాగించడంలో స్టాలిన్ చేసిన కృషి అత్యద్భుతం. దానినిగూర్చి వరోషిలోవ్ ఏమిచెప్పేడో వినండి :

“ 1918-20 ల మధ్య ఒకరంగంనుంచి మరొకరంగానికి, బాగా దుర్బలంగా వున్న ప్రదేశాలుచూసి, ఎక్కడైతే విప్లవానికి విశేషప్రమాదం కలుగుతుందనే శంక వుందో అక్కడికల్లా సెంట్రల్ కమిటీ మార్చినది ఒక్క స్టాలిన్ నే అనుకుంటా.” (కె. వారోషిలోవ్, ‘ స్టాలిన్ : రెడార్మీ :)

అత్యంతావసరమైన ఆహారపదార్థాల సరఫరా నిర్మించడానికై పార్టీ ఆదేశం ప్రకారం పూనుకుని వుండడంచేత స్టాలిన్ విప్లవ ప్రతికూలురని వోడించి, వారు స్వాధీనపరచుకున్న ప్రదేశాలని విడిపించడంకోసం నైనిక వ్యవహారాలనికూడా తీసుకోవలసివచ్చింది.

ఒక్కొక్కబుడెల్ దాన్యంకూడా ఎంతో అమూల్యంగా వుండి, అసాధారణ శ్రమపడి సంపాదించవలసివచ్చిన ఈరోజుల్లో, దేశం విదేశీ యాక్రమణకారులచేత చుట్టివెయ్యబడి, దిగ్బంధపు బంధనాలలో చిక్కి, సామ్రాజ్యవాదయుద్ధ ఫలితంగా దారిద్ర్యంలో మునిగి, కరువుతో మాడిపోతున్న ఈ కష్టసమయంలో లెనిన్, స్టాలిన్ లు శతృవుల్ని వెనక్కి తరిమి వోడించడానికై తమసర్వశక్తులూ వినియోగించి చేసిన పనుల్ని అడుగుడుక్కి చూపగల అనేకరచనలూ, ఫిలింలూ, నాటకాలూ మనకి దొరుకుతున్నాయి. విప్లవవ్యతిరేకుల ఈ వోటమిలో స్టాలిన్ ది ప్రముఖపాత్ర. 1918 ఆగస్టు 4 న జారిజిన్ నుంచి లెనిన్ కి జాబువ్రాస్తూ అందులో “ మొదటినుంచీ మళ్ళీ అంతా ప్రారంభించవలసివచ్చింది: సరఫరావిషయం ఏర్పాటుచేసేం: నైనికసంచాలకశాఖని స్థాపించేం, రంగంలోని అన్నిభాగాలతోటీ సంబంధం ఏర్పరిచేం, వెనకటి ఆజ్ఞల్ని - దుర్బుద్ధితో చేసిన ఆజ్ఞలని చెప్పక తప్పదు, వాటిని - రద్దుచేసి పారవేసేం, యివన్నీ జరిగినాకనే కలాక్ మీదనూ, యిల్లాదక్షిణంగా టిఫ్ రెట్ స్కీ మీదనూ దండయాత్ర ప్రారంభించేం ” అన్నాడు.

వెనకటి జారిస్టునైన్యం కూలిపోయింది. సూతననైన్యం, రెడార్మీ తయారవుతూంది. అప్పుడే, ఈ నైన్యనిర్మాణంలో స్టాలిన్ విశేషకృషిచేసేడు, అంత

ర్యుద్ధప్రారంభంలో దానిలో అన్ని కరహాల జనం ప్రోగుపడి, అది విస్తారంగా పెరిగింది. గోరిల్లాపద్ధతులు - వట్టి అసహ్యకరమైన పద్ధతులు ఒకే ఒక నాయకత్వం, నైనిరక్రమశిక్షణగల రెగ్యులర్ వైన్యోత్పత్తికి అభ్యంతరంగా తయారయినాయి. ఎన్ని చిక్కులున్నా సరే, రెగ్యులర్ రెడార్మీని నిర్మించితారాలి. పార్టీ యొక్క ఎనిమిదవ కాంగ్రెసులో మిలిటరీ వ్యతిరేకత కొంతవరకూ బాగా బలంగానే వుందని చెప్పాలి. రెడార్మీలో క్రమశిక్షణాహిత్యాన్ని గోరిల్లాపద్ధతులనే ప్రోత్సహించేవారూ, విశ్వాసపాత్రులైన బోల్షివిక్కులేయైనా, ట్రాట్స్కీ కార్యనిర్వహణకి అసంతృప్తులైనవారూ, ఆతడు కమ్యూనిస్టుల విషయంలో వ్యవహరిస్తున్న ద్రోహపద్ధతులకి అయిష్టంపొందినవారూ ఈ వ్యతిరేకపక్షంలోవున్నారు. ఎనిమిదవ కాంగ్రెసు గోరిల్లాపద్ధతులని తొక్కింది. అదే సమయంలో ట్రాట్స్కీ అవలంబిస్తున్న ప్రమాదకరపద్ధతులకి వ్యతిరేకంగా ఎన్నో నిర్ణయాలు చేసింది. క్రమశిక్షణగల రెడార్మీని తయారుచెయ్యడానికై చేసిన పోరాటంలో ఈ ఎనిమిదో కాంగ్రెసులో స్థాలిన్ లెనిన్ లో చేరి పనిచేసేడు. "మనం నిజమైన క్రామిక - కర్షక సైన్యాన్ని ప్రజానంగా కర్తవ్యసైన్యాన్ని, మంచి క్రమశిక్షణగలదాన్ని తయారు చేసుకుని, రివల్యూషన్ రక్షించుకోవడమో లేక దావడమో తప్ప మారులేదు." — అన్నాడు. ఆయన. (సో. యూ. క. పా. (దో) చరిత్రలో వుదాహరించబడింది.)

ఎన్నతగిన నేనానాయకుడుగానూ, మంచి అనుభవంపున్న వ్యూహనిర్మాతగానూ, స్థాలిన్ అంతర్యుద్ధకాలంలోనే తెలిసిపోయేడు. 1918 ఆఖరులో జులై తూర్పురంగంలో మరీ క్లిష్టస్థితి ఏర్పడింది. కోల్చక్ పెరమ్ పట్టుకున్నాడు. ఉత్తర భాగం ఆక్రమించుకుని అక్కడవున్న విదేశసైన్యాలతో కలిసే ప్రమాదం ఏర్పడింది. అసమర్థులయిన నేనాథివతుల చేతులలోవున్న మూడవసైన్యం విపరీత నష్టాల్లోకి గురి అవుతూ, చెల్లాచెదురుగా తిరోగమిస్తోంది. పార్టీ సెంట్రల్ కమిటీ "సెంట్రల్ కమిటీలోని ఇద్దరుసభ్యులు జెర్మిన్ స్కీ, స్థాలిన్ లతో కూడిన పార్టీ యొక్క ఒక విచారణసంఘాన్ని నియమించి పెరమ్ పీల స్వాధీనపరచబడవలసి వచ్చిందో, ఉరల్ రంగంలోని అపజయాలకి కారణాలను, ఇప్పుడున్న పరిస్థితులను పూర్తిగా విచారణచేయడానికి" నిశ్చయించింది. (కె. వరోషిలోవ్ "స్థాలిన్ : రెడార్మీ")

వట్టి విచారణసాగించి పూడుకోవడం స్థాలిన్ స్వభావంకాదు. సైన్యం దృఢ పడడానికి అవసరమైన నిర్మాణపద్ధతుల నెన్నింటినో ప్రవేశపెట్టేడు. ఆయుధాలు సమకూర్చేడు. అసమర్థులయిన నాయకుల్ని తొలగించేడు. ఆ జిల్లాలోని పార్టీ పనినీ, సోవియటు సంస్థల పనినీ వృద్ధిపొందించేడు. అక్కడ క్రామికవర్గ నియంతృత్వానికి చెందిన సంస్థల్ని దృఢపరిచేడు. "ఈ పనులన్నింటికీ ఫలితంగా శత్రువుయొక్క పురోగమనం నిలచిపోయింది. అంతేకాదు. 1919 జనవరినెలలో తూర్పురంగం దండయాత్ర ప్రారంభించింది. కుడిభాగంలో ఉరల్ స్కు స్వాధీన పరచుకోబడింది. "ప్రమాదకారణాలని విచారించడం" అనేపనిని కామ్రేడ్ స్థాలిన్

ఏవిధంగా గుర్తించి, పూర్తిచేసేదో దీనివలన తెలుసుకోవచ్చు. ఈ కారణాలని విచారణచేసి, అక్కడికక్కడే సరిచేసి, తన ప్రయత్నాలతో వానిని తొలగించి, అవసరమైన అభివృద్ధులు చేసేడు." (వైదానిలోనే)

ప్రంతే, క్యుబిషీవ్లు తూర్పురంగాన్ని రద్దుచేసి పార్టీకి విశేషసహాయం చేసేరు.

ఇప్పటికే కోల్చక్ తీవ్రపరాజయాలు పొందినా, ఆయన పురోగమనం నిలిచిపోయినా, ఇంకా పూర్తిగా ధ్వంసం కాలేదు. తూర్పునుంచి రెడార్మీలని మరల్చడానికి, అవిధంగా కోల్చక్కి సాయంచెయ్యడానికి వుద్దేశించి విదేశీయ ప్రభుత్వాలు వైట్ గార్డుల సహాయంతో పెట్రోగ్రాడ్ ని పట్టుకోవడానికి ఒకపథకం వేసేరు. దీనికొరకై శత్రువులు ఇస్టోనియాదేశంలో జనరల్ యుడేసిచ్ నాయకత్వాన నైన్యాలు కూర్చేరు. ఇవి అతివేగంగా పెట్రోగ్రాడ్ పైకి సాగి, విప్లవానికి పుట్టినిల్లయిన ఆ నగరాన్ని ప్రమాదంలోకి తెచ్చేయి. పెట్రోగ్రాడ్ లో, క్రాన్ స్టాట్ లోవున్న డార్జిక్ నౌకాదళంలో, శత్రువుల ఏజంట్లూ, అఫీసర్లలోనే ద్రోహులూ వున్నారు. దీనివలన శత్రువు దాగా పరిరక్షితాలయివున్న బలమైన ప్రదేశాలనీ, క్రాస్నాయా గోర్కా, నెరాయా లోషాద్ వంటి దుర్బేద్యాలనున్న కోటలనీ పట్టుకోగలిగేడు. జనరల్ బులాక్-బలాఖోవిచ్ ఆధీనంలో వైట్ గార్డు సేనలు స్పొక్ నుంచి బయలుదేరేయి.

పరిస్థితి చాలా ప్రమాదకరంగా వుంది. ఈ ప్రమాదపరిస్థితుల్ని ఎదుర్కోడానికి స్టాలిన్ ని నియోగించేరు. బహుకఠోరహస్తంతో ఈ రంగంలో ఆయన ప్రమేషణ నెలకొల్పేరు. నైన్యాలలో రాజకీయప్రచారం సాగించేడు. తప్పకుండా సరఫరాలు అందేటట్లు ఏర్పాటు చేసేరు. రెడార్మీ భటులలో ఆత్మవిశ్వాసం కలిగించేడు. అవసరమైన బలాలని సహాయంతెచ్చేడు. శత్రువులనీ, ద్రోహులనీ నిర్దాక్షిణ్యంగా నాశనంచేసేశాడు. "పేరుపడ్డనిపుణులు" క్రాస్నాయా గోర్కా, నెరాయా లోషాద్ వంటి కోటల్ని సముద్రంమీదినుంచి పట్టుకోవడం అసంభవం అని చెప్పేరు. కాని స్టాలిన్ అజ్ఞలమీద ఈకార్యం నిర్వహించబడిపోయింది. వెంటనే ఈ విషయం రెనిన్ కి తంలిచేసేడు :

"క్రాస్నాయా గోర్కా కోట పట్టుబట్టాక నెరాయా లోషాద్ ను పట్టుకున్నాం. అక్కడ ఫిరంగు లిప్పులు మంచి స్థితిలోనే వున్నాయి.....క్రాస్నాయా గోర్కాని సముద్రంమీదినుంచి పట్టుకోవడం నౌకావిజ్ఞానానికి వ్యతిరేకం అని నిపుణులు చెప్తున్నారు, "నిపుణులు" అనబడే వారిగతికి నేను చాలా విచారిస్తున్నా. నైన్యవ్యవహారాలలో నేనూ, సవిలియస్లూ కలగచేసుకుని, నేలమీదా, సముద్రం మీదూదా అజ్ఞలని రద్దుచేసి, నాయాజ్ఞలను ప్రవేశపెట్టడందాకా చెళ్ళడానికి ఫలితం ఈ గోర్కాని ఇంతత్వరగా పట్టుకోగలగడం. "నిపుణులు" అంటే నాకెంతో భక్తివున్నా భవిష్యత్తులో నేను ఈ విధంగానే వ్యవహరిస్తానని ప్రకటిం

వదం నా కర్తవ్యం అని భావిస్తున్నాను." (వోరోషిలోవ్ "స్థాలిన్ : రెడార్మ్ "లో వుదాహరించేడు.)

ఒక్క ఆరురోజుల తర్వాత పరిస్థితులు బాగుపడాయని, శత్రువు తొగ మిస్తున్నాడని రెనిన్ కి రిపోర్టు చెయ్యగలిగేడు. శత్రువు ఇస్ట్రోనియోలికి తరిమి వెళ్ళుటకైదు. దీనివలన కోల్చక్ నికూడా వోడించడం సులభం అయింది. చావగా మిగిలిన తననైనాంతో ఇర్కుట్స్కీకి పారిపోయేడు. కాని, ఇర్కుట్స్కీలోని సోవియట్ అధికారులు ఆయనని అరెస్టుచేసి కాల్చివేసేరు. కోల్చక్ యొక్క పూర్తిపరాజయం ట్రాట్ స్కీకి సమ్మతంకాదు. అందుచేత ఆరనిని వెంటబడి తరుముతూన్న నైనాలు అపబడాలని చెప్పేడు. కాని స్థాలిన్ ఎనిపించుకోలేదు. కోల్చక్ పరాజయానికి పథకంవేసి, సాగించినది స్థాలినే. కాని, దీనితోవిదేశీయుల అక్రమనా, విప్లవ - వ్యతిరేకతా ఆభివ్యేయని అనుకోడానికి వీలులేదు. విదేశీయ ప్రభుత్వాలు తమ ఆశలన్నీ జనరల్ డెన్కిన్ మీద పెట్టుకుని వున్నారు. క్షూడాన్ ప్రాంతం అంతా అప్పటికి వాడిచేతిలోవుంది. అవీసర్లు, కాదెట్లు, మొదలయిన వైట్ గార్డునీచుర్ని చేర్చి డెన్కిన్, విద్రోహ, నైనాన్ని చూరుస్తూన్నాడు. విదేశీయ ప్రభుత్వాలనుంచి ఆయుధాలనీ, పరికరాలనీ, ధనాన్నీ, సామగ్రినీ సంపాదించి డెన్కిన్ 1919 వేనివిలో దండయాత్ర ఆరంభించేడు. సాధ్యమైనంతవరకూ డెన్కిన్ యొక్క పురోగతికి అవకాశా లిచ్చేవ్యతిరేకతగా ట్రాట్ స్కీ పథకాలు వేసేడు. తత్ఫలితంగా నెప్టెంబరు ఆఖరునాటికి డెన్కిన్ నేనలు ఓరెల్ ని ఆక్రమించుకొని, మాస్కోకి నాలుగుగంటల ప్రయాణంలో వున్న గొప్ప ఆయుధరక్షాగారంపున్న, తులాని సమీపించగలిగేడు.

ఈ సమయంలో " డెన్కిన్ తో పోరాటానికి అంతా రాండి " అనే పిలుపు నిచ్చింది బోల్షివిక్ పార్టీ. శ్రామికులూ, రైతులూ అతి ఆతురతతో సోవియట్ ప్రభుత్వానికి దాసటగా వచ్చేరు. జనరల్ డెన్కిన్ నెగ్గితే చుట్టి పెట్టుబడిదారీ విధానం స్థాపించబడుతుందనీ, జారూ, భూస్వాములూ తిరిగివస్తారనీ, వారికి తెలుసు. డెన్కిన్ ని వోడించడానికై బోల్షివిక్ పార్టీ వోరోషిలోవ్ నీ, ఓర్లానికిజే, కిరోవ్, బుడెన్ని షాడెన్ కో, మిల్లిన్ లను దక్షిణరంగానికి పంపింది. రెడార్మ్ ని నడిపించేవనిని సెంట్రల్ కమిటీ ట్రాట్ స్కీ చేతులలోనుంచి తీసుకుని, నైనాన్ని నాశనంచేసివుండే అతని కుచ్చితవద్దతిని నిరాకరించింది. ఎక్కడా రోడ్లులేని దేశంగుండా రెడార్మ్ ని పురోగమింపచెయ్యాలని అతని ఎత్తు. ఈ ప్రదేశాలన్నింటా విప్లవ వ్యతిరేకుల యెడల సానుభూతివున్న కోసక్కులు హెచ్చుగావున్నారు. స్థాలిన్ దీనికి కేవలమూ వ్యతిరేకమైన విధానాన్ని సూచించేడు. కార్థోవ్, డాన్ జేసిన్, రోస్టావ్ ల మీదుగా రెడార్మ్ యొక్క ముఖ్యమైనగతి సాగాలని ఆయన సూచన. స్థాలిన్ సూచనే అంగీకరించబడి, కార్యరూపంలో పెట్టబడింది. ఫీల్డు హెడ్ క్వార్టర్స్ కుకి రెనిన్ స్వయంగా స్థాలిన్ యొక్క విధానాన్ని అమలుపరచాలని వ్రాసేడు. డెన్కిన్ తరిమివెళ్ళుటకైదు. 1920 ప్రారంభంలో యావత్తు యూక్రెయినునుంచి, ఉత్తర

కాకేషన్ నుంచి. వైట్ గార్డు సేనలు తరిమివెయ్యబడ్డాయి. ఈ పోరాటంలో స్టాలిన్ నిర్దేశాలమీద మొదటి ఆశ్వికనైన్యం చాలా ప్రముఖకార్యాలని నిర్వహించింది.

కోల్చక్, యుడెనిక్, డెనికిన్ ల పరాజయాలు చాలా ప్రధానాలు. దీనివలన ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు, ఇటలీలు సోవియటు యూనియనుపై దిగ్బంధవిధానాన్ని వదులుకోవలసివచ్చింది. కాని, కలుగజేసికోవడ మిప్పుడుకూడా అఖరు కాలేదు. 1920 ఆగస్టులో దక్షిణాన మళ్ళీ తీవ్రశత్రువులు బయలుదేరారు. ఈ చూరు బేరన్ రాంగెలు విప్లవవ్యభిరేకుల 'నాయకుడు'. ఆగస్టు 2, 1920 నాడు పార్టీ సెంట్రల్ కమిటీ ఈవిధంగా తీర్మానించింది.

“రాంగెల్ పొందుతున్న విజయాలు, క్యూడాన్ లోని కలవరపాటూ చూస్తే, రాంగెల్ రంగం విశేషప్రాముఖ్యతగల ప్రత్యేకరంగంగా గుర్తించాలి. దానికి ప్రత్యేకశ్రద్ధతీసుకుని వ్యవహరించాలి. ఒక రివల్యూషనరీ మిలిటరీ కౌన్సిలుని ఏర్పాటుచేసి, కామ్రేడ్ స్టాలిన్ తనసర్వశక్తులూ రాంగెల్ రంగానికి కేంద్రీకరించాలని నిర్దేశిస్తుంది.” (వరోషిలోవ్, స్టాలిన్, రెడార్మీ నుంచి)

సోవియటుప్రభుత్వాన్ని కూలద్రోయగల శక్తులు లభిస్తాయనే ఆశతోనే వున్నాయి, విదేశీప్రభుత్వాలు. 1920 ఏప్రియలులో దక్షిణాన రాంగెల్ నైన్యసంచాలనం ప్రారంభించినప్పుడు సామ్రాజ్యవాదుల ప్రోత్సాహాన పోలిష్ ప్రభుత్వం సోవియట్లపై దండయాత్ర ప్రారంభించింది. 1920 ఏప్రియలులో పోలిష్ నైన్యం యూక్రెయినుపై దాడిచేసి, కీవ్ ని పట్టుకుంది.

నైర్వతిరంగం (S. W.)లో రివల్యూషనరీ మిలిటరీ కౌన్సిలులో స్టాలిన్ సభ్యుడుగా నియమించబడ్డాడు. ఈ రంగంలో విజయం కలగడానికి స్టాలిన్ ప్రయత్నాలే విశేషంగా తోడ్పడ్డాయి. పోలిష్ వైట్ సేనలని తరమడంలో మొదటి ఆశ్వికనైన్యమే పనిచేసింది. ముయితేనేం ట్రాట్స్కి, అతని అనుచరులూ, రెడార్మీ పూర్తివిజయం పొందకుండా చెయ్యగలిగారు. ట్రాట్స్కి, తుకాచేవస్కీల పొరపాటుమూలంగా రెడార్మీలో కొంతభాగం చాలాలోతుకి ముందుకిసాగింది. ప్రధాన, మూలజలాలతో సంబంధం కోల్పోయింది. చివరకి చూటాలుకూడా లేకుండా అయింది. దీనివలన బ్రిటిష్, ఫ్రెంచి సామ్రాజ్యవాదుల సహాయంలో పోలండు యూక్రెయిన్, బెలోరష్యాల పడమటిసీమల్ని ఆక్రమించుకోగలిగింది. ఇవి 1939 వరకూ పోలిష్ ప్రభువుల చొటనవ్రేలిక్రిందనే వుండిపోయినై.

స్టాలిన్ తోకలిసి, అతని నాయకత్వంక్రింద పోరాడిన వరోషిలోవ్ అంత దుర్బుధునినాలో స్టాలిన్ చూపిన వ్యూహరచనానిపుణతను గురించి ఇట్లాగ చెప్పేడు.

“పరిస్థితుల్ని అతివేగంగా గ్రహించి, తదనుసారంగా వ్యవహరించడంలో స్టాలిన్ కి గల నేర్పు అసాధారణం. బద్ధకం, అవిధేయత, గంద్రగోళపు పనులు అంటే ఆయనకు సరిపడదు. విప్లవనిమిత్తం గావలసిన పనుల విషయంలో ఆయన ఎప్పుడూ వెనకాడదు తీవ్రమైనచర్యలు తీసుకోడానికి. విప్లవపరిస్థితులకి

అవసరం అనితోస్తే ఏ నియమాన్నయినా ఉల్లంఘిస్తాడు. పైనుంచి వచ్చిన ఏ ఆజ్ఞనైనా నిరాకరిస్తాడు.” (కె. వార్షోషిలోవ్, ‘స్టాలిన్ : రెడార్మ్’)

ఈసమయంలోకూడా - ఇతరసమయా లన్నింటిలోలాగే స్టాలిన్ పార్టీ యొక్క ఇచ్చ, విప్లవంయొక్క స్వాధీనాలు, వీరినే ప్రధానసూత్రాలుగా తీసుకొని వ్యవహరించేడు.

1919 నవంబరు 27 న రెనిన్ సూచనమీద అఖిలరష్యన్ సెంట్రల్ ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీ స్టాలిన్ అంతశ్యుద్ధంలో చేసిన నేపథ్యం ఆర్థర్ ఆఫ్ ది రెవల్యూషన్ గౌరవాన్ని ఇచ్చింది.

విప్లవకార్యాచరణలోని అనేకరంగాలలో తనకిగల అనుభవానికి స్టాలిన్ ఈ కాలంలో మరో అనుభవాన్ని - సైన్యాధిపతి అనుభవాలని, చేర్చేడు. రెడార్మ్ నిర్మాతగా, నాయకుడుగా, యుద్ధరంగాలలో సోవియట్ ప్రభుత్వవిజయాలని నిర్మించినవాడుగా అనుభవాన్ని సంపాదించేడు.

శాంతి : ఆర్థిక పునర్నిర్మాణమూ

మొదట సామ్రాజ్యవాదయుద్ధంలో, తర్వాత అంతర్యుద్ధంలో 1914 మొదలుగా 1920 అఖరువరకూ మన విశాలదేశం ఎడతెగకుండా యుద్ధంలో చిక్కుకుని వుంది. యిందువలన దేశం ఆర్థికంగా విశేషమైన దుస్థితికి, దరిద్రానికి పాలయినాశనం అయిపోయింది. ఇటువంటిపుట్టంలో 50 లక్షలమంది వరకూ పెరిగిన రెడాక్స్మీని విడగొట్టివెయ్యవలసి వచ్చింది. అంతర్యుద్ధ కాలంలో శ్రామికుల రైతులమధ్యగల రాజకీయ - సైనికమైత్రి, ఇప్పుడు కైతాంగంలో అసంతృప్తిని కలిగించసాగింది. శాంతియుతంగా పునర్నిర్మాణం ప్రారంభించేముందు ప్రజలని నడిపే నూతన శాసనాన్ని చూసుకోవలసివచ్చింది. వార్ కమ్యూనిజంరోజులలో అమలుపరచిన నిర్బంధపద్ధతులు వదిలి ఖానిస్థానే సమ్మరింపచేసే పద్ధతుల్ని ప్రారంభించవలసివచ్చింది. కొత్తపునాదులమీద శ్రామికవర్గానికి కర్షకులకీ మధ్యగల నేపాహాన్ని నిర్మించుకురావలసివచ్చింది. ఆర్థికవిధానంలోనే మార్పులు తీసుకురావలసివచ్చింది.

అంతర్యుద్ధంలోజుల్లోనూ, అధికారం కమ్యూనిస్టుపార్టీచేతుల్లోకి వచ్చిన రోజుల్లోనూ, పెన్సివిక్కులనుంచి, సోషలిస్టు - రివల్యూషనరీలు, బన్ డిస్టులు, అనార్కిస్టులనుంచి ఎందరో పెట్టిబూర్జువాలు బోలివిక్ పార్టీలో వచ్చి చేరేరు. పార్టీలో చేరేరేగాని, వారిలో చాలమంది తమ వెనకటి బోలివిక్ వ్యతిరేకసిద్ధాంతాలని వదలలేకపోయేరు. వదలలేరు కూడా. నీరు పార్టీనీసుకున్న విధానం సరిసెనదాయనే స దేహం కలిగించి స్థిరత్వం కుటరని నభ్యులలో సందిగ్ధత వ్యాపింప చేసేరు. దీనివలన పార్టీవని మరింత కష్టం అయింది. పార్టీ వ్యతిరేకులయిన ట్రాబ్ స్క్రివాదులూ, 'వామపక్ష' కమ్యూనిస్టులూ, అనార్కోసిండికలిస్టులూ, డీసెంట్రలిస్టులూ మొదలయినవారు పైనచెప్పిన సందిగ్ధమనస్కుల్ని తమవేపుకి తిప్పుకోసాగేరు. పార్టీ శాంతియుతములయిన నిర్మాణపద్ధతుల నవలందించడానికి తయారయ్యేటంతకి (N. E. P.) నవీనార్థికవిధానాన్ని ప్రవేశపెట్టబోయేటంతకి, దేశంలోన ఆర్థికజీవితాన్ని పునర్నిర్మించబోయేటంతకి ఈ వ్యక్తులు విశేషంగా సందిగ్ధతని చూపేరు. పీరితో నిరంతరం తీవ్రంగా పోరాడవలసివచ్చింది.

రష్యానంతనీ విద్యన్నయం చేయడానికి రెనిన్ సలహామీద 1920 లో సోషలిస్టు పార్టీని గోసల్లో అలూయి నిరసమించబడింది. ఈ మిషన్ పదేళ్ళలో పూర్తిచే య్యడానికి ఒక ప్లాను వేసింది. దేశాన్ని పారిశ్రామికం చేయడానికై వెయ్యేలబ్బిన మొదటికార్యక్రమాలకై ఇది. దీనిని రెనిన్ ప్రారంభించేడు.

ఇది పార్టీయొక్క రెండో కార్యం. ఈ అద్భుత ప్రణాళికని బ్రూట్ స్కీ, రై కోవ్ లు వ్యవహరించేరు. కాని, స్థాలిన్ సమర్థించేడు. గోడెల్ యొక్క ప్రణాళిక ప్రకారం సహా వచ్చిన లెనిన్ జాబుకి స్థాలిన్ లది ప్రశస్తంగా వుండనీ, అదే సర్వసేవనీ ఏక మాత్రపు రాజ్యాంగార్థిక ప్రణాళికయనీ, “అర్థికంగా వెనకబడియున్న రష్యాలో సోవియటు భవనాన్ని నిజంగా ఆచరణీయమైన పునాదులమీదనూ, ఉత్పత్తిపునాదులమీదనూ నిర్మించడానికి చేయబడ్డ మార్క్సిస్టు ప్రయత్న “మనీ సమాధానం వ్రాసేడు.

ఈ కార్య విధానం విషయమై వ్యర్థవాగ్వాదాలతో కాలవ్యయంచేయక వెంటనే కార్యరూపంలో పెట్టాలనీ, మనంచేసే పనిలో అధమం మూడోవంతయినా దీనికోసం వ్యయపరచాలనీ సూచించేరు.

ట్రేడ్ యూనియన్ సమస్యమీద 1920 లో పార్టీలో విరుద్ధాభిప్రాయాలు వచ్చేయి. వార్ కమ్యూనిజం కాలంలోని విధానాన్నే ఆర్థిక రంగంలోనూ, పార్టీ పనిలోనూ కూడా కొనసాగిస్తూ “గట్టిగా నీల బిగించాలని” బ్రూట్ స్కీ తన అనుచరులతో సహా పట్టుదలపట్టేడు. దీనిలో వారి ముఖ్యోద్దేశం ప్రజాసామాన్యంలో బోల్షివిక్ పార్టీకిగల పలుకుబడిని నాశనం చెయ్యడం. పార్టీకి ప్రజలకి మధ్య అభి తాపని త్రవ్వడం. ఆ విధంగా శ్రామికవర్గ నియంతృత్వానికి కాలిక్రింద గోతులు తవ్వడమే. ఈ దళాలలో ప్రతిదానికి తన కార్యవిధానం పున్నా, వారందరూ కలిసి లెనిన్ స్థాలిన్ లమీదా, కమ్యూనిజంలో నమ్మకంగల బోల్షివిస్టులమీదా ధ్వజం ఎత్తేరు.

పార్టీ ఐక్యతకి, అచంచలమైన మార్క్సిస్టు విధానానికి పరమ శతృవులయిన ఈ విధ్వంసకుల్ని ఎదిరించడంకోసం లెనిన్ - స్థాలిన్ లు కలిసి పనిచేసేరు. లెనిన్ యొక్క పార్టీవిధానాన్ని సమర్థిస్తూ స్థాలిన్ ప్రవడాకి ఈరోజుల్లో ఎన్నో వ్యాసాలు వ్రాసేడు. ప్లాడియా కావ్ కాజ్ లో జరిగిన ప్రాంతీయ కమ్యూనిస్టు కాన్ఫరెన్సులో మాటలాడుతూ స్థాలిన్ సోషలిజం విజయవంతంగా వృద్ధిపొందడానికి, అందిమవిజయం సాధించడానికి అవసరమైన పరిస్థితుల్ని అర్థోబరునాటి సోషలిస్టు విప్లవవిజయం సృష్టించిందని నిరూపించేడు.

1921 వసంతర్తుపుకో జరిగిన పదవ పార్టీ కాంగ్రెసులో స్థాలిన్ విశేష ప్రాముఖ్యతగల జాతీయ సమస్యమీద నివేదిక వ్రాసేడు. జార్ ప్రభుత్వంక్రింద అచేచి, పీడించబడిన జాతులకి అర్థికంగానూ, పైజ్ఞానికంగానూ సహాయం యివ్వ వలసిన అవసరాన్నీ, జాతీయ సమస్యమీద వస్తూన్న పెడదారుల్ని - అందులోనూ ముఖ్యంగా ఈ సమయంలో అతి ప్రమాదకరం అయిన - ప్రాజన్యత పొందిన జాతి యనే గ్రేట్ - రష్యన్ జాతీయ దురహంకారాన్ని ఎదిరించవలసిన అచక్కతకు పార్టీ దృష్టిలోకి తెచ్చేడు.

1921 వేసవిలో స్థాలిన్ ఆఖ్యురణ్ణాడు. అతని ఆరోగ్యం విషమమై సోవిశేషంగా ఆతురత చూపించేడు. అయిన ఆఖ్యుపడ్డట్లు తెలియగానే సెర్గో బర్దాని

కితేకి ఈవిధంగా తంతివంటిది. “స్టాలిన్ ఆరోగ్యస్థితి ఎలావున్నదీ, డాక్టర్లు అభిప్రాయం ఏమయినదీ వెంటనే తెలియపరుచు.” దానికి సమాధానం రాగానే మళ్ళీ తంతివంటిది. “స్టాలిన్ కి మందిస్తున్న డాక్టర్లుయొక్క పేరూ చిరుకామా తెలుపు. ఎంతకాలంగా స్టాలిన్ అనారోగ్యంగావున్నాడు? 1921 ఆరురాలుకాలంలో లెనిన్ క్రెమ్లిన్ కమాండెంటుకి ఒకజాబు వ్రాసేడు. స్టాలిన్ గదికి ప్రక్కనున్న వంటశాలలోని ధ్వజాలు తెల్లవారగల్గి అతనికి నిద్రాభంగం కలిగిస్తాయి గనక సౌకర్యంవున్న మరోగదికి మార్చమని అందులో కోరేడు: ఇది వెంటనే జరగాలి. కమాండెంటు ఈ పని చెయ్యగలదీ, ఎప్పుడు చెయ్యగలదీ తెలియపరచమన్నాడు.

1921 డిసెంబరులో తన కార్యదర్శి కిచ్చిన చీటిలో తాను మరునాడు వుదయం స్టాలిన్ ని చూడవలసివుందనీ, ఆ విషయం తనకి జ్ఞాపకం చెయ్యమనీ, వెళ్ళేముందు స్టాలిన్ కి మందునిస్తున్న డాక్టర్ ఓబూఫ్ తో పెరిఫోన్ లో మాటలాడవలసివుందనీ వ్రాసేడు.

వీటిని చూస్తే స్టాలిన్ అంటే లెనిన్ కి ఎంత అభిమానం వుందో, అతని ఆరోగ్యం విషయంలో ఎంత తపనపడ్డాడో తెలుస్తుంది. ఒక కమ్యూనిస్టు వేరొక కమ్యూనిస్టుయెడ చూపవలసిన దృక్పథాని కిది ఆదర్శం. ఈ యిద్దరు బోల్షివిక్ నాయకుల మధ్యకూగల స్నేహానికిది నిదర్శనం.

జార్జియా, ట్రాన్స్ కకేషియాలోని కమ్యూనిస్టుల కర్తవ్యాలను గురించి, టిఫ్లిస్ పార్టీసంస్థల సమావేశంలో 1921 జూలై 5 న స్టాలిన్ ఉపన్యసించేడు. ట్రాన్స్ కకేషియాన్ రివల్యూక్కులు ఒక ఫెడరేషన్ గా ఏర్పడాలని స్టాలిన్ సూచించిన సూచనకి కాకేషన్ లోని జాతీయవాదుల సంఘాలు వ్యతిరేకించాయి. తత్ఫలితముగా కకేషియాలో జాతీయ దురహంకారులు వట్టి విప్లవ వ్యతిరేకులుగా తయారయ్యారు. ప్రాంతీయతతోపున్న ఈ విప్లవ వ్యతిరేకులవాదులు ఏ విధంగా పరిణమించగలవో తన దూరదృష్టితో గమనించి స్టాలిన్ 1921 లో వారిని తీవ్రంగా ఎదిరించేడు.

పదో పార్టీ కాంగ్రెసు నవీనార్థికవిధానాన్ని ప్రవేశపెట్టడానికై తీర్మానించింది. స్టాలిన్ దానిని విశేషంగా సమర్థించి, తోడ్పడినవారిలో ఒకడు. తరువాత ఈ విధానానికి ఒక నిర్వచనాన్ని ఇచ్చేసాడు.

పెట్టుబడిదారీ విధానంయెడల సమానం చూపుతూనే, కీలకస్థానాలను శ్రామిక రాజ్యాంగం చేతులలో పెట్టుకునేందుకై ఉద్దేశించబడిన శ్రామిక రాజ్యాంగంయొక్క ఒక ప్రత్యేక నీతి నవీనార్థికనీతి; అది పెట్టుబడిదారీశక్తుల సోషలిస్టుశక్తులమధ్య పోరాటంకోసం, పెట్టుబడిదారీ శక్తుల్ని అణచివేసి సోషలిస్టుశక్తులు ప్రాధాన్యతకి రావడంకోసం, పెట్టుబడిదారీ శక్తుల్ని ఓడించి సోషలిస్టు శక్తులు విజయం పొందడానికి, వర్గాలని రద్దు చేసి, సోషలిస్టు అర్థిక విధానానికి పునాదులు వెయ్యడంకోసం ఇది ఉద్దేశించబడింది.

పదకొండో పార్టీ కాంగ్రెసులో ఎన్నుకోబడ్డ సెంట్రల్ కమిటీ స్థాలిన్ ని సో. యూ. క. పా. (బో) యొక్క సెంట్రల్ కమిటీకి జనరల్ సెక్రటరీగా నియమించింది. పార్టీలో ఈ స్థానం నూతనంగా ఏర్పరచబడింది. స్థాలిన్ ఈ స్థానానికి ఎన్నుకోవడంవలన కమ్యూనిస్టుపార్టీయొక్క జనరల్ స్టాఫ్ అయిన లెనిన్ కీ, పార్టీ మొత్తానికి అతనియందుగల గుభీరమైన విశ్వాసాన్ని, పార్టీలో ఆయన నిర్వహించే అతిప్రాముఖ్యపాత్రకి వారిచ్చేవిలువనీ, మనం తెలుసుకోగలం. పార్టీలోనూ, రాజ్యాంగంలోనూ ఆయనకిగల ప్రాముఖ్యత రోజురోజుకీ హెచ్చింది. బోర్నివిక్ పార్టీయొక్క సెంట్రల్ కమిటీకి జనరల్ సెక్రటరీగా ఆయన చేయవలసిన పనులు ఆయన శక్తులలోనూ, కాలంలోనూ హెచ్చుభాగాన్ని పుచ్చుకునేవి. అయినా దీనితోపాటుగా ఆయన జాతీయవ్యవహారాల పీఠుల్ను కమిస్సార్ గానూ, వర్కర్స్ అండ్ పెజంట్స్ ఇన్ స్పెక్టరేట్ కి పీఠుల్ను కమిస్సార్ గానూ చేయవలసివున్న విశేషమైన పనినికూడా చేస్తూనేవున్నాడు ఇది శతృవులకి కొంత అవకాశాన్ని ఇచ్చింది. కాని, పదకొండో పార్టీ కాంగ్రెసులో లెనిన్ వారిని తీవ్రంగా సీరసిం చేడు.

ట్రాట్ స్కీ అనుచరుడైన ప్రియోట్రాజన్ స్కీకి - ఈయన తర్వాత ప్రజా శతృవని దృఢపడింది - సమాధానం ఇస్తూ లెనిన్ ఇల్లాగ చెప్పేడు :

“ స్థాలిన్ రెండు కమిస్సార్లైట్లపై అధికారం కలిగివున్నాడని ప్రియోట్రాజన్ స్కీ ఫిర్యాదు..... జాతీయవ్యవహారాల కమిస్సారియట్ లో ప్రస్తుత పరిస్థితుల్నే నిలబెట్టుకొనడానికి, తుర్కిస్తాన్, కకేషియా, సమస్యల్నీ తదితర సమస్యల్నీ సమగ్రంగా తెలుసుకోడానికి మరింకో దారి ఏముంది? ఏమైనా అవి రాజకీయసమస్యలే. ఆ సమస్యల చిక్కు విప్పితీరాలి. వండలకొలది ఏళ్లుగా యూరపియన్ రాజ్యాంగాలలో రగులుతూ, డెమాక్రటిక్ రిప్లైకుల్లో కొద్దిపరమా మాత్రమే సాధించబడ్డవీ సమస్యలు. మనం ఈ సమస్యల్ని చిక్కువిప్పుతున్నాం. ఏదేశానికి చెందిన ప్రతినిధినావస్తే వ్యవహారాల్ని తోడుగా చర్చించగల మనిషి మనకు కావాలి. అట్లాంటి మనిషి ఎక్కడున్నాడు? ప్రియోట్రాజన్ స్కీ కూడా కామ్రేడ్ స్థాలిన్ పేరుచప్పు ఇంకొకరి పేరు చెప్పజాలడనే అనుకుంటాను

“ వర్కర్స్ అండ్ పెజంట్స్ ఇన్ స్పెక్టరేట్ విషయంలోనూ ఇంటే. బోలెడంత పని చెయ్యాలి అక్కడ. విచారణకార్యాన్ని సరిగ్గా నిర్వహించడానికై అందులో ఆరితేరిన చెయ్యి వుండాలి. లేదా, అనుక్షణం చిన్నచిన్న కీచులాటలతో మనపని అయిపోతుంది. ”

1922 వేసవిలో లెనిన్ చాలా జబ్బుపడ్డాడు. దానితో వెనకటికన్న భారం స్థాలిన్ నెత్తిన పడింది. ఆయన తరుచుగా లెనిన్ ని పోయిచూస్తూ, డాక్టర్లు అంగీకరించినప్పుడు రాజ్యాంగవ్యవహారాలు తెలియపరచి ఆయన సలహా తీసుకుంటూండేవాడు. లెనిన్ చూడ తన ఆరోగ్యం కాస్త బాగుపడిందనేటప్పటికి స్థాలిన్ కి కబురుపెట్టేవాడు, రమ్మని.

తాను లెనిన్ ని కలుసుకున్నప్పటి సంగతులు చెప్తూ లెనిన్ కి రాజకీయ సమస్యలమీద ఎంతఆసక్తి తెలుపుతూన్నాడు. లెనిన్ పెక్కిరింతగా “డాక్టర్లు నన్ను వార్తాపత్రికలు చదువనెత్తిన రాజకీయాలు చూట్లాడవద్దనీ, నిషేధించేరు. బల్లమీదనున్న కాగితం ఏదేనా వార్తాపత్రిక అయి పూచుకుని, క్రమశిక్షణకి భంగం కలుగుతుందేమోనని అతిజాగ్రత్తగా తిరుగుతున్నాను.” అన్నాడు.

నేను—“కవ.పుచ్చా నవ్వి, కామ్రేడ్ లెనిన్ ని, ఆయనయొక్క క్రమశిక్షణకి మెచ్చుకున్నాను.” (స్థాలిసూ:: లెనినూ)

1922 డిసెంబరులో సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్కుల యూనియన్ (యూ. సో. సో. రి.) ఏర్పడింది. ఈ యూనియన్ ఏర్పడడానికి విశేషశ్రమ పడ్డాడు, స్థాలిన్. యూనియన్ కి సంచిత్రాన్ని తయారుచేసింది ఆయన. యూ. సో. సో. రి. లోని సోవియట్ మొదటికాంగ్రెసులో (1922 డిసెంబరు 30) ఆయన. నివేదికమీదనే ఆవ్రం స్వీకరించబడింది. యూ. సో. సో. రి. లోని సోవియట్ రెండవకాంగ్రెసులో అంగీకరించబడ్డ యూ. సో. సో. రి. రాజ్యాంగ చట్టం వ్రాసినదీ ఆయనే. యూ. సో. సో. రి. నిర్మాణమూ, రాజ్యాంగప్రణాళిక యొక్క స్వీకారమూ, పార్టీఅవలంబించిన లెనినిస్టు - స్థాలినిస్టు జాతీయాంగ విధానంయొక్క అద్భుతవిజయంఅని చెప్పాలి. పన్నెండో పార్టీకాంగ్రెసులో సెంట్రల్ కమిటీయొక్క జనరల్ సెక్రటరీగా అనేక నిర్మాణసమస్యలమీద నివేదిక నిచ్చేడు. “పార్టీలోనూ, రాజ్యాంగవ్యవహారాలలోనూ జాతీయసమస్యలు” అనే దానిమీదకూడా రిపోర్టువ్రాసేడు. జాతీయసమస్యలలో ప్రధానజాతిఅనే గ్రేడ్ రష్యన్ జాతీయ దురహంకారాన్ని నిరసించి, స్థానికమైన దురభిమానాన్ని అన్ని రకాల బూర్జువాజాతీయవాదుల్ని ఎదిరించి, వీరివలనగల ప్రమాదాన్ని పదో కాంగ్రెసులో మాదిరిగానే ఇక్కడా స్పష్టపరిచేడు.

తరువాత కొంతకాలానికి లెనిన్ రష్యన్ కమ్యూనిస్టుపార్టీయొక్క సెంట్రల్ కమిటీనీ, జాతీయప్రాంతాలనుంచీ, రిపబ్లిక్కులనుంచీ చాధ్యతగల వర్గాల్ని ఒకసమన్వేషానికి ఆహ్వానించేడు. దానిలో స్థాలిన్ సుల్తాన్-గాలీచ్ చేత నడిపబడు తూర్పు తారాకొమ్మిల్ బూర్జువా జాతీయవాదుల చళంని బయటపెడుతూ చూట్లా చేడు. పన్నెండో పార్టీకాంగ్రెసు జాతీయసమస్యమీద తీసుకున్న రీమానాలమాదిరి గానే ఈ సమన్వేషంనూడా జాతీయవాదులతోడి పోరాటంలో విశేషసహాయంచేసి, జాతీయరిపబ్లిక్కులు దృఢపడడానికి బాగా సహాయకారిఅయింది.

1922 అక్టోబరులో లెనిన్ ఆరోగ్యం బాగుపడింది. డాక్టర్లు ఆయనని పని లోకి పోవచ్చునని అంగీకరించేరు. స్థాలిన్ యొక్క సహాయంతో లెనిన్ విశేష శ్రమపడి పనిచెయ్యసాగేడు; వీవుల్ని కమిస్సార్ల కొన్నింటింగుకి వెళ్ళేడు. సో. యూ. క. పా. (దో) సెంట్రల్ కమిటీయొక్క స్లీనర్ సమన్వేషానికి వెళ్ళేడు, అక్టోబరులో సోవియట్ అభిలరష్యన్ కేంద్రకార్యనిర్వహణ సమితియొక్క

నాటగ్ కాంగ్రెసులో మాట్లాడేడు. కామిన్ టరన్ యొక్క నాలుగో కాంగ్రెసులో నవీనార్థికనీతిమీదా, ప్రపంచవిప్లవ భవిష్యత్తుమీదా రిపోర్టు యిచ్చేడు.

1922 నవంబరులో 20 వ తేదీన మాస్కో సోవియట్ యొక్క ప్లీనరీ మీటింగులో దేశీయ, విదేశీయ వ్యవహారాలమీద మాట్లాడుతూ లెనిన్ నవీనార్థిక నీతిని అనుసరించుతున్న రష్యా ఒకనాడు సోషలిస్టు రష్యాగా మారుతుందనే దృఢవిశ్వాసాన్ని వెలిబుచ్చేడు. అఖిలరష్యన్ సోవియట్ కాంగ్రెస్ లో కూడా మాట్లాడడానికి తయారవుతున్నాడు. ఉపన్యాసంలో ఇవ్వవలసిన సంగతుల్నికూడా వ్రాసుకున్నాడు. కాని, యంత్రో ఆయన ఆరోగ్యం క్రమంగా శిథిలం కాజొచ్చింది. విదేశీవ్యాపారంయొక్క మొనాపలీనిగూర్చి ఆయన చాలా ఆలోచనలో పడ్డాడు. చివరకి పార్టీ సెంట్రల్ కమిటీయొక్క ప్లీనరీమీటింగులో చదవడంకోసం, ఒకజాబు వ్రాసి స్టాలిన్ కి పంపేడు. స్టేట్ మొనాపలీకి వ్యతిరేకత చూపుతున్న బుఖారీనీ, తదితరుల్ని కులకలపద్ధతి నవలంబిస్తున్నారని ఆ లేఖలో ఆయన నిరసించేడు.

1923 వ సంవత్సరం లెనిన్ కి, బోల్షివిక్ పార్టీకి, యావత్తు సోవియటు దేశానికి పరీక్షాసంవత్సరం. పార్టీవ్యవహారాలనీ, ప్రభుత్వవ్యవహారాలనీ, నడిపించే బాధ్యత స్టాలిన్ మీద పడింది. లెనిన్ జబ్బుగా వుండడం అవకాశంగా తీసుకుని, ట్రాట్స్కీవాదులు బోల్షివిజాన్ని ఎదిరించేరు. పార్టీ సెంట్రల్ కమిటీ కార్యదర్శియైన స్టాలిన్ మీద వారు తమ కత్తులు దూసేరు. వారు పార్టీలో ఒక వాగ్వాదాన్ని లేవదీసేరు. దీనివలన పార్టీ పూర్వంకంటే ఏకీభూతం అయింది. బోల్షివిజానికి శత్రువులయిన ట్రాట్ స్కీయైట్లు, తదితరులూ రెండోపార్టీని నిర్మించేటందుకు ప్రయత్నిస్తున్నవాళ్ళుగా ప్రజలదృష్టిలోనూ, పార్టీదృష్టిలోనూ బయటపడిపోయేరు. లెనిన్ వేసిన బాటవెంటడినే స్టాలిన్ దృఢహస్తంతో పార్టీని నడిపించేడు. పార్టీలో ఆయనకిగల గొప్ప పలుకుబడి, శ్రామికప్రజలకి ఆయనయందుగల విశ్వాసమూ, దీనికి దాగా తోడ్పడ్డాయి. ఆయన తన జీవితం పొడుగునా కమ్యూనిజానికి విశ్వాస పాత్రుడూ, పట్టుదలగల - రొంగుదాటు నెరగని యోధుడూనని వారందరికీ ఆయన యెడ విశ్వాసం వుంది.

1923 డిసెంబరు 2 న జరిగిన క్రాస్నాయా ప్రెస్ న్యూజిల్లా పార్టీకమిటీ యొక్క ప్లీనరీ మీటింగులో మాటలాడుతూ పార్టీని దృఢపరచడానికి, విధ్వంసకులయిన ట్రాట్స్కీ అనుచరులూ మొదలగు బోల్షివిజానికి శత్రువులయినవారిని అణచడానికి, ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోబడినాయో వివరించేడు.

1923 డిసెంబరు 15 న స్టాలిన్ సంతకంపెట్టిన సెంట్రల్ కమిటీ అన్నిపార్టీ సంస్థలనీ ఉద్దేశించి చేసిన ప్రకటన ప్రవచనాల్లో ప్రకటించబడింది. అపర్యాపిష్టులలో ఏకముఖంగా పోరాటం సాగించాలని వారికి హెచ్చరిక ఇవ్వబడింది దానిలో. 1924 జనవరిలో జరిగిన పార్టీ మీటింగు స్టాలిన్ డిపోజ్టువిని ట్రాట్స్కీయైట్లు పెట్టి బూర్జువాదృక్పథం అవలంబించుతున్నారని నిరసించింది. ఈ కాన్ఫరెన్సులోపార్టీకి స్టాలిన్ "ట్రాట్ స్కీ వాదాన్ని పాతిపెట్టండి" అని హెచ్చరించేడు.

1924 జనవరి 21 న రెనిన్ చచ్చిపోయేడు. ప్రపంచ శ్రామికవర్గోద్యమానికి, సోవియట్ యూనియన్ కీ, బోల్షివిక్ పార్టీకి ఇది గొప్పనష్టం. అయినా రెనిన్ జెండా నమ్మదగిన ఒక బోల్షివిక్ చేతిలో వుందని పార్టీ ఎరుగును. గత శతాబ్దంలో 1890 ల నుంచి, రెనిన్ తోకలిసి పార్టీని అనేక కష్టాలలోనుంచి, సోషలిజంయొక్క విజయంవేపు నడిపించిన యోధు డాయన.

యూ. సో. సో. రి. లోని రెండవ సోవియటు కాంగ్రెసుయొక్క రెనిన్ స్మారకసభలో 1924 జనవరి 26 న పార్టీసభ్యుడననే మహాబిరుదానికి ప్రశంకం తగలనియ్యము; దాని స్వచ్ఛతని కాపాడుతాము; కంటిలో పాపమాదిరిగా పార్టీ ఐక్యతని కాపాడుతాము. శ్రామికవర్గ నియంతృత్వాన్ని రక్షించి, బలపరుస్తాము. కార్మిక - కర్షకులమధ్య ఐక్యతని మనశ్శులన్ని విలయింపజేస్తాము; రిపబ్లిక్కుల యూనియనుని దృఢపరచి, విస్తరింపజేస్తాము; మన రెడార్మీని, రెడ్ నౌకాదళాన్ని బలపరుస్తాము. కమ్యూనిస్టు ఇంటర్నేషనలయొక్క సిద్ధాంతాలకి కట్టుబడివుంటాము. అంటూ గంభీరమైన ప్రమాణం చేసేడు.

పార్టీతరపున స్టాలిన్ ఈ ప్రతిజ్ఞ తీసుకున్నాడు. సోషలిజానికి, కమ్యూనిస్టు ఇంటర్నేషనలుకీ భక్తి కలిగివుండేటట్లుగా రెనిన్, స్టాలిన్ లచేత తయారుచెయ్యబడిన పార్టీ ఆప్రతిజ్ఞని నిర్వహించింది. రెనిన్ మరణానంతరం స్టాలిన్ నాయకత్వంయొక్క లాభాన్ని పార్టీ పూర్తిగా పొందింది. బాగా పరీక్షించి నిరయించబడిన మార్గంనుంచి, బోల్షివిక్ పార్టీని తప్పించడానికి, వారిపంతుల్ని చిందరవందరచేసి, తత్ఫలంగానే బ్రాట్స్కియైట్, మెన్షివిక్, రొంగుబాటుదారులపార్టీని పెట్టుబడిదారీవిధానాన్ని స్థాపించే పార్టీని - నిర్మించడానికి సోషలిజంయొక్క శత్రువులు రెనిన్ మరణాన్ని అవకాశంగా తీసుకుని ప్రయత్నాలు చేసేరు. కాని, అవేమీ సాగలేదు. స్టాలిన్ నాయకత్వాన పార్టీ ఈ శత్రువులని బయటపెట్టి, తరిమివేసింది.

వీనికి ఎన్నో సిద్ధాంతసమస్యలకి సమాధానం ఇవ్వాలనివుంటుంది. మార్క్సిజం-రెనినిజం సిద్ధాంతాన్ని చూపించి, రెనిన్ మరణానంతరం స్టాలిన్ ఈపనిని అత్యద్భుతంగా నిర్వహించేడు. బ్రాట్స్కియైట్లను బట్టబయలుచేస్తూ, ప్రవచాలో ఎన్నో వ్యాసాలు వ్రాసేడు. "అక్టోబరు విప్లవమూ ; రష్యన్ కమ్యూనిస్టుల ఎత్తుగడలు" అనే వ్యాసంలో బ్రాట్స్కివ్రాసిన అక్టోబరుపాఠాలు, అనే వ్యాసంలో మెన్షివిక్కుదోరణులను విమర్శించేడు ; 1925 జనవరినెలలో సెంట్రల్ కంట్రోల్ కమిషన్ ముందూ, సెంట్రల్ కమిటీ ప్లీనరీమీటింగ్ లోనూ, 1926 మేనెలలో మాస్కో పార్టీ మీటింగులోనూ, పదునాలుగవ పార్టీ కాంగ్రెసులోనూ ఇచ్చిన వుపన్యాసాలు - ఇవన్నీ, స్టాలిన్ వ్రాసినవీ, మాట్లాడినవీ. అన్నీ బ్రాట్స్కియైట్లనీ, కాస్త దైర్యం సంపాదించిన జిసోవీవైట్లనీ, ధ్వంసం చెయ్యడంలో పార్టీకి బాగాసాయపడ్డాయి. స్టాలిన్ ఇంతవిశేషంగా కృషిచేసివుండకపోతే బోల్షివిజానికి శత్రువులయినవారి పరాజయం సాధ్యం అయివుండేదేకాదు.

1924 ఏప్రిల్ 5న స్టాలిన్ యూనివర్సిటీలో “లెనినిజం యొక్క షూనాదులు” మీద వరసన కొన్ని ఉపన్యాసాలు ఇచ్చేడు. పార్టీ సభ్యుల్ని, యువ కమ్యూనిస్టు సమితి సభ్యుల్ని సిద్ధాంత విషయంలో తయారుచెయ్యడానికివి అమూల్య సహకారం ఇస్తాయి. ఈ ఉపన్యాసాలతో ఆయన వ్రాసిన ఇతర వ్యాసాలూ, ఇచ్చిన ఉపన్యాసాలూ చేర్చి “లెనినిజం” అనే పేరున లక్షలకొలది ప్రతులు దేశదేశాలలో ముద్రించబడి వ్యాప్తి చెందేయి. ఇది ప్రతి కమ్యూనిస్టుకీ నిత్యసలహాదాసుగా (హ్యాండ్ బుక్ గా) వినియోగిస్తుంది. “లెనినిజం యొక్క సమస్యల”లో ఆయన లెనినిజం అంటే ఏమిటో అద్భుతంగా నిర్వచించేడు: “సామ్రాజ్యవాద కాలం నాటి, శ్రామికవర్గ విప్లవం నాటి మార్క్సిజమే లెనినిజం. ఇంకా సర్కిగ్లెప్పాలంటే మొత్తం మీద శ్రామికవర్గ విప్లవం యొక్క సిద్ధాంతమూ, ఎత్తుగడలూ ప్రత్యేకంగా శ్రామికవర్గ నియంతృత్వపు సిద్ధాంతమూ, ఎత్తుగడలూనే లెనినిజం అంటే.” (లెనినిజం.)

లెనినిజం యొక్క చారిత్రక మూలాన్నీ, దాని పద్ధతులనీ, మార్క్సిజం - లెనినిజం సిద్ధాంతాన్నీ, దాని ప్రాముఖ్యతనీ, ఈ సిద్ధాంతం యొక్క మూల సమస్యలని - అంటే, శ్రామికవర్గ నియంతృత్వం, రైతాంగ సమస్య, జాతీయ, వలస దేశాల సమస్య, వ్యూహాలూ - ఎత్తుగడలూ, పార్టీ, పనిలో లెనినిస్టు విధానమూ వీనినే ఈ పుస్తకంలో చర్చించేడు.

సోవియటు యూనియనులోవున్న ప్రజలు మాట్లాడే డజన్లకొలదీ భాషల్లోకి, ఇతర దేశాల భాషల్లోకి ఈ పుస్తకం అనువదించబడింది. కమ్యూనిస్టు పార్టీలోని లక్షలకొలది సభ్యులను విద్యావంతుల్ని చేసి, తయారుచెయ్యడానికి అది పనికి వస్తుంది. మార్క్సిస్టు - లెనినిస్టు గతితర్కంలో వారికి పాఠాలు చెప్తుంది. దేశీయ - విదేశీయ రాజనీతిలోని చిక్కు సమస్యలని అర్థంచేసుకోవడంలో తోడ్పడు తుంది. సామాజిక విషయాలలోని చిక్కుల అర్థాన్ని తెలుసుకుందుకూ, సమా జాభివృద్ధి సూత్రాలను అధ్యయనం చేసేటందుకూ అది తోడ్పడుతుంది;

శాంతిస్థాపన కాలంలో బయలుదేరిన ఎన్నో కఠిన సమస్యల్ని పార్టీ స్టాలిన్ నాయకత్వాన సాధించగలిగింది. నూతనార్థిక విధానం వేపుగా సోషలిస్టు పురోగతిలో వేసే మొదటి అగుడులు ఎంతకష్టంగావున్నా, అవి విజయం పొంది, కార్మికుల - కర్షకుల స్థితిని బాగుపరిచేయి. కర్తవ్యాలని సరియైన దృక్పథంలో గమనించలేక పోతే నిర్మాణ కార్యక్రమం సాగదు. వర్గరహితమైన సోషలిస్టు సమాజం వేపు వెళ్లే మార్గాన్ని కాగితం మీద మేప్ (Map) గీసుకోవాలి. నిజానికి సోషలిజానికే విరోధులయినవారు, బోర్జివిజానికి శత్రువులయినవారు ఇతర దేశాలలో కూడా సోష లిజం విజయం పొందితే తప్ప సోవియట్ యూనియన్ లో వర్గరహితమైన సోష లిస్టు సమాజాన్ని నిర్మించడం సాధ్యంకాదని నిరూపించబోయేరు. ఒక దేశంలో సోషలిజం విజయం పొందడానికి సంబంధించిన లెనిన్ సిద్ధాంతాన్ని వారు వృథా చేశారు.

అక్టోబరులో జరిగిన సోషలిస్టు విప్లవంతో శ్రామికవర్గం రాజకీయ విజయాన్ని పొందింది. ఆర్థికంగా కూడా పెట్టుబడిదారీ విధానపు మూలశక్తుల్ని సోషలిజం తొలగించి, రద్దుచేసి, నాశనం చెయ్యగలదని వారిప్పుడు నిరూపించారు. ఒకదేశంలో సోషలిజం నిర్మించబడగలదా అనేది సమస్య. ఇక్కడ, ప్రపంచం మొత్తంమీద స్టాలిన్ ఈ ప్రశ్నకి ప్రత్యక్షసమాధానం ఇచ్చి, శ్రామికవర్గోద్యమానికే గొప్పనేవ చేసేడు. సోవియట్ యూనియన్ లో పెట్టుబడిదారీ విధానాన్ని పునస్థాపన చెయ్యడానికై ప్రయత్నాలూ, కలుగజేసుకోవడం జరగకుండా హామీ నివ్వగల సోషలిజపు అంతిమవిజయం ఇతరదేశాలలోకూడా పెట్టుబడిదారీవిధానాన్ని కూలద్రొయ్యడంవలననే - అంటే, పెట్టుబడిదారుల ముట్టడిని నిర్మూలించగలిగినప్పుడే సాధ్యం అవుతుంది. కాని, దేశీయవ్యవహారాలకి సంబంధించినంతవరకు సోషలిజంయొక్క విజయాన్ని కూర్చుగల పరిస్థితులూ, వర్గరహిత సోషలిస్టు సమాజంయొక్క నిర్మాణాని కవనరమైన పరిస్థితులూ యూ. సో. సో. రి. కోవున్నాయి.

పదునాలుగో పార్టీ కాన్ఫరెన్సులోనూ, కాంగ్రెసులోనూ ఈ విషయం చర్చించబడింది. బోల్షివిక్ పార్టీ సభ్యులలో అత్యధికసంఖ్యాకులు స్టాలిన్ అభిప్రాయాన్ని సమర్థించేరు. కమ్యూనిస్టు ఇంటర్నేషనలుకూడా దానినే స్వీకరించింది. కమ్యూనిస్టు ఇంటర్నేషనలుయొక్క ఆయిడ్ కాంగ్రెసులోనూ, 'ఎక్' యొక్క (ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీ ఆఫ్ ది కమ్యూనిస్టు ఇంటర్నేషనలు, E. C. C. I.) ఏడవ విస్తృత సమావేశంలోనూ, స్టాలిన్ ప్రముఖ నాయకపాత్రని నిర్వహించేడు. లెనిన్ సిద్ధాంతాల మాదిరిగానే సోదరకమ్యూనిస్టుపార్టీలకి ఆయనరచనల సహాయం చాలా ముఖ్యం.

పెట్టుబడిదారీ విధానపు మూలశక్తుల్ని తొలగించి, నాశనంచేయడానికి, వర్గరహిత సోషలిస్టు సమాజాన్ని నిర్మించేటందుకూ పార్టీ అవలంబించిన నీతిని ట్రాట్ స్కీయైట్లు ఎదిరించేరు. లొంగుబాటుదారులయిన జినోవీవ్, కామెనీవ్ లతోనూ, వారి అనుచరులయిన కొద్దిపాటిమందితోనూ ఏర్పడ్డ 'నూతనవిరోధపక్షం' 1924 ఆఖరున వీరితో చేరినట్లు తెలుస్తూంది.

సమ్మిళితమైన ట్రాట్ స్కీయైట్ - జినోవీవైట్ల వ్యతిరేకత పదునాలుగో పార్టీ కాంగ్రెసులోనే స్పష్టంగా కనబడింది. ఈ నూతనవిరోధపక్షంయొక్క పుట్టుకతోనే స్టాలిన్ దాని బోల్షివిక్ వ్యతిరేకలక్షణాలని బయటపెట్టడంచేత దానిని ధ్వంసం చెయ్యడం సులభం అయింది. తన 'లెనినిజం' అనే పుస్తకంలో పదునాలుగో పార్టీ కాంగ్రెసుయొక్క ప్రాముఖ్యతనిగురించి వ్రాస్తూ స్టాలిన్ ఇట్లా చెప్పేడు : 'నూతన విరోధపక్షం' వారి తప్పుల మూలాల్ని బయటపెట్టి; వారి సంశయాలనీ, మూలుగుల్ని విచ్చిన్నంచేసి; సోషలిజంయొక్క భవిష్యత్ పోరాటమార్గాన్ని స్పష్టంగా చూపించి, విజయవంతమైన భావిని పార్టీ ఎదుటపెట్టి, సోషలిస్టునిర్మాణవిజయంలో అచంచలవిశ్వాసాన్ని శ్రామికులలో కలిగించడంలోనే సో. యూ. క. పార్టీ

యొక్క పదునాలుగో కాంగ్రెసుకు చారిత్రక ప్రాముఖ్యత వుంది." స్థాలిన్ పోరాటంలో కల్లా అతికష్టతరమైన ఈ సమయంలో పార్టీని శతృవులపై విజయం పొందగలిగేటట్లు నడిపేడు. సిద్ధాంతరంగంలో అద్భుతమైన కృషిచేసేడు. "రెనినిజం" అనే రచనద్వారా పార్టీకి అద్భుతమైన మార్గాన్ని చూపించేడు. సోషలిజంయొక్క అంతిమవిజయసాధనకై పార్టీ సాగించవలసిన పోరాటానికి సంబంధించిన ప్రధాన సిద్ధాంతవిషయిక ప్రశ్నలని ఆయన సమాలోచనచేసేడు. దేశంలో సోషలిస్టు పరిశ్రమలని నిర్మించడానికి, వ్యవసాయంలో సమిష్టిపద్ధతి ప్రవేశపెట్టడానికి అవసరమైన మొట్టమొదటి కార్యవిధానాలని స్థాలిన్ అప్పటికే నిర్ణయించేసేసేడు. ఆ కాలంలో జాతీయవాదులకి విరుద్ధంగా తీసుకోబడిన ఎన్నో చర్యలకి, వ్రాయబడిన ప్రధానపత్రాలకి ఆయనే బాధ్యుడు. విభిన్నజాతుల మహాసమ్మేళనం ఆయన యూ. సో. సో. రి. యొక్క పుట్టుకకి ఆయనే బాధ్యుడు. ఈ కాలంలో అతి ప్రధానపత్రాలలో యూ. సో. సో. రి. యొక్క మొదటి రాజ్యాంగచట్టం ఒకటి. ఎనిమిదవ అసాధారణ సోవియటుకాంగ్రెసులో ఆమోదించబడ్డ సోవియటు యూనియనుయొక్క నూతన (స్థాలిన్) రాజ్యాంగచట్టంతో సమానమైన ప్రాముఖ్యత దీనికి వుంది: •

సోషలిస్టు పరిశ్రమల నిర్మాణం

శ్రామికవర్గం, అధికారాన్ని స్వాధీనపరచుకున్నాక పెట్టుబడిదారీ సమాజంలో వచ్చే మార్పుల్ని గురించి మార్క్సు, ఎంగెల్సులు సూచనలు మాత్రమే యిచ్చేరు. సోషలిస్టు శ్రామికవర్గం విజయంపొందేక సాగించగల కొన్ని చర్యల్ని వారు కమ్యూనిస్టు మానిఫెస్టోలో ఉదాహరించేరు. వారు యిచ్చిన ఈ కమ్యూనిస్టు కార్యవిధానం 1917 లో రష్యాలోని శ్రామికవర్గం అధికారాన్ని చేతిలోకి తెచ్చుకునేదాకా ప్రపంచంలో ఎక్కడాకూడా కార్యరూపంలోకి తేబడలేదు. సామాజిక విధానములో పూర్తి మార్పు తెచ్చేటందుకు పారిస్ కమ్యూన్, ఎన్నో చర్యల్ని తీసుకున్నా అది అత్యల్ప కాలమాత్రమే జీవించివుండడంచేత ఫ్రెంచి శ్రామిక వర్గం ఈ కార్యక్రమాన్ని సాగించడానికి తగు సావకాశమే చిక్కలేదు.

దోపిడిచేసే వర్గంవారి కాలిక్రింద ఆధారంలేకుండా చేయగల ఎన్నో ముఖ్యములయిన చర్యల్ని సోవియట్ ప్రభుత్వం ప్రారంభించుంచి తీసుకుంది. భూమి అంతా జాతీయంచెయ్యబడి, రైతులు వుపయోగించుకునేందుకు యివ్వబడింది. మిల్లులు, ప్యాక్టరీలు, రహదారిసాధనాలు, గనులు జాతిపరం చేసివెయ్యబడ్డాయి. బ్యాంకులు జాతీయం చెయ్యబడ్డాయి.

అయినా సోవియట్ ప్రభుత్వపు ప్రారంభకాలంలోనే సోషలిస్టు ఆర్థికవిధానానికి పునాదులు వేసే ప్రయత్నాలు అంతర్యుద్ధం మూలంగా ఆపి వాయిదా వెయ్యవలసివచ్చింది. ఎనిమిదో పార్టీ కాంగ్రెసులో అంగీకరించబడ్డ బోల్షివిక్ పార్టీ కార్యక్రమంలోనూ, లెనిన్ చనిపోయేటందుకు కొద్దికాలంక్రితం 1923 జనవరి, మార్చిలలో తీవ్రమైన జబ్బులోవుండగా చెప్పి వ్రాయించిన వ్యాసాలలోనూ ఈ విధానం యొక్క స్థూలరూపం యివ్వబడింది. లెనిన్ వ్రాసిన వ్యాసాలు యివి: "ఒక దైరీలోని కొన్నిపుటలు" "సహకారంమీద" "మన విప్లవం" "శ్రామికుల - రైతుల యిన్ సెక్టరేట్ ని పునర్నిర్మాణం ఎలాగ చేద్దాం?" (సెలెక్టెడ్ వర్క్స్, సం. 3) "కొద్దిమాత్రమే అయితేనేం శ్రేష్ఠంగా వుండాలి." (పై దానిలోనే) జాతీయార్థికవిధానాన్ని సోషలిస్టుపద్ధతులపై పునర్నిర్మాణం చేసేటందుకూ, దేశాన్ని పారిశ్రామికదేశంగా మార్చేటందుకూ, వ్యవసాయంలో సమిష్టివిధానం తెచ్చేటందుకూ సాగించవలసిన పోరాటపద్ధతిని అద్భుతంగా సూచిస్తూ, సహకార పద్ధతిని విఫలీకరించిన లెనిన్ యొక్క కార్యక్రమపుస్తకావం ఈ వ్యాసాలన్నింటా దొరుకుతుంది. అధికోత్పత్తి సాధనాలు సోవియట్ రాజ్యాంగం చేతులలోవుండి, రైతాంగం శ్రామికుల మార్గదర్శకత్వాన సాగుతూన్నప్పుడు శ్రామికవర్గ నియం

తృత్యం సంపూర్ణంగా సోషలిస్టు సమాజాన్ని నిర్మించేటందుకై కావలసిన అవసరాలన్నీ సహకారంవల్లనే లభిస్తాయి.

సోవియట్లకిగల లోటు ఏమిటి? నాగరికత. అవసరమైనంత విజ్ఞానమూ తక్కువ అన్నాడు. తెనిన్ "మనం నిర్మించదోయే రాజ్యాంగంలో శ్రామికులు రైతాంగంమీద నాయకత్వాన్నీ, వారివిశ్వాసాన్నీ నిలబెట్టుకోగలగాలి ఎంతో ఒబ్బిడిగా వుంటూ. మన సాంఘిక సంబంధాలలోవున్న అనవసరాలైనవాని చిహ్నంకూడా లేకుండా చెయ్యాలి. మనకి సహాయం ఎక్కడా దొరకదు" అన్నాడాయన. మన దేశాన్ని పారిశ్రామికదేశంగా చేయడానికి, విద్యుత్మయంచెయ్యడానికి, అవసరమైన సాధనాలన్నింటినీ మనదేశంలోనే సంపాదించుకోవాలి. చాలా కఠోరమైన మితవ్యయాన్ని అలవరచుకోవాలి ఖచ్చులు కట్టించుకోవాలి. "మనం కూడబెట్టే ప్రతిపైసా మన విశేషోత్పత్తికరమైన యంత్రాలని తయారుచేసే పరిశ్రమలోకి, విద్యుత్పరిశ్రమలోకి, హైడ్రో - పేట్, హైడ్రో - ఎలక్ట్రిక్ (వోల్టోవోని) స్టేషన్ పూర్తి చెయ్యడానికి వినియోగించబడేటట్లు చూడాలి. ఇందులోనే, కేవలం ఇందులోనే మన ఆశలు పరించడానికి అవకాశాలున్నాయి. ఆపని చెయ్యగలిగినప్పుడే రైతులున్న దేశంలోని, గుర్రాలమీద ఆధారపడివున్న అర్థికవిధానాన్ని మార్చివేసి, శ్రామికవర్గం వెతుకుతూన్న గుర్రాన్ని విశేషోత్పత్తికర యంత్రపరిశ్రమ, విద్యుత్పరిశ్రమని, వోల్టోవోస్ట్రాయ్ మొదలయినవాటిని తెచ్చుకోగలం." (తెనిన్ : సెలెక్టెడ్ వర్క్సు, సం : 9 పుట. 400-401.)

పార్టీ తప్పకుండా ఈ ఒప్పుమార్గాన్నే అనుసరిస్తుందనీ, నవీనార్థికవిధానం అనుసరిస్తూన్న రష్యాని సోషలిస్టురష్యాగా మార్చగలదనీ తెనిన్ పూర్తిగా విశ్వసించేడు.

తెనిన్ యొక్క ఈ సలహాలని కార్యరూపంలోకి తెచ్చి, దేశాన్ని సోషలిస్టు పారిశ్రామిక దేశంగా చెయ్యడానికై పార్టీ ఎటువంటి కష్టపరిస్థితులలో ప్రారంభం చేసిందో తెలుసుకోవడం అవసరం. స్థాలిన్ నాయకత్వంక్రింద పార్టీ అప్పుడప్పుడే యధాస్థితికి వస్తూంది కష్టాలుగడిచి. ఈ కష్టాలలో చాలభాగం దేశీయవ్యవహారాలలో వచ్చినవే : సామ్రాజ్యవాదయుద్ధంవలన వచ్చిన వినాశమూ, దారిద్ర్యమూ, ట్రాట్స్కీయైట్లు మొదలయిన బోల్షివిజానికి శతృవులయినవారి ఎదుర్కొట్టు. విదేశ వ్యవహారాలలో తక్కువకష్టాలు కలగలేదు. చుట్టుప్రక్కలనున్న సామ్రాజ్యవాద దేశాల ఆక్రమణలూ సామ్రాజ్యవాదుల కుట్రలూ. వీరు సోవియట్ ప్రభుత్వం చిక్కులలోవుండడం అవకాశంగా తీసుకుని దానిని విధ్వంసం చెయ్య తలపెట్టేరు; కాని, తరీమివెయ్యబడ్డారు.

1927 మే నెలలో బ్రిటిష్ డై - హార్డులు గ్రేట్ బ్రిటన్ కి, యూ. సో. సో. రి. కి గల రాజకీయ సంబంధాలలో ఘర్షణలుపుట్టించేరు. 1927 జూన్ నెలలో పోలండ్ లో సోవియట్ రాయదారిగావున్న కామ్రేడ్ వ్యాకోవ్ ని వార్సాలోని వైట్ గార్డులు హత్య చేసేరు. సోవియట్ ప్రభుత్వాన్ని రెచ్చగొడితే, వాస్సు ఒక్క తప్పుటదుగువేస్తే

సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాలు యుద్ధం ప్రకటించడానికి సాకు దొరుకుతుందని వారి యాశ. బ్రాట్స్కీయైట్లు తమకి సాయం చెయ్యగలరని ఈ జగదాలకోరుల ఆశ. బ్రాట్స్కీయైట్ల నాయకులు బ్రాట్స్కీ, రాకోవ్స్కీ, జినోవీవ్, కామెనీవ్ వగైరాలతో వారదివరకునుంచి రహస్యంగా కుట్రలు సాగిస్తున్నారు.

దేశాన్ని పారిశ్రామికం చెయ్యడానికి అవసరమైన ధనం కూర్చుకోవడం మరో కష్టం. గొప్పగొప్ప పారిశ్రామిక కర్మాగారాలనీ, బలమైన యంత్రనిర్మాణ పరిశ్రమనీ, ఆయుధపరిశ్రమనీ, బ్రాట్స్కీ మొదలయిన వ్యవసాయానికి పనికివచ్చే పెద్దయంత్రాల నుత్పత్తిచేసే కర్మాగారాలనీ, నిర్మించుకురావడానికి ఎంతో సొమ్ము కావాలి. ఇవి నిర్మించబడకపోతే పెట్టుబడిదారీ ముట్టడినుంచి సోవియట్ల దేశాన్ని రక్షించడం అసంభవం అవుతుంది. వ్యవసాయంలో అధికంగా సమిష్టివిధానాన్ని ప్రారంభించితీరాలి. లేకపోతే కులకృని తొలగించడం అసాధ్యం.

1925 అక్టోబరులో ద్రోహులైన కామెనీవ్ - జినోవీవ్ గుంపు తమపనులు మళ్ళీ సాగించబోయేరు. పదునాలుగో కాంగ్రెసులో పార్టీకి వ్యతిరేకంగా ఈ ద్రోహులు సాగించిన పోరాటాన్ని మనం చూడనే చూసేం. వీరిని ఎదుర్కోడానికై సుప్రసిద్ధులైన బోల్షివిక్కులు కొందరు సెర్జీ కిరోవ్ నాయకత్వాన రెనిన్ గ్రాడ్ కి పంపబడ్డారు. కిరోవ్ బోల్షివిక్, మంచి నేర్పుగల విశ్వాసపాత్రుడైన అగ్గనైజరు.

1926 ఫిబ్రవరిలో జరిగిన కామిన్టర్న్ యొక్క ఆరో విస్తృత సమావేశంలో స్టాలిన్ కుడిపక్షం (రైట్స్) వార్షిక్ 'అత్యంత వామపక్షవాదుల్ని' విమర్శిస్తూ మాట్లాడేడు. పార్టీ శతృవులయిన బ్రాట్స్కీయైట్లు మొదలగువారిని విమర్శిస్తూ ఈ కాలంలో స్టాలిన్ ఇచ్చిన పునన్యాసాలు చాలా ప్రాముఖ్యతగలవి 1926 జూలై 15 న సెంట్రల్ కమిటీ, సెంట్రల్ కంట్రోల్ కమిషన్ల సమ్మిళిత సమావేశంలో ఆయన ఇచ్చిన ఉపన్యాసమూ, సో. యూ. క. పా. (బో) యొక్క పదిహేనో కాంగ్రెసులో వ్యతిరేకపక్షంవారిని ఖండిస్తూ ఆయన వ్రాసిన థీసిస్. 1926 నవంబరులో జరిగిన ఈ కాన్ఫరెన్సులో "మన పార్టీలోని సోషల్ డెమాక్రటిక్ పెక్షదారి" అనే విషయం మీద జరిగిన వాగ్వాదంలో ఆయన ఇచ్చిన సమాధానమూ, రిపోర్టు, చాలా ముఖ్యమైనవి. వీటిలోనూ, ఇంకా ఇతర ఉపన్యాసాలలోనూ స్టాలిన్ కామిన్టర్న్ కీ, బోల్షివిజానికి వ్యతిరేకులయిన అంతర్జాతీయ ప్రతిపక్షాల మీద తీవ్రంగా విమర్శించేడు. బ్రాట్స్కీయిజం యొక్క ద్రోహపద్ధతులని నియంత్రించేటట్టడంలో ఎంతో దూరదృష్టిచూపి ఈ ప్రతిపక్షాలు తప్పనిసరిగా కుప్ప విప్లవ వ్యతిరేకశక్తులుగా మారిపోతారని నిరూపించేడు. బ్రాట్స్కీయైట్లకీ, అనేకవిదేశ ప్రభుత్వాల గూఢచారిదళాలకీ గల ప్రత్యక్ష సంబంధాలని నిరూపించగల పత్రాలు అప్పటికింకా దొరకలేదు. అయినా వేరువేరు బోల్షివిక్ వ్యతిరేకదళాల సిద్ధాంతాలనీ, కార్యాచరణలనీ మార్క్సిస్టు దృక్పథంనుంచి విమర్శించి, బ్రాట్స్కీయిజం యొక్క విప్లవవ్యతిరేక స్వభావాన్ని నిరూపించేడు.

. చీనాసమస్యలమీద స్థాలిన్ ఇచ్చిన వుపన్యాసాలు కామిన్టరన్ సభ్యులకి బోల్షివిక్ విద్యాభ్యాసం ఇవ్వడంలో అమూల్యనేవ చేసేయి. ప్రాచ్యదేశాలలో విప్లవాభివృద్ధిమార్గాన్ని సక్రమంగా అర్థంచేసుకుందుకు సహాయపడ్డాయి. "చీనాలో విప్లవానికిగల అవకాశాలు": 1926 నవంబరు 30 న 'ఎక్స్ యొక్క చీనాకమిషన్ లో ఇచ్చిన వుపన్యాసం; ప్రచారకులకోసం ఉద్దేశింపబడిన థీసిస్—"చీనావిప్లవ సమస్యలు": 1927 మే 13 న సన్-యట్-సేన్ యూనివర్సిటీ విద్యార్థులకు ఇచ్చిన ఉపన్యాసం; చీనావిప్లవం విషయంలో కామిన్టరన్ యొక్క కర్తవ్యాలని గురించి 1927 మే 24 న 'ఎక్స్ యొక్క ఎనిమిదవసమావేశంలో ఇచ్చిన ఉపన్యాసమూ, ఇంకా ఎన్నోవున్నాయి. ఆయన చీనామీద వ్రాసినవి. కామిన్టరన్ యొక్క ఆరవకాంగ్రెసులో అంగీకరించబడిన కమ్యూనిస్టు ఇంటర్నేషనలు యొక్క కార్యక్రమం ఆయనేవ్రాసేడు. ఇది విశేషమైన చారిత్రక ప్రాముఖ్యతగల పత్రం. కమ్యూనిజంకొరకు అంతర్జాతీయంగా సాగించవలసినపోరాటానికి స్థాలిన్ సిద్ధాంతపు పునాదులువేసేడు.

1926 జూన్ లో టిఫ్లిస్ లోని ట్రాన్స్-కకేషియన్ సెంట్రల్ రైల్వే వర్కు షాపుల కార్మికులకి ఉపన్యసిస్తూ ఆయన ఇంగ్లండులోని సర్వవ్యాపితసమ్మెని గురించి, పోలండులో జరిగిన ఘటనలనిగురించి మాట్లాడేడు. 1926 నవంబరులో సో. యూ. క. పా. (బో) పదిహేనోకాన్ఫరెన్సులో "మన పార్టీలోని సోషల్ డెమాక్రటిక్ పెడదారి" మీద రిపోర్టునిచ్చేడు. 1926 డిసెంబరులో 'ఎక్స్ యొక్క ఏడవ విస్తృతసమావేశంలో "మనపార్టీలోని సోషల్ డెమాక్రటిక్ పెడదారిని గురించి మళ్ళీ ఓమాటు" హెచ్చరించేడు. ఈ రెండో వుపన్యాసంలో పెటుబడిదారీ ముట్టడి వున్నప్పటికీ ఒక్కదేశంలో సోవియటుయూనియనులో సోషలిజం విజయం పొందడానికి అవకాశాలున్నాయని తానూ, రెనినూ చెప్పిన మాటల్ని మళ్ళీ ఘంటావధంగా హెచ్చరించేడు.

యుద్ధానంతరం దేశీయార్థికవిధానాన్ని యధాస్థితికి తెచ్చి పార్టీ సోషలిస్టు నిర్మాణానికి పూనుకుంది. యీ సమయములో సోషలిస్టు నిర్మాణం అంటే ఏమిటో ప్రజలు తెలుసుకోవడం అవసరం.

సో. యూ. క. పా. (బో) యొక్క పదిహేనోకాన్ఫరెన్సులో స్థాలిన్ ఉపన్యసిస్తూ ఇల్లాగ చెప్పేడు. "మనం ఎటువేపు నడుస్తున్నామో, ఉదాహరణం యొక్క గమ్యం ఏమిటో తెలుసుకోకుండా మనం ముందుకి అడుగుపెట్టలేము. భవిష్యత్తుని పూహించుకోకుండా సోషలిస్టు అర్థికవిధానాన్ని నిర్మించడం ప్రారంభించేక పూర్తిచెయ్యగలమనే నమ్మకం లేకపోతే నిర్మాణమే ప్రారంభించలేము. స్పష్టమైన ఛివి, స్పష్టమైన గమ్యస్థానమూ లేనిదే పార్టీ నిర్మాణకార్యాల్ని సాగించలేదు. "ఉద్యమమే సర్వస్వమూ; గమ్యస్థానం ప్రాధాన్యతలేద"ని చెర్వెట్స్కి మాటప్రకారం మనం చరించలేము. పైగా విప్లవకారులమైన మనం మన పుట్టిగతిని, మన కార్యవిధానాన్ని, శ్రామికనిర్మాణంయొక్క ప్రవాన వర్గా

దర్శంతో నిర్వహించాలి. లేకపోతే నిస్సందేహంగా మనం అపర్యానిజపు బురదనేలలో సందేహంలేకుండా చిక్కుపడిపోతాం."

దేశంలోని అర్థికవిధానంలో ప్రాముఖ్యతగల స్థానాన్ని అక్రమించిన అధికార తృప్తికరమైన సోషలిస్టు పరిశ్రమల స్థితిని దృఢపరిచేటందుకై తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని సో. యూ. క. పా. (బో). పదిహేనో కాన్ఫరెన్సులో తీర్మానించబడింది. ఈ ప్రధానకర్తవాన్ని నిర్వహించేటందుకై స్టాలిన్ తన యావత్తు శక్తిని, సామర్థ్యాన్నీ, అచంచలమైన పట్టుదలనీ వినియోగించేడు. ప్రతి కొత్త పరిశ్రమనీ నిర్మించుకురావడంలో ఆయన చేసిన అద్భుతకార్యాన్ని వూహించడంకూడా కష్టం. ప్రతి ప్యాక్షరీయొక్క పనినీ అతిజాగ్రత్తగా పరీక్షించేవాడు. తోటకాపరిమాడిరిగా నూతన సోషలిస్టు విధానంయొక్క ప్రతిమొలకనీ ఆయన పోషించేడు. కొత్తవారికి ప్రోత్సాహం యిచ్చేడు. శ్రామికుల జీవితాలలో, పరిశ్రమలలో, వ్యవసాయంలో, వైజ్ఞానిక జీవితంలో కనబడే ప్రతి కొత్తమార్పునీ శ్రద్ధగా పరిశీలించేడు. విజయ పథాన్ని మార్క్సిస్టు-లెనినిస్టు సిద్ధాంతకాంతితో చూశాడు. ఈ మార్గాన్ని దూరం తగ్గించేటందుకై సాకనాలకోసం వెలికి, కనుగొన్నాడు. అది అనుసరిస్తూన్న మార్గాన్నుంచి పార్టీని తప్పించడానికి చేసే ప్రతి ప్రయత్నాన్నీ ఎదుర్కున్నాడు: కమ్యూనిజంయొక్క పురోగతికి అడ్డుపడ్డవారివిషయంలో నిర్ణయగా వ్యవహరించేడు.

రాజ్యాంగ సంబంధమైన పనులు ఇంత విశేషంగా చేస్తూన్నా స్టాలిను తన వ్రాతపని మానలేదు. ఎన్నో రాయదారాల నందుకునేవాడు. 1927 ఏప్రిలులో ఆయన "చీనా విప్లవ సమస్యల" మీద వ్రాసిన ఛీనిసు ప్రకటించబడింది; 1927 జూలై 28 న "ఈనాటి విషయాలపై వ్యాఖ్యలు" అనే వ్యాసమూ, 1927 నెప్టేంబరులో మొదటి అమెరికన్ కార్మిక ప్రతినిధివర్గానికిచ్చిన ఇంటర్వ్యూ; 1927 నవంబరులో విదేశీయ కార్మిక ప్రాతినిధ్యాల కిచ్చిన ఇంటర్వ్యూ; "అడ్టోబరు విప్లవం యొక్క అంతర్జాతీయ లక్షణం" అనే వ్యాసమూ ప్రకటించబడ్డాయి.

పత్రికలలో వచ్చేవి ఆయన దినకృత్యంలో వ్రాసే హంశాలలో ఎన్నోవంతు. పార్టీ సంస్థలకీ, మన అర్థిక-సామాజిక జీవితాల వేరువేరు శాఖలలో పనిచేస్తూన్న వారికీ, ఇచ్చే అనేక సలహాలు, ఒకదానికొకటి సంబంధంలేని అనేక విషయాల మీద వ్రాసే అసంఖ్యాకములయిన జాబులూ, ఎన్ని వుంటాయి!

సోవియటు యూనియనులోని సోషలిస్టు పరిణామగతితోనూ, ప్రపంచ విప్లవోద్యమంతోనూ తాను పొందిన విశేషానుభవాన్ని స్టాలిన్ తన గ్రంథాలలో క్లుప్తీకరిస్తూ, మార్క్సిస్టు-లెనినిస్టు సిద్ధాంతానికి నూతన విషయాలు చేరుస్తూ నిత్యం దానిని అభివృద్ధిపరుస్తూనేవున్నాడు. శ్రామికవర్గపు అంతర్జాతీయ సిద్ధాంతం ఆయన పుస్తకాలన్నింటా ప్రత్యక్షం అవుతుంది. ప్రపంచ శ్రామికవర్గానికి ముఖ్య ధారమూ, ప్రపంచంలోని కష్టజీవులందరికీ మాతృదేశమూ, కమ్యూనిజానికి పుట్టినిల్లూ అయిన సోవియట్ యూనియన్ ని బలపరచి, దృఢపరచడం ఏలాగనో ఆయన చూపించి చెప్తున్నాడు.

వ్యవసాయాన్ని సోషలిస్టు పద్ధతులమీద పునః నిర్మించుకు వచ్చేటప్పుడు పల్లెటి ప్రజలకి సహాయం చేయడానికి సంబంధించిన సమస్యలకి స్థానిన్ విశేష శ్రద్ధ చూపేడు. దేశాన్ని పరిశ్రమలమయం చేసేటందుకై స్థానిన్ నాయకత్వాన పార్టీ ఈ కాలంలో చేసినపని, తరువాత కాలంలో పల్లెటిప్రాంతాల సమిష్టివ్యవసాయంవేపు ప్రజోద్యమం బయలుదేరడానికి తోడ్పడింది.

పార్టీయొక్క నిర్ణయాలు : సెంట్రల్ కమిటీయొక్క, సెంట్రల్ కంట్రోల్ కమిషన్ యొక్క తీర్మానాలు : పదిహేనో పార్టీకాంగ్రెసు, కాన్ఫరెన్సుల నిర్ణయాలు, జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తే పార్టీయొక్క బలమూ, సామర్థ్యమూ విశేషభాగం బోల్షివిజానికి శతృవులయిన “ప్రతికూలుర కలయిక” అనబడేవారితో పోరాటం సాగించడానికే వినియోగించబడిందని తేలుతుంది. ఈ ప్రతిఘటనపక్షం అంత కంతకి ఒక్కొక్కమెట్టే కృంగి కృంగి చివరకి విప్లవ వ్యతిరేకపద్ధతులకి, పార్టీ ద్రోహానికి దిగింది. పార్టీ ద్రోహులంతా తమవ్యతిరేకతను స్థానిన్ మీదికే తిప్పేరు. స్థానిన్ నీ, తదితరులయిన బోల్షివిక్ పార్టీ నాయకులను చంపడానికి ప్రయత్నించేరు. వీరిపై పోరాటానికి పార్టీని స్థానినే నడిపించేరు.

1927 ఆకురాలుకాలంలో ట్రాట్ స్కీయైట్ల దోడులు తీవ్రం అయినాయి. వారు బహిరంగంగానే విప్లవ వ్యతిరేకవిధానాలకి దిగేరు. భవిష్యత్తులో పెట్టుబడి దారీవిధానాన్ని నిర్మించగల పార్టీ నిర్మాణంకోసం తలపెట్టి ప్రయత్నాలు సాగించ సాగేరు. అపనిందలు వ్యాపింపచేయడం, రెచ్చగొట్టడం, పెట్టుబడిదారీ రాజ్యాంగం గూఢచారులతో కలిసి కుట్రలు, చెయ్యడం, ప్రారంభించి సామ్రాజ్యవాదుల దాడికి దారి సరిచెయ్యసాగేరు.

స్థానిన్ యిచ్చిన నివేదిక విన్నమీదట పదిహేనో పార్టీకాంగ్రెసు ట్రాట్ స్కీయైట్ల ప్రతిఘటనపక్షం “రెనినిజంతో సంబంధం పోగొట్టుకుంది” అనీ, చివరకి మెన్షివిక్కుదళం మాదిరిగా తయారయిందనీ, అంతర్జాతీయ దేశీయ బూర్జువాలకి లొంగుబాటుచూపే విధానాన్ని అనుసరిస్తుందనీ, నిజానికి శ్రామికవర్గనియంతృత్వాధికారానికి శతృవైన మరొకరిచేతిలో కీలుబొమ్మగాఅయిందనీ ప్రకటించింది.

స్థానిన్ యిచ్చిన నివేదికమీద పదిహేనో కాంగ్రెసు ఈ పార్టీశతృవుల్ని తన సభ్యులనుంచి ఎక్స్ ప్యూల్ చేసేసింది. అటుతర్వాత దేశాన్ని మరింత హెచ్చుగా పరిశ్రమలతో నింపడానికి, వ్యవసాయాన్ని సమిష్టిపద్ధతిలోకితేవడానికి, కులకలపై తీవ్రమైన దండయాత్ర సాగించడానికి, పెట్టుబడిదారీవిధానపు మూలశక్తుల నన్నింటినీ వినాశం చేయడానికి, తగు విధానాన్ని ఎత్తుకుంది. పదిహేనో పార్టీకాంగ్రెసు యొక్క తీర్మానాలని పునాదిగా చేసుకుని, మొదటి పంచవర్ష దేశీయార్థిక ప్రణాళిక తయారుచెయ్యబడింది. సోషలిస్టునిర్మాణంలో అదే మొట్టమొదటిస్థానినిస్తు పంచవర్షప్రణాళిక.

పార్టీనుంచి ట్రాట్ స్కీయైట్లు ఎక్స్ ప్యూల్ చేయబడినకాలంలో పెట్టుబడిదారీ విధానపు పునస్థాపనకే తోడ్పడగల కుడిపక్షం రంగంమీదికి వచ్చింది. రైకోప్.

బుధారీన్, టామ్స్కి మొదలగువా రీదశంలోవారే. వీరింతవరకూ తమకు పార్టీతో విరుద్ధాభిప్రాయమే లేనట్లు, ట్రాట్స్కీయైట్లతో పోరాటం సాగిస్తూన్నట్లే నటిస్తూ వచ్చేరు. కుడిపక్షంవారి ప్రమాదం అంతకంతకి హెచ్చుసాగింది. దానిని అపదానికి విశేషప్రయత్నాలు చేయవలసివచ్చింది. పెట్టుబడిదారీవిధానపు పునస్థాపనకే తోడ్పడగల ఈ కుడిపక్షంవారితో పోరాటంలోకూడా స్థానిక నాయకత్వం వహించేడు. 1928 మేనెలలో ఆయన కుడిపక్షంవారిపై కత్తిరూనేడు. రెడ్ ప్రొఫెసర్ల ఇన్స్టిట్యూట్, కమ్యూనిస్టు ఎకాడమీ, స్వెర్డ్లోవ్ యూనివర్సిటీ విద్యార్థుల కిచ్చిన వుపన్యాసంతో ఈ పోరాటం ప్రారంభించేడు. ప్రధానపరిశ్రమల అభివృద్ధి నాటక పరచడం ఆత్మహత్య చేసుకోవడమే నన్నాడక్కడ. “మనదేశాన్ని పారిశ్రామికం చేస్తామన్న నినాదాన్ని వదిలిపెట్టేసి, మనదేశాన్ని పెట్టుబడిదారీ ఆర్థికవిధానానికి అనుబంధంగా తయారుచెయ్యడమే” నన్నాడు. (లెనినిజం.)

మాస్కోకమిటీ, మాస్కో కంట్రోల్ కమిషన్ల స్టీనరీమీటింగులో 1928 ఆక్టోబరు 18న సో. యూ. క. పా. (బో)లోని కుడిపక్షంవారి ప్రమాదాన్ని గురించి మాట్లాడేడు. కుడిపక్షంవారు కులక్కులతో మైత్రీసలుపుతున్నారని హెచ్చరించి, వారియొక్క ప్రమాదాచరణకి విరుద్ధంగా నిస్సంశయంగా పోరాటం సాగించాలన్నాడు :

“కష్టాల సతిక్రమించాలంటే ముందు కుడిపక్షంవారి ప్రమాదాన్ని వదల్చుకోవాలి. కష్టాల నెదుర్కోడానికి అధ్యంతరాలు కలిగిస్తూన్న మితవాదపోకడ (Right Deviation) బయటపడాలి. ఈ తప్పుడుపోకడలను ఎదుర్కోడానికి పార్టీకిగల పట్టుదలని సడలుస్తూంది.”

పార్టీకి విరుద్ధంగా ట్రాట్స్కీయైట్లు సాగించినపోరాటం తీవ్రరూపం ధరించి నప్పటిలాగే పెట్టుబడిదారీవిధానంయొక్క స్థాపనకి తోడ్పడగల కుడిపక్షంవారి చర్యలుకూడా సోవియటుప్రభుత్వానికి, బోల్షివిక్ పార్టీకి శతృపులయినవారికి ప్రోత్సాహాన్ని కలిగించేయి. ఈ కాలంలోనే పార్టీజిల్లాలో పేరుపడ్డ విధ్వంసకుల విచారణ జరిగింది. అంతర్జాతీయ ఫైనాన్సియల్లయొక్క, దేశంలోంచి పారిపోయిన రష్యన్ పెట్టుబడిదారులయొక్క ప్రోత్సాహం పొంది, సోవియట్ యూనియన్ లో పని చేస్తూ వుండిపోయిన వెనుకటి ప్రత్యేక కళానిపుణులు విధ్వంసకకార్యాలు సాగించడానికి, విప్లవ వ్యతిరేకతని సాగించడానికి ఒకసంస్థగా ఏర్పడ్డారు.

మాస్కోపార్టీ సంస్థముందు సెంట్రల్ కమిటీ స్టీనరీయొక్క సెంట్రల్ కంట్రోల్ కమిషన్యొక్క పనినిగూర్చి నివేదికనిస్తూ స్టాలిన్ అంతర్జాతీయ పెట్టుబడిదారులూ, మనదేశంలో వున్నవారి ఏజెంట్లూ, ప్రారంభించిన నూతనమైన తీవ్రవాదులకి షాక్టివిచరణ నిదర్శనాలు చూపుతుందన్నాడు. మన అంతరంగిక వ్యవహారాలలో ఆర్థికవిషయాలలోనూ జోక్యంకలుగచేసికోడానికి ప్రపంచ పెట్టుబడిదారుల ప్రయత్నమిది అన్నాడు.

వెనకటి ప్రభుత్వకాలంనాటి శిల్పకళాభిజ్ఞులు చాలమంది దేశంలోనే వుండి పోయేరు. వారికి ప్రభుత్వం అంటే కిట్టదు. ఈ విషయాన్ని పార్టీవిచారణ నిరూపిస్తూంది. శ్రామికవర్గంలోంచి నూతనశిల్పాభిజ్ఞులనీ, అన్నిరకాల మానసికశ్రమ చేయగలవారినీ, విప్లవయోధ అచంచల భక్తివిశ్వాసాలుగలవారిలోంచి తయారు చేయాలని స్టాలిన్ వెంటనే గుర్తించేడు. కష్టాలు వచ్చినప్పుడు వానినుంచి పాఠాలు గుర్తించి, వానిని ఏవిధంగా తప్పించుకోవాలో పార్టీకి స్టాలిన్ ప్రత్యక్షంగా చూపించేడు.

1929 ఏప్రిల్‌లో పార్టీ సెంట్రల్‌కమిటీ ప్లీనంలో సో. యూ. క. పా. (బో) లోని తప్పుడు పోకడలగురించి మాట్లాడుతూ ఆత్మవిమర్శన అనే పార్టీ నినాదం ఎంత ప్రాముఖ్యతగలదో చెప్పేడు.

“మనం విమర్శననీ, ఆత్మవిమర్శననీ, పూర్తిగా అభివృద్ధికి తెచ్చేనూ, మనపార్టీసంస్థల పనిని ప్రజల అదీనంలో పెడితేనూ తప్ప మన వ్యాపారాన్ని క్రేడ్ యూనియన్‌లని, పార్టీ సంస్థలనీ వృద్ధిలోకి తేలేము. సోషలిజం సాపించే పనిని పాగించలేము. బూజ్జవాజీయొక్క విధ్వంసకచర్యల్ని నిలపలేము.” (పైపు స్తకంలోనే)

పార్టీచేత విధించబడిన చాలా ప్రధానములయిన విషయాలని పూర్తి చేయడంలో ఆత్మవిమర్శన నినాదానికి ఎటువంటి ప్రత్యక్షప్రాముఖ్యతవుందో స్టాలిన్ చూపించేడు : సమిష్టి వ్యవసాయాన్నీ, ప్రభుత్వవ్యవసాయాన్నీ పూర్తిగా వృద్ధి పరచడం ; కులక్కులపై పోరాటంసాగించడం ; ధన్యపు సమీకరణాన్ని నిర్మించుకురావడం ; పార్టీపనిని వృద్ధిపరచడం ; వ్యాపారసంస్థల్ని వృద్ధిచేయడం ; క్రేడ్ యూనియన్లలోనూ, సోవియటు సంస్థలలోనూ అధికారవర్గం చేరకుండా పోరాటం సాగించడం ; పార్టీసభ్యులలో బోల్షివిక్ శత్రువులు లేకుండా తొలగించడం మొదలయిన వాల్లలో ఆత్మవిమర్శన ఎంతగానో తోడ్పడిందో చూపించేడు. సోషలిజం పునాదులమీద దేశీయార్థిక విధానాన్ని పునర్నిర్మించడం అంటే—“జాతీయార్థిక విధానంలో అన్ని మూలలావున్న పెట్టుబడిదారీవిధానపు మూలశక్తులపై సోషలిజం పోరాటం సాగించడమే. సోషలిజంయొక్క నిర్మాణంవేపు మన దేశపు శ్రామిక వర్గం ప్రధానమైన పురోగతిని సాగించింది అన్నమాట.” (అందులోనే)

పార్టీ స్టాలిన్‌యొక్క నాయకత్వాన ట్రాట్స్కీయిజాన్నీ, ఆపర్యూనిస్టు కుడి పక్షంవారినీ నిర్మూలించి తెనిన్, స్టాలిన్‌లు వేసిన మార్గంవెంట వెనకముందు లేకుండా సాగడంచేతనే ప్రపంచంలో ఎక్కడా సాటిలేని విధంగా హెచ్చుగా సోషలిస్టు నిర్మాణాన్ని సాగించగలిగిందని మనం తెలుసుకోగలుగుతున్నాం.

“అంత విశేషంగా పరిశ్రమల్ని నిర్మించడం చరిత్రలో ఎరగం. నూతనాభివృద్ధి కంత వుత్సాహం, మిలియన్లకొద్దీ శ్రామికులతో అటువంటి కార్యకూరత్వం చరిత్ర కందనివిషయం.” (సో. యూ. క. పా. (బో) చరిత్ర, పు. 297)

దేశాన్ని పారిశ్రామికం చేయడంలో పొందిన ఈ విజయమూ, వ్యవసాయాన్ని సమిష్టిపద్ధతులపై నడిపేటందుకు చేసిన మొదటిప్రయత్నాలూ, సమిష్టి విధానంవేఛూ, సోషలిజంవేఛూ రైతులలో ప్రజోద్యమం బయలుదేరడానికి తోడ్పడింది.

ఇటువంటి ప్రజోద్యమంకోసం పోరాటం ఏలాగ సాగించాలో ప్రత్యక్షంగా చూపించేటందుకై ఈ పోరాటం బాగాలేని, ఎన్నెన్నో కష్టాలతో కూడుకున్న జిల్లాలని స్వయంగా వెళ్ళి చూసేడు. 1928 శీతాకాలంలో నైబీరియా వెళ్ళి-అల్టామ్ మండలంలోని బార్నార్ మొదలయిన ప్రదేశాలని చూసి, అక్కడ పనిచేస్తున్న వర్కర్లని మీటింగులకి పిలిచి, సోషలిస్టు అభియానానికై కార్యవిధానాలని వారితో ఆలోచించేడు.

సోవియటు ప్రభుత్వపు పన్నెండో సంవత్సరోత్సవం సందర్భంలో స్టాలిన్ "గొప్ప మార్పుతెచ్చిన సంవత్సరం" అనే పేరుతో ఒక వ్యాసాన్ని వ్రాసి ప్రకటించేడు. "వెల్లెలలోనూ, పట్టణాలలోనూకూడా పెట్టుబడిదారీ విధానపు మూల శక్తులపై సోషలిజం సాగించిన పోరాటంలో ఈమార్పు వ్యక్తీకృతం అవుతుంది. అని వ్రాసేడు. (లెనినిజం) శ్రమయొక్క ఉత్పత్తికి హెచ్చుకావడంలో ఈ మార్పు ముందుకి సాగింది. ఉత్పత్తికి హెచ్చడమే లేకపోతే పెట్టుబడిదారీ విధానంమీద సోషలిజం అంతిమవిజయం పొందగలగడమే అసంభవం. ఈమార్పు పారిశ్రామికసంస్థల నిర్మాణంలోకూడా ముందుకి సాగుతుంది. దీనినిగురించి స్టాలిన్ యిట్లాగ ప్రకటించేడు : "ప్రధాన పరిశ్రమల నిర్మాణసమస్య కాదర్ల సమస్య తేలనిదే పూర్తిగా సాధించబడిందనడానికి వీలులేదు." (అందులోనే)

వ్యవసాయంలో వచ్చిన మార్పుకూడా అల్పంకాదు. మధ్యరకపు రైతులు సమిష్టిక్షేత్రాలకి ఎగబడుతున్నారు. "వ్యవసాయంలో వచ్చిన విశేషమైన మార్పులకి యిదే పునాది. సోవియట్ ప్రభుత్వం గతసంవత్సరంలో సంపాదించిన ప్రధానసాధనలలో వ్యవసాయాభివృద్ధి మరీముఖ్యం." (అందులోనే)

ఈ మహాపలికాలని క్రోడీకరిస్తూ స్టాలిన్ తేల్చిన పర్యవసానాలు పార్టీకి, శ్రామికప్రజలకి అంతిమవిజయంయెడల విశ్వాసంకలిగించి, వారిని అద్భుతవీరత్వం ప్రదర్శించడానికి ప్రోత్సహించేయి.

"పారిశ్రామికీకరణమార్గాన సోషలిజంవేపు మనం పూర్తివేగంతో సాగుతున్నాం. యుగాలుగా అంటిపెట్టుకునివున్న 'రష్యన్'ల వెనకబడిపుండడాన్ని వెనకనే వదిలేసేం. మనదేశం లోహాలదేశం, మోటార్లదేశం, బ్రాక్లర్లదేశంగా మారిపోతుంది. మనం మన సోవియట్ యూనియనుని మోటారుమీదా, మన రైతుని బ్రాక్లరుమీదా కూర్చోబెట్టేక తమ నాగరికతనుగురించి బడాయిలుచెప్పిన పెట్టుబడిదారులు మనని అందుకోమనండి. చూద్దాం! అప్పుడు వెనకబడివున్న దేశాల, అభివృద్ధిపొందిన దేశాల తరగతులలో ఏయే దేశాన్ని చెప్పాలిసే వుంటుందో చూద్దాం." (అందులోనే.)

వ్యవసాయాన్ని సమిష్టి చెయ్యడం

సమిష్టిపద్ధతికై వచ్చిన ప్రజోపుద్యమం వ్యవసాయంలో తెచ్చిన తీవ్రమైన మార్పుల్ని ఏ చరిత్రకారుడూ గుర్తించకుండా వుండలేడు. ఈ విషయంలో విశేషమార్పులు జరిగిన సంవత్సరం 1929. సమిష్టి విధానంలో విజయం కలగడానికి ప్రధానంగా శ్రామికవర్గం రైలాంగంయెడ అవలంబించిన సరియైన పద్ధతే కారణం. స్టాలిన్ నాయకత్వాన పార్టీ ఈ కార్యవిధానాన్ని సక్రమంగా అనుష్ఠించింది. సమిష్టివిధానానికి వ్యతిరేకులూ, పెట్టుబడిదారీవిధానాన్ని సంస్థాపించగల కుడిపక్షంవారితోనూ, పార్టీవిధానాన్ని తికమకపరిచే వామపక్షీయులతోనూ ఆయన పోరాటంసాగించేడు. ఎంతోకాలం ప్రచారం, దోధనా సాగిస్తేనూ, నమ్మించగల వాదనలని తేగలిగితేనూ, మాత్రమే సాధ్యపడేపనిని పరిపాలనలో విర్బంధపద్ధతులు పయోగించి సాధించాలంటూ చెప్పి రైతుల్ని విముఖుల్నిచేసి, శత్రువుచేతికి ఒక ఆయుధం యివ్వబోయేడు. దేశం పరిశ్రమలమయం చెయ్యడం వలన సోవియట్ రాజ్యాంగంచేతుల్లో అనంతమైన శిల్పావకాశాలు చిక్కేయి. దీని వలన ఉద్యమానికి తోడ్పాటూ, సౌకర్యమూ చిక్కి సమిష్టివిధానం విజయం పొందింది.

శాస్త్రీయ సోషలిజాన్ని కనిపెట్టిన మార్క్సు-ఎంగెల్సులకి వ్యవసాయంలో సమిష్టిపద్ధతి ఏలావస్తుందో స్పష్టంగా పూహించడానికి తగు అవకాశం లేదు. 1881 మార్చినెలలో వీరా జెసూలిచ్ కి మార్క్సు వ్రాసిన జాబుయొక్క చిత్తప్రతికనబడింది. రష్యాలోగనక సోషలిస్టువిప్లవం వస్తే, అక్కడభూమిని సోషలిస్టు పద్ధతులలో యంత్రాలతో దున్నడానికి కావలసిన ప్రాకృతిక పరిస్థితులున్నాయనే భావాన్ని ప్రకటించేడు. సమిష్టి యంత్రవ్యవసాయానికి కావలసిన శిల్ప పరికరాలన్నీ రష్యాలో పెట్టుబడిదారీపద్ధతిలో తయారై నిర్ధంగావున్నవి దొరకుతాయని ఆయన వుద్దేశ్యం.

వ్యవసాయానికోసం ఒక ట్రాక్టర్లూ, ట్రాక్టరు డ్రైవర్లనీ గురించి లెనిన్ ఏలాగ కలలు కనేవాడో, సమిష్టి వ్యవసాయానికి ఆయన ఎంత ప్రాముఖ్యతని యిచ్చేడో మనకి తెలుసు.

స్టాలిన్ నాయకత్వాన లెనిన్ కలలు నిజం అయినాయి. పెద్దపెద్ద ట్రాక్టరు కర్మాగారాలనీ, యితర వ్యవసాయ యంత్ర కర్మాగారాలనీ నిర్మించేటందుకు స్టాలిన్ అత్యధికమైన శ్రద్ధని చూపించేడు. ఈ ప్రధానవిషయానికి సంబంధించిన విషయాలన్నీ స్వయంగా పరీక్షించేడు. కొత్తయంత్రాల పరీక్షలకి స్వయంగా హాజరై

రయ్యేడు. డిటైన్లు గీసేవారికీ, ప్యాంప్లీమానేజర్లకీ, నూతన నిర్మాతలకీ, యంత్రాలలో ఏమాదిరి అభివృద్ధి రావలసివుందో, ఏమాదిరి కొత్త యంత్రాల్ని నిర్మించాలో, ఏలాగ నిర్మించాలో సలహాల నిచ్చేవాడు. వీనికి ఫలితంగా సోవియట్ ప్రభుత్వపు వ్యవసాయంలో శ్రమని తగ్గించే అన్నిరకాల యంత్రాలూ, ట్రాక్టర్లు, హార్వెస్టర్ కంబైన్లు, బంగళాదుంపలు పోతే యంత్రాలు, నార, సుగర్ బీట్, పత్తి పైచుచేసే యంత్రాలూ విస్తారంగా వాడకంలోకి వచ్చినాయి.

స్టాలిన్ ఎప్పుడూ మనదేశంలోని ముందుకువచ్చిన ప్రజలద్వారానూ, ప్రజాసమూహాలద్వారానూ పనిచేస్తూండడమే వ్యవసాయంలో సమిష్టిపద్ధతి విజయం పొందడానికి సావకాశాన్ని యిచ్చింది. విజయం తనంత తానే మనచేతుల్లోకి రావనీ, దానికోసం పోరాడి సంపాదించవలసివుంటుందనీ, సరిగ్గా పట్టుదలతో శ్రామికుల్ని సరియైన నాయకత్వంలో నిర్మించుకురావలసివుంటుందనీ చెప్పేడు.

సమిష్టి వ్యవసాయం ఏవిధమైన అల్లహూ, అభ్యంతరాలూ లేకుండా సుఖంగా సాగిపోయిందనుకోవద్దు. వ్యవసాయంలో సమిష్టి విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టడమూ, మొదటి పంచవర్షప్రణాళికయొక్క పూర్తి చేసిన కాలంలోనే సరిగ్గా పెట్టుబడిదారీవిధానం భయంకరమైన ప్రపంచ పరివ్యాప్తవిక్షోభంలో చిక్కుకుని వుంది. యుద్ధభయం లేవ్రం అయిన సమయాలలో అక్కడా అక్కడా పెట్టుబడిదారులు సోవియటుయూనియనుని అణగారోక్కి కాము బయటపడాలనే ప్రయత్నాలుకూడా చేసేరు. 1931 లో జపానీస్ సామ్రాజ్యవాదులు మంచూరియాని ఆక్రమించుకుని, మంచూకోపేరిచ నామమాత్రంగా ఒక ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించేరు. కాని నిజానికి సోవియట్ యూనియనుపై సాగించదలచిన దండయాత్రకి దానిని స్కంధావారంగా వుపయోగించుకో దలిచేరు.

ఇంక దేశంలో పెట్టుబడిదారీవిధానాన్ని స్థాపించగల కుడిపక్షంవారూ, ట్రాబ్ స్కీయెట్లూ, సామ్రాజ్యవాదులతోటీ, వారి గూఢచారిదళాలతోటీ కుట్రలు సాగించేరు. ఆచోకిలు సంపాదించి, రహస్యాలు సంగ్రహించి, విదేశప్రభుత్వాలకిచ్చేరు. పార్టీ సభ్యులలో ప్రధానులయినవారిని చంపడానికి పథకాలు వేసేరు. చివరకి నెర్జి కిరోవ్ని చంపగలిగేట కూడా. పార్టీ నాయకులనీ, ప్రభుత్వాధికారులనీ చంపడానికై ఏర్పాట్లుచేసేరు. వారికోపం అంతా కామ్రేడ్ స్టాలిన్ మీదనే వుంది. ప్రజలయొక్క ఆచంచలమైన పట్టుదలకీ, చైతన్యానికీ, పూహలకీ, అలపెరుగని సామర్థ్యాలకీ స్టాలిన్ ఆదర్శప్రాయుడు కావడమే దీనికి కారణం.

ఇటువంటి పరిస్థితులమధ్య బోల్షివిక్ పార్టీయొక్క సెంట్రల్ కమిటీయొక్క కార్యక్రమాన్నీ, సోవియట్ ప్రభుత్వ సంస్థల వ్యవహారాలనీ నడుపుతూ స్టాలిన్ కులకవర్గాన్ని నశింపచేసి, దృఢమైన సమిష్టి వ్యవసాయపు పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టే నీతివిధానాన్ని కార్యరూపంలో పెట్టేడు. ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. దీనివలన సమిష్టిక్షేత్రవిధానం పూర్తిగా విజయం పొందింది. వ్యవసాయంలో ఈ మూర్ఛ మెట్టు తర్వాత మెట్టుగా తీసుకురావడానికై స్టాలిన్ మార్గం సరిచేసేడు.

శ్రామికవర్గ నియంతృత్వం స్థాపించబడ్డది మొదలు రష్యాలో ఎంతెంత మార్పులువచ్చేయో స్థాలిన్ 1929 డిసెంబరు 27 న మార్క్సిస్టులయిన వ్యవసాయక విద్యార్థుల సభలో చూపించేడు. ఇక్కడ రెండే గతులున్నాయి అన్నాడు. “వెనెక్కి పెట్టుబడిదారీ విధానంలోకి పోనై నా పోవాలి. లేదా ముందుకి సోషలిజంవేపు సోగాలి ఇంక మూడో మార్గంలేదు. వుండదుకూడా.” వ్యవసాయం—పరిశ్రమలమధ్య ‘సమతుల్యత’ వుండాలనీ, సోషలిస్టుపద్ధతిలో స్వేచ్ఛాపూర్వకత్వం వుండాలనీ ఈ మొదలైన బుధారినైట్లు ఆపర్యూనిస్టు సిద్ధాంతాలు చాలా ప్రమాదం కలిగిస్తాయని చెప్పేడు.

పార్టీ ఒక్కొక్క సమయంలో ఒక్కొక్క పారిశ్రామిక శాఖకి విశేషధాన్యం వుంచి దాని గుఱాన్ని, పరిమాణాన్నీకూడా అభివృద్ధిపరచవలసిన అవసరంవుంది. వ్యవసాయంలో సమిష్టిపద్ధతి దానంతటదే వస్తుందని బోల్షివిక్ పార్టీ అనుకొనివుండలేదు. “చిన్న రైతాంగం బలంగావుండే పల్లెటిపట్టుల్ని సోషలిస్టు నగరాలు ముందుకి నడిపి, గ్రామసీమలలో సమిష్టిక్షేత్రాలూ, ప్రభుత్వక్షేత్రాలూ స్థాపించి, గ్రామసీమల్ని మాతన సోషలిస్టు పునాదులమీద నిర్మించుకొరావాలి.” అన్నాడు స్థాలిన్. (లెనినిజం)

చిన్నరైతుల వ్యవసాయంయొక్క “స్థిరత్వాన్నిగూర్చిన పెట్టిబూట్లువా సిద్ధాంతాన్ని ఆయన ఖండించేడు. సమిష్టివ్యవసాయంలోవచ్చిన అభివృద్ధికి ఫలితముగా దేశంలోని ఆర్థిక జీవితంలో గొప్ప మార్పులువచ్చి, వర్గశక్తులలో సూతన సంఘటనలు వచ్చేయని ఆయన చూపించేడు. వెనకటిమూడిరిగా ఈనాడు దాన్యం, పశువుల ఉత్పత్తి కులకుల చేతిలోలేదు. మనచేతిలో “కులక్ వుత్పత్తిస్తానే సమిష్టిక్షేత్రాల, ప్రభుత్వక్షేత్రాల వుత్పత్తిని నిలిపేటందుకు అవసరమైన ఛాల్జి పరిస్థితులన్నీ సమకూడివున్నాయి.....అందుచేతనే మనం కులక్కుల దోపిడీఅవకాశాల్ని నిరోధించే నీతివిధానాన్ని వదిలి, కులక్కువర్గాన్నే ఆంతరింపచేసే విధానాన్ని ఎత్తుకున్నాం” అన్నాడు, స్థాలిన్. (పైదానిలోనే)

ఇక్కడ ఒక సంగతి చెప్పాలి. కులక్కులకి వ్యతిరేకంగా లీవ్రమైన పోరాటం సాగించాలనీ, చాలా జిల్లాలలో సమిష్టివ్యవసాయ పద్ధతిని దృఢంగా ఏర్పరచాలనీ సెంట్రల్ కమిటీ నినాదం ఇచ్చినప్పుడు చాలమంది ‘ఎడమ! పెడదారి తొక్కి బోధనాపద్ధతులు అనవసరం అని నిశ్చయించేసేసి, పరిస్థితులు ఎంత మాత్రమూ పరిపక్వంకాని జిల్లాలలో సమిష్టివిధానాన్ని ప్రవేశపెట్టసాగేరు. ప్రజలవి - కులకులు కానివారివికూడా అస్తులు లాక్కోసాగారు. ఇది చాలా ప్రమాదకరం. సోవియటు విధానానికి, బోల్షివిక్ పార్టీకి వ్యతిరేకులయినవారు పార్టీ నీతిలో తీసుకువచ్చే ఈ పెడదారులని ఆధారపరచుకుని సోవియట్ ప్రభుత్వంమీద రైతులకి అసహ్యాన్ని కలిగించి సమిష్టి పద్ధతిమీద తిరుగుబాటు చెయ్యడానికి ప్రోత్సహించడానికి సిద్ధంగావున్నారు.

“విజయవలన రష్యమూసుకుపోయినాయి,” అనే వ్యాసంలో (లెనినిజంలో చేర్చబడింది.) స్థాలిన్ ప్రమాదం గలిగించే ఈ పెడదారుల్ని నిరసిచేడు. ఈ

వ్యాసంవలన విశేషంగా ఫలితాలు కలిగేయి. అంతవరకు చేసిన తప్పుల్ని దిద్దుకో దానికది బాగా తోడ్పడి, పల్లెటి ప్రాంతాలకూడా సోషలిజంవేపు దృష్టితిప్పడానికి తోడ్పడింది. సమిష్టిక్షేత్రాలు అభివృద్ధిపొందుతూన్న మొదటిదశలో వ్యావసాయక కమ్యూన్లని స్థాపించబోవడంగానీ, వ్యావసాయక ఆర్జెల్సుని స్థాపించడానికే ప్రయత్నించాలని చెప్పేడు. కమ్యూన్లు స్థాపించడానికి తగు పరిస్థితులు సమ కూడలేదని చెప్పేడు.

తన వ్యాసంలో నాయకత్వాన్ని గురించి స్టాలిన్ అద్భుతమైన పాఠం నేర్పేడు. “నాయకత్వపు చాతుర్యం చాలా ప్రధానమైన విషయం. మనం వుద్యమానికి వెనక్కాల ఈడిగిల బడకూడదు. అల్లాగ చేసేమా ప్రజలకి దూరం అయిపోతాం. అల్లాగని ముందుకి పరుగెత్తిపోకూడదు. అల్లాగచేసేమా ప్రజలతో సంబంధం తెగిపోతుంది. ప్రజోద్యమానికి నాయకత్వం వహించదలచి, ప్రజలతో సంబంధం నిలుపుకోదలచినవారు రెండురంగాలలో పోరాటం సాగించవలసి వుంటుంది. — వెనక్కాల ఈడిగిలబడేవారిలోటీ, ముందుకి పరుగెత్తే వారిలోటీకూడా పోరాటం సాగించాలి.”

“ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహిస్తూనే, కార్మిక - కర్షకప్రజాసామాన్యంతో సంబంధాలు ఎల్లా నిలుపుకోవాలో, పెంచుకోవాలో తెలిసివుండడంచేతనే మనపార్టీ యింత బలీయమై దుర్జేయం ఆయింది.” (జైదానిలోనే.)

స్టాలిన్ యొక్క ఈ వ్యాసం వచ్చేక పార్టీ సెంట్రల్ కమిటీ 1930 మార్చి 15 న స్టాలిన్ యొక్క ప్రోత్సాహాన “సమిష్టి క్షేత్రోద్యమంలో పార్టీవిధానంలో లొక్కిన పెడదారుల్ని ఎదిరించాలి.” అనే విషయంమీద తీర్మానం ప్రకటించింది. స్టాలిన్ వ్రాసిన “విజయంవలన కష్ట మూసుకుపోయినాయి.” అనే వ్యాసంలాగే ఈ తీర్మానంకూడా గ్రామసీమలలో పార్టీవిధానంలో వచ్చిన తప్పుల్ని, లొక్కిన పెడదారుల్ని దిద్దడంలో బాగా వుపయోగించింది.

దీనితర్వాత రైతులూ, సమిష్టిక్షేత్రాలలోనివారూ సమిష్టి విధానానికి సంబంధించిన సమస్యల్నిగూర్చి దేశం నాలుగుమూలల నుంచీ వ్రాస్తూవచ్చిన జాబులకి సమాధానంరూపంలో “సమిష్టిక్షేత్రాలలోని కామ్రేడ్సుకి సమాధానం” (లెనినిజంలో చేర్చబడింది.) అనే పేరున వ్యాసంవ్రాసి 1930 ఏప్రిల్ . 3 న ప్రకటించేడు. సమిష్టిక్షేత్రోద్యమంలో పార్టీపనివారూ, సోవియట్ వుద్యోగులూ చేసిన ప్రధానమైన పొరపాట్లని ఈవ్యాసంలో సూచించేడు. మధ్యమతరగతి రైతుకిగల ప్రాధాన్యతని మరచిపోయి, ఆరనియెడ పొరపాటు దృక్పథం అవలంబించి, సమిష్టిక్షేత్రాలలో చేరడానికై రైతుల్ని తొందరపెట్టకూడదన్న లెనిన్ ఆదేశాన్ని మరిచిపోవడం వలననే ఈ తప్పులు వచ్చేయని సూచించేడు. సమిష్టిక్షేత్రాలు ఐచ్ఛికసిద్ధాంతం మీద ఏర్పడాలి; సోవియటుయూనియనులోని వేరువేరుజిల్లాల పరిస్థితుల్ని గమనికలోకి తీసుకోవాలి; సమిష్టిక్షేత్రాల నిర్మాణంలో ఆర్జెల్ విధానాన్ని దాటేసి, కమ్యూన్ పద్ధతిని ఒకేమారు ప్రవేశ పెట్టకూడదు. కమ్యూన్ అన్నది సమిష్టివిధానం

స్థాలిన్

యొక్క పర్యవసానం; కమ్యూన్ లోని సభ్యులందరియొక్క అవసరా లన్నింటినీ తీర్చగలిగినన్ని వస్తువులు అనంతంగా వున్నప్పుడే కమ్యూన్ ఏర్పడుతుంది.

బాగా ఆలోచించి, వేసిన పార్టీవిధానం, స్థాలిన్ సలహాతోనూ, ఆదేశాల తోనూ కలిసి దృఢమైన సమిష్టివిధానం విజయం పొందడానికి వీలునిచ్చింది. కులక్ వర్గాన్ని నిర్మూలించడానికి తగుపరిస్థితుల్ని సృష్టించింది.

సమిష్టివిధానంవేపు వచ్చిన ఈ విషయం నిర్వచిస్తూ స్థాలిన్ సో. యూ. క. పా. (బో) చరిత్రలో ఇలాగ వ్రాసేడు : “ఇది ఒక గొప్ప విప్లవం. ప్రాచీన సమాజంలోనుంచి నవీన సమాజంలోనికి వేసిన ఒక్క గంతు ఇది. 1917 అక్టోబరు విప్లవం మాదిరిగానే ఇది కూడా విశేష ఫలితాలను కలిగించింది.”

“ఈ విప్లవంలో వున్న ప్రత్యేకత ఏమంటే అది పైనుంచి, రాజ్యాంగం యొక్క ప్రోత్సాహంమీద, కులక్ బంధాలని నిర్మూలించి, సమిష్టిక్షేత్రాలలో స్వతంత్రంగా జీవించడానికై ఊరాడుతూన్న లక్షలకొలది రైతులనుంచి - దిగువ నుంచి ప్రత్యక్ష సహాయాన్ని పొంది సాధించబడింది.” (సో. యూ. క. పా. (బో) చరిత్ర)

శ్రామికులూ, కర్షకులూ, రెడార్మీ సైనికులూ అనేకమీటింగులలో వెలిబుచ్చిన కోరిక ప్రకారం సోవియట్ యూనియన్ యొక్క కేంద్రకార్యనిర్వాహక సమితి స్థాలిన్ కి ఆయన సోషలిస్టు నిర్మాణరంగంలో చేసిన అమూల్య సేవకి పురస్కారంగా ఆర్డర్ ఆఫ్ ది రెడ్ బానర్ ని రెండోమాటు బహూకరించింది.

1930 జూన్ 26 న పదహారో పార్టీ కాంగ్రెసు సమావేశం అయింది. దీన్ని స్థాలిన్ “యుద్ధరంగం అంతటా సోషలిజం తీసుకున్న ఎదురులేని దండయాత్ర కులక్ వర్గ వినాశం, దృఢమైన సమిష్టివిధానసాధనలకి చెందిన కాంగ్రెస్” అని విలిచేడు.

ఈ కాంగ్రెసులో స్థాలిన్ చాలా దీర్ఘమైన రిపోర్టు చదివేడు. దేశం అంతటా సాగించబడిన సోషలిస్టు నిర్మాణకార్యక్రమాన్ని ఇందులో వివరించేడు. ఇదివర కెన్నడూ పార్టీలో లేనంత ఐక్యత ఈ కాంగ్రెసులో కనబడింది. బ్రాట్ స్కీ మైల్లు, కుడిపక్షం వాచా పూర్తిగా పరాజితులయిపోయేరు.

మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళికని నాలుగేళ్ళలోనే పూర్తిచెయ్యాలనే నినాదాన్ని ఈ కాంగ్రెసులోనే పార్టీ ఇచ్చింది. అసలు ఈ నినాదం ప్రజాసామాన్యంలోంచే వచ్చింది. నాలుగేళ్ళలో పంచవర్ష ప్రణాళికని పూర్తిచెయ్యడమూ, రెండో పంచవర్ష ప్రణాళికని పూర్తిచెయ్యడమూ, స్థాలిన్ యొక్క నాయకత్వపు తెలివితేటలకి పలికమే.

పార్టీ, సోవియట్, ట్రేడ్ యూనియన్, కోఆపరేటివ్, తదితర సంస్థల కార్య విధానాల వేరువేరు దశలను స్థాలిన్ బహుశ్రద్ధగా పరిశీలిస్తూంటాడు. అర్థిక, పరిపాలన, సైనిక, వైజ్ఞానిక కార్యక్రమాల అభివృద్ధిని జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తూ

ఎక్కడిక్కడ పార్టీసభ్యులూ, కష్టజీవులూ తమ దృష్టిని కేంద్రీకరించవలసిన ప్రచారసమస్యలని తక్కున చూపిస్తుంటాడు. ఏక్షణంలోనైనా గొలుసుకత్తులోని ప్రచారమైన గొళ్ళేన్ని. ఆ సమస్యయొక్క కీలకాన్ని తెలిపే గొళ్ళేన్ని ఇట్టే కనిపెట్టగల శక్తి స్టాలిన్ లోవుంది.

ఉదాహరణ చూడండి : సోషలిస్టు పరిశ్రమల మేనేజర్ల మొదటి అఖిల్ యూనియన్ కాన్ఫరెన్సులో 1931 ఫిబ్రవరి 4 న “వ్యాపారనిర్వాహకుల బాధ్యతల” మీద మాట్లాడుతూ శిల్పనిపుణత పంపాదించవలసిన అవసరాన్ని తెలియ పరచేడు.

“అభివృద్ధిపొందిన దేశాలకంటే మనం ఏభయ్యో. వందో సంవత్సరాలు వెనుకబడివున్నాం. మనం ఈతేడాని పదేళ్ళలో కూడతీసుకోవాలి. మనం అది చెయ్యలేకపోతే వాళ్లు మనని నులిపేస్తారు.” (రెనినిజం.)

అన్నింటికంటే హెచ్చుగా వెనకబడివున్నదీ శిల్పరంగంలోనే. దీనిని కూడతీసుకోడానికి. అంతర్జాతీయంగా మనకిగల బాధ్యతలకీ. కర్తవ్యాలకీ మధ్య ఏకీభావాన్ని కుదర్చడం స్టాలిన్ యొక్క ప్రత్యేకత. మనకి అప్రదానాలయిన అంతర్జాతీయ బాధ్యతలు వున్నాయన్నాడు. ఏమిటవి :

“యూ. సో. సో. రి. లోని శ్రామికవర్గం ప్రపంచ శ్రామికవర్గంలో ఒక భాగం. మనం పొందిన విజయాలు ఒక్కో యూ. సో. సో. రి. లోని శ్రామిక వర్గంయొక్క పరిశ్రమకి ఫలితాలుకావు. ప్రపంచ శ్రామికవర్గంయొక్క సహాయం కూడా వాటికి విశేషంగా తోడ్పడింది. ఈ సహాయమేలేకపోతే మన నెస్సుదో చీరిపారవేసి వుండేవారు. అన్ని దేశాలలోని శ్రామికవర్గానికి మనదేశం షాక్ - ట్రిగేడన్నాడు. ఈమాట చాలా సరిగ్గా వుంది. కాని, ఇది మనమీద చాలా గొప్ప బాధ్యతలని ఆరోపిస్తుంది. అంతర్జాతీయ శ్రామికవర్గం మనకి ఎందుకు సాయ పడుతూంది. ఈ సహాయానికి మనం ఏలాగ అర్హులం? పెట్టుబడిదారీ విధానానికి విరుద్ధంగా యుద్ధంలోకి మనమే ముందుదూకేం. శ్రామికవర్గపు రాజ్యాంగాన్ని మొదట నిర్మించింది మనమే. సోషలిజాన్ని నిర్మించుకురావడానికి ప్రారంభించిందీ మనమే. మనం చేస్తున్న ఈపని విజయవంతంగనక అయితే ప్రపంచం అంతా మారిపోతుంది. శ్రామికవర్గం అంతా విముక్తి పొందుతుంది. విజయం పొందడానికి కావలసింది ఏమిటి? మనం వెనకబడి వుండరాన్ని వాదులుకోవాలి. నిర్మాణంలో విశేషమైన బోల్షివిక్ ఉత్సాహాన్ని వృద్ధిచేసుకోవాలి. మనం ముందుకి సాగుచున్న విధానం చూసి ప్రపంచ శ్రామికవర్గం మనవేపుచూసి : యిది నా పురోగామిదళం; ఇది నా షాక్ - ట్రిగేడ్, యిది నా శ్రామికవర్గరాజ్యాంగం. యిది నా తల్లిదేశం : వీరు తమ కార్యాన్ని. - మనకార్యంకూడా నిర్వహిస్తున్నారు. అనిర్వహించడంలో బాగా నిర్వహిస్తున్నారు; పెట్టుబడిదారులకి వ్యతిరేకంగా వారికి మనం సహాయం చేసి, ప్రపంచ విప్లవకార్యాన్ని వ్యాపింపచేద్దాం “—అనాలి.” (అందులోనే)

సోవియట్ ప్రజల శిల్పాన్ని వశపరచుకోవడమేగాక దానిని పెట్టుబడిదారీ విధానపు శిల్పంకంటే శ్రేష్ఠంగా తయారుచేస్తున్నారు. అవిధంగా సోవియటు ఆర్థిక విధానం యొక్క ఉత్కృష్టతని నిరూపిస్తున్నారు. ఇది అంతర్జాతీయంగా మనకి గల బాధ్యతల దృష్ట్యా చూస్తే చాలా ప్రాముఖ్యతగలది.

ఈ పనిలో కష్టాలున్నాయి. అన్నవారికి సమాధానంగా స్టాలిన్ యిల్లా చెప్పేడు : "బోల్షివిస్కులు పట్టుకోలేని కోటలు లేవు. యంతకంటేనూ కష్టమైన సమస్య తెన్నింటినో మనం సాధించేం. పెట్టుబడిదారీవిధాన్ని కూలద్రోసేం. అది కారాన్ని చేతిలోకి తీసుకున్నాం. బ్రహ్మాండమైన సోషలిస్టు పరిశ్రమని నిర్మించేం. మధ్యతరగతి రైతుల్ని సోషలిజంవేపు ఆకర్షించేం. నిర్మాణదృష్ట్యా అతిప్రధానమైన వాటిని ఇదివరకే సాధించేం. మిగిలింది ఎంతో మనకార్యం కాదు: శిల్పాన్ని అభ్యసించడం. శాస్త్రజ్ఞానాన్ని సంపాదించడమూ మిగిలింది. ఈ పని పూర్తి చేసేమా యిప్పుడూ ఊహాకి అందనంత తీవ్రమైన పుత్సాహాన్ని సంపాదిస్తాం. యిప్పుడు యిది చెయ్యదలచుకున్నామా చేసేతీరుతాం." (అందులోనే)

వ్యాపారనిర్వాహకుల సభలో 1931 జూన్ లో పువన్యసిన్తూ, నూతన పరిస్థితులూ - నూతనములయిన ఆర్థిక బాధ్యతలు" గురించి (తెనినిజంలో ఇది చేర్చబడింది) మాట్లాడేడు. మన పరిశ్రమల అభివృద్ధి వేగంగా జరగడానికి, ప్రాశస్త్యం కలగడానికి ఆరు పరిస్థితులు అవసరం అని ఆయన అందులో చెప్పేడు : (1) సమిష్టి క్షేత్రాలతో ఒప్పందాలు చేసుకుని శ్రమశక్తిని నిర్మాణ యుక్తంగా సంపాదిస్తూండడమూ, ఈ కొత్తపనివారికి విశేషశ్రమ కలగకుండా యంత్రాలు విశేషంగా ప్రవేశపెట్టడమూ; (2) శ్రమశక్తి ఉత్పత్తిచేయవలసిన విశేషచారాన్ని తగ్గించడం, సమానమైన కూలి అనే దానిని వదిలివెయ్యడం. జీతాలని నిర్మాణయుక్తంగా ఏర్పాటుచేసి, శ్రామికుల జీవితవిధానాన్ని దాగుపరచడమూ; (3) వ్యక్తివాద్యత లేని పోవడాన్ని అంతమొందించి, శ్రమనిర్మాణాన్ని వృద్ధిపొందించడమూ, శ్రమశక్తుల్ని మన పరిశ్రమ లన్నింటా తగువిధంగా పంచబడేటట్లు చూడడమూ; (4) రష్యాలోని శ్రామికవర్గం తన శిల్పాభిజ్ఞులనూ - పారిశ్రామిక మేధావుల్ని సంపాదించగలిగేటట్లు చూడడం; (5) పాతరోజులనాటి ఇంజనీర్లయెడలా, శిల్పచాభిజ్ఞులయెడల చూపుతూన్న దృఢధం మార్చుకుని, వారియెడ శ్రద్ధా, గౌరవం చూపి, వారితోచ్చాటు తీసుకోవడం అధిక్తమైన ధైర్యం చూపడం; (6) వ్యాపారపు ఎక్కొంటింగ్ ని ప్రవేశపెట్టి, పోషించి, పరిశ్రమలోనే పెట్టుబడియొక్క సమీకరణాన్ని హెచ్చుచెయ్యడం. ఈనూతన పరిస్థితులూ, బాధ్యతలూ పనిలో నూతనపద్ధతులు అవలంబించవలసిన అవశ్యకతని తెచ్చిపెట్టేయి. నిర్వహణలో నూతన పద్ధతులు కావాలి. 'మొత్తంమీద' గాక, ఒక్కొక్కదానిలోనే పరిశ్రమయొక్క అభివృద్ధికిగల పరిస్థితుల్ని అధ్యయనం చెయ్యాలి. మానేజర్లు ఖరాఖండిగా వ్యవహరించాలి. తమ పనిలో నైపుణ్యం సంపాదించాలి. ప్రతి చిన్నవిషయాన్ని పరిశీలించాలి. "ఏమంటే చిన్నచిన్న" వాటిలోంచే నేడు గొప్పవి నిర్మించబడుతున్నాయి." రెడ్ బేస్ పద్ధతులు రద్దు

గావాలి. ప్యాక్టరీలలోనూ, సంస్థలలోనూ పనిచేస్తూన్న ప్రజలని అధ్యయనం చెయ్యాలి. అధ్యయనం చెయ్యడమేగాదు. మనం ప్రజాసామాన్యంనుంచి నేర్చుకోవాలి. వారితో ఎప్పుడూ సంబంధం వుంచుకోవాలి. అన్నిటికంటేనూ ముఖ్యమైనది జీవంగల ప్రజ అన్నాడు కామ్రేడ్ స్టాలిన్. “మన విధానాలని కార్యరూపంలోకి తేగలది జీవంగల ప్రజ. నీవూ, నేనూను, పనిచెయ్యడానికై మనకిగల పుత్సాహం, నూతనపద్ధతులలో పనిచెయ్యడానికి మనలోవున్న సంసిద్ధత. ఆ ప్లానువి సాగించడానికై మనం చూపే పట్టుదల. మనకాపట్టుదలవుండా? వుంది! సరే అలాగనైతే మన పుత్పత్తి విధానం జయించుతుంది. జయించి తీరుతుంది.” (అందులోనే)

సోవియట్ యూనియన్ యిప్పుడు సోషలిజంయుగంలో ప్రవేశించిందని చెప్పవచ్చు. పెద్దతరహా పరిశ్రమలలోనూ, వ్యవసాయంలో సమిష్టివిధానాన్ని ప్రవేశపెట్టడంలోనూ సంపాదించిన విజయాలు దానికి దృఢమైన పునాదిగా ఏర్పడ్డాయి. పదహారో పార్టీకాంగ్రెసులో స్టాలిన్ యిట్లాగ చెప్పేడు. “మనం సందియుగాన్ని—(ఆమాటకి వెనకటినుంచీ గల అర్థంలో) మనం అతిక్రమించేసి రంగమంతటా సోషలిస్టు నిర్మాణం విశేషంగా సాగుతూన్న కాలంలోకి అడుగు పెట్టేం. మన దేశీయార్థికవిధానంలో ఆర్థికసూత్రాలన్నీ సోషలిస్టుపద్ధతిలో వుండడం చేత మనం సోషలిజపు యుగాన్ని ప్రవేశించేమనేది స్పష్టం.” (పైదానిలోనే)

“దాని యుద్ధపూర్వంనాటి దుస్థితిలో జర్మన్ సోషల్ - డెమాక్రటిక్ పార్టీని గురించి బోల్షివిస్కుల అభిప్రాయం” అనే పేరుతో ప్రోలెటార్ స్కాయా రివల్యూషియా పత్రికలో పార్టీకి విరుద్ధమూ, ట్రాట్స్కీయిస్టు వాదంతో సరిపోలేదీ అయిన ఒకవ్యాసం వాగ్వాదంకోసమై ప్రకటించబడింది. ఎందరో పార్టీ చరిత్రకారులలోవున్న వినాశోన్ముఖ ఉదారవాదమే ఈ మాదిరి వ్యాసం బయటపడడానికి కారణం. “బోల్షివిజంయొక్క చరిత్రకి సంబంధించిన కొన్ని సమస్యలు” అనే పేరుతో (లెనినిజంలో చేర్చబడింది) పై వ్యాసానికి సమాధానం వ్రాసేడు స్టాలిన్. పార్టీ చరిత్రని పెడదారులలో వ్రాసి, దానిలోకి ట్రాట్స్కీయిస్టు, తత్తుల్యభావాలని దాటించడానికై చేసే ప్రయత్నాలని తీవ్రంగా నిందించేడు. ఇందులో ఆయన చరిత్రరచయితలని ఉద్దేశించి. “పార్టీచరిత్రకి సంబంధించిన సమస్యల్ని ఉచితమైన మట్టానికి లేవరియ్యమనీ, మన పార్టీచరిత్రని శాస్త్రీయమైన బోల్షివిక్ పద్ధతులలో అధ్యయనం చెయ్యమనీ, మన చరిత్రని అబద్ధాలతో గుచ్చివేత్తే ట్రాట్స్కీయైట్ల మొదలయినవారిపై దృష్టి నిలిపి ఎప్పటికప్పుడు వారిగుట్టు బయటపెట్టమనీ —బోధించేడు.

చరిత్రకారులకి హెచ్చరిక నివ్వడంతో, వూరుకోక స్టాలిన్ స్వయంగా సో. యూ. క. పా. (బో) చరిత్రను వ్రాయడానికి సామగ్రి ప్రోగుచెయ్యడం ప్రారంభించేడు. ఇది బోల్షివిక్ పోటీకి ప్రత్యక్షోదాహరణ. పార్టీచరిత్రని బోల్షివిక్ పద్ధతులలో వ్రాయడం ఏలాగో ఇది ఒక ఉదాహరణ. చరిత్రకారుల పనిని

దాగుపరచడానికేగాక, మార్క్సిస్టు సిద్ధాంతంయొక్క అన్ని శాఖల్లోనూ పని దాగు పడడానికి ఈ జాబు దాగా తోడ్పడింది.

ఈ జాబు వ్రాయబడ్డాక పాఠ్యగ్రంథాలుండవలసిన పద్ధతులనిగూర్చి, స్టాలిన్, కిరోవ్, జ్లానోవ్ లు వ్రాసిన ఎన్నో వ్యాఖ్యలు వెలువడ్డాయి. సో. యూ. క. పా. (బో) చరిత్రని పాఠ్యగ్రంథంగా వ్రాస్తూన్నవారికి స్టాలిన్ ఒకజాబు వ్రాసేడు. ఇంకా ఎన్నో పత్రాలు వ్రాసేడు. 'అంతర్యుద్ధచరిత్ర'ని కూర్చి, ప్రచురించడంలో తోడ్పడ్డాడు. ఇవన్నీ చూస్తే ఆయన సిద్ధాంతరంగంలో చేసిన పని ఎంత అమూల్యమో తెలుసుకోవచ్చును.

విజ్ఞానంలో నూతనవస్తువులు ప్రవేశపెట్టగలవారిని సమర్థించే రాజనీతి వేత్తలకి వుదాహరణగా స్టాలిన్ ని చూపించవచ్చును. "ప్రజలకి తనకి మధ్య కోరికపట్టుకొని, దూరంగా వుండిపోయ్యే విజ్ఞానాన్నిగాక ప్రజాసేవకి తయారై, వారికి విజ్ఞానలాభాల నన్నింటినీ అందుబాటులోకి తెచ్చి, ఒత్తిడివలనగాక స్వేచ్ఛా పూర్వకంగా ప్రజలకి సేవచెయ్యగల విజ్ఞానాన్ని" స్టాలిన్ పోషించుతాడు.

విజ్ఞానశాస్త్రాలలో నూతనవిషయాలని ప్రవేశపెట్టిన నియాల్ కోవ్ స్కీ, పావ్ లోవ్, ట్విట్స్, లెన్సెన్ కో మొదలయిన సుప్రసిద్ధ శాస్త్రవేత్తలకి ఆయన ఎంతో ప్రోత్సాహం ఇచ్చేడు. ఎకాడమీ ఆఫ్ సైన్సెస్ ని సోషలిస్టు నిర్మాణసమస్యలలో సన్నిహితసంబంధాలు కలిగివుండేటట్లు చేయడానికై ఆయన సలహామీద దానితో కమ్యూనిస్టు ఎకాడమీ ఏకంచేసివేయబడింది. ఆయన వాఙ్మయంలోనూ, లలితకళలలోనూకూడా విశేషమైన అభిరుచి చూపుతాడు. సోవియట్ యూనియన్ లోని అన్ని రిపబ్లిక్కులలోనూ, మండలాలలోనూకూడా విజ్ఞానవేత్తలకి, కళాభిజ్ఞులకి సోవియట్ ప్రభుత్వమూ, పార్టీచూపిన ప్రోత్సాహం వలననే నేడు సోషలిస్టు అంతస్సారమూ, జాతీయరూపమూగల విజ్ఞానం మనదేశంలో యింత అభివృద్ధి దశలో కనబడుతుంది.

స్టాలిన్ నిర్దేశాల ప్రకారం సోవియట్ యూనియనుయొక్క రెండో పంచ వర్ష జాతీయార్థికవిధానాన్ని సమకూర్చడానికి పద్ధతులు 1932 ప్రారంభంలో జరిగిన పదిహేడో పార్టీకాంగ్రెసులో వ్రాయబడ్డాయి.

"ఒకప్పుడు, చిన్న అల్పప్రమాణపు వ్యవసాయంలో కూడిన సోవియట్ యూనియన్ సమిష్టిపద్ధతులతో, ప్రభుత్వ వ్యవసాయాభివృద్ధితో, విశేషమైన యంత్రనిర్మాణయోగంతో పెద్ద తరహాగా సాగించబడుతున్న వ్యవసాయంగల దేశంగా మారుచెందింది." అని కాన్ఫరెన్సు గుర్తించింది. "తన జాతీయార్థిక విధానాన్నంతనీ పునర్నిర్మాణం చేయడానికై అవసరం అయిన పునాదుల్ని" సోవియట్ యూనియన్ స్వయంగానే నిర్మించుతుంది. రెండో పంచవర్షప్రణాళిని సమకూర్చడానికై కాన్ఫరెన్సు ఆదేశాల నిచ్చింది. ఈ ప్రణాళిక పెట్టుబడిదారీ మూలశక్తుల్ని పూర్తిగా నిర్మూలించడానికి, జాతీయార్థిక విధానాన్నంతనీ పునర్ని

ర్మించడానికి, జాతీయార్థిక విధానంలోని అన్ని శాఖలకీ ఆధునిక పద్ధతులు అవలంబించడానికి వృద్ధీంచబడింది.

మొదటిదానికి మల్లేనే రెండో పంచవర్షప్రణాళికకూడా స్టాలిన్ యొక్క నిర్దేశాలప్రకారం తయారుచెయ్యబడింది. సోవియటుయూరేయనులో నూతనమైన నిర్మాణాత్మకాభివృద్ధి బ్రహ్మాండంగా సాగించడానికై కార్యక్రమం యివ్వబడింది.

సో. యూ. క. పా. (దో) యొక్క సెంట్రల్ కమిటీ, సెంట్రల్ కంట్రోల్ కమిటీల జాయింట్ ప్లీనంలో 1933 జనవరిలో స్టాలిన్ ప్రథమ పంచవర్షప్రణాళిక యొక్క పర్యవసానాలని గురించిన రిపోర్టు నిచ్చేడు. మొదటి పంచవర్షప్రణాళిక నుంచి తేలుతూన్న ముఖ్యపలితం ఒకదేశంలో సోషలిస్టుసమాజాన్ని స్థాపించడం సాధ్యం అవ్వతుందనేదే నన్నాడు. అటువంటి సమాజానికి అవసరమైన పునాదులు యూ. సో. సో. రి. లో అప్పుడే వేయబడ్డాయన్నాడు. దేశంలోని మొత్తం ఆర్థిక విధానంలో నూటికి చెప్పేవంతులు సోషలిస్టు పరిశ్రమలదే. పరిశ్రమలలో కేవలం సోషలిస్టు ఆర్థికవిధానమే అవలంబించబడుతూంది. వ్యవసాయంలో సమిష్టిపద్ధతి బాగా పాతుకుంది. జాతీయార్థికవిధానంలోని అన్ని శాఖల్లోనూ సోషలిజం పొందిన విజయంతో మనుష్యునిచేత మనుష్యుడు దోపిడీ చెయ్యబడడం అంతరించింది. మొదటి పంచవర్షప్రణాళికకు గొప్ప అంతర్జాతీయప్రాముఖ్యత వుందన్నాడు స్టాలిన్. “పంచవర్షప్రణాళిక పొందిన విజయాలు అన్ని దేశాలలోని శ్రామికవర్గం యొక్క విప్లవశక్తున్న పెట్టుబడిదారీవిధానానికి వ్యతిరేకంగా సమీకరించు తున్నాయి.” (ప్రేదానిలోనే)

సో. యూ. క. పా. (దో) యొక్క సెంట్రల్ కమిటీ, సెంట్రల్ కంట్రోల్ కమిషన్ల జాయింట్ ప్లీనంలో 1933 జనవరి 11 న గ్రామనీమలలో పనినిగురించి స్టాలిన్ మాట్లాడేడు. “రాజకీయసంస్థల సోషలిస్టురూపం సోవియటు. ఆ మాదిరిగానే సమిష్టిక్షేత్రం ఆర్థికసంస్థల సోషలిస్టురూపం.” (ప్రేదానిలోనే) కాని ప్రధాన విషయం అందుచేత అన్ని సమిష్టిక్షేత్రాల్ని దోర్బివిక్కుక్షేత్రాల్ని చేయడం పార్టీ కర్తవ్యం.

సమిష్టిక్షేత్రాలలోని శ్రేణులయిన పనివారల మొదటి అఖిలయూనియన్ కాంగ్రెసు 1933 ఫిబ్రవరిలో జరపబడింది. సమిష్టిక్షేత్రోద్యమంలో వచ్చిన ప్రథమ ఫలితాలని క్రోడీకరిస్తూ ఈ కాంగ్రెసు సమిష్టిక్షేత్రాల రైతులు తొక్కినమార్గం - సమిష్టి వ్యవసాయమార్గం సరియైనదేనా అన్న ప్రశ్నకి సమాధానం యిచ్చింది.

స్టాలిన్ తన గంభీరమైన ఉపన్యాసంలో (ప్రజలకి చిక్కునమస్కర్ని అతి సున్నితంగా దోధించే ప్రచారపునేర్పుకి స్టాలిన్ పుషన్యాసాలు ఆదర్శాలు.) సమిష్టి వ్యవసాయమార్గమే సరయిన దనీ, మిగిలిన రెండోమార్గం పెట్టుబడిదారీవిధానపు పునస్తాపనకే దారితీస్తుందనీ, అది ప్రాచీనపు రులక్, పెట్టుబడిదారీపద్ధతికి దిగువకి ఈడ్చే అపసవ్యపు పద్ధతియనీ చూపించేడు.

స్థాలిన్

స్థాలిన్ ఇక్కడ న.రో ప్రశ్ననికూడా తీసుకన్నాడు. — నూతనమైన సమిష్టివ్యవసాయ విధానంవల్ల మనం సాధించింది ఏమిటి? రాబోయే రెండు-మూడేళ్ళలో మనం సాధించగలమని ఆశిస్తూన్న దేమిటి? — “మనం సాధించింది ఏమంటే-లక్షలకొలది మధ్యతరగతి రైతుల్ని సమిష్టిక్షేత్రాలలోకి చేరేటందుకు తోడ్పడ్డం. వారి కిక్కడ సారవంతమైన భూమి, మంచి పుత్పత్తిసాధనాలూ స్వాధీనంలో వున్నాయి. ఇంక లక్షలకొద్దీ బీదరైతులు మధ్యతరగతి రైతుల స్థితికి తీసుకురాబడ్డారు. లక్షలకొలది బీదరైతులు - ఒకప్పుడు దరిద్రంలో జీవించినవారు - నేడు సమిష్టిక్షేత్రాలలో మధ్యతరగతి రైతులుగామారి, జీవిత సౌకర్యాలు పొందగలగడం నిజంగా గొప్పసాధనయే.” (అందులోనే) కాని, అది మొదటి అడుగుమాత్రమే. “ఇప్పుడు మనం ఇంకో అడుగు ముందుకి వెళ్ళాలి. సమిష్టిరైతాంగాని కంటకీ - ఒకప్పుడు బీద-మధ్యతరగతి రైతులుగా వున్నవారం దరికీ సాయపడి వారిని సంపన్నరైతుల స్థితికి తీసుకురావాలి.” (వైదానిలోనే).

సమిష్టిక్షేత్రాలని బోల్షివిక్క్షేత్రాల్ని చేసే బాధ్యతకి సమిష్టిరైతాంగాన్ని సంపన్నులచేసే బాధ్యతకూడా జతచేసేడు, స్థాలిన్.

ఈ కాంగ్రెసులో స్థాలిన్ ఇచ్చిన ఉపన్యాసం చాలా ప్రాముఖ్యతగలది. రైతుశ్రీలలో కొంతమందికి సమిష్టిక్షేత్రాలయెడలగల అనుమానాల నది పారవ్రోలింది. కులకులుచేస్తూన్న ఆందోళనకి ఆధారం లేకుండాచేసి, దానిని విధ్వంసం చేసింది. సమిష్టి వ్యవసాయాద్యమంలోగల లోటుపాట్లనీ, చేస్తూన్న తప్పుల్ని దిమకునేందుకు తోడ్పడింది. దేశంలో సమిష్టిక్షేత్రపద్ధతి ఇంకాబాగా దృఢపడడానికి తోడ్పడింది.

1934 జనవరిలో పదిహేవో పార్టీకాంగ్రెసు సమావేశం అయింది. ఇది “విజేతల సమావేశం”గా చరిత్రలో ప్రసిద్ధిపొందింది. ఈ కాంగ్రెసులో స్థాలినిచ్చిన రిపోర్టు రమ్యానిజంయొక్క విజయగీతం. ఈ కాంగ్రెసులో సెర్జీ కిరోవ్ విజయం యెడ విశ్వాసాన్ని, ఆవేశాన్ని కురిపిస్తూ మాట్లాడేడు. పార్టీకాంగ్రెసులలో ఇది ఆయన ఆఖరు ఉపన్యాసం.

సోవియటు యూనియనులో వచ్చిన విశేషములయిన మాచ్చుల్ని స్థాలిన్ తన వ్యవస్థాసంలో విశదపరిచేడు. దేశ స్వరూపమే మారిపోయిందనీ, వ్యావసాయికదేశంగావున్నది పారిశ్రామికదేశంగా మారిపోయిందనీ, చిన్నచిన్న స్వంతవ్యవసాయాలుగల దేశంనుంచి సమిష్టి యంత్రీకృత వ్యవసాయంగల దేశంగా మారిపోయిందనీ, అజ్ఞానమూ, చదువులేని దేశంలోంచి విద్యావంతమూ, విజ్ఞానవంతమూనై, ప్రాథమిక - మాధ్యమిక - ఉన్నతవిద్యా సంస్థలమయమైన దేశంగా (వీనిలో సోవియటుయూనియనులోని జాతుల వివిధభాషలలో చదువు నేర్పబడుతూంది.) మారిపోయిందనీ చెప్పేడు. దేశంలోని పరిశ్రమలలో 99% సోషలిస్టు పరిశ్రమలు, అప్పటికి. వ్యవసాయంలోపున్న భూమిలో 90 పాళ్లు సోషలిస్టువ్యవసాయం - అంటే, సమిష్టిక్షేత్రాలూ, ప్రభుత్వక్షేత్రాలూ - క్రింద వుంది.

జాతీయార్థికవిధాన పునర్నిర్మాణానికై రెండో పంచవర్షప్రణాళిక అప్పుడే సాగుతూంది. నూతనమైన మహాత్తర సోషలిస్టుపురోగతిలో దేశం సాగుతూంది. ఆత్మవిశ్వాసంతో, గతంలో నిర్మాణకార్యాలలో సంపాదించిన అనుభవాలవలన కలిగిన ఆత్మవిశ్వాసంతో అది ముందుకి సాగుతూంది. ప్రజాప్రేమకి పాత్రుడూ, తెలివిగల పార్టీనాయకుడూ అయిన స్థాలిను దానిని నటపుతున్నాడు. పార్టీకి అతిప్రధానాలయిన నిర్మాణబాధ్యతలని సూచిస్తున్నది ఆయనే. పార్టీసభ్యులకి అధికమైన సిద్ధాంతజ్ఞానం కావాలన్నాడు ఆయన. అన్నిధాగాలలోనూ విశేషంగా పని చెయ్యాలన్నాడు. రెనినిజాన్ని నిరంతరం ప్రచారంచెయ్యాలన్నాడు. రెనినిస్తు అంతర్జాతీయవృద్ధితో పార్టీసభ్యులకి తరిఫీదు నివ్వాలన్నాడు. విప్లవకరమైన జాగ్రత్త హెచ్చుకావలసిన అవసరం వుందన్నాడు.

మార్క్సిజం - రెనినిజంనుంచి పెడదారిగా వున్నవాటి నన్నింటినీ ధైర్యం గానూ, నిర్భయంగానూ విమర్శించాలన్నాడు. రెనినిజానికి విరుద్ధమైన భోరణు లన్నింటినీ యధావిధిగా బయటపెట్టాలన్నాడు. ఆయన పార్టీముందు ఈ దిగువ నున్న ముఖ్యనిర్మాణ బాధ్యతలని పెట్టేడు :

1. "మనపార్టీయొక్క రాజకీయవిధానానికి సరిపడేటట్లుగా మన నిర్మాణ పద్ధతుల్ని సరిపుచ్చుకుంటూండాలి;

2. "నిర్మాతలైన నాయకుల్ని రాజకీయనాయకుల స్థాయికి తీసుకురావాలి.

3. "పార్టీయొక్క నిర్ణయాలనీ, రాజకీయ నినాదాలనీ, అమలుపరిచే కార్యా నికి నిర్మాతలైన నాయకులు సరిచూగుతున్నదీ లేనిదీ చూడాలి." (అందులోనే)

మెక్సిన్, బ్రాజ్విరుద్ధేషన్లలోనూ, ప్రభుత్వక్షేత్రాలలోనూ రాజకీయవిధానం వుండవలసిన అవశ్యకతనీ, వానిలో వృద్ధికలిగించవలసిన అవశ్యకతనీ, పార్టీనీ సోవియటు నాయకులనీ, గ్రామసీమలకి సన్నిహితంలోకి తేవలసిన అవశ్యకతనీ, స్థాలిన్ చూపించేడు. నిర్మాణాలవిషయంలోకూడా తీసుకోవలసిన చర్య రెన్నింటినో ఆయన సూచించేడు. పీపుల్సు కమిస్సారియేట్లనీ, పరిపాలనా మండలాలనీ, జిల్లా లనీ, యిండిస్ట్రియల్ బోర్డులనీ, బ్రష్టులనీ చిన్నచిన్న యూనిట్లుగా విభజించాలని సూచించేడు.

ఈ చర్యలు తీసుకోవానికి కారణం నాయకులని ఎక్కువ బాధ్యత గలవారి నిగా చెయ్యడానికి. వారిని ప్రజలకి సమీపంలోకి తీసుకురావడానికి. పార్టీకి - ప్రభుత్వానికి - ఆర్థికవిధానానికి సంబంధించిన సంస్థలయొక్క పనిని వృద్ధిపరచడానికి వుద్దేశించే.

స్థాలిన్ యొక్క ప్రతిపాటా సోవియటుయూనియనులో మాత్రమేగాక, ప్రపంచం అంతటా విశేషంగా విలువ యివ్వబడుతుంటేనేది మనం యిక్కడ మరచి పోకూడదు. అన్నిచేతలలోని ప్రతికూలా ఆయన వ్రాతలనీ, మాటలనీ ముద్రిస్తున్నాయి. ఆయన మాటలని ప్రపంచం అంతా శ్రద్ధతో వింటూంది. ఆయన తరుచుగా మాట్లాడేడు : ప్రజలకి, సోవియట్ రాజ్యాంగంకి, పార్టీకి అవసరాలు వచ్చి నప్పుడే ఆయన బయటికి వస్తాడు. తరుచుగా విదేశీయపార్కులు అనేకసమస్యలతో

ఆయనవద్దకి వస్తూంటారు. 1934 జనవరి 4 న అమెరికన్ పత్రికారచయిత వాల్టర్ డ్యూరాంటీకి యింటర్వ్యూ యిచ్చేడు. 1934 జూలై 23 న హెచ్. జి. వెల్సుకి, 1936 మార్చి 1 న స్క్రిపు - హోవార్డు వార్తాపత్రికల ప్రతినిధి రాయ్ హోవార్డుకి యింటర్వ్యూ లిచ్చేడు. అంతర్జాతీయ వ్యవహారాలకి సంబంధించిన అనేక సమస్యలమీద బోల్షివిక్ పార్టీయొక్క అభిప్రాయాలనీ, యూ. సో. సో. రి.కి యితర దేశాలలోగల సంబంధాలనీ కష్టజీవులయిన ప్రజాసమూహాలకి తెలియ పరుస్తూ ఈ యింటర్వ్యూలు అమూల్యాలగు వున్నాయి.

1934 డిసెంబరు 1 న. ట్రాట్స్కీ-యైట్ ద్రోహ ఒకడు దొంగపోటుగా నెర్జీ కిరోవ్ ని కాల్చిచంపేడు. ఈయన స్థాలినుకి వరమమిత్రుడు. మంచి బోల్షి విక్కు. విప్లవయోధుడు. ప్రజలకి విశ్వాసపాత్రుడు. కమ్యూనిజానికి, పార్టీకి శత్రువులయినవారు సహాయధారాల నన్నింటినీ కోల్పోయినారనీ, అసహ్యకరాలయిన వను లన్నింటికీ తయారయారనీ, దురంతాలకి తయారయినారనీ, వత్తి హంతకులుగా, గూఢచారులుగా, పెదదార్లుపట్టించేవారుగా, విధ్వంసకులుగా తయారయ్యేరనీ ఈ కాల్పు స్పష్టపరచింది.

పోరాటం తీవ్రం అయి, శత్రువు అన్నిటికీ తెగించేస్థితికి వస్తాడని స్థాలిన్ తరుచుగా పార్టీని హెచ్చరిస్తూనే వచ్చేడు.

పార్టీ ఎప్పుడూ జాగ్రత్తగా వుండాలనీ, శత్రువుయొక్క గుట్టుచుట్లన్నీ బయట పెట్టుతూనేవుండాలనీ, ఒక్కొక్కప్పుడు శత్రువులు పరిశ్రమలలో పార్టీలో యువకమ్యూనిస్టు సమితియొక్క సంస్థలలో ప్రధానపదవులకి చేరగలుగుతూంటాడు. గనక జాగ్రత్తగా కనిపెట్టి వుండాలనీ, ఆయన బోధించేడు. బోధిస్తున్నాడు. ట్రాట్స్కీ-యైట్ల యితర శత్రుసంస్థల దుంపనాశనం చెయ్యడంలో నిర్ణయగా వుండమని బోధిస్తున్నాడు.

అన్నిరకాల రెనినిస్టు వ్యతిరేకదళాల శేషభాగానికి విరుద్ధంగా పట్టుదలగా పోరాటం సాగించడం ఎంత అవసరమో ట్రాట్స్కీ-యైట్ గూండాల చేతుల్లో జరిగిన కిరోవ్ హత్య చూపింది. నిర్ణయగా పోరాడి, శత్రువుల మూలాలని నిర్మూలించి వుండటో లేక కమ్యూనిజంకోసమై జరిపిన పోరాటంలో సోవియటు భూమి ఇప్పుడు పొందిన విజయాలని పొందలేకపోయేది.

స్థాలిన్ నాయకత్వాన బోల్షివిక్ పార్టీ అధికారాన్ని మణితర్వాత అంతరితములయిన ఒక చారిత్రక రివ్యూన్ని ఈకాలంలో నిర్వహించింది. సోషలిజంయొక్క మార్గం అయిన సమష్టి వ్యవసాయమార్గాన్ని లక్షలకొలది చిన్నరైతులు, యజమానులు అనుసరించేరు. దోపిడిచేసే వర్గాలలో పెద్దదయిన కులకువర్గం నిర్మూలించబడింది. పెట్టుబడిదారీ విధానంయొక్క చివరిప్రేళ్ళుకూడా తెంపివేయబడ్డాయి. సోషలిస్టువిజయం వద్దం. మనుష్యుడిని మనుష్యుడు దోచుకోవడం అంతరించింది. మన దేశంలోని రైతుల అర్థిక వైజ్ఞానిక ప్రమాణాలు నిరంతరం వృద్ధిపొందడానికి కావలసిన పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. విశ్వాసపాత్రుడైన నాయకుడు స్థాలిన్ చేత నడపబడిన బోల్షివిక్ పార్టీ సాధించింది, ఈ విజయాన్ని.

ఏడవ పార్టీకాంగ్రెసు తర్వాత : (1935-1939)

స్టాలిన్ యొక్క సిఫారసులకి బోల్షివిక్ పార్టీ అధికమైన విలువ నిస్తూంది. పదిహేడో పార్టీకాంగ్రెసులో ఆయన రిపోర్టుమీద తీర్మానం చేయడంగా. ఆ రిపోర్ట్ పూర్తిగా పార్టీయొక్క భవిష్యత్ కార్యక్రమానికి పునాదిగా స్వీకరించబడింది. ఇంతవరకు నడిచిన మార్గాన్నీ సోషలిస్టు నిర్మాణకార్యంలో పొందిన విజయాలనీ, సమాలోచనచేస్తూ, ఆయన మూడు ప్రధాన తీర్మానాలకి వచ్చేడు :

1. “మనం పొందిన విజయాలకి ఒళ్ళు మరచిపోయి, తల తిరిగిపోనీ కూడదు.”

2. “మనం పూర్తిగా మార్కుస్, ఏంగెల్స్, లెనిన్ ఉపదేశాలకి అంటి పెట్టుకుని వుండాలి.”

3. “మనం పూర్తిగా శ్రామికవర్గ అంతర్జాతీయతకి, అన్ని దేశాలలోని శ్రామికుల భ్రాతృ స్నేహానికి అంటి పెట్టుకుని వుండాలి.” (తె.నిజం)

యూ. సో. సో. రి. లో సోషలిజం పొందుకూన్న అభివృద్ధిక్రమంలోని ఈ దశయొక్క ప్రత్యేక లక్షణాలేమిటి? రెండో గంచవర్షప్రవాళిక అనుకున్న కాలానికి ముందుగానే పరిపూర్ణ అయిపోయి, మూడవ గంచవర్షప్రవాళిక ఆరంభం అయింది. సోషలిస్టు సమాజనిర్మాణం మొత్తంమీద పూర్తి అయింది. కాడర్లకి తరిఫీదునివ్వడంలోనూ, వారికి శిల్పజ్ఞానమూ, సిద్ధాంతజ్ఞానమూ కలిగించడంలోనూ అద్భుత ఫలితాలు సాధించబడ్డాయి. ఈ కాలంలో ప్లానింగ్ వ్యవస్థయొక్క అభివృద్ధి చాలా ప్రధానమైనది. పెట్టుబడిదారీవిటానాన్ని స్థాపించి వుండగల కుడిపక్షాలు, ట్రాడ్ స్కేల్స్, పిదేశీయ గూఢచారిదళాలకి ఏజంట్లయిన జాతీయ పాదులూ పూర్తిగా విధ్వంసం చేసివేయబడ్డారు. పార్టీవ్యసహారాలలో క్రమస్థితి ఏర్పరచబడింది. స్టాలిన్ రాజ్యాంగచట్టం వ్రాయబడి, కార్యరూపంలోకి తేబడింది. సోషలిజంయొక్క సిర్మాదాన్ని పూర్తిచేయడం అయిపోయి, సోషలిజంయొక్క మొదటిదశనుంచి ఎగువదశలోకి - కమ్యూనిజంలోకి క్రమంగా మార్పువస్తూంది.

ఈ ప్రక్రియలోని పనుల్ని నిర్వహించడంలో స్టాలిన్ యొక్క మార్గ దర్శకత్వం అమూల్యసహాయాన్ని ఇచ్చింది. కమ్యూనిజంవేపు సాగే ఉద్యమం యొక్క అభివృద్ధితే వేసిన ప్రతిఒక్కరూ ఆయన యొక్క ప్రోత్సాహంవలన, ఆయన యొక్క సిద్ధాంత సహకారాలూ కార్యాచరణ సూచనలూ వలననే వెయ్యబడింది.

ఉదాహరణకి కాడర్ల సమస్య తీసుకోండి. 1935 మే నాలుగున రెడార్లీ ఎకాడమీల విద్యార్థులకి క్రెమిన్ లో వువన్యసిస్తూ స్థానిను పార్టీనాయకత్వాన సోవియటుయూనియను పెట్టుబడిదారీమూలశక్తులపై పోరాటం సాగించి ఏవిధంగా అద్భుతవిజయాన్ని సాధించిందో చూపించేడు. ఈ విజయం ఏలాగవచ్చింది? సోషలిస్టు నిర్మాణం విషయంలో పార్టీఅవలంబించిన వేగాన్ని తగ్గించాలన్నవారిని, పార్టీవిధానంనుంచి పెడదార్లు పట్టినవారిని మార్గంలోంచి తుడిచిపెట్టేయ్యడంచేతనే ఈ పని సాధ్యం అయింది.

“అభివృద్ధికి మార్గాన్ని నిర్ణయం చేసుకుని, లెనినిస్టురోడ్డు వెంటదే తమ ఎదురుకుండా ఏంపుంకో చూస్తూకూడా, దేశపు సమీప భవిష్యత్తునీ, మన దేశంలో సోషలిజంయొక్క భవిష్యత్తునీ చూడకుండా కళ్ళుమూసుకున్న జనాన్ని దారిలోంచి గెంటేసి ముందుకి నడిచిపోయేం.” (లెనినిజం.)

బోల్షివిజానికి శత్రువులు అయినవారు పార్టీవిధానాన్ని విమర్శించడంలో వూరుకోలేదు. “నెంట్రల్ కమిటీకి విరుద్ధంగా పార్టీలో తిరుగుదాటు చేపడీస్తామని బెదిరించేరు. మనలో కొందర్ని తుపాకిగుళ్ళతో బెదిరించేరు. బహుశా అదిరించీ, బెదిరించీ మనని లెనినిస్టుమార్గం విడిచిపెట్టేటట్లు చేయాలని వారి సంకల్పం అయి వుంటుంది. కాని బోల్షివిక్కుల్ని బెదిరిపులూ, కష్టాలూ భయపెట్టలేవన్నమాట వాళ్ళు మరిచిపోయేరు. పోరాటంలో భయం అనేది ఎరగని, మన నాయకుడు, గురువు, లెనిన్ వద్ద తరిఫీదుపొంది ఉక్కులా బలపడ్డామని వారు మరిచేరు. శత్రువులు మరింత చెలరేగినకొద్దీ, పార్టీలో శత్రువులు మరింత ఆవేశపడినకొద్దీ, బోల్షివిక్కులు మరింత పట్టుదలతో కొత్తపోరాటాలకి తయారయి ముందుకి తోసుకు పోతా రనేది వాళ్ళు మరిచిపోయేరు.

“లెనినిస్టు రోడ్డునుంచి యింతవర కెప్పుడూ తప్పిపోలేదు. పైగా మనం ఈ దారికి వచ్చేక మన మార్గంలోవున్న ప్రతి అడ్డంకునీ తోసివేస్తూ ముందుకి పట్టుదలగా సాగిపోతూనే వున్నాం.” (పైదానిలోనే)

ఈ ఉపన్యాసంలో కామ్రేడ్ స్థానిన్ కాడర్లసమస్య ఎంత ముఖ్యమనరమో చెప్పేడు. అంతక్రితం నూతన శిల్పనిర్మాణం ముఖ్య కర్తవ్యంగా వున్నప్పుడు “అన్నింటినీ నిర్ణయించేది శిల్పం” అన్న నినాదం యివ్వబడింది. ఈ శిల్పం సృష్టించబడ్డాక “ఆశిల్పంలో నిపుణత సంపాదించిన మనుష్యులు కావాలి మనకి. ఆ కళలో చాతుర్యాన్ని వినియోగించి, శిల్పాన్ని స్వాధీనంలో వుంచుకొని ఉపయోగంలో పెట్టగల కాడర్లు మనకి కావాలి. మనుష్యులు లేకదే శిల్పాన్ని స్వాధీన పరచుకుంటే ఆ శిల్పం మృతశిల్పం శిల్పనిపుణత సంపాదించిన వ్యక్తుల స్వాధీనంలో శిల్పం అత్యద్భుత కార్యాల్ని నిర్వహించగలదు. అందుచేతనే ఒకరోజున అప్పటి సెక్రెటరీకి అనుకూలంగావున్న “అన్నింటినీ నిర్ణయించేది శిల్పం” అనే నినాదం (అప్పుడు మనకి శిల్పం బాగా లోపంగా వుంది) యిప్పుడు పనికిరాదు. దానిస్థానే కొత్త నినాదం యివ్వబడాలి, “అన్నింటినీ నిర్ణయించేది కాడర్లు.” యిదీ యిప్పుడున్న ప్రధానవిషయం.” (పైదానిలోనే)

స్టాలిన్ నిపార్చుమీద పార్టీ, ప్రభుత్వమూకూడా సోవియట్ సోషలిస్టు మేధావులనుంచి అన్ని విజ్ఞానశాఖలలోనూ అత్యధికసంఖ్యలో కాదర్లకి తరిగిపోయిందన్నారు. ఆ పనిలో సఫలత పొందారు.

స్టాలిన్ మాటలు పార్టీశాసనాలు అయినాయి. ఆయనకి పార్టీల్లోనూ, యావత్తు దేశంలోనూ, అంత హెచ్చు ప్రతిష్ఠవుంది. దీనికి కారణం ఆయన ప్రతి అడుగునీ ఎంతో తూచిచూచి వేస్తాడు. పరిస్థితుల నన్నిటినీ ఆలోచిస్తాడు. గతి తార్కిక భౌతికవాద బోధల్ని నేర్పుగా ఉపయోగిస్తాడు. అందుచేతనే ఆయన కంత దూర దృష్టి అలవడింది. కావి. పార్టీ నినాదాలని కార్యరూపంలో పెట్టడానికై ముందు ఆయన ప్రజాసామాన్యంవేపే తిరుగుతాడు. వారికి బోధించి, వారిని నిర్మాణాలలోకి తెమ్మంటాడు. వారి సహాయాన్ని కోరుతాడు. ఆయన సలహామీదనే సమిష్టి రైతాంగపు కాంగ్రెసులు జరపబడ్డాయి. అర్థిక ప్రయత్నాల వేరువేరు శాఖలలో బాగా పనిచేస్తూన్నవారి కాంగ్రెసులు పిలవబడ్డాయి. ఈ సమావేశాలకి ఆయన స్వయంగా హాజరయ్యేడు. వాటికి మార్గాలు చూపేడు. సమిష్టిరైతుల స్టాఖనోవైట్ల వుక్కు కరిగించేవారియొక్క, భవన నిర్మాతలయొక్క, పత్రికపండించేవారియొక్క ఉపన్యాసాలని శ్రద్ధతో వినేవాడు. ఎల్లప్పుడూ ప్రజలకి నూతన భావాలని సూచిస్తూ నేవుంటాడు.

1935 జూలై 30 న క్రెమ్లిన్ లో రైల్వేపనివారికి స్వాగతం ఇవ్వబడింది. అక్కడసభలో రైల్వేల బాధ్యతలనిగురించి స్టాలిన్ మాట్లాడేడు. సుగర్ బీట్ పైరుచేసే సమిష్టిక్షేత్రాంలోని షాక్ వర్కరు అడవాళ్ళకి క్రెమ్లిన్ లో పార్టీ నాయకులూ, ప్రభుత్వనాయకులూ సత్కారం ఇచ్చేరు. 1935 నవంబరులో రహదారులలోనూ, పరిశ్రమలలోనూ పనిచేస్తూన్న స్టాఖనోవైట్ల అఖిలయూనియన్ సమావేశం మొదటిపర్యాయం క్రెమ్లిన్ లో జరిగింది. కంట్రైన్లని నడవడంలో చాతుర్యం చూపినవారితో ప్రభుత్వంయొక్క, పార్టీయొక్క సెంట్రల్ కమిటీసభ్యులు సో. యూ. క. పా. (బో) సెంట్రల్ కమిటీవారి సమావేశమందిరంలో మీటింగ్ జరిపేరు. ఆ డిసెంబరులోనే ఒకటో తేదీన. తాజ్ నాన్, తుర్కిమన్ స్టాన్ లలోని ప్రధానులయిన సమిష్టివ్యవసాయదారులతో పార్టీనాయకులూ, ప్రభుత్వనాయకులూ డిసెంబరు 4 న క్రెమ్లిన్ లో సమావేశం అయ్యేరు. అదేసమయంలో ఉజ్బెక్ స్టాన్, కజాఖ్ స్టాన్, కరగిజ్ స్టాన్ ల సమిష్టివ్యవసాయదారులలో అగ్రనేతరుల సమావేశాలుకూడా జరిగేయి. ధాన్యపుష్పంబరి పండించడంలో రికార్డు సృష్టించిన వారిలోటీ. నిపుణులైన ట్రాక్టరు డ్రైవర్లలోటీ, నూర్పిడియంత్రాల్ని సడిస్తేవారిలోటీ ప్రభుత్వనాయకులూ, పార్టీనాయకులూ, డిసెంబరుఅఖరున సమావేశం జరిపేరు. 1936 జనవరిలో మెడిన్ స్టేషన్ లోనూ, ట్రాన్స్ వోల్గాలలోనూ, భూమిడిపార్టు మెంట్లలోనూ సుప్రసిద్ధులయిన పనివారితో పార్టీ - ప్రభుత్వనాయకులు సమావేశం జరిపేరు. బంగారము, ఇనుముతో సంబంధంలేని లోహాలు, తేలికలోహాలు, అరుదుగా దొరికే లోహాల పరిశ్రమలలో పనిచేస్తూన్నవారికి క్రెమ్లిన్ లో పార్టీ - ప్రభుత్వనాయకుల 1936 జనవరి 4 న సత్కారం ఇవ్వబడింది. బర్యాట్ - మంగోలి

యన్ అ. సో, సో. రి. (అటానమస్ సోషలిస్టు సోవియట్ రిపబ్లిక్స్) శ్రామిక ప్రజా ప్రతినిధులతో పార్టీ - ప్రభుత్వనాయకులు 1936 జనవరి 27 న కలుసుకున్నారు. కిత్తనార - ప్లాక్సుమండలాలలోని సమిష్టివ్యవసాయదారులతో ముఖ్యులతో పార్టీ-ప్రభుత్వనాయకులు 1936 మార్చి 14 న సమావేశం జరిపేరు. జారియన్ సోవియటు రిపబ్లిక్కు స్థాపనయొక్క పదిహేనో వార్షికోత్సవ సందర్భంగా ఆ రిపబ్లిక్కు ప్రతినిధులకి 1936 మార్చి 19 న సమ్మానం ఇవ్వబడింది. గురు పరిశ్రమలలోని మానేజర్ల - ఇంజనీర్ల భార్యల అభిలయానియన్ సమావేశం క్రెమిన్ లో 1936 మే 10 న ప్రారంభమయింది.

పరిశ్రమల విజ్ఞానాల శాఖలలో పనిచేసేవారితో జరిగిన సమావేశాలలో ఇవి కొద్దిపాటిమాత్రమే. ఈ సమావేశాలలో స్థాలిన్ మాట్లాడేడు. ఆయన మాటలు దేశంయొక్క ఆర్థికాభివృద్ధికి చాలా ఉపయోగపడ్డాయి. పార్టీయొక్క ప్రభుత్వంయొక్క తీర్మానాలని అమలుజరపడానికి, యూ. సో. సో. రి. లోని జాతులమధ్య మైత్రి దృఢపడడానికి అవి అమూల్యసహకారం చేసేయి.

వ్యవసాయంలో సమిష్టివిధానాన్ని ప్రవేశపెట్టడానికై తీవ్రపోరాటం సాగుతున్నప్పుడు కులక్కులూ, మతబోధకులూ, రైతుల్ని రెచ్చగట్టి, సమిష్టిక్షేత్రాలలోని జీవితాలని గురించి అసహ్యకరమైన కథలుచెప్పి భయపెట్టి, తమచేతిలోకి తెచ్చుకుందుకై చెయ్యగలంతవసీ చేసేరు. కులక్కులయొక్క ఈ ప్రచారాన్ని సమిష్టివ్యవసాయదారుల కాంగ్రెసులో ఇచ్చిన ఉపన్యాసంతో తుత్తునియలుచేసేడు.

1936 నవంబరులో బీట్ ని పైరుచేస్తున్న సమిష్టిక్షేత్రాలలో షాక్ వర్కరు, స్త్రీల సన్మానసభలో మాట్లాడుతూ సమిష్టిక్షేత్రాల మూల గానే పల్లెటిప్రాంతాలలోని స్త్రీలు శ్రమలో మగవారితో సమానం అయ్యే రన్నాడు.

“గ్రామసీమలలోని స్త్రీలు శ్రమజీవులలోకల్లా హీనదశలో వున్నారు. అటు వంటిదశలో వారితో శ్రామికవీరాంగనలు బయలుదేరడం జరగిదు. ఆరోజుల్లో ఆడవాళ్లు పనిచెయ్యడం అవమానకరం. అందుచేత సాధ్యమైనంతవరకూ పని నుంచి తప్పించుకుందుకే ప్రయత్నించేది.

“సమిష్టిక్షేత్రాల జీవితమే శ్రమ గౌరవనీయమనే భావనని కలిగించగలదు. అదే గ్రామసీమలలో వీరాంగనలను రయారుచేసింది. అసమానత్వాన్ని లొలగించి స్త్రీలను వారి కాళ్ళపై నిలబడగలిగేటట్లు చేయగలది సమిష్టిక్షేత్రజీవితమే. అసంగతి మీకే బాగా తెలుసు. సమిష్టిక్షేత్రమే పనిదినపు కొలతను ప్రవేశపెట్టింది. దినపు పనికొలత అంటే ఏమిటి? పనిదినపు యూనిటుముందు స్త్రీపురుషుల మధ్య భేదంలేదు. ఎవరు దినంలో ఎక్కువపనియూనిట్లు పనిచేస్తారో వారెక్కువ సంస్కాదిస్తారు, తాను పోషిస్తూన్నానని భర్తగానీ, తండ్రిగానీ, ఆమెని నిందించలేడు. స్త్రీ పనిచేస్తూ, పనిదినపు యూనిట్లు తనకాతాలో కలిగివుంటే ఆమెకి ఆమె స్వతంత్రురాలు.”

మొదటి అభిలయా. యన్ స్టాఖోనోవైచ్ కాన్ఫరెన్సులో 1936 నవంబరు 17 న స్టాఖోనోవైచ్ ఉద్యమంయొక్క ప్రాముఖ్యతని చూపించేడు. “సోషలిస్టు

పోటీలో ఒక నూతన తరంగాన్ని, ఒక నూతన, వున్నతదశని సూచిస్తుంది." (లెనినిజం) ఈ ఉద్యమం అన్నాడు.

"ఈనాడున్న శిల్పపు మట్టాల్ని ఉద్దేశించబడిన శక్తుల్ని పేసుకున్న ఉత్పత్తి పథకాలనీ, అంచనాలనీ అల్పక్రిమించేటందుకై తమంతతామే ముందు కొచ్చిన శ్రామిక శ్రీ - పురుషుల ఉద్యమం స్టాఖనోవ్ వుద్యమం....శిల్పం ఎడగల ప్రాచీనాభిప్రాయాల్ని ఈ వుద్యమం కూలదోస్తోంది. నూతనమూ వున్నతమూ నైన శిల్పస్థితిని, శక్తినిర్ణయాన్ని, వుత్పత్తిపథకాలనీ, యిది కోరుతుంది. అది మన పరిశ్రమలో విప్లవం తేవడానికై ఉద్దేశించబడింది. అందుచేతనే స్టాఖనోవైట్ వుద్యమం నిజానికి విప్లవోద్యమమే....

"కాని, స్టాఖనోవ్ వుద్యమంయొక్క ప్రాముఖ్యత యింతేకాదు. అది సోషలిజంలోంచి కమ్యూనిజంలోకి మార్పు వచ్చేటందుకు అవసరమైన పరిస్థితుల్ని నిర్మిస్తుంది." (పైదానిలోనే)

కమ్యూనిజం అంటే సోషలిజంయొక్క పరిణామంలోని ఒక వున్నతదశ. దానికి విశేషోర్పత్తికరమైన శ్రమగావాలి. ఉన్నతదశలో విజ్ఞానం, శిల్పంవుండాలి. మానసిక - శారీరక శ్రమలమధ్య భేదం అంతరించాలి. దానిలో శ్రమ అత్యధికంగా వస్తువుల్ని తయారుచేస్తుంది. అప్పుడే కమ్యూనిస్టు సమాజంలోని సభ్యుల అవసరాలకి సరిపడేటంతగా వాటిని పంచడానికి సాధ్యపడుతుంది. ఉత్పత్తమైన పాదార్థిక - వైజ్ఞానిక సమస్థితినుంచి స్టాఖనోవ్ వుద్యమం బయలుదేరింది. ఈ వుద్యమం శ్రమయొక్క ఉత్పాదకశక్తి వృద్ధిపొందడానికై తోడ్పడుతుంది. శ్రామికుల శిల్పస్థితి, వైజ్ఞానికస్థితి వృద్ధిపొందడానికి సాయపడుతుంది. శ్రామిక ప్రజల పాదార్థికాభివృద్ధి స్థితిని పెంపుచెయ్యడానికి తోడ్పడుతుంది. జీతాలసమానత్వాన్నీ, అనిర్దిష్టమైన బాధ్యతలనీ, పూర్తిగా రోలగించి, వారుపదేశ్రమకి అధికమైన ప్రతిఫలం వచ్చేటందుకు తోడ్పడే పద్ధతిని స్టాఖనోవైట్లయెడ పార్టీ అవలంబిస్తుంది.

శ్రామికుల పాదార్థికస్థితి బాగుపడడంచేతనే స్టాఖనోవ్ వుద్యమం వచ్చిందన్నాడు, స్టాలిన్, "కామ్రేడ్స్: జీవితం అభివృద్ధి పొందింది. జీవితం ఆనందదాయకం అయింది; జీవితం సుఖకరంగా వుంటే పని బాగా నడుస్తుంది. అందుచేతనే వుత్పత్తిలో హెచ్చుదల వచ్చింది. అందుచేతనే శ్రామికులలో వీరులూ, వీరాంగనలూ బయలుదేరారు. స్టాఖనోవ్ వుద్యమానికి కీలకంఅది. (అందులోనే)

స్టాఖనోవ్ వుద్యమం రావడానికి మరో కారణం దోపిడీ లేకపోవడం. మనకి ఆధునికశిల్పం వుండడం మూడోకారణం. మేలురకపు శిల్పాన్ని అదుపులో వుంచుకోడానికి సమర్థతగల మంచి కాడర్లు వుండడం నాలుగోకారణం. కొత్త ప్రజలు ముందుకొచ్చారు. వెనకటి అంచనాలని త్రోసివేసి వుత్పత్తిలో నూతన స్థితుల్ని సృష్టించుకొన్న ప్రజలు వచ్చారు. "నూతనప్రజ, నూతనకాలం-నూతన శిల్పస్థితి" (పైదానిలోనే)

నూర్సిడియంత్రాల్ని నడవడంలో విశేషచాతుర్యాన్ని గడించిన ప్రీల-పురుషుల సమావేశంలో స్థాలిన్ వుపన్యసిస్తూ, మనకున్న ఆధునిక శిల్పాన్ని పట్టి చూస్తే నూతన ప్రజలనీ, నూతన శ్రమవిధానాలనీ సమీపభవిష్యత్తులో సాధించడానికి సమర్థతగల గొప్ప బాధ్యతనిగురించి చెప్పేడు. రాబోయే సంవత్సరాలలో ఏటా ఏడెనిమిది వందలకోట్ల బుష్సెలుల ధాన్యం పండించవలసిన బాధ్యతని నిర్వహించాలన్నాడు.

సోవియట్ యూనియన్ లో సోషలిస్టు సమాజనిర్మాణాన్ని పూర్తిచెయ్యడానికై ప్రయత్నాలు జరుగుతూన్న దినాలలో అంతర్జాతీయ పరిస్థితులు చాలా అననుకూలంగానూ, క్లిష్టంగానూ వున్నాయి. పెట్టుబడిదారీప్రపంచం మళ్ళీ ఓకొత్త దుస్థితి నెదుర్కొంటుంది. ప్రపంచాన్ని తిరిగి పంపకానికి తెచ్చి ఈ దుస్థితినుంచి తప్పుకోవాలని మార్గాలు వెతుకుతున్నాయి కొన్ని సామ్రాజ్యవాదప్రభుత్వాలు. విశాల భూభాగాలపై చెలరేగగల యుద్ధజ్వాలల కౌగిట్లోకి పెట్టుబడిదారీ ప్రపంచం వురుకులు పెడుతూంది.

అటువంటి పరిస్థితులలో మనంకూడా యుద్ధంలోకి ఈడవబడకుండా తప్పించుకుందుకు ఎంతో ఓర్పు, తెలివీ, విదేశవ్యవహారాలలో చాకచక్యం అవసరం. ఆత్మరక్షణకై, సోవియటుప్రభుత్వపు సైనికశక్తి దాగా ఉన్నతదశకి తేబడాలి.

యా. సో. సో. రి. ప్రపంచశాంతికి పెట్టునకోటయని ప్రపంచశ్రామిక ప్రజలలో గొప్ప ప్రతిష్ఠ ఏర్పడింది. స్పానిషు రిపబ్లికనులయెడ గాఢమైన సానుభూతిచూపి, సహాయం బహిరంగంగా చేసినదేశం ఒక్క సోవియట్ యూనియనే; స్పానిష్ కమ్యూనిస్టుపార్టీయొక్క నెంట్రల్ కమిటీ పంపిన అభివందనాలకి సమాధానం ఇస్తూ స్థాలిను స్పానిషుప్రజల రక్షణ అభివృద్ధికరులయిన మానవులందరి రక్షణ అని చెప్పేడు. జపానీస్ సామ్రాజ్యవాదంతో చేస్తూన్నపోరాటంలో చీనా ప్రజలకి సోవియట్ ప్రజలు బహిరంగంగా సానుభూతి - సహాయమూ ఇచ్చేరు.

స్థాలిన్ నిర్దేశాలప్రకారం సోవియట్ దేశం తనరక్షణలని బలపరుచుకుంది. యుద్ధంగనకవస్తే అన్నిరకాల ఆయుధపరికరాలనీ సలహాచెయ్యగల ఆయుధకర్మాగారాల్ని నిర్మించుకుంది. నౌకానిర్మాణకార్యక్రమం విస్తరింపచెయ్యబడింది. తెల్లసముద్రపు కాలవ తవ్వబడింది. ఈ కాలవ రక్షణప్రాముఖ్యతా. ఆర్థికప్రాముఖ్యతాకూడా కలది. ఈ కాలంలో నౌకాబలం, సబ్మెరీన్ బలం, విమానబలం, మిగిలిన శాఖలూ అత్యద్భుతంగావిస్తరించేయి. దీనివలన సోవియటుయూనియను తన సోషలిస్టు నిర్మాణాన్ని శాంతంగా సాగించుకుందుకు వీలుచిక్కింది.

గతంలో మూడిరిగానే ఇప్పుడుకూడా ప్రత్యేకంగా సాయుధసైన్యాలలోకి అవసరమైన శిల్పచాతుర్యంగల కాదర్లని తయారుచేయడానికి విశేషప్రాముఖ్యత నిచ్చేడు.

స్థాలిన్ కాదర్లకి శిల్పపరికరాలు కూర్చడంకోసంమాత్రమే శ్రద్ధతీసుకుని పూరుకోలేదు. కాదర్లకి నిద్రాంతంలో తరిఫీదునిచ్చేసనికి ఆయన ఎప్పుడూ విశేష

ప్రాముఖ్యత నిస్తూనేవున్నాడు. దీనికోసమే ఆయన సో. యూ. క. పా. (బో) చరిత్రని కూర్చడానికై విశేషంగా తోడ్పాటునిచ్చేడు. ఇది సో. యూ. క. పా. (బో) సెంట్రల్ కమిటీ నియోగించిన కమిషన్ చేత ప్రకటించబడింది. ఇందులో హెచ్చుతగ్గం స్థాలిన్ చేత వ్రాయబడిందే. ఇది విశేషమైన రాజకీయప్రాముఖ్యత గలవిషయం. సోవియటుప్రజలకీ, ఇతరదేశాల శ్రామికప్రజలకీ, బోల్షివిక్ విజ్ఞాన సర్వస్వంలా వుపయోగపడుతుంది. బోల్షివిజంయొక్క మూలసూత్రాలు వివరంగా ఆకర్షకంగా, సరిగ్గా వివరించబడ్డాయి అందులో. కమ్యూనిజంకోసం సాగించే పోరాటంలో నూతన-బలీయసాధనం అనదగిన గతితార్కిక - చారిత్రక భౌతిక వాదంయొక్క మూలసూత్రాలూ స్పష్టం చెయ్యబడ్డాయి.

మనకి కావలసింది ఏదో ఒకరకపు కాదర్లుకావనీ, శిల్పంలో నిపుణత సంపాదించడంతోపాటు విజ్ఞానశాస్త్రానికి విజ్ఞానశాస్త్రం అనదగిన మార్క్సిజం - లెనినిజంయొక్క ఉపదేశాలలో నిష్ణాతులయిన కాదర్లు కావలసివున్నారని పద్దెనిమిదోపార్టీ కాంగ్రెసులో స్థాలిన్ వుపన్యసించేడు.

ఈ విషయమై ఈ కాలంలో స్థాలిన్ విశేషంగా కృషిచేసేడు.

పార్టీసభ్యులకీ, యువకమ్యూనిస్టుసమితి సభ్యులకీ, మొత్తంమీద శ్రామిక ప్రజలకీ సిద్ధాంతవిషయాలలో తరిఫీదు నివ్వడానికి స్థాలిన్ దాగా కృషిచేసేడు. సోవియట్ యూనియనులోని శ్రామికప్రజలకీ బోల్షివిక్ విద్య నేర్పడానికై సిద్ధాంత ప్రచారానికీ, స్కూళ్ళకీ, పత్రికలకీ, ప్రచారానికీ విశేషశ్రద్ధ చూపించేడు. ఈ విషయంలో స్థాలిన్ వ్రాసిన "లెనినిజంయొక్క సమస్యల"తో మన కిదివరకే పరిచయంవు ది. ప్రతికమ్యూనిస్టుకీ, పార్టీలో చేరినవని ప్రతిబోల్షివిక్కుకీ ఇది పాఠ్య గ్రంథంగా వుంది; సోవియటుయూనియనులోనూ, ఇతరదేశాలలోనూకూడా ఇది ఎన్నోదాషలలోకి పరివర్తించబడింది.

1938 లో స్థాలిన్ సూచనమీద పార్టీ సెంట్రల్ కమిటీ ప్రచారకులసమావేశాన్ని ఆహ్వానించింది. అక్కడ ప్రచారపద్ధతులలో అభివృద్ధి తీసుకురావడానికి అమూల్యములయిన సలహాల నిచ్చేడు. ఈసలహాలని సెంట్రల్ కమిటీ తీర్మాన రూపంలోకి తెచ్చి, ప్రచారంలోనూ, సో. యూ. క. పా. (బో) చరిత్రబోధనలోనూ నూతనపద్ధతులని తెచ్చిపెట్టింది.

పార్టీకాంగ్రెసులలోగాని, సెంట్రల్ కమిటీ ప్లీనరీమీటింగులలోగాని, ఇతర కాన్ఫరెన్సులలోగాని స్థాలిన్ ఏది మాట్లాడినా సిద్ధాంతవిషయాల ననుసరించి వుంటాయి. ఎప్పుడూ నూతనసమస్యల్ని లేవదీస్తూంటాయి. సిద్ధాంతరంగానికి నూతన చైతన్యాన్ని కలిగిస్తాయి. బోల్షివిక్ ఛావాల అభివృద్ధికి నూతనావకాశాలు కలిగిస్తాయి. కమ్యూనిజంవేపు సాగడానికి నూతనమార్గాలు తెరుస్తాయి.

సోవియటుయూనియనులోని శ్రామికప్రజలు కమ్యూనిజంయొక్క పూర్ణ విజయం పొందేమార్గంలో ముందుకి సాగకుండా చెయ్యడానికై బోల్షివిజానికి శత్రువులయినవారు సర్వప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. పెడదార్లు తొక్కించే ప్రయ

త్నాలు, గూఢచారిపద్ధతులు, భయదీభత్సాలు కలిగించడం మొదలయిన వసులద్వారా ప్రజలయొక్క ఈ అభివృద్ధిని అడ్డగించాలని వారి సంకల్పం. సామ్రాజ్యవాదుల దురంతక హస్తాక్షేపక పద్ధతులద్వారా ఇంకా పెట్టుబడిదారీవిధానాన్ని పునస్థాపన చేయగలమనే వారి భావం. ఈ ప్రమాదాన్ని గురించి స్థాలిన్ కాంగ్రెసులలో, సెంట్రల్ కమిటీ ప్లీనరీమీటింగులలో, పత్రికలలో తరుచుగా హెచ్చరిస్తూనే వున్నాడు. ఆత్మసంతృప్తిపడి వూరుకోవద్దని హెచ్చరిస్తాడు. బుర్ర తిరిగిపోనీ వద్దన్నాడు. ఎల్లప్పుడూ జాగ్రత్తలో వుండమన్నాడు. శతృవు మారువేషాలు బయటపెట్టి, వారిని ధ్వంసంచేయడం ఎల్లాగో నేర్పేడు.

స్థాలిన్ యొక్క మార్గదర్శకత్వంక్రింద కమ్యూనిజంయొక్క మొదటిదశ— సోషలిజం ప్రధానరంగాలలో సాధించబడింది. స్థాలిన్ చేత వ్రాయబడి ఎనిమిదో సోవియట్ అసాధారణ సమావేశంలో స్వీకరించబడిన రాజ్యాంగ ప్రణాళికవలన ఈ విషయం ద్యోతక మవుతుంది.

“ఆనాటికి.... పెట్టుబడిదారీవిధానపు మూలశక్తులు పూర్తిగా నిర్మూలించి వేయబడినాయి. ఆర్థిక జీవితంలోని అన్ని రంగాలలోనూ సోషలిస్టు విధానం విజయం పొందింది.” (సో. యూ. క. పా. (బో) చరిత్ర) జాతీయార్థిక విధానం అంతటా నూతన సోషలిస్టు విధానానికి ఉత్పత్తి సాధనాలపై సామాజిక స్వత్వం అచంచలమైన పునాదిగా ఏర్పడింది.

“సోవియట్ యూనియను యొక్క జాతీయార్థిక రంగాలలో వచ్చిన ఈ మార్పు లకి ఫలితంగా మనకు సోషలిస్టు ఆర్థిక విధానం లభించింది. దీనికి దుస్స్థితులూ, నిరుద్యోగమూ అంటవు. దారిద్ర్యమూ, వినాశమూ కనబడవు. మన పౌరులు, సుఖయుతమూ, విజ్ఞానవంతమూనైన జీవితాన్ని గడపడానికి సావకాశాలు కలిగిస్తుంది” అన్నాడు, స్థాలిన్ ఎనిమిదో సోవియట్ అసాధారణ సమావేశంలో చదివిన రిపోర్టులో.

సోవియటు సమాజం యొక్క వర్గస్వరూపమే మారిపోయింది; దోపిడిచేపే వర్గాలన్నీ విధ్వంసం చేసివెయ్యబడ్డాయి. “యూ. సో. సో. రి. లోని శ్రామికవర్గం పూర్తిగా ఒక నూతనవర్గంగా మారిపోయింది. యూ. సో. సో. రి. లోని పని చేసేవారి వర్గంగా మార్పుపొందింది. ఇది పెట్టుబడిదారీ ఆర్థిక విధానాన్ని నిర్మూలించి; ఉత్పత్తి సాధనాలూ, పరికరాలామీద సోషలిస్టు స్వత్వాన్ని స్థాపించి. సోవియటు సమాజాన్ని కమ్యూనిజంవైపువెళ్ళే బాటను నడిపిస్తుంది.” ప్రపంచం లోని మరి ఏ ఇతర దేశంలోనూ ఆ మాదిరి శ్రామికవర్గం లేనేలేదు.

కర్షకులు కూడా ఈ మాదిరిగానే విశేషమైన మార్పుని పొందేరు. వారు దోపిడీవిధానపు బారినుంచి తప్పించబడ్డారు. వారిలో చాలభాగం సమిష్టిక్షేత్ర రైతాంగంగా మార్పుచెందేరు. అధునాతనమైన, యంత్రసామగ్రి, సమిష్టిశ్రమా మీద వారు సుఖంగా జీవిస్తున్నారు. “ఇదొక నూతన రైతాంగం. ఇంతకీ పూర్వం ఈ మాదిరి రైతాంగం మానవచరిత్రలోనే లేదు” అన్నాడు, స్థాలిన్.

సోవియట్ పాలనలో మేధావివర్గంకూడా మార్పుపొందింది; ఆసలు దాని నిర్మాణమే నూతనం; అది సాగిస్తున్న పనుల స్వభావమూ నూతనమే. కార్మికులు, కర్షకులూ, ఇతర శ్రమజీవి ప్రజలలో బారికి సన్నిహిత సంబంధాలు ఏర్పడ్డాయి. వారు ప్రజలకోసం, ప్రజలమధ్య వారితో కలిసిమెలసి పనిచేస్తున్నారు. "కార్మిక - కర్షకులతో కలిసిమెలసి, వారితో సమానంగావస్తూ, ఈ వర్గం నూతనమైన వర్గరహిత సోషలిస్టు సమాజాన్ని నిర్మించడానికై బాగా కృషిచేస్తున్నారు." ప్రపంచంలో మరే దేశంలోనూ అటువంటి మేధావివర్గం లేనేలేదు.

యూ. సో. సో. రి. లోని జాతులన్నింటిలోని శ్రామికప్రజ నిర్మాణాత్మకంగా, ఆర్థికంగా, వైజ్ఞానికంగా, రాజకీయంగా సాగించిన అద్భుతకృషికి ఫలితముగా సోవియట్ యూనియన్ లోని జాతులమధ్యగల సంబంధాలలోనే గొప్ప మార్పు వచ్చింది. ఈ పనిలో బోల్షివిక్కులు అందులో ముఖ్యంగా స్థానిక నాయకత్వం వహించేదు. "దీనికి ఫలితంగా మనది పూర్తిగా స్థిరరూపంపొందిన, భిన్నజాతీయ సోషలిస్టు రాజ్యాంగం అయింది, ఇది అన్ని పరీక్షలకీ నిలబడింది. దీనికిగల స్థిరత్వాన్ని ప్రపంచంలోని ఏ జాతీయ రాజ్యాంగమూచూచి అసూయపడకుండా వుండదు" అన్నాడు.

ఎనిమిదో సోవియట్ అసాధారణ సమావేశం యూ. సో. సో. రి. యొక్క నూతన రాజ్యాంగ ప్రణాళికని స్వీకరించింది. కార్మిక - కర్షకుల సోషలిస్టు రాజ్యాంగానికి ప్రధాన ధర్మచట్టంగా అంగీకరించింది. భూస్వాముల్ని, పెట్టుబడిదారుల్ని కూలద్రోసి, శ్రామికవర్గ నియంతృత్వం స్థాపించబడడంవలన పెరిగి బలపడిన శ్రామికప్రజాప్రతినిధుల సోవియట్లు దీనికి రాజకీయ పునాది." ఈ రాజ్యాంగంలో అధికారం అంతా పల్లెలలోనీ, పట్టణాలలోనీ, శ్రమజీవులది. శ్రామిక ప్రజాప్రతినిధుల సోవియట్లు వారి ప్రతినిధులు. ఈ రాజ్యాంగానికి ఆర్థికపు పునాది సోషలిస్టు ఆర్థికవిధానమూ, ఉత్పత్తి సాధనాలమీద సోషలిస్టు స్వత్వాధికారమూను. పెట్టుబడిదారీ ఆర్థిక విధానాన్ని నిర్మూలించి, ఉత్పత్తి సాధనాలూ, పరికరాలమీద వ్యక్తి స్వత్వాన్ని తొలగించి, మనిషిని మనిషి దోచుకునే పద్ధతిని నిర్మూలించడంవలన ఈ సోషలిస్టు స్వత్వాధికారం దృఢపడింది. ఈ రాజ్యాంగంలో సోషలిస్టు సిద్ధాంతమైన—“ప్రతివానినుంచీ, వాని శక్తి ననుసరించి పనితీసుకోవడమూ, ప్రతివానికి అతని పని ననుసరించి ఇవ్వడమూ” అనేది, అమలు పరచబడింది.

యూ. సో. సో. రి. లోని ప్రజలకి సోవియట్లు రాజ్యాంగ చట్టం పనిచేసే హక్కుకి పూచీ పడుతూంది. విశ్రాంతి తీసుకొనే హక్కుని; ముసలితనంలోనూ, జబ్బుపడ్డప్పుడు, పనిచెయ్యగల శక్తిని కోల్పోయినప్పుడూ పోషించేహక్కుని; చదువుకునే హక్కుని; పూచీపడుతూంది. ఆర్థిక, రాజ్యాంగ, వైజ్ఞానిక, సామాజిక, రాజకీయ జీవితరంగాలలో స్త్రీ - పురుషులకి సమానహక్కులని పూచీపడుతూంది. యూ. సో. సో. రి. లోని పౌరులందరికీ సమానహక్కుల నిస్తూంది. వా రేజాతి వారైనా సరే, ఏతెగవారైనా సరే అందరికీ ఆర్థిక, రాజ్యాంగ, వైజ్ఞానిక, సామాజిక, రాజకీయ జీవితరంగాలలో సమానహక్కు లున్నాయి. భావస్వేచ్ఛ; వాక్స్వతం

త్ర్యం: పత్రికా స్వాతంత్ర్యం; సభా స్వాతంత్ర్యం; ప్రజలు మీటింగులు పెట్టుకుం
దుకు. వీధులలో వూరేగింపులూ. ప్రదర్శనలూ సాగించేటందుకూ స్వాతంత్ర్యం
ఇవ్వబడింది. ప్రజాసంస్థలలో చేరే హక్కు ఇవ్వబడింది. మనుష్యుని గౌరవం
కాపాడబడుతుంది. పిరుల ఇళ్ళు గౌరవంగా చూడబడతాయి. వారిజాబులు ముట్టుకో
బడవు. శ్రామికప్రజల స్వాధీనాన్ని సమర్థించినందుకై. శాస్త్రీయ పరిశోధనలకై.
జాతీయ స్వాతంత్ర్య పోరాటాలు సాగించినందుకై జాదించబడిన విదేశీయులకి
ఆశ్రయం ఇవ్వబడుతుంది.

నూతన సోవియట్ రాజ్యాంగచట్టం ముఖ్యాంశాలివి. దీనినే ప్రజలు స్టాలిన్
రాజ్యాంగచట్టం అంటారు. దీనికి రెండుకారణాలున్నాయి. ఈ రాజ్యాంగచట్టం
యొక్క మూలసిద్ధాంతాన్ని తయారుచేసినది స్టాలిను. రెండోకారణం: స్టాలిన్
నాయకత్వంక్రింద యూ. సో. సో. రి. లోని శ్రామికప్రజ సంపాదించిన అఖండ
విజయాలని ఇది గట్టిపరుస్తుంది. ఈ నూతన రాజ్యాంగచట్టం ప్రకారం జరప
బడిన ఎన్నికలు యూ. సో. సో. రి. లోని ప్రజలమధ్య, నైతికంగానూ, రాజ
కీయంగానూ గల ఐక్యతని చూపుతున్నాయి. అటువంటి ఐక్యత ప్రపంచంలో
ఎక్కడా చూడము. పెట్టుబడిదారీదేశాలలో అసాధ్యం. 1937 డిసెంబరు నెలలో
యూ. సో. సో. రి. సుప్రీంసోవియటుకి జరిగిన ఎన్నికలలో యిండుమిండు 9
కోట్ల వోట్లు - అంటే, మొత్తం వోట్లలో 88 6% కమ్యూనిస్టు - నాన్ పార్టీజ్లాకుకి
యివ్వబడ్డాయి. 1938 జూన్ లో జరిగిన యూనియన్ రిపబ్లిక్కుల సుప్రీంసోవి
యట్లకి జరిగిన ఎన్నికలలో 920 లక్షలవోట్లు అంటే 99.4% కమ్యూనిస్టు-నాన్
పార్టీ జ్లాక్ కి యివ్వబడ్డాయి. ఈ విషయాన్ని నిర్దేశిస్తూ స్టాలిన్ పద్దెనిమిదోపార్టీ
కాంగ్రెసులో ఇట్లాగ చెప్పేడు: "మనం ఇప్పుడు సమాచారాన్ని కాలంలో
మన దేశమొక్క సామాజిక - రాజకీయాభివృద్ధి రంగాలలో మనం సాధించిన
మహత్తర సాధన దొరుకునేవర్గాలు పూర్తిగా నిశ్శేషంగా వెల్లగించివేయబడడం;
శ్రామికులు, రైతులు, మేధావులూ ఒకేఒక శ్రామికప్రజగా ఐక్యమైపోవడం;
సోవియట్ సమాజంలోని నైతిక - రాజకీయైక్యత బలపడడం. మనదేశంలోని
జాతులమధ్య స్నేహం సన్నిహితం గావడం; అని చెప్పాలి. వీనికి ఫలితంగా
మనదేశంలోని రాజకీయజీవితం పూర్తిగా ప్రజాయత్తంఅయింది. నూతనరాజ్యాంగ
ప్రణాళిక ఏర్పడింది. ప్రపంచ రాజ్యాంగప్రణాళికలలోరల్లా మనదే హెచ్చుగా
ప్రజాయత్తమైనదని చెప్పడాన్ని ఎవ్వరూ కాదనజాలరు. యూ. సో. సో. రి.
యొక్క సుప్రీం సోవియటుకి జరిగిన ఎన్నికలూ, యూనియన్ రిపబ్లిక్కుల
సుప్రీం సోవియట్లకి జరిగిన ఎన్నికలూ దీనికి పుదాహరణలు."

1939 లో 18 వ. పార్టీకాంగ్రెసు జరపబడింది. సోవియటుయూనియను
లోని శ్రామికప్రజా, పార్టీ కలిసి కమ్యూనిజంయొక్క విజయంకోసమై సాగించిన
పోరాటంయొక్క ఫలితాలని క్రోడీకరిస్తూ స్టాలిన్ రిపోర్టు నిచ్చేడు. నూతన పరి
స్థితులమధ్య కాంగ్రెసు సమావేశమయింది. "ఈనాడు పెట్టుబడిదారీదేశాలు రాజ
కీయ - ఆర్థికరంగాలు రెండింటా గొప్ప సంక్షోభాల ననుభవిస్తున్నాయ"ని ఈ కాం

గ్రెసులో స్టాలిన్ చెప్పేడు. పెట్టుబడిదారీదేశాలు దుస్థితులనీ, నూతనార్థికసంక్షోభాలనీ అనుభవిస్తూన్న కాలం యిది. “కాని సోవియటు యూనియను ఈ సంవత్సరాల్లో వృద్ధిపొందింది. సుఖసంపన్నం అయింది. ఆర్థిక - వైజ్ఞానికాభివృద్ధి పొందింది. రాజకీయశక్తి - సైనికశక్తి యింకా వృద్ధిపొందింది. ప్రపంచంతా శాంతి సంరక్షణ చేయడానికి పోరాటం సాగించబడింది.”

ఇతరప్పుడు మాదిరిగానే ఈ పార్టీకాంగ్రెసులోకూడా స్టాలిన్ పార్టీప్రచారం మీదా పార్టీసభ్యులకి, కాడర్లకి, మార్క్సిస్టు - లెనినిస్టువిజ్ఞానం నేర్పవలసిన అవశ్యకతమీదా ఎక్కువ ప్రాధాన్యతనిచ్చి చెప్పేడు. “బోల్షివిక్కులు విజ్ఞానశాఖలన్నింటిలోనూ నేర్చుకుతీరవలసిన శాఖ ఒకటుంది. సమాజాభివృద్ధిసూత్రాలని. శ్రామిక విప్లవాభివృద్ధి సూత్రాలనూ సోషలిస్టు నిర్మాణాభివృద్ధి సూత్రాలని, కమ్యూనిజం యొక్క విజయాన్ని బోధించేమార్క్సిస్టు - లెనినిస్టు విజ్ఞానమే అది.” మన కాడర్లకిబోల్షివిస్టురోరణిలో తరిఫీదునివ్వాలి.

అన్ని శాఖల పనులలోనూవున్న కాడర్లు సమాజాభివృద్ధి సూత్రాలని బోధించే మార్క్సిస్టు - లెనినిస్టు విజ్ఞానంలో నిపుణత సంపాదించ గలిగేటట్లు తోడ్పడాలి; ఏమంటే - “లెనినిస్టు తాను ప్రత్యేకకృషిచేసిన ఏ గణిత శాస్త్రాన్నో, వృక్షశాస్త్రాన్నో, రసాయనశాస్త్రాన్నో పట్టుకుని అదితప్ప మరొకటి చూడకుండా కూర్చుంటే అతడిని లెనినిస్టు అనలేము. తనకినచ్చిన శాస్త్రంలో మట్టుకు నిపుణత సంపాదించిపూరుకోలేడు లెనినిస్టు. అతడు రాజకీయాలలోనూ, సమాజవ్యవహారాలలోనూకూడా పనిచేసేవాడు గావాలి. మనదేశంయొక్క భవిష్యత్తునందు ఆతురత గలపాడై వుండాలి. సమాజాభివృద్ధిసూత్రాలు తెలిసినవాడై వుండాలి. ఈసూత్రాల్ని సమన్వయించగలవాడై వుండాలి. దేశంయొక్క రాజకీయ మార్గదర్శిత్వంలో పట్టుదలగా పనిచేసేవాడు గావాలి.” అని చెప్పేడు, స్టాలిన్.

ఈ కాంగ్రెసులో స్టాలిన్ ఎన్నో ప్రధానములయిన సిద్ధాంతసమస్యల్ని వివరించేడు. వాటిలో రెండింటిని గురించి చెప్పడం ముఖ్యం. నూతన సోవియటు మేధావుల్ని గురించిన దొకటి, రెండోది రాజ్యాంగసమస్యని గురించి. నూతన సోవియటు మేధావుల అవసరాన్ని గుర్తించకపోవడమూ, వారిని చీదరించుకోవడమూ ననేవానికి విరుద్ధంగా లీప్రపోరాటం సాగించాలన్నాడు. సోవియటు మేధావులకి సరియైన తరిఫీదు నివ్వకపోతేనూ, వారియెడ సక్రమమైన దృక్పథం అవలంబించకపోతేనూ, మేధావులయెడ అసహ్యభావాన్ని విడిచిపెట్టకపోతేనూ కమ్యూనిజంయొక్క పూర్ణవిజయాన్ని సాధించడం అసాధ్యమనీ, స్వల్పకాలంలో పెట్టుబడిదారీదేశాలని ఆర్థికంగా దిగతొక్కి ముందుకిపోవడం సాధ్యపడదనీ, స్టాలిన్ ఉపదేశించేడు. నూతన సోవియటుమేధావుల సిద్ధాంతాన్ని ఆయన ముందుకి తేచ్చేడు. ఇది సోషలిస్టుమేధావివర్గం, వీరు ప్రజలలోంచి వచ్చేరు. కార్మిక - కర్షకులతో చేయూ - చేయూగలిపి వీరు కమ్యూనిజంకోసమై పోరాడుతూన్నారు.

రాజ్యాంగయంత్రపు ప్రాముఖ్యతకి సంబంధించిన సమస్యని ఆయన చర్చించేడు. కమ్యూనిజంకోసం సాగించే పోరాటంలో, పెట్టుబడిదారీముట్టడి

ఇంకా భేదించబడకపూర్వమే రాజ్యాంగం అంతరించుచూందనే సిద్ధాంతం రాజ్యాంగం యొక్క ప్రాముఖ్యతను గుర్తించకపోవడమేనని స్థాలిన్ విమర్శించేడు. ఆముట్టడి వున్నంతకాలమూ సోషలిస్టురాజ్యాంగాన్ని బలపరచడం ఎంత ప్రాధాన్యమో చూపించి, తాను స్వయంగా యూ. సో. సో. రి. యొక్క శ్రామికప్రజల స్వార్థంకోసమే రాజ్యాంగాన్ని బలపరచడం ఎంత ప్రాధాన్యమో చూపించి, తాను స్వయంగా యూ. సో. సో. రి. యొక్క శ్రామికప్రజల స్వార్థంకోసమే రాజ్యాంగాన్ని బలపరచడానికి నిరంతరం పనిచేసేడు.

స్థాలిన్ దేశరక్షణకై విశేషశ్రద్ధ తీసుకుంటాడు. దేశీయరక్షణకి సంబంధించిన విషయాలని ఎంతచిన్నదైనా ప్రతివానినీ స్వయంగా పరిశీలిస్తాడు. మందు గుండు కర్మాగారాలు, విమాననిర్మాణం, టాంకుల నిర్మాణం, నౌకాబలాల, సబ్మెరీన్ బలాల నిర్మాణానికి సంబంధించిన ప్రతిచిన్నవిషయాన్నీ స్వయంగా పరిశీలిస్తాడు మిలిటరీసరఫరాలు, ఆయుధాలూ మొదలగు విషయాలలోనూ, రెడార్మీనైనికులయొక్క, కమాండర్ల, రాజకీయప్రచారకుల పాదార్థికసుఖస్థితి కోసమూ, రాజకీయవిజ్ఞాన ప్రచారంకోసమూ విశేషశ్రద్ధ చూపేవాడు.

కమ్యూనిజానికి శ్రేష్ఠుడైన పైలట్ లాంటి స్థాలిన్ ఎప్పుడూ తనస్థానాన్ని విడవడు. చుట్టుప్రక్కలనున్న పెట్టుబడిదారీదేశాల ప్రభుత్వాలు చేసే పనుల నెప్పుడూ ఒకకంట కనిపెట్టిచూస్తూనేవుంటాడు. సోవియట్ నౌకని ఆయన ఎప్పుడూ నూతన కమ్యూనిస్టువిజయాలకై ముందుముందుకే నడుపుతూంటాడు.

జర్మనీతో యుద్ధంతప్పదని ఆయన గ్రహించేడు. అందుకే అద్భుతమైన రాజకీయచాతుర్యంచూపి 1939 లో సన్నిహితంగావున్న ప్రమాదాన్ని తప్పించుకుని తద్వారా కొంత ఉపరిపుచ్చుకుందుకు అవకాశాన్ని సంపాదించేడు. ఆపని ఎంతో ఉపయోగకరం అయిందని కాలమే నిరూపించింది. పోలిష్ ప్రభుత్వం ధందెత్తి వచ్చిన జర్మను నైన్యాలకి భయపడి దేశాన్ని దానిగతికివాన్ని వదిలిపెట్టి పారిపోయినప్పుడు వెంటనే రెడార్మీ పోలిష్ భూస్వాముల పీడిననుంచి పడమటి యూక్రెయిన్ నీ, పడమటి బైల్ రష్యానీ విధిపించి తమ కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించుకున్నాయి. ఇది తెనిసిస్టు - స్థాలినిస్టు జాతీయ నీతివిధానానికి అనుకూలమే. దీనివలన సోవియటుయూనియన్ యొక్క శక్తి, అంతర్జాతీయప్రతిష్ఠా వృద్ధిపొందేయి.

ఇది కామ్రేడ్ స్థాలిన్ యొక్క 69 వ సంవత్సరంలో (1939) జరిగింది

ఈ ఏడాదిలోనే ఉజ్బెకిస్తాన్ శ్రామికప్రజ 270 కిలోమీటర్ల పొడవుగల స్థాలిన్ గ్రాడ్ ఫెర్గనాకాలవని 45 రోజులలో తవ్వి పూర్తిచేసేరు. ఈ ప్రమాణం గల కాలవ సామాన్యంగా తయారుచెయ్యడానికి అరేడేళ్లు పడుతుంది. దీనిని తవ్వడంలో సోవియటు ప్రభుత్వమూ, బోల్షివిక్ పార్టీ, స్వయంగా స్థాలిన్ విశేషమైన తోడ్పాటు నిచ్చేరు. ఈ వీరకృత్యం పూర్తి అయ్యేక గ్రాండ్ ఫెర్గనాకాలవ నిర్మించిన శ్రామికప్రజ స్థాలిన్ కి గీతాలలో ఒక అభినందనం పంపేరు. దానిలో ఆయన తెనిన్ యొక్క అనంతంవారసుడనీ, ఒక్క బోల్షివిక్ పార్టీకేగాక సోవియట్ యూనియన్ లోని ప్రజలందరికీ ఆయన పేరు ఉత్సాహాన్ని యిస్తుందనీ అభినందించేరు.

దేశదేశాల నాయకుడు

స్టాలిన్ యొక్క అద్భుతజీవితం వీరోచితపోరాటంతోనూ, ప్రయత్నాలతోనే గడిచింది. పడుచుదనంతోంచీ పార్టీసనికి, శ్రామికవర్గంకోసం, శ్రమజీవులయిన మానవజాతికోసం పనిచేసేడు. మార్క్స్-ఎంగెల్స్ ల సిద్ధాంతాలతో ప్రథమ పరిచయం ఏర్పడిన నాటినుంచీ, ఆయన విప్లవోత్సాహకమైన మార్క్సిజాన్ని సమర్థిస్తూ, ప్రచారం చేస్తూనేవున్నాడు. 1890 ల ఆఖరునాటినుంచీ, లెనిన్ తోపాటు, అదే మార్గాన, అటు యిటూ కుడిఎడమలకి దారి తప్పకుండావస్తూనే వున్నాడు. జార్విస్తు అధికారుల చేతులలో నిరంతరం యిబ్బందుల పాలవుతూ, జైళ్ళకు, ప్రవాసాలకి వంపబడుతూ, తిరిగి తిరిగి పారిపోయివచ్చి పనిలో నిమగ్ను డవుతూనేవచ్చేడు.

అక్టోబరు విప్లవంకొరకు చేస్తూన్న ప్రయత్నాలలో ఆయన పార్టీని నడిపించేడు. అక్టోబరు సోషలిస్టు విప్లవ విజయాన్ని సంపాదించేడు. నూతన సోషలిస్టు రాజ్యాంగాన్ని లెనిన్ తోగలిసి నిర్మించుకువచ్చేడు. అన్ని రంగాలలో దానిని కాపాడేడు. లెనిన్ తోచేరి మూడవ కమ్యూనిస్టు ఇంటర్నేషనలుని నిర్మించి, ఆపర్యూనిస్టుల జారినుంచీ, మార్క్సిజం - లెనినిజంకి శత్రువులయినవారి బారి నుంచీ కాపాడేడు. కమ్యూనిస్టుపార్టీల అంతర్జాతీయ సమ్మేళనకి ఆయన నాయకుడు. అంతేకాదు. ప్రజల ప్రేమకి పాత్రుడైన నాయకుడు.

మార్క్సిస్టు సిద్ధాంతాయువాన్ని స్టాలిన్ ఎప్పుడూ పడునుగానే వుంచుతాడు. దానిని పనిలో పెట్టడానికి ఎప్పుడూ సిద్ధంగా వుంటాడు. దానిని పట్టుకోనేది ఎల్లాగనో నేర్చుకొంటాడు. లెనిన్ తో కలిసి, స్వయంగానూకూడా మార్క్సిజం - లెనినిజం సిద్ధాంతాన్ని కార్యాచరణలో మార్గదర్శిగా వినియోగించేటట్లు అభివృద్ధి చేసేడు. జాతీయసమస్య; ఒకదేశంలో సోషలిజం విజయం పొందడానికి సంబంధించిన ప్రశ్న; సోవియట్ల ప్రాముఖ్యతకి సంబంధించిన ప్రశ్న; పెట్టుబడిదారీ ప్రపంచంచేత ముట్టడించబడియున్న సోషలిస్టు దేశంలో రాజ్యాంగ యంత్రానికి సంబంధించిన సమస్య; కమ్యూనిజంకోసం చేసే పోరాటంలో శ్రామికవర్గ నియంతృత్వం ఒక ఆయుధం; దేశాన్ని సోషలిస్టు పరిశ్రమలమయం చేయడం; కులకు వర్గాన్ని నశింపజేయడం; వ్యవసాయాన్ని సమీకృతచేయడం; సోషలిస్టు కాడర్లను తయారుచేసుకోవడం; ప్రజలలోంచి సోషలిస్టు మేధావుల్ని తయారుచేసుకోవడం. - ఇంతేగాక ఇంకా ఎన్నో సిద్ధాంతానికి, కమ్యూనిజాన్ని సాధించడంలో అవలంబించవలసిన కార్యవిధానాలకి సంబంధించిన సమస్యల్ని. స్టాలిన్ పరిశీలనచేసి, సమాధానాల నిచ్చేడు.

ఎవరో బ్రాట్ స్క్వియెల్ చీత కొంగపోతుగా కాల్చినంపబడ్డ సెన్టీ కిరోవ్ 1934 లో అయిదో రెనిస్ గ్రాడ్ రెజినల్ కాన్ఫరెన్సులో మాట్లాడుతూ ఇట్లా చెప్పేడు :

“స్తాలిన్ యొక్క మూర్తిని అన్ని దృక్కోణాలనుంచీ చూడగలగడం అంత సులభసాధ్యం కాదు. ఈ మధ్యనీమధ్య రెనిన్ లేకుండానే కార్మాన్ని నిర్వహించుకోలేనివచ్చిన కాలంలో మాత్రమలతో ప్రధానాధివృద్ధులు, నూతన నిర్మాణాలు, నినాదాలు, ప్రధానకార్యసీతి, అన్నీ స్టాలిన్ యొక్క సృష్టలే. ప్రధానమైన పనతా-ఈవిషయాన్ని పార్టీ తెలుసుకుతీరాలి-కామ్రేడ్ స్టాలిన్ యొక్క మార్గదర్శకత్వాన, ఆయన ప్రోత్సాహంపొంది. ఆయన నాయకత్వాన సాగింది. అంతర్జాతీయ నిఃరంత్రంలో ప్రధానసమస్యలమీద నిర్ణయాలు ఆయన సిఫారసుల మీద చేయబడ్డాయి. ప్రధానసమస్యలేకాదు. శ్రామికుల్నీ, రైతుల్నీ మొత్తంమీద మనదేశంలోని శ్రామికప్రజల సుఖదుఃఖాలకి సంబంధించిన వైతే చిన్నచిన్న సమస్యలుకూడా ఆయన దృష్టిలోంచి దాటిపోలేవు.

“సోషలిస్టునిర్మాణం విషయంలోనేగాక, మనపనిలో చిన్నచిన్న సమస్యల విషయంలోకూడా ఇది యింతే. కీదాహరణకి మనదేశరక్షణని తీసుకోండి. పైన నేను పురాహరించిన సాధనలన్నీ కేవలం స్టాలిన్ కారణంగానే సాధ్యపడ్డాయని చెప్పితీరాలి.

“ఈమానవుని బలిష్ఠమైన మనోబలమూ, అద్భుతమైన నిర్మాణ చాకచక్యమూచలన సోషలిజాన్ని సాఫల్యయురంగా నిర్మించుకురావడంలో వచ్చే పెద్దపెద్ద చారిత్రకపు మాధుల్నీ పార్టీ సకాలంలో సాధించగలుగుతుంది.”

కమ్యూనిజంయొక్క పోరాటంలో ఆయన వహిస్తున్న ప్రధానపాత్రకి, ఆయనకిగల గొప్పప్రతిష్ఠకి కారణం ఇదే. పార్టీ, యువకమ్యూనిస్టుసమితి, సోవియట్ యూనియన్ లోని శ్రామికప్రజ, ఇతరదేశాలూ ఆయన నంత ప్రేమతో చూడడానికి కారణం అదే.

స్తాలిన్ యొక్క ఏభయ్యో జన్మదినోర్సవం సందర్భంలో ప్రపంచం నాలుగు మూలలనుంచీ, వచ్చిన అభినందనాలకి సమాధానంఇస్తూ,

“కామ్రేడ్స్! సందేహం వద్దు. భవిష్యత్తులోకూడా నేను శ్రామికవర్గం నిమిత్తం, శ్రామికవర్గవిప్లవం నిమిత్తం, ప్రపంచకమ్యూనిజం నిమిత్తం నాశస్త్రం, నాయుక్తుల్నీ, అవసరపడితే నా శరీరంలోని అఖరుబొట్టువరకూ రైచ్చాన్నీకూడా ధారపోస్తా” నన్నాడు.

ఈ మాటలు హృదయపూర్వకమైనవే నని అందరూ ఎరుగుదురు.

మార్క్సిజం - రెనినిజం సిద్ధాంతంలో గంభీరమైన జ్ఞానంకలిగి, పార్టీకి, రెనిన్ కి, కమ్యూనిస్టు ఇంటర్నేషనలకి, ఆత్మసమర్పణం చేసుకున్న స్టాలిన్ అద్భుతమైన నిర్మాణచారుర్యంగలవాడు. ఈలక్షణాలు ఆయనకి ఎంతో చిక్కు సమస్యల్నికూడా చులకనగా గ్రహించగల నేర్పుని కలిగించేయి. వాటిని అ

సున్నితంగా, అర్థంతయ్యేలాగ ప్రజాసామాన్యానికి బోధించగల నేర్పు కలిగింది. లెనిన్ లాగే లక్షలకొద్దీ ప్రజలకి మార్క్సిజం - లెనినిజం సిద్ధాంతాన్ని బోధించగలడు. ఆయన చాలా నిరాడంబరజీవి జీవితపద్ధతి, ఆ కోరికలు, ఇతరులలో ఆయనకిగల సంబంధాలూ అతిసాధారణాలు. ఈనిరాడంబరత బోల్చివిక్కుకి ఒక ఆభరణం. పార్టీసభ్యులు, యువకమ్యూనిస్టుసమితి సభ్యులు అందరిచోనూ ఈభావాన్ని కలిగిస్తాడు. మనందరినీ నిరాడంబరంగా, మర్యాదగా జీవించమని బోధిస్తాడు.

“స్టాలిన్ చాలా పుస్తకాలు, అద్భుతమైనవి వ్రాసేడు. వానిలో చాలా పుస్తకాలు మార్క్సిస్టువాఙ్మయంలో ప్రామాణ్యగ్రంథాలు. కాని, నీ వెల్లాంటి వాడివని అడిగినప్పుడు ‘నేను లెనిన్ శిష్యుడిని. నా ఆదర్శం ఆయనకి తగిన శిష్యుడి ననిపించుకోవడమే’ నన్నాడు. (హెన్రీ బార్బూసే, స్టాలిన్.)

స్టాలిన్ కి దిష్టలన్నా, చిన్నవాళ్ళన్నా ప్రేమ. యువకుల సాధాగ్యం విషయంలోనూ, వారికి కమ్యూనిస్టుతరఫీదు నివ్వడంలోనూ, వారి ఆరోగ్యం, శరీరబలం విషయంలోనూ, పితృషశ్రద్ధ చూపుతాడు. వారు బాగాచదువుకుని, సంగతులన్నీ ఎరిగి, కమ్యూనిస్టుయోధులుగా యోగ్యతని ప్రదర్శించగలగాలని ఆయన ఇచ్చి, యువకమ్యూనిస్టు సమితియొక్క అభివృద్ధికి, దానికిగల పలుకుబడికి, ప్రధాన కారణం స్టాలినే. పిల్లలూ, యువకులూ ఆయనని ప్రేమపాత్రుడైన మిత్రునిగా, తండ్రినిగా, గురువునుగా, కామ్రేడ్ నుగా చూసుకుంటారు.

పనిచెయ్యడంలో ఆయనకున్న ఓపిక అద్భుతం. మనదేశంలో అంత అల్లాగ పనిచేసేవాడు మరొకడున్నా డనుకోను. తెల్లవారగట్ల నాలుగింటివరకూ ఆయన పనిచేస్తూనే వుంటాడు. ఆయనకిగల అభిరుచులు అనంతం. లెనిన్ లాగే ప్రజల విషయంలో, కమ్యూనిజంయొక్క విజయం విషయమై పనిచెయ్యడంలో ఒళ్ళుదాచుకోదు.

హెన్రీబార్బూసే స్టాలిన్ ని అద్భుతంగా చిత్రించేడు.

“రాష్ట్రవేళ రెడ్ స్క్వేర్ లో వచారు చేస్తూంటే ఆ సుందరదృశ్యంయొక్క యవనికలో కాలం రెండు భాగాలుగా వేరుచేయబడినట్లు రోస్తుంది. ఒకభాగం నేడు ధూమిమీదల్లా ప్రశస్తమైన దేశంయొక్క వర్తమానయుగమూ, 1917 కి పూర్వము రెండోభాగమూ. (ఇదంతా ప్రాచీనయుగం) ఆ దీక్షల్లో మునిగివున్న నిర్జనమైన స్క్వేర్ లో సమాధిలోవున్న వ్యక్తి ఒక్కడే మెలకువగావుండి, తన చుట్టూ, నగరంలో, దేశంలో, విజృంభిస్తున్న జీవితాలని కాపాడుచూన్నట్లు అనిపిస్తుంది ఆయనే నిజమైన మార్గదర్శి. శ్రామికులాయన చిమ నాయకుడూ, కామ్రేడూ, తండ్రి, సోదరుడూ ననీ, ప్రేమతో అందర్నీ బుజ్జిగిస్తావనీ మహోత్సాహపడతాడు. నీవు ఆయన్ని ఎరక్కపోవచ్చు. కాని, ఆయనకి నీవు తెలుసు. నీ కోసం పనిచేసేచుుండ. నీ వెవరయినా సరే, ఈ పరోపకారి సహాయం నీ కుంది. నీ వెవరివయినాసరే నీ భవిష్యత్తులో శ్రేష్ఠభాగం ఈ రెండో మనిషి

చేతుల్లోవుంది. ఈయనకూడా అందర్నీ కాపాడుతూన్నాడు. అందరికోసం పని చేస్తూన్నాడు. ఆ మానవుని మేధస్సు విజ్ఞానవంతుడిది. మొగం శ్రామికుడిది. వేషం నైనికుడిది.”

పరిపాలనా కళలోనూ, కార్యనిర్వహణ కళలోనూ స్థాలిన్ మనగురువు. ఈ కళయొక్క ప్రధాన నిబంధనలలో ప్రజా సంబంధం వొకటి. ప్రజాసామాన్యం యెడ వుండవలసిన దృక్పథమూ, పెట్టుకోవలసిన సంబంధమూయొక్క పరిపూర్ణ తకి ఆయన వొక ఉదాహరణ. ఆయన ప్రజలకి బోధించడమేగాక వారినుంచి కూడా నేర్చుకుంటాడు. ప్రజలలో సంబంధం కలిగివుండడం నిజమైన బోల్షివిజ్టుకి గుర్తు అని ఆయన చెప్తాడు. ప్రజలతో సంబంధమూ, సన్నిహితత్వమూ, అంటే ఇచ్చకాలాడడంకాదు.

పంథాల విషయంలో మెత్తదనం కూడదనడానికి స్థాలిన్ వుదాహరణ. బోల్షివిక్కు కుండవలసిన ముఖ్యలక్షణాలలో ఇదొకటి. బోల్షివిక్ విద్యాభ్యాసంలో ఇది చాలా ఉపయోగకరమైన ఆయుధం. మార్క్సిజం - లెనినిజం సిద్ధాంతాలకి తప్పుదర్పాలు తియ్యడానికి, వాటిని పెడదార్లు తొక్కించడానికి, చేయబడే ఎంత చిన్నప్రయత్నాన్నీకూడా అలుసుదన చూపి వదలకూడదని, అదే బోల్షివిక్ పద్ధతి యనీ, స్థాలిన్ బోధిస్తాడు. లెనిన్లాగానే ఆయనకూడా కమ్యూనిజానికి శత్రువులయినవారియెడల నిర్దయగా, కఠోరంగా వుండమంటాడు.

తనపొలాన్ని ప్రేమించే వ్యవసాయదారునిగా పాటలలో ఆయనని వర్ణిస్తూంటారు. మనకున్న ఆమూల్యనిధి ప్రజలు, కాడర్లు. ప్రజలయెడల, కాడర్లయెడల, మానవమాత్రులయెడల ఆయనకిగల సద్భావనయే స్థాలిన్ని ప్రజలు అంత విలువతో చూసుకోడానికి కారణం. ఆయననుంచి మనం నేర్చుకోవలసిందిదే.

మార్క్సిజం - లెనినిజం సిద్ధాంతంలో ఆయన నిరంతరకృషి పరిస్థితుల్ని సమగ్రంగా సమాలోచన చెయ్యడంలోనూ, ముందే తెలుసుకో గలగడంలోనూ సమర్థుడే చేసేయి. కొత్తవాటిని పసికట్టగల నేర్పు ఆయనలో విశేషంగా వుంది. అందుచేతనే బోల్షివిక్ దూరదృష్టికి ఆయనే దృష్టాంతంగా వున్నాడు. అదేగనక లేకపోతే, నాయకత్వం వహించగలగడం, సోవియట్ రాజ్యాంగనౌకని నడిపించగలగడమూ అసంభవం.

మాస్కోలోని స్థాలిన్ ఏరియాలోని తన వోటర్లని ఉద్దేశించి 1937 డిసెంబరు 11 న ఆయన యిల్లా చెప్పేడు.

“వోటర్లూ, ప్రజలూ, తమప్రతినిధులు తమతమ పనులకి తగినవారనిపించు కునేలాగ ప్రవర్తించాలనీ, రాజకీయ కుతర్కాలలోకి దిగిపోకూడదనీ, తమతమ స్థానాలలో లెనిన్మాదిరి రాజకీయవ్యర్థులుగా నిలబడగలగాలనీ, లెనిన్మాదిరిగా నిర్దిష్టమూ, స్పష్టమూఅయిన విధంగా ప్రజాసేవలో పాల్గొనాలనీ, లెనిన్మాదిరిగా ప్రజాశత్రువులయెడ నిర్దయగావ్యవహరించాలనీ, పరిస్థితులు క్లిష్టంగావుండి, ఏదోఒక ప్రమాదం రాదోరూందని రోచేటప్పటికి కంగారు పడకూడదనీ, భయచిహ్నాలు

చూడ చూపరాదనీ, లెనిన్ లాగా నిర్భయంగా వుండాలనీ, లెనిన్ లాగే కఠినపరిస్థితులు వచ్చినప్పుడు సరిగ్గా ఆరోచించి, మంచి - చెడ్డలు విచారించి, తెలివిగా, నిశ్చంకంగా కార్యక్రమంలో పెట్టగలగాలనీ, లెనిన్ లాగనే మర్యాదగలిగి, ముక్కుకి సూటిగా పోయేవారయి వుండాలనీ, లెనిన్ లాగనే తమప్రజలనీ ప్రేమించే వారయి వుండాలనీ, కోరాలి. ”

స్టాలిన్ లో ఈ లక్షణాలన్నీ వున్నాయి. తన స్థానంలో ఈ రాజకీయవేత్త ఎప్పుడూ లెనినిస్తులాగనే వ్యవహరించేడు. లెనిన్ మాదిరిగానే స్పష్టమూ, నిర్దిష్టమూనైన ప్రజాసేవలో పాగ్గానేవాడే. పోరాటంలో లెనిన్ లాగే నిర్భయమూ, నిర్భయమూను. క్లిష్టపరిస్థితులువచ్చి, దేశం ప్రమాదాలలో చిక్కుకునివున్నా, ఆయన కంగారు పడలేదు. చివరకి భయచిహ్నంకూడా చూపలేదు లెనిన్ లాగనే. మంచి సమూహాల్లోనూ, మంచి - చెడ్డలు విచారించవలసిన నేర్పూ, అవసరమయ్యే చిక్కు సమస్యలు వచ్చినప్పుడు ఆయన లెనిన్ లాగనే తెలివిగా, నిశ్చంకంగా నిర్ణయాలకి వచ్చేస్తాడు. లెనిన్ లాగ ఆయనా మర్యాదగలవాడు. ముక్కుకి సూటిగా పోతాడు. లెనిన్ లాగనే ప్రజల్ని ప్రేమిస్తాడు. అందుకే ప్రజలాయన నంత ప్రేమతో చూస్తారు. వారు లెనిన్ ని ప్రేమించినట్లే స్టాలిన్ ని ప్రేమిస్తారు.

“బ్రహ్మాండమైన కష్టాలపై పొందిన విజయాలపరంపర ఆయన జీవిత చరిత్ర. 1917 నాటినుంచీ ఆయన చేస్తూన్న పనులలో ఒక్కపనివలన ఎవ్వరైనా ప్రముఖవ్యక్తి కాగలడు. ఆయన యినుపమనిషి. ఆయన పేరే ఆయన్ని వర్ణిస్తుంది : స్టాలిన్ - ఉక్కు. ఉక్కులాగే ఆయన విరగడు. ఎక్కడికక్కడకి సర్దుకోగలడు. ఆయన ప్రపంచజ్ఞానమూ, అనంతమైన విజ్ఞానమూ, ఏకాగ్రత, సక్రమస్థితికోసమై ఆయనకిగల ఆసక్తి, పట్టుదల, శీఘ్రత, నిశ్చితత్వం, నిర్ణయాలగంభీరత, అవసరానికి తగిన మనిషిని ఎన్నుకోవడంలో ఆయనకిగల చాచుచర్మమూ ఆయనకిగల అధికారానికి కారణాలు.

“చనిపోయినవారు జీవించగలది భూమిమీద ఒక్కచోటనే. విప్లవకారులున్న చోట్లన్నలా లెనిన్ జీవిస్తాడు. కాని, మిగిలిన ఎవరిలోకంటేనూ హెచ్చుగా స్టాలిన్ లో లెనిన్ యొక్క ఓహూలా, మాటలూ జీవించివున్నాయి. మనరోజులనాటి లెనిన్ ఆయన....” (హెన్రీ బార్బూసే, స్టాలిన్.)

స్టాలిన్ యెడ తమకిగల ప్రేమని అభిమానాన్ని ప్రజలు పాటలలో ప్రకటిస్తారు. ఆయనని వారు పీడితప్రజలని ఉద్ధరించిన వాడినిగా మంచి రాజకీయ వేత్తనిగా వర్ణిస్తారు. నిశితమైన దృష్టిగల నిర్భయమైన ధైర్యదేగగా పోలుస్తారు. డామ్యెస్టాన్ పర్వతవాసుల పాట ఒకటి చూడండి :

ఓడవెనక - గాడిలా

కర్రువెనక - బాలులా

లక్షలాదిగ - నీవెంట

వచ్చివేస్తా - మెచటికైన

దారితప్పము - గమ్యమొక్కటే
బాటవెంటడి - వచ్చివేస్తాం.

చిన్నజాతియైన లాక్సు స్థాలిన్ మీద పాడేపాట చూడింది.

నదులు సముద్రాన్ని
ఇనుము ఇనపరాతిని
పసిరిక సూర్యుడిని
పక్షులు దక్షిణ దిశని
వెతుకురాయి - వెతుకుతాయి
కాని, మనుష్యులు
సుఖసత్యాలకి
వారి మనస్సులు
మిత్రత్వానికి—
వారిభావములు
నీ వేపునరూ
ఉరుకుతాయి, పరుగెడతాయి.

స్థాలిన్ జీవితం తీక్షణకొలది ప్రజలకి జ్ఞానం కలిగిస్తుంది. ఆయన గంభీర మూర్తి శ్రామికప్రజని వారిపోరాటంలో ఉత్సాహాన్ని కలిగిస్తుంది. ఆయనమాటలు శ్రామికవీరులని సూతనాద్భుతాలని నిర్వహించప్రోత్సహిస్తాయి. ఆయన భావాలు మన మార్గాన్ని చాలా దూరంవరకూ స్పష్టంగా చూపుతాయి.

సర్వవిజయిైన సోవియటు యూనియను కమ్యూనిస్టుపార్టీ భ్వజంక్రింద పూర్తివేగంతో సాగుతున్న సోవియట్ రాజ్యాంగనోటికి చుక్కానికడ స్థాలిన్ దేశదేశాల మిత్రుడూ, గురుపూ, నాయకుడూ అయిన స్థాలిన్ సభంగులా నీలబడి వున్నారు.

“మాకు సుఖజీవితం ప్రసాదించిన నీకు వందనాలు” అని సోవియటు యూనియన్ లోని పిల్లలు అంటారు. ప్రపంచంలోని నాలుగుమూలల ప్రజలూ, ఆయనపేరును భక్తి - ప్రేమలతో ఉచ్చరిస్తారు. కమ్యూనిజం పొందిన అనంత విజయాలకీ, సోవియట్ ప్రజలని నడుపుతున్న ప్రకాశమానాలయిన ఉన్నత శిఖరాలకీ ఆయనపేరు ఒక జెండా.

మన శతృవులకి గర్భనిర్భేదకంగా మన శ్రామికప్రజలకి, అందరు శ్రామిక ప్రజలకి ఆనందోత్సాహకరంగా కామ్రేడ్ స్థాలిన్ చిరంజీవి కావాలనే మనవాంఛ.

వివరణలు

పుట

3. * ఇలియా చావ్చావాజే : (1837 - 1907) జార్జియన్ దేశీయుడు. గ్రంథ కర్త. ప్రచురణకర్త. దాసత్వం రద్దుచెయ్యబడాలని ఆందోళన చేసేడు. జార్జియన్ భాషా, విజ్ఞానం వీటిని సమర్థించేడు. ఉదారవాదులైన రాజకుటుంబాలు జార్జియాలో పెట్టుబడిదారీవిధానపు వ్యతిరేక ప్రయత్నించాలని వ్రాసేడు.
8. * N. G. చెర్ని షేవ్ స్కీ : మేధావి వర్గానికి చెందిన 19 వ శతాబ్దిపు విప్లవ కారుడు. రైతువిప్లవం రావాలనీ, గొప్ప భూస్వాములు లొలగించబడి, గ్రామ కమ్యూన్లు ఏర్పడాలనీ అన్నాడు. ఈయన వ్రాతలని లెనిన్ చాలా మెచ్చుకున్నాడు.
11. * ట్రాన్స్ - కకేషియా : జార్జియా, ఆర్మీనియా, అజర్బయ్జాన్లు మూడూ కలిసి ట్రాన్స్ కకేషియా అనబడతాయి.
12. * నొయా జోర్దానియా : జార్జియా దేశీయుడు. ' లీగల్ మార్క్సిస్టు. ' పెట్టుబడిదారీవిధానం వృద్ధిపొందడం అత్యవసరం అనీ, అది అభివృద్ధికరమనీ వాదించేడు ; ఈ పెట్టుబడిదారీవిధానపు వృద్ధి పెట్టుబడిదారులూ, శ్రామికులూ సహకారం వలన సాధించబడాలన్నాడు. జార్జియా దేశపు జాతీయ అభివృద్ధి వాంఛించేడు.
13. * శ్రామిక వర్గపు విముక్తికై పోరాడే సంఘం (పీటర్స్ బర్గు) : ఆర్థిక పరిస్థితులు బాగుపరచుకుందుకు శ్రామికులు జరిపే పోరాటాన్ని, జారిజానికి విరుద్ధంగా జరిపే రాజకీయ పోరాటాన్ని జత కలుపుతూ లెనిన్ యొక్క మార్గదర్శకత్వాన రష్యాలో మొట్టమొదట స్థాపించబడ్డ సంస్థ. ' శ్రామిక వర్గోద్యమం యొక్క వెనకబలంగల విప్లవసంస్థకి మూలం ' అయిన మొదటి సంస్థగా వర్ణించేడు దీనిని లెనిన్.
13. * ఎకనామిస్టులు : రష్యన్ ప్రజాసామాన్యం - రైతులు, కులీలు - చాలా వెనకబడివున్నారనీ, వారు రాజకీయాలలోకి రాలేరనీ, అందుచేత నెమ్మదిగా సాగాలనీ, వీరు నమ్మేవారు. లెనిన్ వీరిని ' భోవ్స్త్విస్టు ' అని పిలిచేడు. భోవ్స్త్విస్టు అంటే రష్యన్ భాషలో తోక. వీరి నీతితంత్రానికి అర్థం పూర్తి శ్రామికవర్గాన్ని ముందుండి నడిపించేదానికి బదులు వెనక్కాల వుండా అనే గనక వీరిని లెనిన్ ' భోవ్స్త్విస్టు ' అన్నాడు. వీరికి ' ఎకనామిస్టు ' అని పేరు రావడానికి కారణం, శ్రామికవర్గం ఆర్థిక విషయాలతోనే - అంటే పనిగంటలు, జీతాలు, సౌకర్యాలతోనే - సంబంధం పెట్టుకుని, జార్ తో పోరాడే పనిని ఉదారవాదులయిన పెట్టుబడిదారులకి విడిచిపెట్టా అనడమే.
- 16 * లీగల్ మార్క్సిస్టులు : జార్ ప్రభుత్వం నిషేధించిన మార్క్సిస్టు సంస్థలలో వీరు ఉండరు. పనిచెయ్యరు. వీరి కాపేరు రావడానికి కారణం ఇదే. రష్యాలో ఇంకా మిగిలిన పూడల్ పరిస్థితులద్వారా పెట్టుబడిదారీ విధానం

అభివృద్ధిని చూపడంచూసి, వీరు పెట్టుబడిదారీ విధానానికి రష్యా తగిన చోటని అన్నారు; అంతవరకే. అక్కడనుంచి, సోషలిస్టు విప్లవంవేపు సాగడానికి వీరు అంగీకరించరు.

16 * చెరెన్ స్కీనిస్టులు : చెరెన్ స్కీన్ జర్మనీ చేరియుడైన సోషల్ డెమాక్రటు. 1890 నాటివాడు. పెట్టుబడిదారులూ, శ్రామికులూ పరస్పరసహకారంద్వారా శాంతిపద్ధతులలో సోషలిజంలోకి పరిణతిపొందవచ్చుననే అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చేడు. ఈయన వాదాన్ని అనుసరించేవారు చెరెన్ స్కీనిస్టులు.

17 * ర. సో. డె. లే. పా : రష్యన్ సోషల్ డెమాక్రటిక్ పార్టీ 1898 లో స్థాపించబడింది. బుండ్, పోరాటసమితులు మొ॥నవి ఎన్నో కక్ష లిందులో వున్నాయి. దీనిని స్థాపించినవారిలో లెనిన్ ఒకడు. 1903 లో దీనిలో రెండు భావచోరములు ఏర్పడి పార్టీ అధికసంఖ్యాకులూ (బోల్షివిక్కులు), అల్పసంఖ్యాకులూ (మెన్షివిక్కులు), గా విడబడింది. బోల్షివిక్కుల నాయకుడు లెనిన్. ఆ తరువాత కాంగ్రెస్ కి (1905) మెన్షివిక్కులు హాజరు కావడానికి నిరాకరించేరు. 1908 లో ఏకీభావం మళ్ళీ కుదర్చబడింది. కాని, అది కాగితంమీదనే పుండిపోయింది. బోల్షివిక్కులు విప్లవవాదులుగానే పుండిపోయేరు. విప్లవసంఘాలలో పనిచేస్తూనేవచ్చేరు. మెన్షివిక్కులు దూరంగా నిలబడి వూరుకున్నారు. బోల్షివిక్ నిర్మాదాలనీ, నీతితంత్రాన్ని విడిచిపెట్టాలని వర్తడి తెస్తూనేవచ్చేరు. చివరకి 1912 లో మెన్షివిక్కులు ఎక్స్పెల్డ్ చేయబడడంతో పార్టీ రెండుగా విడిపోయింది. బోల్షివిక్కులు 1918 మార్చిదాకా ర. సో. డె. లే. పా. (బోల్షివిక్కులు) అనే పేరునే వాడుతూవచ్చేరు. ఏడవపార్టీ కాంగ్రెస్ లో లెనిన్ సూచనమీద పార్టీపేరు రష్యన్ కమ్యూనిస్టుపార్టీ (బోల్షివిక్) అని మార్చబడింది. 1922 లో సోవియటుయూనియన్ ఏర్పడ్డాక దీనిపేరు సోవియట్ యూనియన్ కమ్యూనిస్టుపార్టీ (బోల్షివిక్) అయింది - C. P. S. U. (B)

24. * దాష్నాక్ : దాష్నాక్సుటూమ్ పార్టీ. శ్రామికవర్గంలో సంబంధంలేని ఆర్మీనియన్ జాతీయవాదుల పార్టీ. 1890 లలో స్థాపించబడింది. ఆర్మీనియన్ పెట్టుబడిదారుల స్వాధీన్ని సమర్థించింది; విప్లవం తర్వాత సోవియట్ ప్రభుత్వానికి విరుద్ధంగా ఫ్రెంచి, బ్రిటిష్, జారిస్టు ఇంటర్వెన్షనిస్టులతో చేరి వారికి సాయంచేసింది.

32. * బ్లాక్ - హంద్రెడ్లు : ప్యూడల్ జమీందార్ల అనుచరులు. గూండాలు, యూదుల వేటాడే పుడ్యమాన్ని బాగా నిర్మాణయుక్తింగా సాగించేరు. శ్రామికుల సమావేశాలు భగ్గుం చెయ్యడానికి ఉపయోగించబడ్డారు. రైతులని చంపి వారి ఆస్తులు నాశనంచెయ్యడంలో పేరుపడ్డారు.

40. * కూ డే థా : Coup d'etat అమలులోవున్న రాజ్యాంగ యంత్రంమీద ప్రజలద్వారాగాక పైనుంచి హఠాత్తుగా బలీయమైన ఆక్రమణ సాగించడం.

- 44 * బన్ డిస్టులు : బన్ డ్ లో చేరినవారు. రష్యా, పోలండ్, లిథునియా లోని యూదు శ్రామికసంఘం. 1897 లో మొదట స్థాపించబడింది. 1901 వరకూ యూదులకి సమానపౌరసత్వ హక్కులు అడిగింది. తర్వాత 1905 లో జాతీయ విజ్ఞాన స్వాతంత్ర్యం కావాలనే వాంఛని ప్రకటించింది. బోల్షివిస్టులతో చాల సందిగ్ధమైన విధానాన్ని అవలంబించింది. 1920 లో దీనితోంచి ఎన్నోదశాలు విడిపోయి బోల్షివిస్టులతో చేరిపోయినాక, కొద్ది మంది శుద్ధ మితవాదులు మిగిలిపోయేరు.
46. * క్యూరియా : చట్టాలుచేసే అధికారమూ, న్యాయవిచారణచేసే అధికారమూ గల సభ.
51. * గాన్ట్ లెట్ : రెండు వరసలలోపున్న మనుష్యుల మధ్యనుంచి, ఎవరి దగ్గరకి వచ్చినప్పుడు వారు కొడుతూండగా తై దీని నడిపించే శిక్ష.
51. * లిక్విడేషన్ డిస్టులు : శ్రామికవర్గోద్యమం చట్టబద్ధమార్గాలలోనే నడవాలనీ, అందుచేత రహస్య కార్యక్రమం అంతా చుట్టి దూరంగావుంచాలనీ వాదించే వారు.
- 51 * ఓటోవిస్టులు : బహిరంగ కార్యవద్దతుల్ని విడిచిపెట్టాలనీ, ద్యూమాలో పార్లీకుండా బహిష్కరించాలనీ వాదించినవారు.
- 81 * ముస్సావాటిస్టులు : ముస్సావాట్ అనేది ముస్లిం డెమాక్రటిక్ పార్టీ. 1912 లో స్థాపించబడింది; అజర్ బైజాన్ లో పెట్టుబడిదారీ విధానం కావాలనీ, సమీపప్రాచ్యంలోని ముస్లిం ప్రజలంతా తుర్కీ సామ్రాజ్యాధీనంలో ఎకం కావాలనీ వారి కోరిక. 1914-18 యుద్ధంలో జారిజానికి తోడ్పడ్డారు 1918 లో బాకూ కమ్యూన్ కు విరుద్ధంగా యుద్ధంచేశారు. 1920 లో డెనికిన్ కు తోడ్పడ్డారు.
- 114 * కమ్యూన్లు : ఆర్బెల్సు : ఆర్బెల్స్ లో ప్రధానోత్పత్తి సాధనాలు సమిష్టిగా నిర్వహించబడతాయి. ఇంటికి సంబంధించిన పెరళ్లు (కూరగాయల పెరళ్లు, చిన్నచిన్న వళ్లతోటలూ) ఇళ్లు, పాడివకువులూ, కోళ్లూ మొదలగునవి సమాజఅధీనం చేయబడవు. కాని కమ్యూన్ లో ఉత్పత్తేగాకుండా, పంపకం కూడా సమాజపరం చెయ్యబడుతుంది.

పదాలు

• Intervention : హస్తాక్షేపం

Offensive : అభియానం

Advance : పురోగతి

Retreat : తిరోగమనం

మహిళా ఫౌండేషన్ పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం పంఖ్య	TPLA113B106
పుస్తకం పేరు	ప్రజానాయకుడు ప్రియన్
తారీఖు	26/10/24
ముందు లిప్తి	NO
వెనుక లిప్తి	NO
మొత్తం పేజీలు	149
పెద్ద సైజు పేజీలు	NO
ఖాళీ పేజీలు	NO
లేని పేజీలు	NO
తయారు చేసినది	Rehana
పేజీలు విడదీసినది	Hasina
స్కాన్ చేసినది	Hasina
పరీక్ష చేసినది	RUKSANA
పేజీలు పరిశీలించినది	
లైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
పరిస్థితి	Good